

Kurs Omega

Praktický výcvik zakladatelů sborů

Příručka 1

ALIANCE PRO ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

ve spolupráci s

PETER DEYNEKA RUSSIAN MINISTRIES

**Kurs Omega:
Praktický výcvik zakladatelů sborů
Příručka 1**

Vydala
The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL 60473 USA
Tel: (800) 334-7017 E-mail: info@BibleLeague.org www.bibleleague.org

Copyright ©1999 *The Alliance for Saturation Church Planting*
Tyto materiály byly připraveny ve spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries, Projekt 250.

Reprodukce a distribuce těchto materiálů či jejich částí v jakékoliv formě je **povolena a vítána** za podmínky, že:
(1) v citaci či kopii bude uvedeno autorství, (2) budou vyznačeny případné změny či úpravy, (3) tato publikace nebude
prodávána za cenu vyšší než náklady na její reprodukci a (4) nebude pořízeno více než 1000 kopií.

Pokud byste měli zájem vystavit tyto materiály na Internetu či je chtěli použít jiným než výše uvedeným způsobem, obraťte se
prosím na

The Alliance for Saturation Church Planting, H-1111 Budapest, Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO,
Tel: +(36-1) 466-5978 and 385-8199 Fax: +(36-1) 365-6406 E-mail: SCPAlliance@compuserve.com.

Překlady či úpravy vhodné pro vaši kulturu či prostředí jsou také vítány. Opět prosím kontaktujte *Alianci*, abychom mohli
povzbudit a informovat i další lidi, kteří by mohli mít zájem o váš překlad nebo oblast práce.

Pokud se chcete dozvědět více o službě jednotlivých zúčastněných organizací, kontaktujte prosím:

P.O. Box 843
Monument, CO, USA 80132-0843
Bezplatná linka: (800) 649-2440
E-mail: Contact_USA@AllianceSCP.org
www.AllianceSCP.org

Kancelář pro Evropu: e-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Peter Deyneka

Russian Ministries

Project 250
P.O. Box 496, 1415 Hill Avenue
Wheaton, IL, USA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
E-mail: RMUSA@ASR.ru
www.russian-ministries.org

Všechny biblické citace jsou z českého ekumenického překladu Bible, Copyright © 1985, Československá biblická společnost. Další použité překlady jsou Bible svatá, podle posledního vydání kralického z roku 1613 (KR), a Nová smlouva, Copyright © 1994, Křesťanská misijní společnost (NS),

Poděkování

Chceme vyjádřit srdečné poděkování a vděčné uznání všem, kteří přispěli k přípravě těchto výcvikových příruček. Následující lidé zásadním způsobem přispěli k sepsání a úpravám těchto materiálů. Pane, zbuduj si svou církev... až na sám konec země!

Jay Weaver, hlavní redaktor, *World Team*

Richard Beckham	<i>Greater Europe Mission</i>
David & Lisa Bromlow	<i>Christ For Russia</i>
Ron Brunson	<i>World Witness and United World Mission</i>
Don Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Bea Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Hunter Dockery	<i>World Harvest Mission</i>
Mike Elwood	<i>Greater Europe Mission</i>
Jeff Geske	<i>United World Mission</i>
Dave Henderson	<i>CB International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Bob Mackey	<i>United World Mission</i>
Bob Martin	<i>United World Mission</i>
Paul Michaels	<i>Grace Brethren Intl. Mission</i>
Norie Roeder	<i>United World Mission</i>
Ki Sanders	<i>World Team</i>
Larry Sallee	<i>UFM International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Eric Villanueva	<i>United World Mission</i>
David Westrum	<i>Interlink Ministries</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ ZA ADMINISTRATIVNÍ A TECHNICKOU PODPORU

Edith Bond	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
David Gál	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Nell Harden	<i>Profesor angličtiny v důchodu</i>

PŘÍRUČKA 1

OBSAH

OBSAH	V
PŘEDMLUVA	IX
O ALIANCI	XI
CYKLUS ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ	XII
MEZNÍKY	XIII
PŘEHLED LÁTKY	XV
VIZE ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ	1
Lekce 1: Myšlení „Zet“	3
I. Co je myšlení „Zet“?	3
II. Saturační zakládání sborů	4
III. Základy „A“ až „Ypsilon“	4
IV. Myšlení „Zet“ vede k jednání „Zet“	6
Lekce 2: Velké poslání a zakládání sborů	9
I. Pochopení Velkého poslání	9
II. Velké poslání a saturační zakládání sborů	12
Lekce 3: Cyklus zakládání sborů	17
I. Fáze první — základy	18
II. Fáze druhá — získávání	19
III. Fáze třetí — zakládání	19
IV. Fáze čtvrtá — výcvik	20
V. Fáze pátá — násobení	21
VI. Fáze šestá — hnutí	22
Příloha 3A: Modely zakládání sborů	25
I. Model dceřiného sboru	25
II. Zakládání sborů na principu „jahodového šlahounu“	25
III. Zakládání sborů adopcí	26
IV. Modely vzdáleného zakládání sborů	26
V. Zakládání sborů jednotlivcem	26
Lekce 4: Principy průzkumu	27
I. Co je to průzkum?	27
II. Kde dělat průzkum?	28
III. Kdo by měl průzkum dělat?	29
IV. Kdy dělat průzkum?	29
V. Proč by zakladatelé sborů měli dělat průzkum?	30
VI. Jak dělat průzkum?	30
Příloha 4A: Porozumění cílové oblasti	33
I. Krok č. 1: definujte svou cílovou oblast	33
II. Krok č. 2: získejte údaje o dělnících ke žni	33
III. Krok č. 3: shromáďte údaje o poli ke žni	34
IV. Krok č. 4: analýza údajů o dělnících a poli ke žni	35

V. Krok č. 5: poučení vyplývající z průzkumu	35
VI. Krok č. 6: prezentace výsledků průzkumu	35
Příloha 4B: Vzorové dotazníky	37
I. Průzkum sboru	37
II. Shromažďování informací v cílové oblasti či okruhu.....	40

CÍRKEV **43**

Lekce 1: Biblické základy církve	45
I. Boží plán věků	45
II. Vznik církve	46
III. Role a povaha dnešní církve.....	48
Lekce 2: Účel církve	53
I. Účel církve.....	54
II. Paradigmata k pochopení účelu církve	55
Příloha 2A: Rozbor Velkého poslání	61
Lekce 3: Forma a funkce	63
I. Vysvětlení formy a funkce	63
II. Forma a funkce v církvi	64
III. Hodnocení forem a funkcí ve sboru	65
IV. Principy týkající se forem a funkcí.....	66
V. Poučení z forem a funkcí pro zakladatele sborů	68
Příloha 3A: Forma a funkce v praxi	71
I. Pozorování	71
II. Výklad.....	71
III. Aplikace	71
Lekce 4: Definice sboru	73
I. Obtíže při definování sboru	73
II. Příklady definic sboru	74
III. Rady pro definování sboru	75
IV. Vytvoření vlastní definice sboru	75

DUCHOVNÍ CHARAKTER **79**

Lekce 1: Ospravedlnění vírou	81
I. Ospravedlnění není.....	81
II. Ospravedlnění je.....	82
III. Zásadní principy ospravedlnění vírou	84
Lekce 2: Život podle evangelia	87
I. Co odvádí pozornost od evangelia.....	87
II. Nebezpečí spoléhání na vlastní sílu	88
III. Evangelium stojí ve středu duchovního růstu	88
IV. Evangelium stojí ve středu služby.....	89
V. Učíme se zakořenit svou víru v Kristu	89
Lekce 3: Křesťanský růst	91
I. Co je duchovní růst?	91
II. Úloha kříže v procesu duchovního růstu.....	92
III. Překážky v duchovním růstu	93
Lekce 4: Proměňující moc evangelia	97
I. Boží milost a hřích.....	97
II. Pokřtění v jeho smrt — účastní jeho zmrtvýchvstání (Ř 6:3-10)	98
III. Moc nehřešit	99
Lekce 5: Vedení duchovního deníku	103
I. Proč vést duchovní deník?	103
II. Každodenní čas s Bohem (obrázek 5.1)	104
III. Každodenní vedení deníku (obrázek 5.1)	104

MODLITBA 107

Lekce 1,2: Modlitební koncert	109
I. Jak vést a plánovat modlitební koncert	109
II. Modlitební koncert	111
Lekce 3: Jak vést k modlitbám	113
I. Modlitba — nedílná součást evangelizace a zakládání sborů	113
II. Jak spojit modlitbu s evangelizací a zakládáním sborů	114
III. Průzkum: shromažďování informací k modlitbám	116
Příloha 3A: Modlitební trojice	119
I. Co je to modlitební trojice?	119
II. Jak se modlit v modlitební trojici	119
III. Pracovní list modlitební trojice	119

METODY STUDIA BIBLE 121

Lekce 1: Úvod do induktivní metody studia Bible	123
I. Indukce a dedukce	123
II. Tři části induktivního studia Bible	126
III. Budování pevné pyramidy	127
Příloha 1A: Jak se k nám Bible dostala	129
Lekce 2: Pozorování Božího slova	131
I. Pozorování — co se v textu píše?	132
II. Vzorové pozorování	135
Příloha 2A: Jazyk Bible	139
I. Druhy obrazného jazyka v Bibli	139
II. Literární žánry v Bibli	140
Lekce 3: Cvičení v pozorování	141
I. Osnova cvičení	141
II. Jednotlivé kroky	141
III. Práce ve skupině	142
Lekce 4: Výklad Božího slova	147
I. Výklad — druhá fáze induktivní metody	147
II. Průběh výkladu	148
III. Základní pravidla výkladu	149
IV. Vzorový výklad	150
Příloha 4A: Biblické tabulky	155
Lekce 5: Cvičení ve výkladu	159
I. Osnova cvičení	159
II. Práce ve skupině	159
Lekce 6: Aplikace Božího slova	163
I. Aplikace — třetí fáze induktivní metody	164
II. Průběh aplikace	164
III. Závěr	166
Lekce 7: Cvičení v aplikaci	169
I. Osnova cvičení	169
II. Práce ve skupině	169
Příloha 7A: Efez — induktivní studium Bible	173
I. Modlitba	173
II. Přečtěte si Skutky 19:1-10	173
III. Pozorování	173
IV. Výklad	173
V. Aplikace	174

EVANGELIZACE	175
Lekce 1: Úvod do evangelizace	177
I. Podstata evangelizace	177
II. Potřeba evangelizace	179
III. Motivace k evangelizaci	181
IV. Místo evangelizace ve strategii saturačního zakládání sborů	182
Příloha 1A: Most	185
Lekce 2,3: Příprava osobního svědectví	187
I. Podstata svědectví	187
II. Význam svědectví	188
III. Příklady svědectví	188
IV. Příprava svědectví	189
V. Sdílení osobního svědectví	190

PŘEDMLUVA

CÍL TÉTO PŘÍRUČKY

Zakladatelé sborů jsou často získáváni a vysíláni k svému úkolu buď s minimem výcviku, nebo úplně bez něj. Vůdcové sborů a církví, kteří jsou zahlceni potížemi ve své vlastní službě, často nemají jasnou vizi toho, co skrze ně Bůh chce vykonat. Jak zakladatelé sborů, tak jejich vůdcové potřebují výcvik a vizi, ale biblické školy a semináře pro mnohé z nich prakticky nepřipadají v úvahu.

Tyto materiály jsou vytvořeny s cílem dát zakladatelům a vůdcům sborů nejen vizi, ale také biblické základy a praktické schopnosti potřebné ve službě k tomu, aby mohla být tato vize naplněna. Nejde tu o nějaký vzdělávací „program“. Cílem je spíše dát nezbytné biblické a vzdělávací základy, které jsou spolu s praktickými schopnostmi potřebné ve službě zakládání sborů. Ačkoli byl *Kurs Omega* vytvořen pro střední a východní Evropu a země bývalého Sovětského svazu, máme radost z toho, že se množí zprávy o jeho užitečnosti a přizpůsobování i v jiných kulturách a na jiných místech.

Osnova tohoto kursu byla vytvořena ohledem na splnění dvou cílů:

1. Zajistit výcvik potřebný k tomu, aby mohly být zakládány nové sbory
2. Povzbudit v rámci celého Kristova těla k mobilizaci vedoucí ke vzniku hnutí zakládání sborů

Dnes vidíme, že hnutí zakládání sborů vznikají v mnoha zemích po celém světě, včetně Brazílie, Rumunska, Filipín, Nigérie a dalších. Věříme, že místní sbory jsou hlavním Božím nástrojem pro evangelizaci světa a že zakládání sborů založené na principech množení je neefektivnější způsob, jak směřovat k naplnění Velkého poslání. Nové sbory musí vznikat s vizí množení a se schopností zakládat další nové sbory. Když se daří toho dosáhnout, vzniká potenciál k rozšíření hnutí zakládání sborů, které může zasáhnout celý národ a proměnit lidské životy v celé zemi.

Hnutí zakládání sborů potřebuje lidi, kteří se na něm budou podílet na všech úrovních, od nových věřících, kteří jsou nadšení ze své nově nabyté víry, až po vůdce celých denominací. Zakladatelé sborů sami o sobě nemohou být iniciátory hnutí zakládání sborů. Tyto materiály přinesou užitek i tehdy, když budou použity na všech úrovních sborové práce a vedení, které mohou přímo či nepřímo podpořit snahy zakladatelů sborů. Tak mohou všichni společně směřovat k naplnění úkolu, ke kterému je Bůh povolal.

PŘEHLED LÁTKY

Tato příručka je jednou z pěti příruček, z nichž každá obsahuje přibližně 26 jednohodinových lekcí. Aby bylo možné dosáhnout výše uvedených cílů, látka pokrývá širokou škálu témat nezbytných pro zakládání sborů. Patří mezi ně vize saturačního zakládání sborů (SZS), služba buněčných skupinek, učednictví, církev, evangelizace, induktivní studium Bible, vedení, modlitba, duchovní charakter a další.

Látka byla rozdělena do pěti příruček, aby byly získané znalosti postupně prohlubovány. Když každý z účastníků výcviku projde celou příručkou, před studiem další příručky stráví dostatek času praktickým používáním principů, které se naučil. Mnoho pokročilejších lekcí tohoto kursu proto staví na principech a schopnostech, které si už účastníci stačili osvojit.

Jinak řečeno, látka obsažená v tomto kursu je určena k tomu, aby byla vyučována a používána současně se samotným zakládáním sborů. Když jednotliví účastníci aktivně usilují o založení nového sboru, objevuje se v jejich službě potřeba různých schopností a vědomostí spolu s rozličnými problémy, které je třeba průběžně řešit. Schopnosti a vědomosti potřebné na počátku procesu zakládání sborů jsou obsaženy v prvních příručkách, zatímco aktivity a principy, které je třeba využít v pozdějších stádiích vzniku sboru, jsou součástí posledních příruček. Každá příručka byla vytvořena s cílem naučit dovednosti, zodpovědět otázky a diskutovat případné problémy, které souvisí s odpovídající fází zakládání sborů, ve které se účastníci výcviku právě nacházejí. Za touto předmluvou najdete seznam klíčových aktivit nebo „mezníků“, na které se účastníci během výcviku připravují. Očekává se, že v období mezi jednotlivými výcvikovými moduly tyto znalosti uvedou do praxe.

Jednotlivé lekce jsou seříděné podle témat a každá z pěti příruček obsahuje lekce týkající se různých témat. Některá témata, jako například „vize“ nebo „církev“, jsou obsažena ve všech pěti příručkách. Jiné, například „učednictví“, se objevují až později, kdy se účastníci ve své službě setkávají s potřebou vyučování právě v těchto

oblastech. O několik stran dále je uveden přehled látky, který uvádí seznam jednotlivých témat lekcí v každé z pěti příruček.

POUŽÍVÁNÍ TĚCHTO MATERIÁLŮ

A. Rady pro účastníky

Do přípravy všech pěti příruček tohoto kursu bylo vloženo mnoho času, práce a modliteb. Každá z nich se snaží nabídnout konkrétní schopnosti potřebné v naší službě spolu s vědomostmi, které jsou nezbytné k zakládání nového sboru. Proto silně doporučujeme, abyste začali první příručkou a ne některou jinou. Stejně tak byla každá lekce pečlivě vybrána a zpracována s cílem být užitečná, praktická a nepostradatelná pro úkol zakládání sborů. Je proto pro vás dobré lekce nepřeskakovat.

Je třeba si uvědomit, že skutečné učení probíhá teprve v okamžiku, kdy jednotlivé koncepty předkládané v těchto lekcích uvedete do praxe svého života a služby. Většina lekcí je zakončena akčními plány. Ty mají za úkol vám usnadnit aplikaci myšlenek z dané lekce, abyste je mohli realizovat dříve, než začnete probírat další příručku. Velice užitečné je také mít rádce, který vás bude v průběhu aplikace nových konceptů do života a služby povzbuzovat, pomáhat a radit vám. Rádce může být také člověk, kterému se zodpovídáte z toho, jak se vyvíjí váš osobní život a služba. Takový člověk, který vám stojí po boku, není jen pedagogicky efektivní, ale mnoho zakladatelů sborů může dosvědčit, jak velká pomoc to byla pro jejich život i službu. Proto vás chceme velmi povzbudit k tomu, abyste s modlitbou hledali nějakou formu osobního vedení, které vás během zakládání sborů posílí i obohatí.

B. Rady pro vyučující

Tyto materiály mohou být používány v mnoha různých situacích a na mnoha různých místech, například v biblické škole, semináři nebo v rámci sborového vyučování. Nejde však v první řadě o vzdělávací materiály. Tento materiál slouží k výcviku. Vzdělávání se soustředí na znalosti a informace. Cílem těchto materiálů však není pouze předávat vědomosti, ale motivovat k činu pomocí biblických postupů. Tato příručka je pro ty, kdo jednají.

Ačkoli metoda, kterou se rozhodnete použít pro výuku jednotlivých lekcí, bude záviset na prostředí, ve kterém budete vyučovat, každou z příruček je možné probrat v rámci týdenního semináře. Mnoho míst, kde se výcvik provádí, z tohoto ideálu vyšlo a vhodně ho přizpůsobilo časovým omezením a požadavkům stávající služby. Na některých místech každou příručku proberou během dvou plně vytížených víkendů nebo v rámci každotýdenních pravidelných setkání. Doporučujeme klást důraz na akční plány uvedené na konci každé lekce — měly by být splněné do dalšího setkání. Mezi setkáními je z tohoto důvodu rozumné nechat asi čtyři až šest měsíců čas. Tato metoda výcviku je výhodná v tom, že kombinuje znalosti získané na setkání s praktickými dovednostmi osvojenými v období mezi setkáními.

Během setkání není nutné vyučovat všechny body každé lekce, protože účastníci si materiály mohou sami přečíst. Někdy je dobré nechat účastníky přečíst si celou lekci a pak diskutovat o tom, jak probíraná látka souvisí s jejich zkušenostmi. Jindy může být nejlepším způsobem předání vědomostí přednáška člověka, který je v dané oblasti odborníkem. *Nelpěte však na formě přednášky.* Buďte tvořiví a vyzkoušejte předávat znalosti obsažené v lekcích různými metodami. Někteří vyučující zjistili, že mohou pomoci například diskusní skupinky, pracovní semináře a hraní scének — tyto metody jsou také zajímavé.

Je vám svěřena svatá důvěra. Pán církve touží přivést k sobě národy této země, a potřebuje vůdce. Máte úžasnou možnost pomoci budovat lidi, kteří mohou být základem hnutí zakládání sborů nebo mohou uvádět do služby další lidi a napomáhat tak množení sborů.

C. Další pomoc

Pokud vám můžeme ještě nějak pomoci šířit vizi saturačního zakládání sborů nebo prakticky budovat zakladatele sborů, neváhejte nás kontaktovat.

O ALIANCI

Tento kurs byl připraven *Alianci pro zakládání sborů (The Alliance for Saturation Church Planting)* ve spolupráci s Projektem 250 organizace Peter Deyneka Russian Ministries. *Aliance* je společenstvím církví a misijních organizací, které usilují o mobilizaci věřících k tomu, aby naplnili všechny země střední a východní Evropy a bývalého Sovětského svazu evangelikálními sbory. Saturační zakládání sborů je strategie, která se snaží založit sbory v každém městě, vesnici a čtvrti, aby ti, kdo přijmou Krista, měli společenství, ve kterém budou moci růst a být vybaveni ke službě. *Aliance* je postavena na myšlence, že spojení sil zvyšuje efektivitu, odstraňuje duplicitu a demonstruje jednotu Kristova těla.

ČEMU VĚŘÍME:

- Božím hlavním nástrojem evangelizace a učednictví je sbor.
- Partnerství církví a misijních organizací má zásadní význam při množení sborů a rozvoji hnutí saturačního zakládání sborů.
- Výcvik vůdců je nezbytně nutný k zakládání sborů a růstu církve.
- Vyznáním víry Aliance je Lausanneské krédo.

CO DĚLÁME:

A. Výcvik a osobní vedení zakladatelů sborů

Aliance zajišťuje prakticky orientovaný výcvik ve stylu semináře s praktickými úkoly pro službu, který má za cíl zakládání množících se sborů.

B. Sbírání informací

Přesné informace vedou k dobrým rozhodnutím při snaze zakládat sbory. *Aliance* může pomoci s výcvikem a konzultacemi vašich potřeb při sběru informací v oblasti zakládání a růstu sborů.

C. Modlitební hnutí

Hnutí zakládání sborů začíná vizí, kterou je třeba najít a upřesnit skrze hledání Božího srdce na modlitbách. *Aliance* vám může pomoci lépe pochopit úlohu modlitebních hnutí v rámci úkolu zakládání sborů, a poradit s tím, jak budovat modlitební hnutí ve vašem okolí.

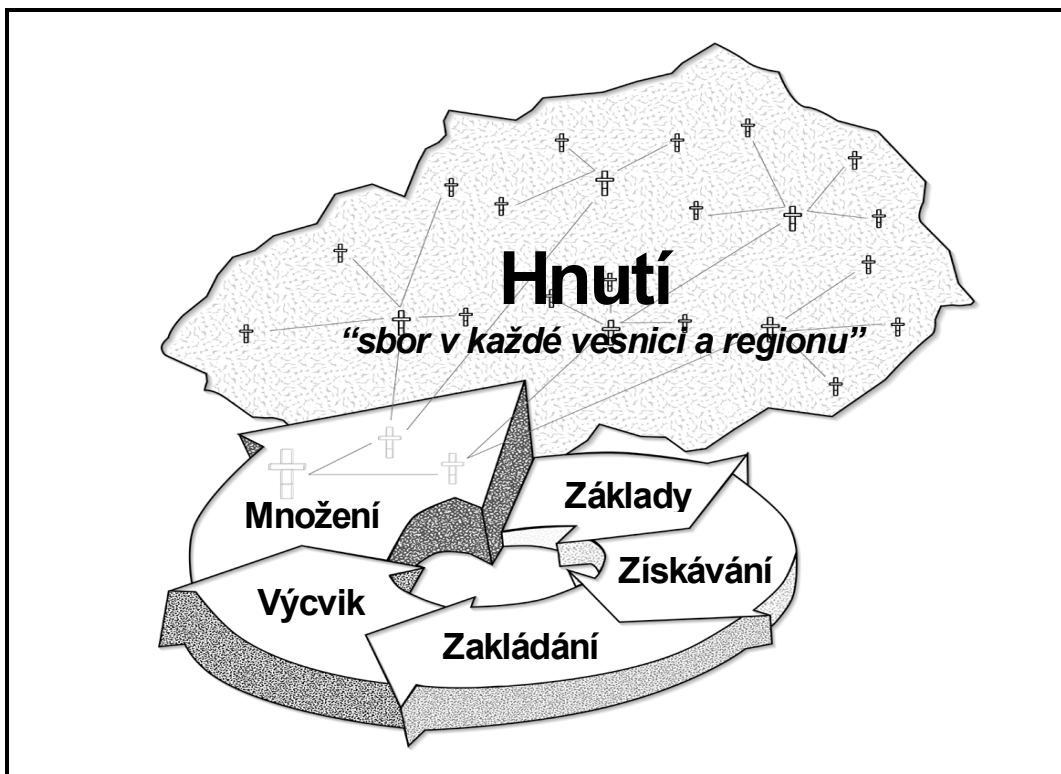
D. Sdílení vize

Jaká je Boží vůle pro vaši zemi? Bůh chce všude zakládat sbory! *Aliance* může pomoci skrze semináře o principech saturačního zakládání sborů tuto vizi rozšířit i ve vašem okolí.

DALŠÍ INFORMACE:

The Alliance for Saturation Church Planting
Regional Resource Team
H-1111 Budapest
Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO
Tel: +(36-1) 466-5978 or 385-8199
Fax: + (36-1) 365-6406
E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

CYKLUS ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Zakládání sborů není nějaká náhodně uspořádaná posloupnost událostí a aktivit. Je to proces, který směřuje k dosažení daného cíle. Tento proces vyžaduje koordinaci různých aktivit, kombinaci různých schopností, společnou filosofii a vůdčí schopnosti. Rozvoj těchto zásadně důležitých oblastí je cílem výcviku zakladatelů sborů. „Cyklus zakládání sborů“ je grafickým znázorněním celého procesu zakládání sborů, které z daného úhlu pohledu znázorňuje vzájemné závislosti mezi klíčovými principy a dovednostmi, které se tohoto procesu účastní. Pro zakladatele sborů to představuje jakýsi „plánek“, který mu pomáhá určit, odkud jde a kam směřuje.

MEZNÍKY

kursu zakládání sborů *Omega*

Mezníky jsou ty konkrétní aktivity v rámci naší služby, které byly zahrnuty do tohoto kursu. Každý mezník může být vyučován jako jednotlivý krok v rámci cesty k založení nových sborů. Mezníky dávají konkrétní akční kroky, které pomáhají účastníkům výcviku prakticky aplikovat koncepty vyučované v rámci *Kursu Omega*. Jsou to jak milníky, které ukazují, jak daleko už jsme došli, tak ukazatele, které udávají další směr. Následuje seznam mezníků a důrazů *Kursu Omega*.

PŘÍRUČKA 1: Důraz na vizi SZS, účel církve, induktivní studium Bible a průzkum

Konkrétní akční kroky:

- Prozkoumání účelu církve ve světle Velkého poslání
- Vybudování celkové strategie služby založené na vizi “myšlení ‚Z‘“
- Zamyšlení nad otázkami „formy a funkce“ v prvotní církvi i v dnešních sborech
- Učení a procvičování induktivního studia Bible
- Napsání a sdílení osobního svědectví
- Budování skupin modlitební podpory evangelizace a zakládání sborů
- Provedení souhrnného průzkumu cílové oblasti

PŘÍRUČKA 2: Důraz na evangelizaci a buněčné skupinky

Konkrétní akční kroky:

- Sdílení závěrů průzkumu s dalšími křesťany v cílové oblasti
- Sepsání prohlášení o účelu sboru
- Stanovení filozofie služby zakládání sborů
- Stanovení osobní evangelizační strategie, včetně osobní evangelizace
- Zakládání buněčných skupinek s důrazem na evangelizaci
- Používání induktivního studia Bible v osobním životě i v buněčných skupinkách

PŘÍRUČKA 3: Důraz na učednictví, duchovní boj, týmy a týmovou práci

Konkrétní akční kroky:

- Rozpoznání a výcvik potenciálních vedoucích buněčných skupinek
- Trávení času v modlitbách a půstu
- Srovnání pohledu na svět, jak ho vidí zakladatel sborů, a jak ho vidí Bible
- Používání biblických pravd k odolání duchovním útokům v životě a službě zakladatele sborů
- Vytvoření osobních plánů, jak vést lidi zapojené do služby zakládání sborů k učednictví
- Aktivity směřující k budování a hodnocení týmu
- Objevování duchovních darů zakladatele sborů a celého týmu zakládání sborů

PŘÍRUČKA 4: Důraz na vedení a správcovství

Konkrétní akční kroky:

- Hodnocení silných a slabých stránek vůdčího stylu zakladatele sborů s důrazem na metody jednání s lidmi

- Používání principů služebního vedení v životě a službě zakladatele sborů
- Sledování využití času v životě a službě zakladatele sborů, stanovování priorit a časových plánů
- Hodnocení peněžních darů zakladatele sborů i samotného vznikajícího sboru
- Připomínka biblických rolí manžela a manželky a zodpovědnost, kterou mají vůči své rodině
- Jak provést stávající buněčné skupinky procesem dělení
- Příprava strategického plánu saturace ve službě zakládání sborů

PŘÍRUČKA 5: Důraz na množení, mobilizaci ostatních a podporu hnutí SZS

Konkrétní akční kroky:

- Zahájení spolupráce ve službě s ostatními evangelikálními skupinami v cílové oblasti
- Plánování a realizace struktury dohledu nad buněčnými skupinkami, která povede k vytrvalému růstu a množení
- Jak naučit ostatní modlit se za saturační zakládání sborů — mobilizace k modlitbám na městské, oblastní a celostátní úrovni
- Stanovení a realizace plánu, jak by měl zakladatel sborů vyučovat a osobně vést nové zakladatele sborů
- Zmocňování a uvádění nových vůdců do služby zakládání sborů
- Povzbuzování nových sborů k získání vize misijního zapojení nejen v jejich cílové oblasti, ale „až na sám konec země“

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **ZÁKLADY**

Přehled PŘÍRUČKY 1

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Metody studia Bible	Evangelizace
<p>Lekce 1: Myšlení „Zet“</p> <p>Lekce 2: Velké poslání a zakládání sborů</p> <p>Lekce 3 (3A): Cyklus zakládání sborů 3A: <i>Modely zakládání sborů</i></p> <p>Lekce 4 (4A,4B): Principy průzkumu 4A: <i>Porozumění cílové oblasti</i> 4B: <i>Vzorové dotazníky</i></p>	<p>Lekce 1: Biblické základy církve</p> <p>Lekce 2 (2A): Účel církve 2A: <i>Rozbor Velkého poslání</i></p> <p>Lekce 3 (3A): Forma a funkce 3A: <i>Forma a funkce v praxi</i></p> <p>Lekce 4: Definice sboru</p>	<p>Lekce 1: Ospravedlnění vírou</p> <p>Lekce 2: Život podle evangelia</p> <p>Lekce 3: Křesťanský růst</p> <p>Lekce 4: Proměňující moc evangelia</p> <p>Lekce 5: Vedení duchovního deníku</p>	<p>Lekce 1, 2: Modlitební koncert: Modlitby za probuzení</p> <p>Lekce 3 (3A): Budování modlitební podpory 3A: <i>Modlitební trojice</i></p>	<p>Lekce 1 (1A): Úvod do induktivní metody studia Bible 1A: <i>Jak se k nám dostala Bible</i></p> <p>Lekce 2 (2A): Pozorování Božího slova 2A: <i>Jazyk Bible</i></p> <p>Lekce 3: Cvičení v pozorování</p> <p>Lekce 4 (4A): Výklad Božího slova 4A: <i>Biblické osnovy</i></p> <p>Lekce 5: Cvičení ve výkladu</p> <p>Lekce 6: Applikace Božího slova</p> <p>Lekce 7 (7A): Cvičení v aplikaci 7A <i>Efez — Induktivní studium</i></p>	<p>Lekce 1 (1A): Úvod do evangelizace 1A: <i>Most</i></p> <p>Lekce 2, 3: Příprava osobního svědectví</p>
4	4	5	3	7	3

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **ZISKÁVÁNÍ**

Přehled PŘÍRUČKY 2

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Metody studia Bible	Evangelizace
<p>Lekce 5: Biblické základy saturačního zakládání sborů</p> <p>Lekce 6: Nácvik průzkumu</p> <p>Lekce 7: Mobilizace prostředků pomocí průzkumu</p>	<p>Lekce 5: Podstata církve</p> <p>Lekce 6 (6A): Funkce církve</p> <p>6A: Křest v Novém zákoně</p> <p>Lekce 7: Příprava prohlášení o záměru sboru</p> <p>Lekce 8 (8A): Filosofie služby zakládání sborů</p> <p>8A: Příprava filosofie služby zakládání sborů</p>	<p>Lekce 6: Žít jako synové, ne jako sirotci</p> <p>Lekce 7 (7A): Učíme se být syny</p> <p>7A: Sirotci a synové</p>	<p>Lekce 4: Modlitební koncert: Uctívání a rozjímání</p>	<p>Lekce 1 (1A): Biblické principy vedení</p> <p>1A: Případové studie vedení</p> <p>Lekce 2 (2A): Profil vůdce</p> <p>2A: Vůdce</p>	<p>Lekce 1: Funkce a přínos bun. skup.</p> <p>Lekce 2 (2A, 2B): Principy vedení bun. skup.</p> <p>2A: Jak prolomit ledy</p> <p>2B: Vzorové aktivity bun. skup.</p> <p>Lekce 3 (3A): Vznik buněčné skupinky</p> <p>3A: Plánovací pracovní list</p> <p>Lekce 4 (4A): Evangelizace buněčnými skupinkami</p> <p>4A: "Oikos"</p> <p>Lekce 5: Ukázka buněčné skupinky</p> <p>Lekce 6: Filosofie služby bun. skup.</p>	<p>Lekce 8 (8A): Různé způsoby použití inductivního studia</p> <p>8A: Studium Barnabášova života</p> <p>Lekce 9 (9A, 9B): Vedení inductivního studia Bible</p> <p>9A: Studium Mt 20:17–28</p> <p>9B: Studium L 15:1–7</p> <p>Lekce 10, 11 (10A): Procvičování vedení inductivního studia</p> <p>10A: Úseky k inductivnímu studiu</p>	<p>Lekce 4 (4A): Evangelizace a zakládání sborů</p> <p>4A: Hodnocení evangelizačních strategií</p> <p>Lekce 5 (5A, 5B): Překážky efektivní evangelizaci</p> <p>5A: "Církev v každém národě"</p> <p>5B: Odpovědi na obvyklé námitky</p> <p>Lekce 6, 7 (6A, 6B, 6C): Průběh obrácení</p> <p>6A: Profil lidí, které chcete evangelizovat</p> <p>6B: Tři principy strategické evangelizace</p> <p>6C: Ježíšův přístup k jednotlivcům</p>
3	4	2	1	2	6	4	4

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **ZAKLÁDÁNÍ**

Přehled PŘÍRUČKY 3

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Evangelizace	Učednictví	Duchovní boj
<p>Lekce 8: Šíření prvotní církve</p> <p>Lekce 9: Součástí hnutí zakládání sborů</p>	<p>Lekce 9, 10: Církev a duchovní dary</p> <p>Lekce 11: Sociální dynamika církve</p>	<p>Lekce 8,9: Zákon a evangelium</p> <p>Lekce 10 (10A): Pokání jako životní styl</p> <p>10A: Pozice hříšníka</p>	<p>Lekce 5: Modlitba a půst</p> <p>Lekce 6, 7: Modlitební koncert: Modlitby za šíření evangelia</p>	<p>Lekce 3: Oblasti vedení</p> <p>Lekce 4: Úvod do týmové práce</p> <p>Lekce 5: Rozvoj týmu</p>	<p>Lekce 7 (7A): Dynamika diskuse v buněčné skupince</p> <p>7A: Vzorové diskusní otázky</p> <p>Lekce 8: Péče o lidi v buněčné skupince</p> <p>Lekce 9: Příprava nových vedoucích bun. skup.</p>	<p>Lekce 8: Evangelizace skrze vztahy</p>	<p>Lekce 1: Úvod do učednictví</p> <p>Lekce 2(2A): Vaše role v činění učedníků</p> <p>2A: Rysy křesťanské lásky</p> <p>Lekce 3(3A): Znáť svůj cíl a znáť své lidi</p> <p>3A: Víra, naděje a láska</p> <p>Lekce 4(4A): Jak pomoci duchovnímu růstu učedníka</p> <p>4A: Duchovní růst vyžaduje hodnocení</p> <p>Lekce 5(5A): Formy učednictví</p> <p>5A: Plán činění učedníků</p>	<p>Lekce 1: Pohled na svět</p> <p>Lekce 2 (2A): Dynamika duchovního boje</p> <p>2A: Studium Ef 4:17–5:21</p> <p>Lekce 3 (3A, 3B): Duchovní bitvy</p> <p>3A: Studium Bible: Jak Ježíš jednal s posedlími lidmi</p> <p>3B: Případové studie ze světa</p>
2	3	3	3	3	3	1	5	3

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **VÝCVIK**

Přehled PŘÍRUČKY 4

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Učednictví	Správcovství	Rodina
<p>Lekce 10 (10A,10B): Součásti strategie směřující ke vzniku hnutí zakládání sborů 10A: Víra a <i>poslušnost versus nevěra a strach</i> 10B: Faktory napomáhající přirozenému růstu</p> <p>Lekce 11: Znaky hnutí</p> <p>Lekce 12: Pastorece v rámci hnutí</p>	<p>Lekce 12: Dynamika vznikajícího sboru Lekce 13: Znaky rostoucích sborů Lekce 14: Správa a funkce v církvi</p>	<p>Lekce 11: Láska jako základ služby Lekce 12: Porozumění Otcovu srdci Lekce 13: Milost je pro pokorné</p>	<p>Lekce 8,9: Modlitební koncert</p>	<p>Lekce 6 (6A): Služebné vedení 6A: Dotazník <i>vůdce</i> Lekce 7: Dynamika vedení Lekce 8: Způsoby jednání s lidmi Lekce 9: Jaké vedení je zapotřebí? Lekce 10 (10A): Příprava nových vedoucích 10A: Ke kterým vlastnostem <i>povzbuzovat nového vůdce</i></p>	<p>Lekce 10: Diskuse nad otázkami a problémy buněčných skupinek Lekce 11: Dělení buněčných skupinek</p>	<p>Lekce 6: Diskusní seminář o učednictví</p>	<p>Lekce 1: Úvod do správcovství Lekce 2: Hospodaření s peněží Lekce 3: Hospodaření s časem Lekce 4: Proces strategického plánování Lekce 5: Seminář o procesu strategického plánování</p>	<p>Lekce 1: Biblické role v rodině Lekce 2: Výchova dětí</p>
3	3	3	2	5	2	1	5	2

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **MNOŽENÍ a HNUTÍ**

Přehled PŘÍRUČKY 5

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Kázání	Rodina
<p>Lekce 13: Vize a prodlužování dosahu</p> <p>Lekce 14: Mobilizace</p> <p>Lekce 15: Další kroky</p> <p>Lekce 16: Výcvik jako součást hnutí zakládání sborů</p> <p>Lekce 17: Mobilizace vůdců prostřednictvím celonárodních iniciativ</p>	<p>Lekce 15: Sborová kázeň</p> <p>Lekce 16: Společné uctívání ve sboru</p> <p>Lekce 17: Jak vést společná shromáždění</p> <p>Lekce 18: Místní sbor a širší Kristovo tělo</p> <p>Lekce 19: Historický vliv církve v _____ (historie církve v dané zemi)</p>	<p>Lekce 14: Služba smíření</p> <p>Lekce 15: Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů</p>	<p>Lekce 10: Mobilizace k modlitbám za hnutí zakládání sborů</p> <p>Lekce 11, 12: Modlitební koncert: Děkuvzdání za Boží věrnost</p>	<p>Lekce 11: Uvádění do služby</p> <p>Lekce 12: Vedení hnutí 12A: <i>Vůdcové hnutí</i></p>	<p>Lekce 12: Služba buněčných skupinek v rámci stávajících sborů</p> <p>Lekce 13 (13A): Dohled nad buňkami 13A: <i>Buněčné skupinky: Poslední krok</i></p>	<p>Lekce 1: Biblické kázání I: Porozumění zvěsti</p> <p>Lekce 2: Biblické kázání II: Porozumění posluchačům</p> <p>Lekce 3: Biblické kázání III: Porozumění sobě samému</p>	<p>Lekce 3: Služba rodině</p>
5	5	2	3	2	2	3	1

Čísla v závorkách () označují přílohy

CELKOVÝ POČET HODIN V KURSU: 127

VIZE ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

VIŠE SZS
1
LEKCE

Myšlení „Zet“ CO CHCE BŮH?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je zdůraznit úlohu, kterou v cyklu zakládání sborů hraje vize.

☞ OSNOVA LEKCE

- Myšlení „Zet“ se týká toho, co chce Bůh na daném místě skrze nás vykonat ke své slávě.
- Saturační zakládání sborů spočívá v naplnění Velkého poslání skrze zakládání sborů tak, že každý člověk má možnost přijmout nebo odmítnout evangelium, které slyší skrze svědectví místního sboru.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Mít vizi oslovení světa, své země, svého regionu, města, vesnice a sousedství evangeliem.
- Vědět, že Boží vůle je, aby každý člověk slyšel a chápal evangelium a měl příležitost přijmout Krista jako svého Pána a Spasitele.
- Zapojit se do zakládání sborů s myšlenkou na „Zet“ čili s vizi konečných výsledků.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Myšlení „Zet“ vyjadřuje myšlenku vize toho, co Bůh definitivně chce pro národ, region, město, vesnici nebo sousedství, tj., aby každý muž, žena a dítě slyšeli a chápali evangelium a měli příležitost přijmout Ježíše Krista jako svého osobního Pána a Spasitele. Zvažte, jak ve vašem kulturním kontextu sdělit myšlenku vize konečných výsledků co nejjasněji.

ÚVOD

Kdyby se křesťanští vůdcové sami sebe zeptali: „K jakému konečnému cíli vede Bůh dějiny našeho světa?“ nebo „Co chce Bůh pro lidi v místě, kde mu sloužím?“, jak by to ovlivnilo způsob jejich služby? Odpověď na tyto otázky by měly definovat vizi a ukázat úkoly, které by měla plnit jejich služba.

I. CO JE MYŠLENÍ “ZET”?

K jakému konečnému cíli vede Bůh dějiny tohoto světa? Odpověď můžeme nazvat „Zet“ — konečný výsledek toho, co je Boží vůle pro národ, region, město, vesnici nebo naše nejbližší okolí. Pokud máme směřovat k tomuto cíli, musíme dobře vědět, co je ono „Zet“. V bibli se jasně píše, že Bůh miluje celý svět (J 3:16). Když píše Pavel Timoteovi, zdůrazňuje potřebu modlit se za všechny lidi, protože: „To je dobré a vítané před Bohem, naším Zachráncem, který chce, aby všichni lidé byli zachráněni a přišli k poznání pravdy“ (1Tm 2:3-4). Petr se k tomuto tématu vyjadřuje také: „[Pán] je k vám shovívavý, nechťěje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání“ (2P 3:9).

Jestliže Bůh chce, aby byli všichni lidé činili pokání, nemělo by to být také naší touhou? Může si nás Bůh použít k zmobilizování ostatních směrem k tomuto cíli? Co by se stalo, kdyby všichni křesťané v nějaké zemi, regionu, městě, vesnici nebo dokonce v sousedství byli naprosto přesvědčeni, že Bůh chce, aby ho tam všichni poznali a aby viděli křesťany, kteří stejně jako Ježíš žijí mezi nimi (1P 2:12)?

Yváženosť Písma naznačuje, že ne všichni lidé budou spaseni. Jen náš svrchovaný Bůh ví, kdo bude zachráněn. Úkolem Církve je dát každému příležitost slyšet evangelium.

Než půjdeme dál, položte si tyto otázky:

- Co chce Bůh pro _____? (moji zemi, region, město, vesnici nebo sousedství). Napište svou odpověď do jednoho odstavce:
 - Jak ovlivňuje odpověď, kterou jste napsali, vaši službu? Souvisí věci, které v současné době dělám, s tím, co si myslím, že chce Bůh?
- Není těžké pochopit, jak může myšlení „Zet“ účinně vystihnout vizi a definovat úkoly pro jakoukoli službu.

II. SATURAČNÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Abychom viděli konečné výsledky — „Zet“ — musí dojít k saturaci. Saturaci rozumíme, že úkolem církve je oslovit „každého člověka“, „kohokoliv“ a „všechny“, jak to vyjadřuje 1. Timoteovi a 2. Petru. Tato biblická místa dávají jasně najevo, že Bůh chce, aby každý muž, žena a dítě slyšeli a chápali evangelium a měli příležitost uvěřit a odevzdat se Ježíši Kristu jako svému Pánu a Spasiteli. Důležitou součástí křesťanského života je být částí místního sboru, který věří Božím slovům a kde se Písmo vyučuje.

Saturační zakládání sborů (SZS) je zcela biblické. Jde o naplnění Velkého poslání skrze zakládání sborů tak, že každý muž, žena či dítě má možnost přijmout nebo odmítnout evangelium, které slyší skrze svědectví místního sboru. SZS je vize, strategie a služba naplňování národů, regionů, měst, vesnic a sousedství sborů, které budou nést evangelium každému člověku v jeho jazyce a skrze jeho kulturu.

Saturační zakládání sborů je naplnění Velkého poslání skrze zakládání sborů tak, že každý muž, žena či dítě má možnost přijmout nebo odmítnout evangelium, které slyší skrze svědectví místního sboru.

A. Je realistické očekávat od Boha „Zet“?

Kromě skutečnosti, že Bůh chce „Zet“ více než my, je vzrušující také to, že Písmo jasně zaslubuje, že k „Zet“ dojde. Zaslíbení, že Bůh naplní [nasytí] zemi poznáním sebe sama a jeho slávy je oznámeno v Izajáši 11:9: „Neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře.“

V knize Zjevení měl apoštol Jan vidění nebe, ze kterého se můžeme učit, jaký je konečný výsledek všeho Božího díla na tomto světě, „Zet“, ke kterému směřují celé dějiny. Jan píše, že viděl zástupy lidí ze všech ras, kmenů, národů a jazyků, jak chválí Pána (Zj 7:9)! Ano, je realistické očekávat od Boha „Zet“.

B. Co Bůh říká o „Zet“?

V jednom ze svých nejdůvěrnějších okamžiků s Otcem se Ježíš modlil, aby ti, kdo v něj věří, byli jednotní: „...aby svět poznal, že ty jsi mne poslal a miluješ je tak, jako miluješ mne“ (J 17:23b). Ježíš toužil po tom, aby svět poznal, kým je! To je ono „Zet“! Tuto prosbu dvakrát opakoval (J 17:21-23). Představte si to! Bůh Syn v rozhovoru s Bohem Otcem hovořil o „Zet“! Konečný výsledek je pro Boha zcela zřetelně důležitý.

C. Ježíš učil učedníky o „Zet“

Ježíš své učedníky učil o naplnění „Zet“, když slíbil, že „všem národům musí být nejprve vyhlášeno evangelium“ před jeho návratem (Mk 13:10). Také v Matouši 24:14 a Lukáši 24:45-47 slíbil, že evangelium naplní (tj. bude saturovat) národy.

III. ZÁKLADY „A“ AŽ „YPSILON“

„A“ až „Ypsilon“ jsou věci, které děláme ve službě, aby se naplnilo „Zet“. Písmo nám pro fázi „A“ až „Ypsilon“ dává některé základy, které se musí stát dříve, než může dojít k naplnění „Zet“. Všimněte si, že všechny tyto věci se zabývají prvky „Zet“. Máme-li „Zet“ vždy na mysli, umožňuje nám to při konání „A“ až „Ypsilon“ dělat dobrá rozhodnutí.

A. Modlitba

V mnoha ohledech je modlitba zcela zjevnou a nedílnou součástí toho, aby se na Zemi stala Boží vůle. Zamyslete se nad následujícími odkazy:

- 2Pa 7:14 — Modlí-li se Boží lid tak, jak má, nastane „Zet“
- Mt 9:38 — Boží lid dostal příkaz modlit se, aby se dělníci mohli podílet na naplňování „Zet“.
- 1Tm 2:1-4 — Boží lid se má modlit, aby mohly existovat podmínky pro „Zet“. Pavel psal Timoteovi, že sbory by se měly modlit za vůdce ve společnosti, aby vytvářeli příznivé podmínky pro šíření evangelia.
- Zj 5:8-10 — „Zet“ je výsledkem „modliteb svatých“.

B. Jednota

Když Ježíš řekl: „Podle toho všichni poznají...“ měl na mysli lásku mezi křesťany (J 13:35). Dal jasně najevo, že „Zet“ vyžaduje kvalitní vztahy. Lidé poznají, že patříme Kristu, pouze tehdy, když se věřící navzájem milují. Pokud nám chybí láska, početní růst má za následek jen to, že nás svět vnímá jen jako nějaké další náboženské hnutí.

„Aby svět poznával“ vyžaduje, aby věřící byli jednotní, jako jsou jedno Ježíš s Otcem. Když Ježíš mluví o této jednotě s Otcem, vždy poukazuje na láskyplný vztah a neoddělitelné spojení. Modlí se za to, aby naše jednota byla po vzoru jednoty mezi Ježíšem a Otcem, a za to, abychom udržovali nerozlučné spojení s Ním (J 17:21.23).

C. Vize

Jak ukazují níže uvedené verše, „Zet“ je celosvětový úkol a zahrnuje všechny lidi všech národností ze všech míst. Myšlení „Zet“ pro každou z těchto oblastí vyžaduje vidět celý svět tak, jak ho vidí Bůh.

- Protože Bůh miluje všechny lidi, poslal svého Syna, aby „žádný, kdo v něho věří nezahynul, ale měl život věčný“ (J 3:16).
- Ježíš je smírnou obětí „...za hříchy celého světa“ (1J 2:2).
- Duch Svatý „...přináší světu důkaz o hříchu“ (J 16:7-11).
- Duch Svatý dává křesťanům moc svědčit „až na sám konec země“ (Sk 1:8).
- Ježíš svým následovníkům přikazuje: „Jděte tedy a učíte mými učedníky všechny národy“ (Mt 28:18-20).
- Ježíš slíbil, že mnoho lidí je připraveno ho přijmout: „Sklizeň je hojná...“ (Mt 9:37)

D. Evangelizace

Aby došlo k „Zet“, církev musí posílat misionáře na místa, kde je málo věřících nebo kde nejsou vůbec žádní. „Zet“ vyžaduje, abychom šli k těm, kdo evangelium neslyšeli, a oznámili jim zvěst o záchraně. Pavel píše: „jak mohou vzývat toho, v něhož neuvěřili? A jak mohou uvěřit v toho, o kom neslyšeli? A jak mohou slyšet bez toho, kdo hlásá?“ (Ř 10:14-15)

Křesťané musí neustále zjišťovat, kde se ještě evangelium nezvěstovalo a kdo ještě neslyšel — v každé vesnici, městě, oblasti a zemi. Když věřící šíří evangelium a zakládají sbory na těchto místech a mezi těmito lidmi, potom „ti, jimž nebylo o něm zvěstováno, uvidí, a ti, kteří neslyšeli, porozumí“ (Ř 15:21).

E. Zakládání sborů

Aby se dospělo k „Zet“, musí být církev všude — všem na očích. Prostřednictvím církve jak viditelný, tak neviditelný svět (duchovní říše) pozná mnohotvarou Boží moudrost (Ef 3:8-11). Jako Kristovo tělo je církev skutečnou přítomností Ježíše Krista na zemi. Když v životě církve zaujímá první místo Ježíš Kristus, svět pozná, že on je „hlavou nade vším“ (Ef 1:22-23).

Aby se dospělo k „Zet“, musí být církev všude — všem na očích.
--

„Krví kříže“ jsou lidé smířeni s Bohem. Ve své církvi usmíruje Ježíš Kristus lidi, kteří by jinak byli odděleni „rozdělující hradbou“. Vprostřed lidí, kteří kdysi žili ve vzájemné nenávisti, bylo jeho

záměrem, „aby v sobě z těch dvou stvořil jednoho nového člověka, učinil pokoj a oba dva usmířil s Bohem...“ (Ef 2:13-16).

Stejně jako mohou ostatní lidé ve společnosti dosvědčit lásku a věrnost manžela a manželky, kteří v ní žijí, tak je na očích i vztah mezi Ježíšem a jeho církví (Ef 5:22-23).

V církvi, stejně jako v těle, jsou všechny údy spojeny, aby každá část dělala svoji práci. Účelem fungování tohoto těla vždy je, aby lidé poznali Ježíše. Když k tomu dochází, církev „roste a buduje se“ (Ef 4:11-13). Dorostlé tělo je takové, které má údy ze všech národů (Zj 5:9-10).

IV. MYŠLENÍ „ZET“ VEDE K JEDNÁNÍ „ZET“

A. Dávání „Zet“

„Zet“ myšlení vyžaduje „Zet“ dávání. Pavel cituje Ježíšova slova, když povzbuzuje efezské starší v Miletu: „Požehnanější je dávat než brát“ (Sk 20:35). Dávání je důležitou službou celé církve. Pavel s apoštolskou autoritou přikázal církvi v Korintu: „Jako jste ve všem bohatí... buďte bohatí i v tomto díle milosti“ (2Kor 8:7).

Dávající církev si nejen ukládá finance na účet v nebi, ale Bůh také naplňuje její časné potřeby „podle svého bohatství v slávě“. Pán požehná dávání jak na nebi, tak na zemi, a tím umožní sboru, který má na mysli „Zet“, získat peníze k naplnění jeho cíle (Fp 4:15-19).

B. Strategie „Zet“

Vůdce velkého probuzení John Wesley řekl: „V každém skutku se musí zrcadlit cíl“. Aplikace „Zet“ do naší služby má obrovský dopad. Mnoho Božích služebníků však bohužel ve svém díle nikdy neuvažuje nad tím, jak jejich práce souvisí s Božím „Zet“. Když se něco takového stane, je pak jednoduché zapadnout do „zajetých kolejí“ a přijít o Boží požehnání. Zásadní otázka „Co chce Bůh pro místo, na kterém mu sloužím?“ může být Božím služebníkům zdrojem mnohé inspirace. Když na ni odpovídáme, povzbuzuje to naši víru a vede ke zvýšenému úsilí ve službě Pánu.

Příklad:

Myšlení „Zet“ v Rumunsku: Nelu Sofrac, zakladatel sborů v Rumunsku, viděl, že Bůh pro jeho oblast, která se nazývá Alba Iulia, chce více než čtyři sbory, které založil. Mohl být zaneprázdněn úctyhodným úkolem založení, vedení a pastýřské péče v těchto čtyřech sborech, mohl „jít na jistotu“. Ale myšlení „Zet“ ho popohánělo dál.

Uvědomil si, že je nemožné, aby oslovil svoji oblast sám, ale věděl, že Bůh chce naplnit kraj Alba Iulia sbory, které mají biblické vyučování a káží evangelium.

K dosažení tohoto cíle bylo zapotřebí založit pět set sborů. Nelu začal připravovat patnáct mladých lidí ze svého domácího sboru a z nových sborů, které založil. Jeho manželka Dorina založila modlitební skupinku se třemi ženami. O svou vizi se podělil s ostatními pastory, kteří se zprvu zdráhali přijmout jeho poselství. S vytrvalostí a vírou, že Bůh bude s Nelu v práci na tomto cíli, protože On sám chce „Zet“, Dorina nyní vede patnáct skupinek žen, které se modlí za nové sbory, a Nelu vede mnohosborovou mezidenominační misii s názvem EVANGALBA. Tato misie roste a zakládá v kraji Alba Iulia nové sbory tím, že mobilizuje existující sbory k tomu, aby se zapojily. Jejich hlavními aktivitami jsou modlitba, výcvik, evangelizace a zakládání sborů.

Sbory v Alba Iulia se modlí, sjednocují se ve vizi, rostou v lásce, vysílají evangelisty a zakládají sbory ve svém kraji. Svě místo začíná mít otázka dávání, a přestože se členové sborů považují za velmi chudé, jsou mezi nimi mnozí, kteří věrně dávají.

Nelovo myšlení „Zet“ mu poskytlo celostátní základnu. Připravuje zakladatele sborů a vlévá do ostatních vůdců v jiných krajích Rumunska vizi pro saturační zakládání sborů. Má také naději, že bude vyslán jako misionář mimo Rumunsko.

ZÁVĚR

Saturační zakládání sborů je ve středu myšlení „Zet“, protože ostatní úkoly (modlitba, láskyplná jednota, vize, evangelizace a dávání) mohou ve světě fungovat pouze skrze církev. Protože je třeba, aby církev oslovila všechny lidi, naplnění „Zet“ musí spočívat v saturačním zakládání sborů. Bůh touží po naplnění „Zet“ a když se církev řídí jeho vůlí, dílo zakládání sborů bude stále růst. Saturace (či naplnění) všech národů sbory směřuje ke konečnému cíli, aby všichni lidé slyšeli evangelium.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaký je rozdíl mezi zakladatelem sboru, který má na mysli „Zet“, a jinými zakladateli sborů?
2. Modlíte se za celé země, oblasti, města, vesnice a sousedství?
3. Modlíte se za více dělníků na Boží žni? Jestliže nám Ježíš přikázal, abychom se za to modlili, bude věrný a odpoví nám, budeme-li se věrně modlit? Proč je tak málo dělníků?
4. Jsi ochoten pracovat na uskutečňování „Zet“ s bratry z jiných denominací a s jinými názory v nepodstatných věcech a milovat tyto bratry? Bude Ježíšova modlitba za jednotu vyslyšena, nebo se Ježíš modlil naprázdno? Budeš ty sám součástí vyslyšení jeho modlitby?
5. Vidí vás lidé vně vašeho sboru jen jako další denominaci či náboženství, nebo jako lidi, kteří milují?
6. Je tvojí vizí založit jeden sbor nebo být součástí hnutí, které naplní svět sbory zvěstujícími evangelium?
7. Vynikáš ve finančním dávání? Vyniká v dávání tvůj sbor? Vyučuješ o dávání? Pokud ne a pokud se o dávání učí v Písmu, proč to nevyučuješ?
8. Je cílem tvojí evangelizace udělat svůj sbor větší, nebo jím je také zakládání nových sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Vypracuj strategii saturačního zakládání sborů, která zahrnuje modlitbu, jednotu a lásku, vizi, evangelizaci a zakládání sborů, a předlož ji Pánu a nejméně dvěma blízkým bratrům v Kristu.
2. Přemýšlej o svém sousedství, vesnici, městě, regionu nebo zemi. Zamysli se nad odpovědí na otázku: „Co chce Bůh pro _____? Vyjmenuj tři věci, které budeš dělat, abys ve svém okolí pomohl uskutečnit „Zet“.“

VIKZE SZS

LEKCE 2

Velké poslání a zakládání sborů

SATURAČNÍ ZÍSKÁVÁNÍ UČEDNÍKŮ

☞ CÍL LEKCE

Záměrem této lekce je předat vizi mobilizace hnutí zakládání sborů v poslušnosti Velkému poslání.

☞ OSNOVA LEKCE

- Pochopení Velkého poslání je zásadně důležitou složkou saturačního zakládání sborů

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, proč je Matouš 28:18-20 znám jako Velké poslání.
- Chápat, jak církev půjde a bude činit učedníky ze všech národů skrze své násobení.
- Rozumět tomu, jak zakládání sborů naplňuje Velké poslání.
- Rozvinout vizi saturačního zakládání sborů ve svém národě.

ÚVOD

V Matouši 28:18-20 se dozvídáme, že před námi stojí náročný úkol. Velké poslání je příkazem, který má uposlechnout každá generace křesťanů. S tímto příkazem Pán zaslubuje svoji přítomnost, dokud nebude úkol splněn. A právě kvůli obrovskému rozsahu úkolu, který Ježíš svým učedníkům svěřil, se mu říká „Velké poslání“.

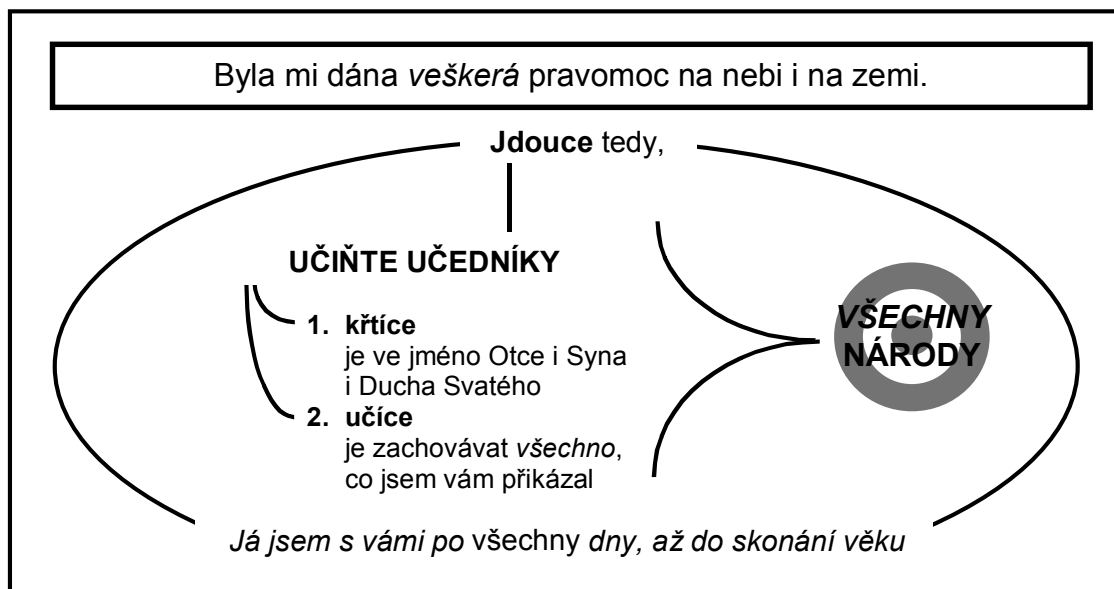
I. POCHOPENÍ VELKÉHO POSLÁNÍ

Ve Velkém poslání dal Ježíš jasně najevo svou vůli pro církve až do okamžiku svého návratu. Tato slova jsou velmi důležitá a stojí za to pořádně se nad nimi zamyslet. Následuje doslovný překlad Matouše 28:18-20 z původní řečtiny:

„Byla mi dána *veškerá* pravomoc na nebi i na zemi. *Jdouce* tedy, *čňte* ze *všech* národů *učedníky*, *křtíce* je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého a *učíce* je zachovávat *všechno*, co jsem vám přikázal; a hle, já jsem s vámi po *všechny* dny, až do skonání věku. (doslovný překlad Mt 28:18-20)

Ve Velkém poslání dal Ježíš jasně najevo svou vůli pro církve až do okamžiku svého návratu.

Ústřední a nejdůležitější frází Velkého poslání je „čňte učedníky“. Jako jediné sloveso Velkého poslání v příkazovacím tvaru nejvíce vyjadřuje Ježíšovu touhu sdělit učedníkům, co mají dělat. Činění učedníků je tedy srdcem Velkého poslání. Další dvě slovesa, „křtíce“ a „učíce“, mají spolu s frázemi, které je rozvádějí, rozšířit a vysvětlit hlavní úkol „učňte učedníky“. Skutek činění učedníků skrze křest a vyučování má předmět vyjádřený frází „ze všech národů“. Příkaz předpokládá, že křesťané činí učedníky „jdouce“. Celý příkaz je konečně obklopen Ježíšovým slibem všem těm, kteří budou jeho pokyny zachovávat: „a já jsem s vámi po všechny dny, až do skonání věku.“

Obrázek 2.1 Velké posláni

A. Úkol: Získávat učedníky

Hlavní důraz Velkého posláni je na příkazu „čiňte učedníky.“ Hlavním úkolem církve je tedy získávat učedníky, nejen docílit toho, že se lidé obrátí. Dva podřízené přechodníky ukazují důležité složky procesu činění učedníků.

1. Křest — “obrácení ke Kristu”

Křest je veřejné vyznání obrácení. Člověk jím dává najevo, že byl evangelizován. Aby se někdo stal Ježíšovým učedníkem, musí činit pokání a věřit (Mk 1:15, Sk 20:21). Křest je symbolem a pečetí očištění, odpuštění hříchů a nového života v Kristu (Tt 3:5, Mk 1:4, Ř 6:3-4).

Velké posláni naznačuje, že se má křtít „v“ Boží trojici. Z toho se dozvídáme něco o povaze nové identity věřícího. Jednou z úžasných vlastností trojice je společenství, které spolu má Otec, Syn a Duch. Podobným způsobem je nový věřící pokřtěn do společenství církve a sboru — do společenství, které má podle Ježíšova přání žít ve stejné jednotě jako trojice (J 17).

2. Vyučování — “stávat se podobným Kristu”

Po obrácení musí být noví věřící vyučování o tom, koho se rozhodli následovat. Obrácení v sobě zahrnuje osobní vztah s Bohem. Ježíš nám přikázal, abychom nové věřící učili a cvičili v tom, aby se stali jeho „následovníky“ nebo „žáky“ díky tomu, že se naučí řídit se podle jeho přikázání.

Úkolem církve je naučit lidi poslušnosti Kristu. Povšimněte si prosím, že verš neříká, že cílem je naučit přikázání, ale *naučit poslušnosti* všemu, co Ježíš přikázal. To znamená, že sbory musí vyučovat poslušnost plné Boží vůli a nic z ní nevynechávat. Částečná poslušnost, se kterou je lehké se spokojit, nestačí. Musíme naopak stále hledat v Písmu a ptát se sami sebe: „jsme poslušní ve všem, co se tu píše?“ a „jak můžeme ještě věrněji poslouchat každý z Ježíšových přikázů?“ Vyučování plné poslušnosti je postupný proces. Je třeba si uvědomit, že to není jednorázový čin, který předchází křtu, ale v textu *následuje po křtu a pokračuje* po celý život věřícího.

B. Rozsah: vše

Velké posláni nebylo jen dočasným plánem pro ty, kdo je původně slyšeli přímo od Ježíše. Opakování slova „všechno“ ukazuje na to, že Velké posláni má všeobecný rozsah.

1. Základem příkazu je Kristova pravomoc

Před vydáním Velkého poslání oznámil Ježíš, že má nejvyšší postavení ve vesmíru. Když někdo, kdo má velkou autoritu, před vydáním rozkazu oznámí svou hodnost, dělá to kvůli zdůraznění příkazu. Proto musí všichni ti, kdo uznávají autoritu Ježíše Krista, být poslušní Velkého poslání.

Ježíš Kristus je hlavou církve (Ef 1:22-23). Lidé, kteří uznávají jeho vedení, tvoří jeho tělo — církev. Úkol činit učedníky ze všech národů není jen úkolem evangelisty, nýbrž je to úloha všech, kdo se podřizují pod svrchovanou pravomoc Pána Ježíše Krista. Velké poslání dává věřícím obrovské vědomí smyslu a cíle.

2. Kontext příkazu je „jdouce“

Původní řecký výraz pro „jdouce“ bychom mohli jednoduše přeložit jako „při chůzi“ nebo „poté, co jste vyšli“. Předpokládá, že ti, kteří jsou poslušní Velkého poslání, jdou. V protikladu k „přícházení“ do jeruzalémského chrámu s cílem vidět Boží slávu máme my jít s Boží slávou v sobě (2Kor 3:18). Ježíš nezískával učedníky někde v izolované školní třídě, ale v průběhu normálního života. Služba církve by také měla být aktivní — místo aby svět přicházel za církví, měla by ona jít do světa.

Ježíš dal jasně najevo, že chce, aby se dobrá zpráva dostala ke všem národům (Mt 24:14). V dalších záznamech Velkého poslání (L 24:47 a Sk 1:8) čteme, že církev se začne šířit od Jeruzaléma. Protože však apoštolové, které Ježíš poslal, v Jeruzalémě zůstali, zdá se, že prvotní církev neměla až do 8. kapitoly Skutků příliš velkou vizi pro misii. Zdá se, že učedníci pochopili pouze slova „od Jeruzaléma,“ ne však „ke všem národům.“

- Veškerá pravomoc
- Všechny národy
- Veškeré příkazy
- Všechny dny

a) Jdouce kvůli pronásledování

Ježíš použije svou svrchovanou autoritu k tomu, aby v případě potřeby přinutil církev jít ke všem národům. Po období pronásledování a umučení Štěpána začala církev přinášet evangelium i lidem mimo Jeruzalém. Ve Skutcích 8:1 čteme: „*Tehdy začalo kruté pronásledování jeruzalémské církve; všichni kromě apoštolů se rozprchli po Judsku a Samařsku.*“ Skutky 11:19-20 uvádějí: „*Po smrti Štěpánově nastalo v Jeruzalémě pronásledování. Ti, kteří se odtud rozprchli, dostali se až do Fénicie, na Kypr a do Antiochie; slovo evangelia zvěstovali...*“ Ježíš dovolil, aby pronásledování donutilo křesťany reagovat v krizi tak, že začali dělat to, co jim už dříve přikázal.

b) Jdouce kvůli poslušnosti

Ve Skutcích 13:1-3 čteme o tom, jak byla církev v syrské Antiochii poslušná Velkého poslání. Podle pokynů Ducha svatého vyslali Pavla a Barnabáše na Kypr, kde „*oznamovali slovo Boží v židovských synagógách*“ (Sk 13:4-5). Po cestě na Kypr pak Pavel a jeho společníci hodně cestovali, než se do syrské Antiochie opět navrátili (Sk 13:6nn).

Bůh dal církvi odpovědnost za zvěstování dobré zprávy. Pavel píše sboru v Korintu: „*A to všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a dal nám službu smíření. Neboť Bůh byl v Kristu, když smířoval svět se sebou a nepočítal lidem jejich provinění, a uložil v nás to slovo smíření*“ (2 K 5:18-19). Stejně jako sbor v syrské Antiochii by církev měla v poslušnosti jít ke všem národům. Když však církev poslušná není, Ježíš používal a používá krize, aby své dílo uskutečnil.

3. Cílem příkazu jsou „všechny národy“

Fráze „všechny národy“ je v přímém protikladu k Ježíšovým pokynům v okamžiku, kdy své učedníky předtím poslal ke ztraceným ovcím z izraelského lidu (Mt 10:5-6). Zde jsme povolání k tomu, abychom nesli evangelium všem národům, protože Ježíš vykoupil svou krví vykoupil lidi „*lidí ze všech kmenů, jazyků, národů a ras*“ (Zj 5:9). Apoštol Jan měl tu výsadu, že ve svém vidění nebe spatřil naplnění Velkého poslání, jehož součástí byli lidé ze všech *národů*, kteří uctívali Pána (Zj 7:9).

Co je to národ? Řecké slovo použité v textu je *ethnos*¹. Ze stejného kořene pochází i slovo „etnický“. Etnická skupina je skupina lidí, které spojuje jazyk, kultura a zvyky. Daná země může na svém území mít několik etnických skupin. Pokud má hnutí saturačního zakládání sborů uspět, je často třeba zasáhnout v jedné zemi více národů (*ethnos*). Chceme-li být poslušni Velkého poslání a nést evangelium „všem národům“, je třeba, abychom každou etnickou skupinu oslovili v jejím jazyce a v souladu s její kulturou a zvyky.

4. Příkaz trvá „do skonání věku“

Slovy „do skonání věku“ Ježíš ukazuje, že jeho pokyny se týkají celé církve a platí až do okamžiku jeho návratu — nejsou určeny jen pro jeho dvanáct učedníků. Ve zmíněných třech věcech máme vytrvat až „do skonání věku“, tj. do okamžiku, kdy se Ježíš vrátí pro svou církev. Tehdy bude Kristus „kázán po celém světě na svědectví všem národům“ (Mt 24:14).

C. Zaslíbení

Činění učedníků ze všech národů se zdá být úkolem nad naše síly. Pokud však jdeme získávat učedníky, můžeme jít s jistotou. Víme, že nakonec uspějeme, protože Kristus má *ted' veškerou pravomoc* a slíbil, že s námi bude *po všechny dny* až do skonání věku. Sám Ježíš je zárukou úspěchu, a když v něm budeme zůstávat, můžeme spoléhat na Jeho pravomoc a přítomnost (J 15:4-17). Ježíš své církvi současně dává největší úkol, po jehož splnění opět přijde, a zaslíbení, ze kterého plyne úspěch v tomto úkolu!

Ježíš své církvi současně dává největší úkol, po jehož splnění opět přijde, a zaslíbení, ze kterého plyne úspěch v tomto úkolu!

Ve zbytku Nového zákona vidíme, jak prvotní církev ukazovala svým životem poslušnost tohoto příkazu. Apoštol Pavel napsal z vězení filipskému sboru ujištění (Fp 1:6): „a jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista.“ Protože si uvědomoval, že Bůh pracuje a jeho Duch přebývá ve věřících a uprostřed křesťanského společenství, věděl také, že jeho práce nebyla marná. To jsou pro nás dobré zprávy, když se zamýšlíme nad tím, jak naplnit Velké poslání.

II. VELKÉ POSLÁNÍ A SATURAČNÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Saturační zakládání sborů naplňuje pokyny a cíle Velkého poslání. Podle Matouše 24:14, Marka 13:10, Lukáše 24:45-47 a Skutků 1:8 bude Velké poslání naplněno tehdy, když budou získáni učedníci ze všech národů. Když budou v každém národě zakládány sbory, budou v něm také činění učedníci.

A. Velké poslání a účel církve

Naplnění Velkého poslání je úlohou *církve*. Církev neexistuje proto, aby sloužila sama sobě nebo se zabývala svými vlastními programy, ale aby nesla evangelium „všem národům“. Evangelizace není jen jednou z mnoha forem služby — je to *důvod existence*. Církev by měla růst skrze evangelizaci a násobit se skrze zakládání sborů, aby se více a více lidí mohlo stát Ježíšovými učedníky. Programy a služby v rámci církve by měly být hodnoceny a rozvíjeny podle toho, jak budou naplňovat tento cíl. Povedou k získávání učedníků tak, jak to Ježíš zamýšlel, když nám dal Velké poslání?

Lidé ve vedení církvi a sborů by měli své členy zmocňovat k naplnění Velkého poslání tím, že je budou vyučovat ve sdílení víry s nevěřícími, budou jim dávat příležitosti osobně se setkat s misí a budou jim předávat vizi modliteb a finančního přispívání na velkou zeň. Vedoucí sborů mají často tolik práce se službou, že zanedbávají výcvik ostatních, kteří by některou jejich službu mohli převzít. Skrze výcvik je však možné, aby v dané službě stál ne jeden, ale mnoho křesťanů. Pamatujte, že Ježíš svěřil své poselství a službu svým učedníkům, čímž znásobil dopad, který jeho dílo mělo.

B. Velké poslání a zakládání sborů

Pokud je jádrem Velkého poslání činění učedníků ze všech národů, musíme stále hledat ty nejlepší metody, které k tomu můžeme použít. Mnoho lidí přece věnovalo celé své životy naplnění Velkého poslání. Je přípustné porovnávat několik různých metod služby vedoucích k naplnění Velkého poslání. Zahrnují v sobě principy požadované Velkým posláním? Drží se všech záměrů Velkého poslání? Které

¹ εθνος

metody nejlépe činí učedníky v souladu s Velkým posláním? Odpovědi na tyto otázky lépe najdeme, když se podíváme na tři druhy služby a zhodnotíme jejich přínos k naplnění Velkého poslání.

První metodou bude zavedený sbor. Pro účely našeho výkladu budeme „zavedený“ sbor definovat tak, že je více než 10 let starý. Druhá metoda se nazývá „necírkevní evangelizace“. Necírkevní evangelizace popisuje jakoukoli evangelizační snahu, která není postavena na činnosti konkrétního sboru, jako například tradiční evangelizační turné, evangelizace skrze rádio apod. Klíčovým prvkem těchto způsobů evangelizace je, že nejsou svázány s jedním sborem a nevedou nutně lidi do sboru. Třetí metoda, na kterou se podíváme, je nově založený sbor. Když mluvíme o zakládání sborů, máme na mysli navazování kontaktů, vedení lidí k pokání, vyučování nově obrácených, jejich křtění a založení bohoslužebných shromáždění, ze kterých vzniknou společenství naplňující novozákonní funkce, které jsou vyžadovány po těch, kteří chtějí následovat Krista.

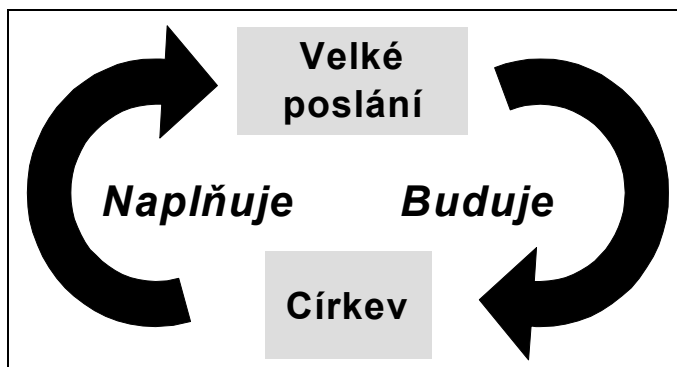
VELKÉ POSLÁNÍ <i>Principy:</i>	EVANGELIZACE <i>“Křest” Obrácení ke Kristu</i>	VYUČOVÁNÍ <i>“Učit, aby poslouchali” Připodobňovat se Kristu</i>	VÝSLEDEK: <i>“Činění učedníků”</i>
Zavedený sbor	NE VŽDY	ANO	SNAD...
Necírkevní evangelizace	ANO	NE VŽDY	SNAD...
Zakládání sborů	ANO	ANO	ANO!!

Obrázek 2.2 Velké poslání a zakládání sborů

Jak je vidět na obrázku 2.2, porovnání těchto tří metod ukazuje, že zakládání sborů nejlépe plní Velké poslání. Zavedené sbory se často soustředí na učednictví, aniž by efektivně získávaly nové věřící, zatímco necírkevní evangelizace přináší nově obrácené, kterým však často chybí dostatečný důraz na vyučování. (V obou těchto případech jsou samozřejmě k nalezení výjimky.) Zakládání sborů však kombinuje obě tyto složky — získává nové věřící a pak jim zajišťuje přirozené prostředí pro růst v učednictví.

Je jasné, že pro naplnění Velkého poslání se používá mnoho metod a každou z nich lze porovnávat se zakládáním sborů. Uvedené příklady byly pouze jednoduchým způsobem použity proto, abychom zdůraznili skutečnost, že zakládání sborů zcela naplňuje oba klíčové principy Velkého poslání — získávání učedníků skrze evangelizaci a učednictví. Existují samozřejmě další metody, ale zakládání sborů si zaslouží stále větší pozornost, protože nejlépe ztělesňuje Velké poslání, které nám náš Pán zanechal.

Zakládání sborů si zaslouží stále větší pozornost, protože nejlépe ztělesňuje Velké poslání, které nám náš Pán zanechal.

Obrázek 2.3 Velké poslání a církev

ZÁVĚR

Velké poslání nám prikazuje činit učedníky, křtíce nové věřící a vyučující je poslušnosti Kristu. Naším úkolem je jít do světa získávat učedníky ze všech etnických skupin, ne čekat, až přijdou oni za námi. Naše autorita a ujištění je v samotném Kristu, který slíbil, že s námi bude až do okamžiku, kdy bude úkol splněn.

Církev existuje proto, aby získávala učedníky ze všech národů a plnila tak úkol, který jí Kristus dal. Všechny programy, způsoby služby a všechna snaha by měly nějakým způsobem směřovat k jeho naplnění. Velké poslání bude naplněno tehdy, až si církev uvědomí autoritu Ježíše Krista, poslechne ho a bude plnit úkol, který jí dal.

Nově založený sbor plní příkaz „činění učedníků“ skrze evangelizaci, která je následována neustávajícím procesem učednictví, vyučování a praktické přípravy nových věřících. Sbory, které chápou své poslání a důvod své existence, budou zakládat nové sbory se stejnou vizí, čímž dají vzniknout hnutí, které může evangeliem zasáhnout „všechny národy“. Zakladatelé sborů a všichni, kdo se účastní zakládání nových sborů, jsou součástí jedinečné a strategicky významné služby, protože to, co dělají, ztělesňuje principy dané Velkým posláním. Krátce řečeno, zakládání sborů je nejlepší metodou naplnění Velkého poslání.

Naším úkolem je jít do světa získávat učedníky ze všech etnických skupin, ne čekat, až přijdou oni za námi.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Přijal jsi Kristovo pověření k naplnění Velkého poslání? Chápe tvůj sbor autoritu Kristova příkazu: „Jděte a učiňte mými učedníky všechny národy?“ Řídí se tímto záměrem?
2. Jak můžeš pomoci mobilizovat svůj sbor (nebo celou církev) k naplňování Velkého poslání?
3. Odpovídá tvůj sbor na Ježíšovo pověření tím, že činí učedníky z vašeho i jiných národů?
4. Bude Ježíš nadále používat pronásledování, ekonomické krize anebo poslušnost k naplňování Velkého poslání?
5. Rozhodl ses „jít“ ze své poslušnosti Pánu, nebo čekáš na nějakou krizi?
6. Zaměřuješ svoji práci zakládání sborů na získávání následovníků Ježíše Krista nebo na růst své denominace?

7. Máš ty a ti, které připravuješ, vizi oslovit všechny národy?

8. Připravujete lidi na praktickou poslušnost, nebo je vaše vyučování příliš teoretické?

AKČNÍ PLÁN

1. Sestav a ved' v učednictví skupinu lidí k tomu, aby se modlili za váš národ i za ostatní národy, aby začali dávat peníze místním a zahraničním misiím a začali první kroky v zakládání sborů s vizí zasažení všech národů.

VIKZ SZS

LEKCE 3

Cyklus zakládání sborů POHLED Z ŠIRŠÍ PERSPEKTIVY

☞ CÍL LEKCE

Záměrem této lekce je představit „cyklus zakládání sborů“ a zdůraznit rozhodující fáze týkající se nově zakládaného místního sboru a hnutí zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Cyklus zakládání sborů by neměla být náhodná směsice událostí.
- Proces zakládání sborů zahrnuje položení základu, získávání ztracených, upevňování věřících do společenství, výcvik ve službě, násobení společenství a vyústění ve vznik hnutí nových sborů.
- Cílem zakládání sborů není jen jediný sbor, ale celé hnutí nově vznikajících sborů v cílové oblasti.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět kurzu pro přípravu zakladatelů sborů a procesu zakládání sborů.
- Být schopen identifikovat šest rozhodujících fází v reprodukci sborů.
- Chápat, že cílem saturačního zakládání sborů není jen jeden nový sbor, nýbrž mnoho sborů a hnutí zakládání sborů v každé zemi.

☞ PŘÍLOHA

3A Modely zakládání sborů

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Zhotovte si průsvitku nebo plakát z obrázku 3.1 a odkazujte se na něj na začátku každé lekce, abyste zakladatelům sborů připomenuli, kde ve svém vyučování právě jste a kam v procesu zakládání sborů míříte.

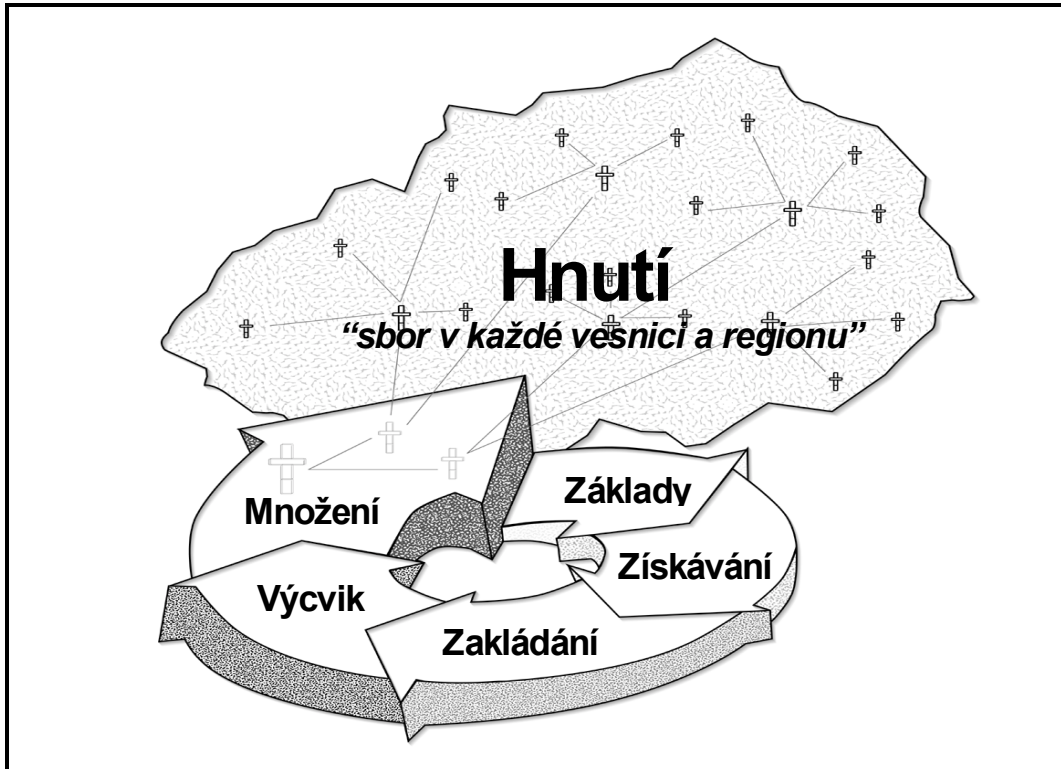
Proberte s účastníky výcviku různé modely zakládání sborů popsané v příloze 3A. Které z těchto modelů se v jejich kultuře osvědčily a které ne? Které se zdají lépe připravovat půdu pro vznik hnutí zakládání sborů?

ÚVOD

Inženýři často používají modely ke sdělování myšlenek. Příkladem modelu, který může inženýr použít, je výkres. Nahlédnutím do výkresu může inženýr pochopit, jak různé aspekty stavby fungují a jak spolu souvisí, a to dříve, než je stavba ve skutečnosti postavena. Plán se také používá jako návod ke stavbě. Umožňuje pracovníkům snadněji si představit, v jakém pořadí se mají jednotlivé součásti montovat.

Stejně tak není zakládání sborů nahodile spojená řada událostí a aktivit. Naopak je to cílený proces. Cíle saturačního zakládání sborů lze formulovat na několika různých úrovních v závislosti na postavení, v jakém ve vztahu k procesu jste. Lidé musejí být získáni pro víru v Krista, vychování a upevnění ve společenstvích věřících. Je třeba připravit vůdce, kteří by se ujali vedení a rozvoje sboru. Dozrávající sbory se musí rozmnožovat díky novým snahám o zakládání sborů. To vše vede k tomu, že váš region a vaše země budou naplněny sbory, které jsou plné života a rozmnožují se. A samozřejmě konečným cílem je, aby nevěsta Kristova byla připravena na věčnost s Ním.

„Cyklus zakládání sborů“ (obrázek 3.1) je diagram průběhu zakládání sborů, který z daného úhlu pohledu znázorňuje vzájemné vztahy klíčových principů a činností, které tento proces zahrnuje. Příloha 3A obsahuje příklady toho, jak byl takový proces aplikován při zakládání konkrétních sborů.

Obrázek 3.1 Cyklus zakládání sborů

I. FÁZE PRVNÍ — ZÁKLADY

Začátek může být klíčovou částí každého složitého procesu. Zakladatelé sborů zahajují proces zakládání sborů tím, že rozvíjejí svůj osobní vztah s Kristem, který je třeba k tomu, aby se stali služebníky evangelia. Apoštol Pavel varuje před stavěním na jiném základu, než je Ježíš Kristus (1Kor 3:11). Brát to jako samozřejmost vede jen k neúspěchu ve službě.

Nedostatek jasné představy o tom, jaký sbor bude založen, může nově vzniklé společenství ochromit. Proto je v této fázi důležité ujasnit si vizi a zhotovit strategické plány vzniku sboru. Jednou z podstatných částí tohoto procesu je průzkum. Strategicky významné informace o dělnících připravených na žeh a o polích připravených ke sklizni nám pomohou ujasnit si potřebný postup. Cílem průzkumu je pochopit lidi, které zakladatel sborů touží zasáhnout, a zjistit, jaké prostředky k jejich zasažení jsou k dispozici.

A. Klíčový verš z Písma

„Podle milosti Boží, která mi byla dána, jako rozumný stavitel jsem položil základ a druhý na něm staví. Každý ať dává pozor, jak na něm staví. Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus.“ (1Kor 3:10-11)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Získejte vizi s modlitbou.
- Proved'te průzkum cílové populace.
- Získejte jistotu a pevnost ve víře.
- Získejte jistotu a pevnost ve svém studiu Bible.
- Začněte určovat strategii a metody zakládání sboru.

Cíl: Připravte sebe, svou vizi a nasměrování úkolu zakládání sborů.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jaký je Boží plán na zemi? Jak do tohoto plánu zapadá církev?

- Jaké je mé osobní pole ke žni? Co po mě Bůh chce v oblasti, kde žiji?
- Čím je jedinečné povolání a vize, které mi Bůh dává?
- Jaký druh sboru může tyto potřeby naplnit? Měl by být schopen dále se násobit?
- Jaké jsou hlavní překážky násobení zakládání sborů?
- Kdo pomůže? Kdo jsou dělníci ke žni? Jak provedeme průzkum?

II. FÁZE DRUHÁ — ZÍSKÁVÁNÍ

Evangelizace v církvi nikdy nepřestává, avšak tato fáze zakládání sborů je zvláštním obdobím, kdy se zakladatel sboru soustředí téměř výlučně na evangelizaci. Jeho příklad v průběhu této fáze bude zásadně důležitý pro to, jestli bude později schopen vést a připravovat k evangelizaci další křesťany.

Není možné založit sbor bez evangelizace. Často se zakladatelé sborů příliš soustředí na to, že hledají, kteří další křesťané přijdou do jejich nového sboru, místo aby se zaměřili na osobní evangelizaci. Ti, kteří nevěnují nutný čas vztahům s nevěřícími lidmi a pouze doufají, že je Bůh sám přivede do nově vzniklého sboru, jen zřídka sklízí ovoce.

Zakladatelé sborů by měli založit evangelizační skupinky, které se budou soustředit na budování vztahů a na diskuzi o tom, jak Bible promlouvá do různých životních situací, na modlitby za osobní potřeby a na povzbuzování. Pokud nejsou lidé zvyklí otevřeně se sdílet o evangelium na osobní úrovni, musejí se to časem naučit. Čas strávený jednotlivě s různými členy buněčných skupinek prohloubí vztahy a zlepší společenství. Vedoucí buněčných skupinek by se měli snažit co nejdříve připravovat a budovat další vedoucí. Setkání by měla být jednoduchá, aby bylo možné je ve stejné podobě reprodukovat. Pokud jsou setkání závislá na vedoucím, jeho stylu nebo znalostech, bude obtížné najít za něj později náhradu.

A. Klíčový verš z Písma

„Jsem svoboděn ode všech, ale učinil jsem se otrokem všech, abych mnohé získal. Židům jsem byl židem, abych získal židy... Těm, kdo jsou slabí, stal jsem se slabým, abych získal slabé. Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. Všecko to dělám pro evangelium, abych na něm měl podíl.“ (1Kor 9:19-23)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Kontaktujte klíčové vůdce a budujte vztahy.
- Evangelizujte ztracené.
- Založte evangelizační skupinky studia Bible.
- Buďte novým věřícím vzorem ve službě.
- Ved'te nové věřící k uřednictví a poslušnosti Kristu.

Cíl: Kontaktujte a evangelizujte klíčové příslušníky cílové populace.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jaké evangelizační metody nám nejefektivněji pomohou dosáhnout našich cílů?
- Jak kontaktovat klíčové vůdce? Kdo jsou? Jak je najdeme?
- Jak naučíme nové věřící být svědectvím svým přátelům a členům rodiny?
- Jak je budeme vést v uřednictví a připravovat je ke službě? Co a jak je budeme vyučovat?
- Jak objevíme síť jejich přátel a sdělíme jim evangelium?
- Kolik buněčných skupinek bychom měli založit, než je shromáždíme do většího společenství?

III. FÁZE TŘETÍ — ZAKLÁDÁNÍ

Ačkoli může trvat rok i více dostat se k této fázi, mnoho církevních vůdců považuje teprve tuto dobu za okamžik, kdy se oficiálně a formálně „rodí“ sbor. Zformování skupiny do sboru má zvláštní dynamiku. Na počátku této fáze by už buněčné skupinky měly růst a násobit se a mohou se začít shromažďovat ke společným bohoslužbám chval, díkůvzdání a oslav, nebo mohou dokonce začít s pravidelnými veřejnými bohoslužbami. Pokud je to vhodné, mohou být k tomuto účelu pronajaty potřebné prostory, ale pamatujte, že

až příliš často se k tomuto kroku přistupuje unáhleně. Zakladatelé sborů by měli pronajímat prostory až v okamžiku, kdy se v buněčných skupinkách pravidelně schází 30–40 lidí. Buněčné skupinky pokračují ve své činnosti i poté, co byla zahájena společná bohoslužebná shromáždění, a stále ještě jsou základem pro výchovu, růst a budování sboru.

Důraz na učednictví pokračuje po celý život sboru. Během této fáze však zakladatel sboru zvláště zdůrazňuje učednictví v životech nově obrácených křesťanů a buduje tak povědomí o tom, že učednictví je neustávající proces. Obvyklým problémem během této fáze je to, že špatně rozumíme novým křesťanům. Někteří zakladatelé sborů očekávají, že nově obrácení křesťané budou potřebovat přesně to, co všichni ostatní, nebo nejsou připraveni dát jim možnost krok za krokem pronikat do duchovního růstu. Ostatní členové společenství mohou být na nové křesťany příliš tvrdí, nutí jim pravidla a zákonické postupy bez milosti, nebo od duchovních novorozenců příliš brzy očekávají dospělé chování. Velmi důležitými aspekty přístupu k novým křesťanům jsou přijetí a trpělivost.

A. Klíčový verš z Písma

„Mějme zájem jeden o druhého a povzbuzujme se k lásce a k dobrým skutkům. Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův.“ (Žd 10:24-25)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Ved'te obrácené křesťany v učednictví.
- Rad'te rodícím se vůdcům.
- Zaměřte evangelizační snahu na síť přátel.
- Bděte nad násobením buněčných skupinek.
- Je třeba zahájit pravidelná shromáždění.

Cíl: Shromážděte nové obrácené a všechny ostatní k bohoslužbám chval.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jak budou noví vedoucí buněčných skupinek vycvičení a uvedeni do služby?
- Kdy bychom měli křtít nově obrácené? Kdy a kdo jim bude vysluhovat Večeři Páně?
- Jak upevníte nové věřící v jistotě spasení?
- Jak založíte „život v Kristově těle“? Jak do něj začleníte nově obrácené?
- Kde se budeme společně scházet? Jak tam budeme zvat další lidi?
- Jaké formy budeme používat k dosažení stanovených cílů? Jaký styl budou mít naše chvály?

IV. FÁZE ČTVRTÁ — VÝCVIK

Během prvních tří fází vzniku nového sboru na sebe zakladatel sboru často bere většinu zodpovědnosti, podobně jako rodiče dělají většinu práce v životě malého dítěte. Když děti rostou, potřebují mít větší a větší díl zodpovědnosti. Stejně tak i potřebují noví věřící během svého růstu získávat více zodpovědnosti. Během této fáze předává zakladatel sboru zodpovědnost za evangelizaci, učednictví a nové vůdčí role dalším lidem.

Ačkoli zakladatelé sborů věří na prvním místě Bohu, potřebují také dostatečně důvěřovat jiným lidem, mají-li je připravit k vedení jednotlivých oblastní služby sboru. Bůh dal každému věřícímu nějaký dar a všichni jsou zodpovědní za to, že jej využijí ve službě. Pokud zakladatel sboru nebude věnovat čas předávání zodpovědnosti, nebude vystrojovat a uvádět ostatní do služby, pak bude sbor omezen tím, že v něm bude nejvíce kázat a sloužit jeden člověk. Bude zacházet za hranice svých schopností a noví křesťané nebudou moci ve sboru najít svůj domov, protože na ně vůdce nebude mít čas. Stávající členové sboru mohou také přijít o iluze, pokud jim nebude svěřen rozumný díl spoluzodpovědnosti za sbor a službu, který je bude motivovat k tomu, aby ve sboru zůstali aktivní. Stanou se pouhými diváky. Špatné vzory v kultuře jednotlivých zemí způsobují, že se toto děje například ve východní Evropě.

Pokud zakladatel sboru nebude věnovat čas předávání zodpovědnosti, nebude vystrojovat a uvádět ostatní do služby, pak bude sbor omezen tím, že v něm bude nejvíce kázat a sloužit jeden člověk.

A. Klíčový verš z Písma

„...a co jsi ode mne slyšel před mnoha svědky, svěř to věrným lidem, kteří budou schopni učit zase jiné.“ (2Tm 2:2)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Vybudujte vůdce potřebné ve všech oblastech služby sboru.
- Zjistěte duchovní dary všech členů sboru.
- Vycvičte vedoucí buněčných skupinek.
- Přidejte vedoucím oblasti zodpovědnosti a uveďte je do služby.
- Zorganizujte strukturu a pozice ve službě, které byste si ve sboru představovali.

Cíl: Vyučte vedoucí a církevní pracovníky k tomu, aby vyučovali ostatní.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jak docílíme toho, že noví věřící odhalí své duchovní dary? Kdo je vycvičí?
- Jaké oblasti výcviku jsou potřeba? Kde a jak bude tento výcvik zajištěn?
- Kdo jsou potenciální klíčoví vedoucí? Jaké mají dary a schopnosti? Jsou to věrní služebníci?
- Kde budou vycvičení vedoucí sloužit? Jaké základní potřeby a otázky se pojí s touto oblastí? Kdy svou službu zahájí? Komu budou zodpovědní? Co budou přesně dělat, co bude jejich popis práce?

V. FÁZE PÁTÁ — NÁSOBENÍ

Aby mohlo být naplněno Velké poslání, součástí života sboru na každé úrovni by mělo být násobení. Dobrý učitel Bible nebuduje pouze studenty, ale také další učitele Bible. Známkou dobrého vedoucího nejsou jen ti, kdo ho následují, ale také noví vedoucí. Služba evangelisty nemá za následek pouze nově obrácené, ale také nové evangelisty. Stejně tak by se po založení sboru mělo násobení a zakládání dceřiných sborů stát standardem.

Mnoho vedoucích nově vzniklých sborů se ocitá v pokušení přestat s násobením a soustředit se na udržování nebo vylepšování či zvětšování toho, co už mají. Mohou být spokojeni s velikostí svého sboru a nesnažit se příliš o nějaké další násobení. V této fázi se často hlavní touhou vedení sboru stává projekt vybudování sborové budovy nebo kostela, což má být nedílnou součástí „církev“.

Tito vedoucí si musejí uvědomit, že růst má svá omezení. V přírodě vše živé dříve nebo později růst přestane a nakonec dokonce zemře, zatímco ovoce nebo potomci žijí dál. Principy života sborů jsou podobné. V jistém slova smyslu není „ovocem“ sboru nově obrácený člověk, ale nový sbor. Nejefektivnějším způsobem, jak mohou mít stávající sbory větší dopad na své okolí, je násobení sebe samých, zakládání dceřiných sborů. Nejlepší vedoucí dceřiných sborů pocházejí přímo z mateřských sborů a ne z nějakého vzdáleného místa jako je seminář nebo biblická škola. Vedoucí by měli podporovat vizi násobení tak, aby ve městě či dané oblasti mohly vznikat další sbory.

A. Klíčový verš z Písma

„Ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ (Sk 1:8)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Ved'te vyškolené vůdce k vytváření týmů zakladatelů sborů.
- Vycvičte dělníky na několika úrovních pro různé služby.
- Proveďte průzkum v nových oblastech, do kterých cítíte vedení.
- Naplánujte a proveďte strategické evangelizační záměry.
- Určete a zbudujte vůdce pro organizační část služby.

Cíl: Vybudujte základnu vedoucích, kteří vytvoří týmy zakladatelů sborů.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jaký průzkum je třeba provést? Kdo ho provede? Existují v okolí etnické skupiny, které ještě nebyly osloveny evangeliem? Existují mezi nimi potenciální vůdce, kteří by mohli být vyškoleni?
- Jaké cíle je zapotřebí stanovit a uvést ve známost? Kdo vede modlitební zápas na podporu této služby?
- Kdo přiřazuje lidi a dohlíží na všechny oblasti služby? Kdo je bude školit v neustálém vzdělávání?
- Existují další skupiny, které by mohly být do tohoto úsilí zapojeny? Kdo je přizve k tomu, aby spojily své síly s našimi? Jakým jedinečným způsobem mohou přispět k celkovému misijnímu úsilí?
- Potřebujeme vyšší vzdělávání pro výcvik různých úrovní vedení pro toto hnutí? Kdo bude školení provádět? Jak bude financováno?

VI. FÁZE ŠESTÁ — Hnutí

Cílem zakládání sborů není jen jedno nové společenství, ale násobící se sbory v úplně každém regionu. Hnutí zakládání sborů můžeme popsat jako zakládání a růst sborů v dané oblasti neobvykle rychlým způsobem pod vedením Ducha svatého. Hnutí zakládání sborů se vyznačují jednotou, výcvikem a mobilizací celého těla Kristova, a společnou vizí a cílem.

Pavel, apoštol a zakladatel sborů, byl použit Duchem svatým k tomu, aby vedl hnutí zakládání sborů v Asii. Poté, co založil sbor v Efezu, tam strávil dva roky a v Tyrannově přednáškové síni vyučoval učedníky. Pracoval tak, že „všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně, židé i pohané“ (Sk 19:10). Sbory, které byly založeny v Asii (Efez, Kolosy, Laodikea, Myra, Hierapolis, Smyrna, Pergamos, Thyatira, Sardy, Filadelfia atd.) dokládají, že šlo opravdu o hnutí zakládání sborů a že Pavel měl pravdu, když tvrdil, že celá Asie slyšela Boží slovo.

Zakladatelé sborů a vůdce by měli pracovat na svém díle s vizí vzniku hnutí zakládání sborů. Moderní příklady máme k dispozici v tom, jak se dnes evangelium šíří skrze hnutí zakládání sborů v několika různých zemích na světě. Skrze studium těchto hnutí ve světle biblických principů služby mohou zakladatelé sborů začít své dílo s myšlenkou na konečný výsledek, čímž mnohonásobně vzroste dopad jejich práce.

A. Klíčový verš z Písma

„...neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře.“ (Iz 11:9)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Pokryjte všechny etnické skupiny populace.
- Určete, jakým způsobem je třeba propagovat hnutí.
- Rozhodněte, které mezikulturní misijní projekty budou skupiny finančně podporovat.
- Organizujte modlitební a chválicí setkání.
- Stanovte si cíle pro celý region nebo pro celou zemi.
- Zajistěte vyšší úroveň vzdělání pro klíčové vůdce hnutí.

Cíl: Sbory se násobí a saturují celou oblast, národ a rostou i dál.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Roste hnutí samo, je soběstačné a samosprávné? Pokud ne, co je zapotřebí udělat k tomu, aby tyto tři věci byly zajištěny?
- Které regiony nebo skupiny lidí ještě nejsou zasaženy evangeliem? K zahájení kterých dalších misijních projektů nás Pán vede?
- Jaké druhy výcviku hnutí potřebuje? Jak tento výcvik podpoříme?
- Kdo jsou v rámci hnutí vůdce „apoštolského typu“? Jak s nimi spolupracujeme? Jak je můžeme povzbuzovat a podporovat? Jaké mají potřeby?

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Která fáze vám připadá ve vaší situaci nejobtížnější?
2. Jak se mění role zakladatele sborů v průběhu celého procesu?
3. Proč je důležité, aby se sbor násobil?
4. Jak dlouho myslíte, že potrvá, než se ve vaší službě dojde k fázi, kdy vzniká hnutí?
5. Existují ve vašem regionu aktivity (evangelizace, učednictví, výcvik), které nejsou součástí cyklu zakládání sborů? Jak by se mohly do tohoto procesu začlenit?
6. Zamyslete se nad různými modely zakládání sborů popsány v příloze 3A, „Modely zakládání sborů“. Které z nich už byly ve vašem okolí vyzkoušeny? Které z nich byly úspěšné a které ne?

AKČNÍ PLÁN

1. Spolu s těmi, se kterými spolupracujete na úsilí o zakládání sborů, zodpovězte všechny otázky uvedené u každé fáze cyklu zakládání sborů. V tomto okamžiku zakládání sborů je jasné, že vaše odpovědi nebudou zcela realistické. Na druhé straně vás však zamyšlení nad nimi a formulace co nejlepších odpovědí může dobře připravit k pozdější službě.

Modely zakládání sborů

Existuje mnoho způsobů, jak zakládat sbory. To, která metoda je nejlepší, bývá většinou dáno kulturou, ve které sbor vzniká. V této příloze uvádíme několik modelů. Vaše situace zakládání nového sboru bezesporu může zahrnovat různé části několika z nich.

I. MODEL DCEŘINÉHO SBORU

Tento model dceřiného sboru je snad nejpoužívanější a obvykle člověku přijde na mysl, kdy se řekne zakládání sborů. Tento model má také nejčastěji za následek zdravý a rostoucí nový sbor, protože mateřský sbor poskytuje potřebné zdroje, podporu a kontrolu už od samého začátku. Existují tři obvyklé situace, které vedou k založení dceřiného sboru:

A. Členové dojíždějí ze vzdáleného místa

Pokud nějaká skupina lidí z daného sboru pravidelně dojíždí z velké vzdálenosti do oblasti, ve které sbor slouží, tento sbor to může vidět jako příležitost k založení nového sboru skupinou, kterou sám vyšle.

B. Vzniká potřeba jiného stylu uctívání

Je možné, že styl uctívání používaný v mateřském sboru mnoha lidem vyhovuje, ale jsou tam i jiní, kteří by lépe reagovali na nějaký jiný styl. Pokud není možné tyto změny provést v mateřském sboru, aniž by vznikly spory, rozumnou alternativou je založit dceřiný sbor ve stejné budově nebo někde poblíž. Dceřiný sbor pak může oslovit nevěřící, kterým se nový styl uctívání líbí.

C. Lidé touží zasáhnout jiné socioekonomické skupiny

Dokonce i když sbor roste a oslovuje v dané oblasti nové lidi, nemusí se mu dařit proniknout k některým etnickým skupinám, které v jeho okolí žijí. Rozdíly v sociálním postavení, rase nebo věku mohou být takové, že někteří lidé by se v daném sboru necítili dobře. Potřeby těchto skupin lidí mohou volat po vzniku nového sboru, který bude brát ohled na jejich kulturu a bude jim sloužit efektivněji.

II. ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ NA PRINCIPU „JAHODOVÉHO ŠLAHOUNU“

V přírodě to funguje tak, že jahodník vysílá stonky či výhonky, které nad zemí dosahují na nějaké nepřilíživé vzdálené místo. Takovému výhonku se říká „šlahoun“. Nová dceřiná rostlina často vyrostle na konci takového šlahounu. Časem i tento mladý jahodník vyšle šlahouny a dává růst novým rostlinkám, takže nakonec existuje několik samostatných rostlin spojených navzájem šlahouny.

Některé mateřské sbory zakládají nová společenství, která se nemají stát nezávislými sbory, ale které mají jistou nezávislost a udržují spolu stále vztahy. Taková společenství jsou geograficky dostatečně blízko mateřskému sboru, takže se každý týden nebo měsíc mohou scházet ke společným bohoslužbám. Tak se například mohou jednotlivá společenství ráno scházet odděleně a večer se setkávat k bohoslužbě díky a chval.

III. ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ ADOPCÍ

Někdy existující skupina (modlitební skupina, buněčná skupinka nebo skupinka studia Bible) poprosí nějaké společenství, aby zaštilo její práci. Adoptovaná skupina hledá u svého nového mateřského sboru vizi, vedení a někdy i další zdroje, například finanční nebo lidské, aby mohla začít fungovat jako sbor.

IV. MODELY VZDÁLENÉHO ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

A. Zakládání sboru kolonizací

Kolonizační model funguje tak, že jedna nebo více rodin je vysláno na nějaké místo poměrně vzdálené od mateřského sboru, aby tam zahájili novou práci. V takové situaci je často vzdálenost od mateřského sboru tak velká, že sbor neposílá příliš velkou skupinu — její členové se totiž musí přestěhovat a třeba i hledat práci na místě, kde vzniká nový sbor.

B. Zakládání sboru pomocí evangelizačního misijního týmu

Některé denominace a křesťanské organizace používají misijní týmy k tomu, aby zajistily vedení a pomoc při vzniku nového sboru. Malý tým dvou až pěti lidí zůstane rok bydlet na nějakém místě, evangelizuje tam, vede buněčné skupinky a založí sbor. Během tohoto roku je mohou podpořit krátkodobé misijní týmy.

C. Zakládání sboru skrze zvláštní událost

Některé skupiny používají evangelizační turné nebo film Ježíš jako prostředek zakládání sboru. Často to bývá v situaci, kdy je v nějaké oblasti málo křesťanů, kteří jsou však pevní ve své víře a už se nějakou dobu scházejí v malé skupince. V ideálním případě tuto skupinu vede kazatel nebo evangelista na částečný úvazek, který získává kontakty. Kdekoli je to možné, je snaha získat skupinu alespoň 20 křesťanů předtím, než vypukne velká evangelizace. Dobrovolníci odjinud mohou pomoci s reklamou a vedením evangelizace, která může trvat od jednoho týdne až do celého měsíce. Cílem takové události může být například to, aby na konci mělo společenství alespoň 50 nově obrácených věřících, tedy celkem 70 členů a kazatele, takže může vzniknout „na zelené louce“.

V. ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ JEDNOTLIVCEM

A. Zakládání sboru průkopníkem

Někteří lidé jsou od přírody průkopníky. Musejí zakládat sbory, nemohou jinak! Zdá se, že i kdyby byli opuštěni uprostřed prázdné pouště, nějak by našli vodu, vybudovali kolem oázu a přitáhli tam lidi. Takoví jednotlivci často vidí potenciální sbor i tam, kde by si to nikdo nebyl pomyslel. Každý průkopník je jiný. Někteří z nich jsou schopni spolupracovat s velkou denominací nebo organizací pro zakládání sborů. Jiní jsou tak aktivní, že je pro ně těžké začlenit se do nějaké organizační struktury, a pracují sami. Průkopníci mohou za svůj život založit mnoho sborů. Když společenství začne fungovat, přišel čas, kdy jde průkopník dál. Zůstat ve sboru by nebylo dobré, protože nemají obdarování na to, aby vzniklý sbor udržovali.

B. Zakládání sboru kazatelem

Lidé s darem pastorače, kteří jsou naplněni soucitem a vizí, často zakládají sbory. Možná nemají všechny dary potřebné k založení sboru. Ty dary, které mají, však budou viditelné v životech ostatních členů jejich týmu. Takoví zakladatelé sborů vedou tým po dlouhou dobu, takže po vzniku sboru v něm zůstanou jako kazatelé.

LITERATURA

Robinson, M., Spriggs, D.: *Church Planting, The Training Manual*. Oxford, Anglie. Lynx Communications, 1995.

VIKZ SZS
LEKCE 4

Principy průzkumu

INFORMACE KE STRATEGICKY VÝZNAMNÝM ÚČELŮM

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pochopit roli shromažďování a analýzy informací při rozvoji efektivních strategií zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Průzkum je shromažďování informací ke strategicky významnému účelu.
- Průzkum je biblický koncept.
- Zakladatelé sborů mohou využít průzkumu k rozvinutí strategie a k mobilizaci potřebných zdrojů.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být schopen rozpoznat, vyškolit a zmocnit průzkumníky, aby sbírali a používali informace na podporu vize a vzbuzení soucitu pro úkol zakládání sborů.
- Být s to zahájit výzkumný projekt v cílové oblasti, kde se budou zakládat sbory.
- Znat potřebu a možnosti výzkumu k motivaci a přípravě lidí pro zakládání sborů.

☞ PŘÍLOHY

4A Pochopení cílové oblasti

4B Vzorové dotazníky

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Je-li to možné, připravte si vzorový přehled, mapu a místní případovou studii. Tyto vizuální pomůcky pomohou povzbudit k průzkumu. Studenti musí také provést průzkumný úkol obsažený v příloze 4A. Nechte si nějaký čas na prodiskutování tohoto úkolu s účastníky.

I. CO JE TO PRŮZKUM?

A. Průzkum je způsob shromažďování informací

Průzkum je nástrojem, který pomáhá mobilizovat sbory k naplnění Velkého poslání. Pomáhá křesťanským organizacím a sborům poznat, kde je třeba založit sbory a které metody evangelizace jsou úspěšné či neúspěšné u té které skupiny lidí. Průzkum také pomáhá křesťanským pracovníkům pochopit z širší perspektivy to, co chce Bůh udělat v jejich národě nebo etnické skupině, pomáhá jim soustředit se na úkol naplnění Velkého poslání, zajišťuje, že jejich strategie budou vždy přizpůsobivé a efektivní, a pomáhá jim poznat, kdy je úkol dokončen.

Jako pro Boží lid, připravený plnit úkol na neznámém místě, jsou pro nás informace mostem od známého k neznámému. Informace nám pomáhají učinit obtížný první krok víry.

Dříve, než si Pavel s Barnabášem troufli na nepoznané misionářské zakládání sborů, odpluli na Kypr, kde byl Barnabáš doma, znal situaci z první ruky a rozuměl jí (Sk 13:4-5). Čím lépe lidé nějakou oblast znají, tím větší jistotu budou mít, až tam budou pracovat. Průzkum poskytuje znalosti, které se mohou stát mostem od známého k neznámému. Při provádění průzkumu je vhodné procvičit naše postupy průzkumu na dobře známém místě před postoupením ke studiu neznámých míst.

Cílem průzkumu není zjistit, zda zakládat sbory, ale jak je zakládat co nejefektivněji. Ježíš zakládá své sbory skrze ty, kteří se odhodlají zakládat sbory. Protože přikázal své církvi, aby rostla a množila se, musíme poslechnout a reagovat co nejrealističtěji a nejzodpovědněji, k čemuž potřebujeme realistické a jasné údaje.

Průzkum *pole ke žni*, oblasti kde se bude zakládání sborů odehrávat, a *dělníků ke žni*, kteří se budou zakládání sborů účastnit, vede k závěrům. Tyto závěry mohou být nazvány „volání do díla.“ Je to souhrn všeho, co průzkum objevil, vyložený z Božího pohledu. Například pro Jozua bylo „prorockým slovem“: „...půjdete obsadit zemi“ (Joz 1:1-11).

B. Průzkum má biblický základ

Když Bůh povolával lidi do nové služby, nejprve je vedl k tomu, aby zhodnotili okolní situaci. V každém z popsaných příkladů byl průzkum součástí Božího plánu a jeho díla na daném místě, v daném okamžiku a s danými lidmi.

- Ve 4. knize Mojžíšově přikázal Bůh Izraeli, aby bojoval. 4M 1:1-46 je zprávou o mužích, kteří byli k dispozici pro boj v armádě. Bůh Izraeli přikázal bojovat. Bůh mu slíbil vítězství, ale stále požadoval, aby sečetli dostupné vojáky, kteří by mohli válčit. To umožnilo Izraeli zorganizovat své lidi k obsazení země. Průzkumem získané informace o těch, kdo budou volní k plnění tohoto úkolu, jsou pro zakládání sborů nezbytnou pomůckou k organizaci.
- Jak je zaznamenáno ve 4. Mojžíšově 13:1-14:38, Bůh Izraeli přikázal, aby poslali zvědy, kteří o zemi, jíž se měl Izrael zmocnit a naplnit ji, shromáždí informace z první ruky. Prostřednictvím jejich pozorování měl Izrael být schopen vidět zemi, které se zmocní, a stanovit, jakou strategii použít a jaké překážky bude potřeba při obsazování země překonat. Dobrý průzkum oblasti, kde dojde k zakládání sborů, může naznačit, z jakého druhu lidí se budou sbory skládat, jak se těmito lidem přiblížit a jaké překážky bude zapotřebí zdolat.
- Nehemjáš zkoumal poměry v Jeruzalémě ještě dřív, než vůbec s úkolem obnovy hradeb města začal (Neh 1:3-4; 2:1-6). Moudře zhodnotil morálku lidí, kteří na díle budou pracovat, stejně jako fyzický stav pobořených zdí. S těmito informacemi mohl vidět, jaké praktické kroky se musí k uskutečnění úkolu podniknout, a mohl se připravit na namáhavou práci, kterou měl před sebou. Stejně zásady platí pro zakládání sborů.
- Ježíš chodil mezi lidi a viděl jejich potřeby dříve, než vyslal své učedníky, aby mezi nimi pracovali (Mt 9:35-10:1). Když chodil mezi lidmi a viděl jejich ohromné potřeby na vlastní oči, měl s nimi hluboký soucit založený na osobní zkušenosti. Toto pozorování ho také motivovalo, aby mobilizoval lidi k modlitbě a službě. V zakládání sborů budí přímý průzkum soucit a mobilizuje modlitbu a službu.
- V Janovi 4:35 Pán Ježíš svým učedníkům přikázal, aby „pohlédli na“ nebo „prozkoumali“ (což je význam původního řeckého slova) žeň lidských duší. Někdy zapomínáme, jak na lidi pohlíží Bůh. Jak se na ně díváme my? Přehlízíme je, nebo je vidíme jako překážku? Často se zamotáváme do vlastní práce a řešíme jen vlastní problémy. Je snadné zapomenout, že Bůh chce, abychom vyšli k lidem a přivedli je k němu. Pán používá analogii se žní, tj. časem, kdy ženci vyjdou na pole, sklízí zralou úrodu a přinášejí ji majiteli půdy (J 4:35-38).
- Když Pán přidával k jejich počtu, prvotní církev sledovala početní růst sborů a podávala o něm zprávy (Sk 2:41.47; 4:4; 5:14; 9:31). Tento druh informace poskytuje vodítko k tomu, kde a jak Bůh v nějakém kraji působí v životech lidí.

II. KDE DĚLAT PRŮZKUM?

Průzkum v oblasti, kde se budou zakládat sbory, může ukázat, kde všude už Bůh působí, a ujasnit si, jak sloužit. První a nejdůležitější krok na cestě k průzkumu nějakého místa je stanovení cílové oblasti — „kruhu“.

Najděte nebo nakreslete si mapu cílové oblasti a zjistěte vše, co můžete, o tom, kdo a co je v zakroužkované oblasti. Začněte pro začátek s rozumně malou prototypovou oblastí, kterou nebude problém zvládnout. Pokud začnete s menší oblastí, získáte jistotu a budete moci úkol opakovat po větších částech a ve větším měřítku. Jakmile nakreslíte svůj kruh, následující kroky vám pomohou provést samotný průzkum:

- V tomto kruhu zjistěte vše, co je možné zjistit, o poli a dělnících ke žni.
- Zmapujte danou oblast.

- Upravte mapu tak, aby ukazovala důležité údaje, jako například kde se nacházejí sbory a jaké druhy sborů to jsou, stejně jako další důležitá místa pro daný úkol (například náboženská a politická centra, trhy, historická místa atd.).

III. KDO BY MĚL PRŮZKUM DĚLAT?

Základní průzkum pro službu, do které nás Bůh povolal, může udělat každý z nás. Ačkoli pojem „průzkum“ může znít velmi technicky a složitě, nemusí to tak být. Pokud to vyjádříme jednoduše, pak průzkum znamená shromáždění informací a podělení se o ně s druhými.

A. Ti, kdo dělají průzkum, sbírají informace

Lidé, kteří rádi a důkladně shromažďují fakta, bývají dobrými průzkumníky. Měli by vědět, jak položit otázku tak, aby dostali požadované informace. Průzkumníci musí vědět, jak údaje setřídít a rozčlenit tak, aby odpovídaly cílům saturačního zakládání sborů.

B. Ti, kdo dělají průzkum, musí získané informace prezentovat

Dobří průzkumníci vědí, jak zestručnit získané údaje a vysvětlit je ostatním tak, aby pro práci v dané oblasti mohli získat věrný obraz pole ke žni a dělníků ke žni. Tyto informace představují způsobem, který naplňuje soucitem a buduje důvěru v to, co chce Bůh činit. Ti, kdo průzkum představují, musí být optimističtí a mít kladný přístup, aby se nezasekli u podrobnostech. Musí najít a ukázat fakta, která upoutají pozornost zakladatelů sborů a povzbudí v úsilí zakládat sbory.

Ti, kdo provádějí průzkum, sbírají informace a pak je prezentují ostatním.

Vzpomeňte si na 4. Mojžíšovu 13. Jen Jozue a Kaleb byli způsobilí představit výsledky průzkumu, i když všech dvanáct zvědů učinilo nějaká pozorování. Všichni mluvili na základě skutečností, ale deset zvědů se na ně dívalo ze záporného hlediska a zaměřovalo se na překážky, přičemž zapomínali na Boží zaslíbení. Kaleb a Jozue uznávali výzvy a problémy. Nikdy však nepochybovali, že Bůh svou vůli uskuteční, a podávali kladný obraz toho, co z těchto skutečností Bůh udělá.

- Ti, kdo představují průzkum, by měli hledat důležitá fakta, která budou korespondovat s myšlením zakladatelů sborů.
- Průzkum by se měl zaměřit na negativní skutečnosti tak, aby vzbuzoval soucit a organizoval úsilí vedoucí k překonání těchto překážek.

IV. KDY DĚLAT PRŮZKUM?

Existují alespoň tři okamžiky v průběhu zakládání sborů, kdy je třeba provést průzkum (viz Vize SZS, lekce 3, „Cyklus zakládání sborů“).

A. Fáze základů: příprava na vznik nového sboru

Při zakládání sboru je nezbytné shromáždit konkrétní údaje o lidech, jejich historii, geografii a současné situaci, a zjistit, proč myslí, věří a jednají právě tak a ne jinak. Informace o světovém názoru a potřebách pocíťovaných lidmi žijícími v „kruhu“ nám může pomoci stanovit strategie zakládání sborů a evangelizace. Průzkum v tomto okamžiku může také odhalit cenné zdroje využitelné k zakládání sborů, které mohou být mobilizovány na pomoc. Průzkum musí najít otevřené dveře, které Bůh do dané situace dal proto, aby se lidé mohli dozvědět o Ježíši.

B. Fáze zakládání: hodnocení efektivity sboru

Jakmile byl sbor založen, je nutné hodnotit jeho růst a efektivitu jeho služby. Růst se může měřit počtem skupinek a záznamy o návštěvnosti. Sbírání informací o průběhu evangelizace pomůže zjistit, jak lidé reagují na metody, které byly použity k jejich oslovení.

C. Fáze násobení a hnutí: pohled ze širší perspektivy

Oblastní (nebo dokonce celonárodní) průzkumný projekt může pomoci mobilizovat sbory v dané oblasti k tomu, aby evangelizovaly ztracené a naplnily tuto oblast novými sbory. Takový průzkum

může být nezbytný ke zjištění společensko-ekonomických úrovní, etnických skupin, věkových skupin a náboženských pozadí těch, kdo přijali evangelium, a srovnat tyto údaje s celkovou populací. Celkový pohled na stav křesťanství v nějaké zemi může být představen na regionálních konferencích. Takový průzkum staví celonárodní a místní vůdce před potřebu zakládání sborů a zasahování ztracených.

V. PROČ BY ZAKLADATELÉ SBORŮ MĚLI DĚLAT PRŮZKUM?

A. Informace podněcují soucit s lidmi uvnitř kruhu

Ježíš udělal svou ohraničenou oblastí kraj Galileje. Když chodil mezi zástupy, viděl jejich tělesný a duchovní stav a měl s nimi soucit, protože byli „jako ovce bez pastýře“ (Mt 9:35-37). Jak přímé informace, tak zprávy z osobní zkušenosti pomáhají mobilizovat věřící ve stávajících sborech, aby zakládali sbory nové.

Zprávy, které obsahují vyprávění ze *skutečného života* o potřebě lidí slyšet evangelium, pomáhají nastolit jednotu založenou na lásce ke ztraceným lidem. Bůh nám dal city; když se jich něco dotkne, často nás motivují k modlitbám, dávání nebo nějakému jinému způsobu zapojení do služby. Demografické nebo statistické informace nepřinášejí vždy takové výsledky, jako skutečné příběhy ze života. Příběhy téměř vždy vycházejí z osobní zkušenosti toho, kdo jde mezi lidi.

Viděli jste něco, co by mohlo v ostatních vzbudit soucit a touhu zasáhnout ztracené lidi?

B. Informace vedou k modlitbám

Když Ježíš viděl potřeby, žádal především modlitby. Informace způsobují, že lidé volají k Bohu a spoléhají na něho, že bude v dané oblasti působit. Ježíš svým následovníkům přikázal: „Poproste tedy Pána žně, aby vyhnal dělníky na svou žeň“ (Mt 9:38).

- Je příkaz modlit se za další dělníky pouze pro duchovní obry nebo pro všechny Ježíšovy následovníky?
- Když se tvůj sbor modlí, za co obvykle prosí? Žádá tvůj sbor Boha, aby povolal dělníky na svou žeň? Jestliže ne, proč?

C. Informace vzbuzují vizi pro zakládání sborů

Jako odpověď na modlitbu údaje mobilizují lidi, které Bůh povolal do žňových sil. Ježíš nejprve svým učedníkům přikázal, aby se modlili, a pak je vyslal, aby sklízeli onu žeň čekající na dělníky (Mt 9:36-10:1). Při jiné misi vyslal sedmdesát dva svých následovníků se stejným příkazem, aby se modlili (Lk 10:1-2).

- Vědí lidi ve vašich sborech, jaké jsou potřeby lidí ve vašem okolí?
- Jsou inspirováni k tomu, aby tuto vizi následovali?

D. Informace vedou dělníky na žni k větší účinnosti

Realistický popis lidí, podmínek a prostředků které jsou dostupné, poskytuje základ k započítání práce s rozvahou. Průzkum pomáhá žňové síle objevit, co je dostupné a co na poli chybí (Lk 14:28-33). Pomáhá spočítat náklady a vytvořit realistické plány s vírou, že Bůh obstará, čeho je nedostatek.

- Co bylo úkolem v Janovi 6:5-14?
- Jaké zdroje byly odhaleny v rámci výsledků průzkumu?
- Jaký počet lidí v cílové populaci průzkum ukázal?
- Co s těmito prostředky pro cílovou populaci udělal Ježíš?
- Jestliže Ježíš už věděl, co chce dělat, proč byl průzkum nutný?

VI. JAK DĚLAT PRŮZKUM?

Průzkum by měl použít všech možných prostředků k získání informací. Jednotlivé druhy informací mohou poskytovat různé úhly pohledu. Následuje několik příkladů různých druhů průzkumu.

Je nejlepší nesnažit se dělat průzkum na vlastní pěst. Sežeňte si další lidi, kteří vám s tím pomohou. Průzkum ve větším počtu lidí je obvykle důkladnější a analýza je kvalitnější, protože čerpáte z více než jednoho úhlu pohledu. Každý z nás má nějaké předsudky. Často se stane, že někdo najde důležitý údaj, který byl přehlížen nebo „nepovšimnut“ někým jiným.

A. Pozorování

Informace a pozorování z první ruky mají největší účinek a měly by být nepřesnější. Po příchodu do ohraničené oblasti mohou průzkumníci mluvit s lidmi, počítat návštěvnost církvi, vidět podmínky takové jaké jsou, pozorovat obřady, zvyklosti a kulturu a zvláště klást otázky.

Klíčem k dobrému přímému průzkumu je vědět, jakými otázkami začít a jaké otázky klást následně. Jasnější jsou odpovědi na otázky začínající zájmeny kdo, co, kdy, kde, proč a jak (a zvláště kolik). Požádání o vysvětlení toho, co sledujete, poskytuje ještě jasnější obraz. Tento typ průzkumu je také vynikajícím nástrojem pro rozvíjení vztahů.

B. Rozhovory

Velmi užitečné jsou rozhovory s ostatními lidmi, kteří mají přímé znalosti o cílové oblasti. Po srovnání výsledků z několika rozhovorů je možné získat panoramatický obraz toho, jak lidé vnímají místní poměry. Pomáhá to také k pochycení některých podrobností, které mohou vnějšmu pozorovateli uniknout. Také to vyžaduje dovednost ve vztazích.

Když se bavíte s lidmi, měli byste vědět, jaké informace sháníte, a mít po ruce otázky ohledně pole a dělníků ke žni. Ptejte se přirozeně během konverzace. Lidé pak mají pocit, že si ceníte jejich názoru. Čtení napsaných otázek může u některých lidí způsobit, že se budou cítit jakou u zkoušky nebo při vyšetřování. Při čtení otázek ze seznamu mohou lidé mít také pocit zastrašování.

C. Ankety a dotazníky

Písemné ankety a dotazníky mohou poskytnout celkový obraz toho, co si lidé myslí a zvláště jak se domnívají, že se věci mají (nebo jak by je rádi viděli). Získaná data by však měla být ověřena přímým pozorováním. Zeptejte se například deseti pastorů, jaká je jejich průměrná nedělní návštěvnost. Pak jděte do jejich sboru a skutečně lidi sečtěte. Jak velký si myslíte, že bude rozdíl mezi těmi, které znáte? Budou mít sklon uvádět více nebo méně? Vzorové otázky jsou v příloze 4B.

D. Oficiální demografické údaje

Oficiální demografické údaje jsou závislé na přesnosti metod, které se při shromažďování používají. Závisí také na tom, s jakým záměrem je agentura sbírala. Jsou však velmi hodnotné a poskytují všeobecnou představu, jak srovnat situaci ve vašem okruhu s tím, co o širší populaci ukazují údaje.

E. Přehled literatury

Pokud podobný průzkum dělal někdo jiný – ať už v minulosti nebo hlavně nedávno – je to obrovská pomoc. Když najdete důležitá fakta, která souvisí se zakládáním sborů, je možné je prověřit a zaměřit průzkum tak, aby byl na základě objevů jiných účinnější. V knihovnách mohou mít o dané oblasti knihy, encyklopedie a dokonce univerzitní výzkumné práce, které mohou poskytnout hodnotné údaje.

ZÁVĚR

Průzkum je důležitou součástí zakládání sborů. Odhaluje, jaké druhy lidí žijí v cílové oblasti, jaké mají potřeby, naděje, obavy a názory na duchovní otázky. To vám dává vhled do praktických způsobů sdílení evangelia. Průzkum také odhalí, se kterými lidmi ve vašich cílových oblastech, sborech, misijních skupinách či skupinách služby už Bůh jedná, a jak by mohli spolupracovat na naplnění cílové oblasti novými sbory. V pozdějších fázích cyklu zakládání sborů může průzkum pomoci vyhodnotit efektivnost stávajících oblastí služby a ujasnit, kde je třeba zakládat nové sbory.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co myslíte, že váš průzkum odhalí o vaší cílové oblasti?

2. Jaké výhody má to, že strávíte nějaký čas průzkumem své cílové oblasti? Jak může průzkum zefektivnit vaše snahy o zakládání sborů?
3. Kterých pět nebo šest informací byste potřebovali vědět o své cílové oblasti, aby se zvýšila efektivnost zakládání sborů?
4. Znáte lidi, kterým by po vyškolení mohl průzkum dobře jít?
5. Jsou lidé na vašem poli ke žni připraveni slyšet evangelium? Které údaje nebo pozorování naznačují, že lidé jsou otevření nebo naopak uzavření evangeliu?

AKČNÍ PLÁN

1. Příloha 4A obsahuje praktické úkoly související s průzkumem cílové oblasti. Podívejte se na úkoly v této příloze a proveďte je do začátku dalšího setkání výcviku zakládání sborů. Proste Boha, aby tento úkol použil k tomu, abyste si lépe uvědomili, jací lidé jsou ve vaší cílové oblasti, a měli s nimi soucit. Proste ho, aby vám skrze průzkum dal dobré nápady ohledně toho, kde a jak začít svou službu v cílové oblasti. Můžete se rozhodnout použít v rámci výzkumu vzorové dotazníky z přílohy 4B.

LITERATURA

Wingerd, R. A. Jr. *DAWN Research Handbook: Principles of Research for a DAWN Project*. Pasadena, CA: DAWN Ministries, 1992. Kopii je možno získat skrze DAWN Ministries, 7899 Lexington Dr., Suite 200-B, Colorado Springs, CO 80920 USA. Tel. 1-719-548-7465, fax 1-719-548-7475

Kui Kristlik on Eestima? (Jak křesťanské je Estonsko?). Výzkumný projekt o stavu křesťanství v Estonsku. Pokud potřebujete další informace, kontaktujte Merike Uudam, Kungla 16, Tartu, EE2400, Estonsko. Tel/fax: +372-7-428898. Email: merike.u@online.ee

Introductory Research On the Slovak Evangelical Churches And Their Progress Towards Evangelizing Slovakia. Banská Bystrica, Slovensko: New Eastern Europe for Christ, 1997. Kopii je možno získat skrze The Alliance for Saturation Church Planting, Budapest, Maďarsko. Email: scpalliance@compuserve.com

Porozumění cílové oblasti

PRŮZKUMNÝ ÚKOL

Cílem tohoto úkolu je, abyste získali *zkušenosti* týkající se praktického provedení průzkumu jako nástroje efektivního zakládání sborů. Měli byste se pokusit splnit všechny části zadání. Možná zjistíte, že provedení různých kroků je různě obtížné. Ať už budete pracovat s něčím jednoduchým nebo složitým, Bůh vás naučí něco o lidech a oblasti, kterou se snažíte zasáhnout, skrze každou část zadání.

Nemusíte tento úkol dělat sami. Můžete spolupracovat s dalšími lidmi — dokonce vám to doporučujeme, pokud to je jen trochu možné. Buďte připraveni podělit se o výsledky průzkumu se svými vyučujícími, vůdci a dalšími. Na splnění zadání máte čas až do okamžiku, kdy dostanete Příručku č. 2.

Poznámka pro překladatele: Zvažte, zda by stálo za to vydat přílohy 4A a 4B jako samostatnou publikaci, aby mohli účastníci všechny získané informace sepisovat na jedno místo.

I. KROK Č. 1: DEFINUJTE SVOU CÍLOVOU OBLAST

Sežeňte nebo nakreslete si mapu svého města či oblasti. Pracujte s co nejpodrobnějším vyobrazením, na kterém budete schopni najít všechna významná místa, jména ulic a dopravní trasy. Nakreslete si kruh kolem své cílové oblasti. To je vaše oblast služby, kde věříte, že chce Bůh uvádět ve známost své jméno, a kde touží zakládat sbory.

II. KROK Č. 2: ZÍSKEJTE ÚDAJE O DĚLNÍCÍCH KE ŽNI

V lekcí č. 4 „Principy průzkumu“ píšeme, že *dělníci ke žni* jsou všechny Boží prostředky, které už jsou v cílové oblasti využívány. Tyto prostředky můžete odhalit, pokud se zamyslíte nad následujícími oblastmi:

A. Existující sbory

- Na mapě si vyznačte umístění všech sborů, které fungují ve vaší cílové oblasti. Napište si, ke které denominaci patří.
- Je-li to možné, poznamenejte si, kolik dospělých členů má každý z těchto sborů.
- Zjistěte, kdy byl každý ze stávajících sborů založen nebo obnoven.
- Zamyslete se nad tím, které skupiny obyvatel se jednotlivé sbory snaží oslovit (např. Romy, mládež, děti, bezdomovce, starší lidi, cizince apod.). Jak se jim to daří?
- Jaké vztahy mají mezi sebou tyto sbory? Jsou jednotné nebo rozdělené?
- Scházejí se lidi k modlitbám za nevěřící ve svém okolí nebo za misijní práci?

B. Misijní a paracírkevní organizace

- Sepište všechny misijní a paracírkevní organizace, které operují ve zvolené cílové oblasti.
- Stručně popište, čím se každá z nich zabývá (literatura, vězeňská služba, služba muslimům, mládeži apod.).
- Měli by zájem o spolupráci s vámi nebo s ostatními při evangelizaci a snahách o založení nových sborů?

C. Dějiny křesťanství

- Kdy se poprvé v cílové oblasti objevilo křesťanství a jak tam přišlo? Bylo evangelium lidem vnuceno nebo ho přijali dobrovolně?

- Popište historii vstupu každé z denominací do cílové oblasti.
- Jaká další velká náboženství měla vliv na vaši cílovou oblast? Která další náboženství nebo sekty tam fungují dnes a jak se jim daří získávat příznivce?
- Jak tyto věci ovlivní vaši strategii zakládání sborů?

III. KROK Č. 3: SHROMÁDĚTE ÚDAJE O POLI KE ŽNI

Pole ke žni je skupina lidí, mezi kterými budete pracovat, a místo, kde založíte svůj sbor. Následující údaje vám pomohou zorientovat se v poli ke žni uvnitř vaší cílové oblasti:

A. Demografické informace

- Celkový počet obyvatel
- Počet a procento mužů, žen, mládeže a dětí
- Počet pracujících dospělých včetně informací o zaměstnání a výši příjmu
- Počet starších lidí, důchodců a postižených
- Procento a umístění etnických menšin. Jakými jazyky mluví?

B. Geografické informace

Geografické ukazatele mohou mít významný vliv na strategie zakládání sborů. Hrají roli v tom, jak a kde lidé žijí a jaké vztahy mezi sebou mají. Řekněme například, že nějakou částí města vedou železniční koleje. Na jedné straně kolejí bydlí lidé, kteří jsou v průměru výrazně bohatší než na druhé straně. Lidé nechodívají příliš často přes násep nebo kolem závor. Proto jsou koleje neviditelnou překážkou, která brání lidem na jedné straně přijít do sboru na druhé straně. Dalším příkladem může být město obklopené nádhernými horami, do kterých lidé obvykle o víkendu jezdívají, takže je pro ně těžší přijít v neděli ráno na bohoslužbu.

- Které objekty cílovou oblast rozdělují (řeky, koleje, velké silnice apod.)? Jak tyto překážky ovlivňují pohyb lidí, jejich bohatství apod.?
- Je město obklopené horami? Jsou v jeho okolí jezera, pláže, parky nebo jiná míst vhodná k rekreaci?
- Pokud je vaše cílová oblast město nebo vesnice, zaznačte si na mapě umístění průmyslových a obytných zón. Jsou tam nějaká nákupní centra nebo oblasti? Bydlí lidé nedaleko od místa, kde pracují, nebo musí dojíždět na velkou vzdálenost? Poznamenejte si také, které jsou nejpoužívanější dopravní prostředky. Cestuje většina lidí auty, autobusem, tramvají či metrem?
- Kde lidé relaxují a odpočívají? Zůstávají ve městě a chodí do parků? Tráví většinu víkendů na zahrádce nebo na chatě?

C. Sociologické a kulturní informace

Když zjistíme, jaké názory na existenci lidí mají a jaké potřeby cítí, můžeme získat vhled do způsobu, jak jim smysluplně ukázat Kristovu lásku. Nejlepší způsob, jak o lidech něco zjistit, je pokládat jim otázky a sledovat jejich chování. Vyjděte si do své cílové oblasti a promluvte s alespoň 15 až 20 lidmi. Pokuste se zjistit tyto údaje:

- Pohled na Boha
Věří lidé v Boha? Co si o Bohu myslí? Slyšeli už o Ježíši? Co o něm vědí? Věří v nebe nebo peklo? Věří v anděly, demony nebo v satana? Když jsou nemocní, na koho se obracejí? Věří ve štěstí? Věří, že mohou ovlivňovat budoucnost a připravit svým dětem lepší život? Co si myslí, že je hřích? Chodí pravidelně do kostela? Pokud ano, jak často? Pokud ne, proč?
- Které jsou nejdůležitější svátky a volné dny v této oblasti? Jak je lidé slaví?
- Co se jim na jejich životech nejvíce líbí? Co by chtěli změnit?
- Jaké jsou podle nich jeden nebo dva největší sociální problémy v okolí (alkoholismus, sirotčince, nedostatek kvalitní zdravotní péče, nezabezpečení staří lidé apod.)?
- Která jsou jejich tři nejoblíbenější přísloví? Skrze přísloví je často možné zjistit lidské představy a hodnoty, stejně jako celkový pohled na život.

- Kdo je v dané komunitě uznáván jako vůdce? Proč?
- Kdo je považován za hrdinu?
- Napište pět věcí, které si lidi na ostatních cení (upřímnost, chytrost, štedrost apod.)

IV. KROK Č. 4: ANALÝZA ÚDAJŮ O DĚLNÍCÍCH A POLI KE ŽNI

Jakmile jste shromáždili všechny potřebné informace, shrnuli pozorování a vše zakreslili do mapy, projděte vše ještě jednou a uvažujte nad tím, co jste zjistili. Proste Boha, aby vám dal svůj soucit s lidmi v cílové oblasti. Proste ho, aby vám dal tvořivé nápady, jak se s těmito lidmi podělit o jeho lásku. V rámci tohoto procesu analyzujte získané údaje a zodpovězte tyto otázky:

Kolik sborů musí vzniknout, aby každý muž, žena i dítě mohli vidět, slyšet a pochopit zvěst evangelia způsobem, který bude odpovídat jejich kultuře?

- Kolik sborů v cílové oblasti je potřeba k tomu, aby se tam naplnilo Velké poslání? Kolik sborů musí vzniknout, aby každý muž, žena i dítě mohli vidět, slyšet a pochopit zvěst evangelia způsobem, který bude odpovídat jejich kultuře? Začněte se modlit a proste Boha, aby vás vedl v tom, co chce vykonat.
- Zjistěte svůj podíl na tomto díle — se založením kolika sborů z tohoto celkového počtu se máte na Pána ve víře spolehnout?
- Vyberte si počáteční umístění — kde začnete? Kde lidé nejlépe reagují? Pavel obvykle nejdřív našel otevřené lidi v synagogách. Pak odtamtud pokračoval dál skrze síť přátelství.
- Vyberte si metody. Jaké jsou jedna nebo dvě největší potřeby lidí v této oblasti? Které metody použijete, abyste tyto potřeby naplnili? Které metody mají úspěch v okolních sborech? Které zdroje máte pro tyto metody k dispozici? K čemu jste obdarovaní a co jste schopni dělat?
- Získejte přehled o zdrojích. Které zdroje a prostředky máte k dispozici, kteří lidé mají stejnou vizi jako vy? Můžete s někým sdílet svou vizi a spolupracovat na jejím naplnění? Jaká pracovní síla, finance a obdarovaní lidé jsou vám k dispozici? Mají sbory v cílové oblasti touhu evangelizovat a zakládat sbory? Jsou otevření ke spolupráci s vámi? Jsou otevření k modlitbám za evangelizaci a snahy o zakládání sborů i za to, aby se byli lidé v okolí naplnění známostí Boží milosti?
- Vědí lidé něco o Bohu nebo o Ježíši Kristu? Odkud budete muset začít, když budete sdílet evangelium (můžete např. začít osobou Ježíše Krista nebo tím, že existuje svrchovaný Bůh, který stvořil celý svět?)

V. KROK Č. 5: POUČENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z PRŮZKUMU

Zhodnoťte své zkušenosti s děláním tohoto průzkumného projektu. Co vás Bůh skrze průzkum naučil o sobě či o vaší touze zapojit se do procesu zakládání sborů? S čím byly během průzkumu problémy? Jak jste je překonali? Která část průzkumu byla jednoduchá? Pokud byste měli tento úkol dělat znovu, co byste dělali jinak?

VI. KROK Č. 6: PREZENTACE VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU

Připravte se na to, že na příštím setkání výcviku zakládání sborů budete podávat zprávu o výsledcích svého průzkumu. Vaše zpráva by měla mít asi 10-15 minut a měla by obsahovat tyto informace:

A. První část — základní údaje, které jste získali (5-7 minut)

- Popište svou cílovou oblast.
- Jak jste shromažďovali údaje (ankety, neformální rozhovory, pozorování, hledání v knihovně atd.)?
- Proberte významné problémy nebo těžkosti, které jste byli nuceni překonat. Co byste příště dělali jinak?

B. Druhá část — analýza získaných dat (5-8 minut)

Zbytek prezentace by se měl zaměřit na výsledky vašeho průzkumu. Prezentace by měla odpovědět na tyto klíčové otázky:

- Kterou nejzajímavější informaci o cílové oblasti a jejích obyvatelích jste zjistili?

- Překvapily vás některé informace?
- Která konkrétní zjištění nám pomohou vytvořit strategii zakládání sborů ve vaší cílové oblasti?
- Který důležitý předpoklad týkající se zakládání sborů se průzkumem potvrdil?
- Co byl nejdůležitější objev týkající se pole ke žni?
- Které příležitosti vidíte jako dveře otevřené evangeliu?
- Na jaké překážky jste narazili a jak by se měly překonávat?
- Jaký další průzkum potřebujete provést, abyste mohli rozvinout jasnou strategii evangelizace a zakládání sborů ve své cílové oblasti?

Vzorové dotazníky

Tato příloha obsahuje dva vzorové dotazníky: průzkum sboru a dotazník pro průzkum cílové oblasti. Oba dotazníky jsou pouze vzory a můžete si je přizpůsobit tak, aby lépe vyhovovaly vašim potřebám.

Poznámka pro překladatele: Tyto dotazníky může být vhodné vytisknout ve větším množství (možná jako bloky), aby měli zakladatelé sborů nebo jiní církevní vůdcové přístup k většímu počtu jejich kopií v daném jazyce.

I. PRŮZKUM SBORU

A. Profil

1. Název sboru: _____
2. Denominace (konfese): _____
3. Adresa sboru, místo: _____
4. Místo scházení: Patří sboru: _____ Pronajato od: _____
5. Datum založení: _____ Datum registrace: _____
6. Jméno pastora/představitele sboru: _____ Věk: _____
7. Má pastor/představitel jiné zaměstnání? ANO _____ NE _____
8. Hlavní jazyk, kterým se ve sboru mluví: _____ Další jazyk: _____
9. Současný počet členů: _____
10. Průměrný počet návštěvníků: _____

B. Lidé

Pokuste se vypsát počty lidí, kteří spadají do jednotlivých kategorií:

Věk	Přítomní		Věřící		Členové	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
0–10						
11–17						
18–24						
25–30						
31–55						
55+						

Předpoklady:

- Ne všichni přítomní jsou věřící a členové sboru.
- Počet přítomných by měl být větší než počet členů a věřících.
- Někdo může být věřící a chodit do sboru, ale nebýt přítom jeho členem.
- Člen sboru musí být současně věřící.
- Počet věřících by měl být nižší než počet přítomných, ale vyšší než počet členů.
- Počet křtů v letech: 96 ___ 97 ___ 98 ___ 99 ___ 00 ___ 01 ___ 02 ___ 03 ___
- Počet rodin (muž/žena), které chodí do sboru: _____

C. Programy

Zaškrtněte všechny aktivity, které sbor zajišťuje, a poznamenejte si, jaká je v nich účast

Aktivita	Sbor zajišťuje	Počet účastníků
Nedělní škola (dělená podle věku)		
Chvály — hudba		
Skupina mládeže		
Skupinky dětí		
Skupiny či skupinky žen		
Skupiny či skupinky mužů		
Misie		
Evangelizace		
Učednictví a výcvik		
Domácí skupiny studia Bible		
Vyučování pro nové věřící		
Výchova vůdců		
Výchova učitelů		
Modlitební setkání		
Pěvecký sbor		
Armádní služba		
Služba zakládání nových sborů		
Služba skrze literaturu		
Služba skrze televizi nebo rádio		
Služba ve vězení		
Služba alkoholově a drogově závislým		
Služba v nemocnici		
Služba v sirotčinci, dětském domově		
Služba péče o staré lidi		
Služba modlitbami		

D. Plán

1. Existují konkrétní plány pro službu v tomto roce? ANO ____ NE ____

2. Co se plánuje?

3. Začalo se už plánovat na příští rok? ANO ____ NE ____

4. Co se plánuje?

5. Existuje tým vedoucích, který připravuje sborové plány?	ANO _____	NE _____
6. Má sbor prohlášení o záměru?	ANO _____	NE _____
7. Má sbor finanční plán či rozpočet?	ANO _____	NE _____
8. Má sbor plán duchovního růstu pro věřící?	ANO _____	NE _____
9. Spolupracuje sbor s jinými sbory?	ANO _____	NE _____
10. Spolupracuje sbor s jinými denominacemi?	ANO _____	NE _____

II. SHROMAŽDOVÁNÍ INFORMACÍ V CÍLOVÉ OBLASTI ČI OKRUHU

A. Kdo?

1. Existují v „zóně vlivu“ sboru nějaké zvláštní skupiny?

2. Je v okruhu nějaká převažující společenská třída? ANO ____ NE ____

3. Pokud ano, která?

B. Co?

1. Čím zvláštním či jedinečným se okruh sboru vyznačuje?

2. Jaké zvláštní události, místní svátky nebo slavnosti lidé v „kruhu“ zachovávají?

3. Které potřeby lidí uvnitř oblasti jsou nejnaléhavější?

vzdělávací ____ kulturní ____ rodinné ____ náboženské ____
ekonomické ____ duchovní ____ mravní ____ sociální ____

4. Které druhy náboženských skupin se v okruhu sboru vyskytují (napište počet)?

pravoslavní ____ baptisté ____ letniční ____ římskokatolíci ____
luteráni ____ ostatní protest. ____ nenedomin. ____ muslimové ____
zahraniční misijní skupiny ____ (napište prosím, které: _____)

5. Snaží se sbor naplňovat potřeby uvedené v bodu 3?

Jestliže ano, co konkrétně sbor ve svém okruhu dělá, aby těmto potřebám posloužil?

6. Dává prohlášení o záměru najevo touhu naplnit potřeby lidí v okruhu? ANO ____ NE ____

7. Ukazuje plán služby starost o holistickou (všestrannou) službu lidem? ANO ____ NE ____

C. Jak?

1. Ztotožňuje se sbor se svým okruhem? ANO ____ NE ____

2. Jestliže ano, jak?

3. Pokud ne, co může sbor udělat pro to, aby se začal se svým okruhem ztotožňovat?

4. Jsou sborové aktivity určeny k tomu, aby zasáhly okruh sboru? ANO ____ NE ____

5. Jaké jsou vztahy sboru s ostatními protestantskými křesťanskými sbory uvnitř okruhu?

Dobré vztahy se všemi _____

Dobré vztahy s některými, ale nepříliš dobré s jinými _____

Nemá dobré vztahy s nikým _____

D. Zdroje

1. Jaké druhy prostředků jsou sboru v jeho okruhu dostupné?

TV/rozhlas _____ literatura _____ vydavatelství _____

oficiální souhlas s „prospěšnými“ službami _____

Jiné evangelikální protestantské křesťanské skupiny, které mohou být partnery ve službě:

sbory _____ kluby _____ centra _____ spolky _____

vzdělávací instituce _____ zahraniční misijní organizace _____

2. Se kterými skupinami sbor v této době spolupracuje v rámci zvláštních projektů služby?

3. Vedl sbor rozhovory s ostatními sbory o zasažení nevěřících evangeliem? ANO ____ NE ____

4. Je vedení sboru ochotné spolupracovat s ostatními na oslovení všech lidí v „kruhu“ pro Krista?

ANO ____ NE ____

5. Jestliže ano, kdy se setká se všemi „zdroji v kruhu“ na téma naplnění Velkého poslání v oblasti?

6. Pokud ne, proč?

CÍRKEV

CÍRKEV
1
LEKCE

Biblické základy církve

CÍRKEV V BOŽÍM PLÁNU VĚKŮ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat, jaký vztah mají biblické základy pro církve k Božímú království a jeho plánu spasení.

☞ OSNOVA LEKCE

- Církev byla v Božím plánu od samého počátku.
- Narozdíl od úkolu Izraele je úkolem církve *žít* a být solí a světlem mezi národy.
- Církev je Boží nástroj šíření evangelia všem národům.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat místo církve ve světle Božího království a plánu vykoupení a zvažovat základní pojetí týkající se církve.
- Být vděčný Bohu za jeho svrchovaný plán věků a za svou osobní účast na tomto plánu.
- Uvažovat nad tím, jakou roli má Boží dílo zakládání sborů v širším rámci Božích záměrů.

I. BOŽÍ PLÁN VĚKŮ

A. Věčné Boží království (Ž 10:16; 103:19)

Bible popisuje Boha jako věčného krále, naprosto nezávislého na všem stvoření. Boží království lze vylíčit jako říši, nad kterou Bůh vládne a vykonává svou svrchovanou a královskou pravomoc. Projevem jeho slávy v jeho vládě bylo nejvyšší dobro (Ž 29:10; Da 2:20-21; 4:34-35; 5:21).

B. Kosmická vzpoura

Všechno Boží stvoření bylo dobré, ale v určitém bodu do stvoření vstoupil hřích. Kdy a jak se to stalo se v Bibli jasně neříká, ale zdá se, že určité pasáže na to nepřímo poukazují (Iz 14:3-21; Ez 28:11-17).

Když prorok Izajáš když mluví o babylónském králi, patrně vytváří analogii mezi pýchou babylónského krále a pýchou padlé „jitřní hvězdy“ (Iz 14:3-21). Tato ranní hvězda se snažila být jako Nejvyšší. Mnoho biblických učenců to vidí jako narážku na pád Satana – stvořené andělské bytosti, která chtěla být jako Bůh.

Příbuzný úsek nacházíme v Ezechieli 28:11-17, kde je řeč ke králi Týrskému. Tento popis pravděpodobně přesahuje jeho samotného a týká se i strážného cheruba, který byl na Božího hoře a byl bezúhonný ve všech svých cestách. Pro svou pýchu byl svržen.

C. Pozemská vzpoura

Když Bůh stvořil zemi, svěřil člověku (muži a ženě) pravomoc nad ní vládnout (Gn 1:26). Člověk stvořený k Božímú obrazu tak, aby měl s Bohem společenství, měl svobodnou vůli (Gn 1:28; 2:7). Protože opravdové společenství zahrnuje mravní volbu, muž a žena byli vyzkoušeni zákazem jíst určité plody v zahradě. Pokoušení Satanem k tomu, aby byli jako Bůh, vybrali si úmyslnou neposlušnost namísto poslušnosti. Tímto záměrným činem člověk vyhlásil svou nezávislost a odpor vůči Boží vůli. Pád člověka měl tyto důsledky:

- Bylo přerušeno společenství s Bohem.
- Zkazil se Boží obraz v muži a ženě.
- Člověk začal zakoušet fyzickou a duchovní smrt.
- Žena začala prožívat utrpení při porodu.
- Člověk začal zakoušet bolestnou dřinu.
- Země (příroda) bylo prokleta (Ř 8:22).
- Pokazilo se společenství mezi mužem a ženou.
- Vlady nad zemí se zmocnil Satan, který se stal „bohem tohoto světa“ (teologická dedukce).

D. Boží plán vykoupení

Už od okamžiku pádu člověka Bůh začal zasahovat do dějin s cílem obnovit vztah mezi sebou a člověkem. Vybral si člověka (Abrahama), který zplodil národ (Izrael), ve kterém se narodil Mesiáš (Ježíš), aby porazil satana a obnovil původní vztah člověka s Bohem. Boží konečný plán vykoupení zahrnuje:

- Vykoupení člověka a jeho obnovení k obrazu Krista (2Kor 3:18).
- Obnovení společenství mezi Bohem a člověkem a mezi lidmi navzájem (1J 1:3-7).
- Obnova Boží vlády nad zemí (Zj 11:15) a lidské vlády spolu s ním (Zj 22:5).
- Stvoření nové země (Zj 21:1).

Bůh vyhlásil své řešení problému hříchu soudem nad hadem v Genesis 3:15. Boží řešení lidského hříchu je spasení, které vydobyl Ježíš Kristus (Kol 1:20; 2:9). V Ježíši Kristu Bůh smířil lidi se sebou a obnovil jejich vztah s ním (Ef 1:9-10). Tato služba smíření byla dána církvi. Ustanovení církve je vlastně posledním krokem, který zatím Bůh udělal ve svém plánu spasení (2Kor 5:19).

II. VZNIK CÍRKVE

A. Podklad pro církev: Izrael

Ve Starém zákoně není církev zmiňována. Pavel ji nazývá „tajemstvím“ (něčím, co bylo dříve zahaleno — viz Ef 3:9-10; Ř 16:25-26; Kol 1:25-26). Okolo vztahu mezi církví a Izraelem se točí mnoho diskusí. Někteří zdůrazňují jejich podobnost a vidí je jako jeden Boží lid v různých dobách. V tomto smyslu je Izrael „duchovní“ lid a církev je nový Izrael. Jiní vidí Izrael a církev jako odlišné fáze v Božím království a spasitelném plánu s tím, že obojí je Boží lid. Přesto přese všechno je důležité chápat rozdíl mezi Izraelem a církví, protože se tento rozdíl dotýká strategie zakládání sborů a evangelizace.

1. Izraelský národ

V Genesis 12:1-3 Bůh zaslíbil Abrahamovi, že z něj vzejde velký národ a že skrze něho budou požehnány všechny národy země. Zaslíbený národ byl Izrael. Jeden z izraelských králů, David, dostal od Boha slib, že jeho království bude trvat navěky (2Sam 7:8-16). Nový zákon vyhlásil, že Ježíš je „syn Davidův“ a že skrze něj budou naplněna všechna zaslíbení.

Jeden z úkolů Izraele bylo zplodit Mesiáše (krále). Pavel to shrnuje takto: „[Izraelcům] patří synovství i sláva i smlouvy s Bohem, jim je svěřen zákon i bohoslužba i zaslíbení, jejich jsou praotcové, z nich rodem pochází Kristus. Bůh, který je nade všemi, buď pochválen na věky, amen.“ (Ř 9:4-5).

2. Církev

Časové období mezi Kristovým prvním a druhým příchodem bývá nazýváno „věk církve“ neboli čas, kdy Bůh pracuje na rozšíření svého království a plánu spasení skrze církev. Církev není plán B, který musel Bůh zvolit poté, co Izrael „selhal“ při naplňování plánu A, nebo něco, co Boha dodatečně napadlo ještě po stvoření. Existenci církve *připravil* na věčnosti a zajistil jí vše potřebné smrtí a vzkříšením svého syna, Ježíše (Ef 1:19-23). Kristus *připravoval* vznik a rozvoj církve svým vyučováním a pokynům učedníkům ohledně jejich úkolu (J 16:5-15; Mt 28:18-20). *Stvořil* ji v den letnic (Sk 2:1-13) a *zmocnil* ji svým Duchem, který s ní zůstane navěky (Sk 1:8).

Církev je Božím vyvoleným nástrojem k nesení dobré zprávy evangelia až na sám konec země: „*Bůh chce, aby nebeským vládám a mocnostem bylo nyní skrze církev dáno poznat jeho mnohotvarou moudrost, podle odvěkého určení, které naplnil v Kristu Ježíši, našem Pánu.*“ (Ef 3:10-11). Církev je Božím plánem zasažení světa i dnes, aby ukázala to, jak Bůh přemáhá satana a zaštitila ty, kdo se stanou součástí Božího lidu.

3. Srovnání izraelského národa a církve (obrázek 1.1)

Izraelský národ	Církev
<p>Orientace národa byla <i>dostředivá</i>. Boží plán vystavěl Izrael jako světlo národům, ke kterému <i>přijdou</i>, aby viděli a slyšeli o Boží slávě. Účast na Boží slávě byla podmíněna tím, že člověk přišel k vyvolenému národu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Růst skrze přičítání (narození, přemožení jiných, lidi hledající Boha) • Centralizovaný plán „když přijdou do tohoto domu“ • Boží sláva dočasně přebývá v Jeruzalémě (1Par 28; 2Par 6-7) 	<p>Orientace církve je <i>odstředivá</i>. Boží plán předkládá církev jako světlo národům. Lid církve musí jít a být solí a světlem mezi národy (Mt 5:13-14; 28:18-20).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Růst skrze násobení (obrácení, zakládání sborů) • Decentralizovaný plán „...do celého světa“ • Boží sláva uvolněná a zmocněná věčným Duchem svatým (Sk 1-2) přebývá v srdcích lidí (2Kor 3)
 <p><i>Růst skrze přitahování (dostředivý)</i></p>	 <p><i>Růst skrze expanzi (odstředivý)</i></p>

Obrázek 1.1 Růst církve a růst Izraele

B. Předpověď vzniku církve

Ježíš předpovídá založení církve v Mt 16:18-19. Následuje přehled tohoto oddílu s aplikací pro zakládání sborů.

1. Církev je postavena na skále: “na této skále”

Význam slova „skála“ v tomto oddílu je tématem mnoha diskusí. Spory se týkají výkladu řeckého slova s významem „skála“ — *petra*,¹ z něhož pochází jméno Petr.

Petra = „velká skála, skalní podklad“ (Mt 7:24-25; 27:60; Mk 15:46)

*Petros*² (Petr) = „uvolněný kámen, kterým je lehké pohnout“

Hlavní výklady slova „skála“:

- Mesiáš Ježíš — slovo *Petra* označuje Krista i jinde (1Kor 10:4; Ř 9:33; 1P 2:8)
- Petrovo vyznání víry v Krista
- Petr sám

¹ πετρα

² Πετρος

Většina evangelikálních teologů v historii interpretovala skálu jako vyznání víry, které Petr před Ježíšem učinil. V každém případě metafora skály zdůrazňuje význam pevného základu, což je pro zakladatele sborů důležitý poznatek.

2. **Církev patří Kristu: “zbuduj svou církev”**

Církev patří Ježíši. Stvořil ji a je jejím vlastníkem. Vydal sám sebe smrti na kříži proto, aby mohla být zrozena církev (Ef 5:25; J 12:24). Koupil církev svou vlastní krví (Sk 20:28). Povolává svou církev do světa, spojuje její členy a posvěcuje ji, aby byla připravená na svůj konečný cíl (Ef 5:26-27). V budoucnu Ježíš oslaví svou církev v přítomnosti Otce a svatých andělů (1Te 4:13-18; Zj 4-6).

Pavel napsal, že mu byla Kristem dána autorita budovat jeho církev, ne ji bořit (2Kor 10:8). Ačkoli by měli vůdcové sborů cítit ten největší význam a účast na své službě, žádný kazatel ani zakladatel sborů není majitelem své služby. Ani kazatel, ani zakladatel sborů není hlavou církve — jen Ježíš.

3. **Ježíš zbuduje svou církev skrze nás: “zbuduj svou církev”**

Budování církve je v současné době jedna z hlavních Ježíšových aktivit na zemi. Jako stavební kameny si používá znovuzrozené křesťany (1P 2:5). Ježíš umísťuje a staví tyto živé kameny do podoby Božího chrámu (1Kor 3:9), příbytku Boha a Ducha svatého (Ef 2:21-22). Ježíš používá obdarované vůdce k tomu, aby svůj lid vyzbrojil k budování své církve (Ef 4:11-12; 1Kor 3:12).

4. **Církev bude vítězná: “a brány pekla ji nepřemohou”**

Tato důležitá věta, kterou Ježíš řekl, je nabitá významem a je základem vítězné víry a naděje, které by církev měla mít. Říká nám, že Kristus buduje svou církev jako vojenskou mocnost, která zaútočí na pekelné brány a zvítězí nad silami zla. Ačkoli teď bojujeme, jednoho dne bude církev zcela vítězná (Ř 16:20). Do té doby si máme obléci zbroj, kterou nám dal Ježíš, a spoléhat na jeho sílu vést nás a vítězit (Ef 6:10-18; 2Kor 2:14). Analogie s vojákem je zvláště vhodná ve spojení se zakladatelem sborů (2Tm 2:3-4; Fp 2:25). Pavel řekl, že bojoval dobrý boj (2Tm 4:7), což bychom měli dělat také.

C. **Zrození církve: Skutky 2**

Ježíšova předpověď se naplnila ve 2. kapitole knihy Skutků, když byla na lidi z mnoha národů vylita moc Ducha svatého, čímž vznikla církev. Zázrak mluvení jazyky o letnicích symbolizoval, že tato nová událost Božího plánu spasení zasáhne celý svět a spojí muže a ženy všech jazyků do jednoho těla — církve. Církev je už od svého vzniku mezinárodní.

III. **ROLE A POVAHA DNEŠNÍ CÍRKVE**

A. **Církev — vyvolený národ projevující se místně i globálně**

Už od pádu člověka bylo konečným Božím záměrem povolání k sobě lidí v tom, čemu dnes říkáme církev (Ef 1:10). Řecké slovo „*ekklesia*“¹ se často používá k pojmenování církve v Novém zákoně. „*Ekklesia*“ znamená *skupina nebo shromáždění svobodných občanů povolání z domovů nebo zaměstnání k tomu, aby se shromáždili a zabývali se otázkami veřejného zájmu* (Sk 19:39). Koncept „povolání lidu“ má své kořeny ve Starém zákoně (Rt 4:11; Jr 33:7) s tím, že Izrael byl Božím povoláním či vyvoleným národem. V Novém zákoně se *ekklesia* nikdy nepoužívá k označení církevní budovy² nebo denominace (což jsou dva nejobvyklejší významy, které dnes dáváme slovu „církev“), ale vždycky se vztahuje ke skupině lidí.

Většina ze 109 míst, na kterých se slovo *ekklesia* používá v Novém zákoně k označení církve, mluví o skupině věřících na konkrétním místě — o „sboru“ (alespoň 63x). Věřící jsou zodpovědní za to, aby se shromažďovali v místních „církvích“ (Žd 10:25). Apoštolové zcela pravidelně získali lidi pro Krista a shromáždili je do nových sborů.

¹ εκκλησια

² pozn. překl.: v angličtině totiž slovo „church“ může označovat jak církev, tak kostel.

Povšimněte si, že sbor může být definován několika způsoby:

- Církev v domě: 1. Korintským 16:19 (církev, která se shromažďuje v domě Akvily a Prisky) či Koloským 4:15 (církev, která se setkává v domě Nymfy)
- Církev ve městě: 1. Tesalonickým 1:1 (církev v Tesalonice), 1. Korintským 1:2 (Boží církev v Korintu) nebo Skutky 13:1 (církev v Antiochii)
- Oblastní církve: Galatským 1:2 (církve v Galácii), Skutky 9:31 (církve v Judsku, Galileji a Samaří) či 1. Korintským 16:19 (církve v provincii Asii)

Obrázek 1.2 Jedna církev a mnoho církví

Celkově může být jen jedna *ekklesia* (1Kor 12:13; Ef 4:4-5). Proto (alespoň 27x) vidíme, že *ekklesia* označuje univerzální církev, která je tělem složeným ze všech věřících v Ježíše Krista, živých i mrtvých, ze všech kmenů, jazyků, národů a ras. Být částí univerzální církve a nebýt zapojen do sboru je koncept, který se v Novém zákoně nenachází. Univerzální církev je naopak vidět díky jednotlivým sborům všude po světě.

Jako „povolaný lid“ není církev jen skupinou lidí sjednocených náboženskou vírou. Je to Boží výtvar v Duchu svatém.

B. Církev je Kristovo tělo

Církev je jako Kristovo tělo popisována na několika místech Písma (Ř 12:4-5; 1Kor 12:12-31; Ef 1:22-23; 4:4-16). Když Kristus dnes jedná ve světě, dělá to skrze své tělo, církev — nás! (Ef 1:22-23; 3:10-11). Povšimněte si následujících důsledků této metafory:

1. Tělo je vzájemně provázané, jedna část je závislá na druhé

Jako Kristovo tělo má církev mnoho částí, které spolupracují velmi složitým a provázaným způsobem. Jednotlivé části dělají různé věci, ale mají stejný konečný cíl, podobně jako různé části lidského těla (Ř 12:3-8; 1Kor 12:12-31). K tomu, aby církev správně vykonávala to, po čem Bůh touží, potřebuje, aby všechny části fungovaly tak, jak mají.

2. Tělo má jedinou hlavu

Hlavou církve je Kristus (Kol 1:18). Církev, stejně jako tělo, nemůže mít více než jednu hlavu. Žádný kazatel ani zakladatel sborů není hlavou sboru, kterému slouží. Všechny části těla včetně vůdců jsou podřízeni vedení hlavy — Krista. Tělo jinak nemůže fungovat.

C. Církev je hlavním Božím nástrojem pro šíření evangelia

Církev je nástrojem, který Bůh vyvolil k tomu, aby nesl dobrou zprávu evangelia až na sám konec země. Před tím, co se stalo na kříži, byly *národy* oddělené od naděje na spásu (Ef 2:11-13). Po Kristově smrti a vzkříšení je církev zodpovědná za nesení evangelia *národům* (Mt 28:19-20). Z Nového zákona je jasné, že prvotní církev brala tuto zodpovědnost velmi vážně, protože není možné oddělit od sebe šíření evangelia a expanzi církve popsané v knize Skutků. Posláním církve bylo zanést evangelium z

Jerusaléma do Judska a Samaří a až na sám konec země. Dnes bohužel mluvíme o církvích a misijních organizacích, jako by to byly dvě oddělené věci. V Novém zákoně byla misijní organizací církev.

Evangelizační strategie, které nejsou spojené s církví, jsou už od samého začátku zavádějící. Tak například péče o nově obrácené lidi a dlouhodobý růst jsou často problematické v situaci, kdy jsou lidé osloveni evangeliem ze strany necírkevní organizace. Bůh ustavil církev, skrze kterou mají být všude na zemi činění učedníci. Písmo říká: „*Bůh chce, aby nebeským vládám a mocnostem bylo nyní skrze církev dáno poznat jeho mnohotvarou moudrost, podle odvěkého určení, které naplnil v Kristu Ježíši, našem Pánu*“ (Ef 3:10-11). Církev má podle Božího plánu zasáhnout dnešní svět, ukázat, jak Bůh vítězí nad satanem, a zahrnout v sobě všechny, kteří jsou součástí „Božího lidu“.

ZÁVĚR

V Ježíši Kristu Bůh usmířuje lidi se sebou samým a obnovuje jejich vztah k sobě (Ef 1:9-10). Bůh dal tuto službu smíření své církvi (2Kor 5:18-20). Církev je tedy Boží plán, jak dnes zasáhnout světu, ukázat, jak vítězí nad satanem, a shromáždit všechny, kteří jsou součástí Božího lidu.

Ustanovení církve s tímto cílem je poslední zatím provedený krok Božího plánu spasení. Zapojení do procesu zakládání a posilování církve není žádný malý úkol. Je to zásadně důležitá činnost určená každému věřícímu člověku a přináší výsledky, které přetrvávají navěky. Nikdy nepodceňujte svou roli týkající se zakládání nebo vedení sboru.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co vyplývá z toho, že církev funguje odstředivým způsobem?
2. Jak ovlivňuje starozákonní (dostředivé) chápání církve její život a aktivitu? Kdy je vhodné takto chápat církev? Proč?
3. Na čem je založena vaše služba ve sboru? Co se stane, když není základem práce na novém sboru Kristus?
4. Církev existuje pro svět (Ef 3:1-10). Co z toho vyplývá?
5. Kristus je hlavou církve. Jaké praktické důsledky to přináší? (Ef 1:23; Kol 1:18). Jak Krista v praktickém životě činíme svým Pánem?
6. Může být věřící součástí univerzální církve, aniž by byl částí místní církve (sboru)?
7. Co pro církev znamená být „domorodá“?
8. Prostudujte některé metafory, které jsou použity pro popis církve (Ef 2:15.19.21; 1P 2:9-10). Která z nich je vám osobně nejbližší?

AKČNÍ PLÁN

1. Jak Bůh jedná ve vaší zemi, aby naplnil svá zaslíbení? Co Bůh udělal v průběhu minulého roku, posledních pěti let nebo 50 let, jak to ukazuje na jeho věrnost při plnění slibu, že vybuduje svou církev? Napište alespoň deset postřehů o tom, jak Bůh byl nebo je věrný i ve vaší zemi.

LITERATURA

- Billheimer, P. *Destined for the Throne*. Fort Washington, PA: Christian Literature Crusade, 1975.
- Ellisen, S. *The Biography of a Great Planet*. Wheaton, IL: Tyndale House Publishers, 1978.
- Pate, L. *Starting New Churches*. Irving, TX: International Correspondence Institute, 1984.
- Saucy, R. *The Church in God's Program*. Chicago, IL: Moody Bible Institute, 1972.
- Smith, D. *Notes on The Local Church Paradigm from The Alliance for Saturation Church Planting and United World Mission*, 1994
- Thompson, P. *Planting Reproducing Churches*. Warrington, PA: World Team, 1992.

CÍRKEV
2
LEKCE

Účel církve PROČ CÍRKEV EXISTUJE?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je popsat, že církev má být nástrojem hlásání evangelia ve světě.

☞ OSNOVA LEKCE

- Církev má trojí účel — konečný, vnější a vnitřní.
- Církev by měla především být prostředkem mobilizace, ne objektem, který si nechává sloužit.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být si vědom biblického účelu církve.
- Uvědomit si, že účel církve jako prostředku zasažení světa vyžaduje zakládání sborů a službu.

☞ PŘÍLOHY

2A Rozbor Velkého poslání

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Klad'te důraz na to, aby byli účastníci výcviku schopni přesně definovat vnitřní a vnější účel církve. Bude dobré, pokud k zapamatování různých paradigmat účelu církve použijete velké vizuální pomůcky. Můžete například na velký kus balicího papíru nakreslit nějaký diagram. Možná bude ve vaší situaci vhodnější tabule nebo meotar.

ÚVOD

„Účel“ se dá popsat jako „konečný stav, ke kterému naše úsilí povede“. Každá organizace má nějaký účel. Firma existuje proto, aby vydělávala peníze prostřednictvím prodeje zboží nebo poskytování služeb. Vláda nějaké země existuje proto, aby chránila své občany a vládla jim.

Velkým vzorem v oblasti záměru je Pán Ježíš. Věděl, proč přišel na zem a kam jde – měl velký záměr. „Pánův Duch je na mně, protože mne pomazal, abych oznámil evangelium chudým; poslal mne vyhlásit zajatcům propuštění a slepým nabytí zraku, propustit zlomené na svobodu, vyhlásit vítaný Pánův rok“ (Lk 4:18-19).

Aby byly sbory v dnešním světě opravdu efektivní, musí mít jasnou představu o účelu své existence. Bez něj by vůdcové sborů a církevní pracovníci mohli plýtvat energií a prostředky na věci, ke kterým nejsou povoláni. Každý zakladatel sborů by měl rozumět biblickému účelu církve a v jeho světle vidět své vlastní dílo zakládání sborů a misie.

Jasně pochopení účelu církve může způsobit, že sbory budou:

- Cílevědomé a očekávající.
- Věrné a přece přizpůsobivé, otevřené změnám a přece pevné v Písmu.
- Milostivé a založené na vztazích, a přitom zdůrazňující Boží lásku a odpuštění.
- Radostné a oslavné (a tohle lidé hledají).
- Živé a dynamické, připravující lidi pro službu v každodenním životě.
- Růst a množit se, přičemž budou zakládat nové sbory.

I. ÚČEL CÍRKVE

Ježíš založil svou církev s představou účelu a cíle. Je to nádherný cíl, ukotvený ve věčnosti a vedoucí ke slavné budoucnosti. Účel církve bychom mohli shrnout touto větou: *Církev existuje proto, aby oslavila Boha skrze budování věřících a evangelizaci ztracených.* Na obrázku 2.1 je tento trojí účel církve znázorněn.

KONEČNÝ ÚČEL	VNĚJŠÍ ÚČEL	VNITŘNÍ ÚČEL
Oslavení Boha	Evangelizace ztracených	Budování dělníků
Církev existuje pro Boha	Církev existuje pro svět	Církev existuje pro sebe

Tabulka 2.1 Trojí účel církve

A. Oslavení Boha

Bible vyučuje, že existuje konečný účel, ke kterému směřuje všechno stvoření — Boží sláva. Boží sláva představuje vše, co platí o Bohu: jeho podstatu, vlastnosti, charakter a jednání. Boží sláva je jeho hlavním cílem pro věčnost a je také hlavním účelem lidské existence. Bůh podle svých odvěkých záměrů vede vše k tomuto cíli. Jeho sláva je konečným účelem církve (Ř 15:6.9; Ef 1:5nn; 2Tes 1:12; 1P 4:11).

Bůh je oslaven (zjeven, představen), když ho uctíváme (J 4:23), modlíme se, chválíme ho (Ž 50:23) a žijeme zbožně (J 15:8). „Ať tedy jíte nebo pijete nebo cokoliv činíte, všechno činite ke slávě Boží.“ (1Kor 10:31). To platí pro jednotlivé křesťany i pro celou Boží církev.

- Co pro tebe znamená oslavovat Boha?
- Jak církev Boha oslavuje?
- Jak je Bůh oslaven v našem středě?

B. Evangelizace ztracených

Bible jasně učí, že církev má vnější účel a cíl, který by se měl uskutečnit v tomto věku. Je to účel, jenž klade zaměření a úsilí církve mimo sebe samu. Je to důvod, pro který přišel Ježíš — aby oslovil ztracený a umírající svět (Lk 19:10). Řekl: „Jako mne poslal Otec, i já posílám vás.“ (J 20:21). Tímto vnějším účelem církve je zasažení ztracených — evangelizace a misie.

Snad žádné místo z Písma nevyjadřuje vnější účel církve lépe než text „Velkého poslání“ v Matouši 28:18-20 a Efezským 2 a 3 (viz Příloha 2A, „Rozbor Velkého poslání“)

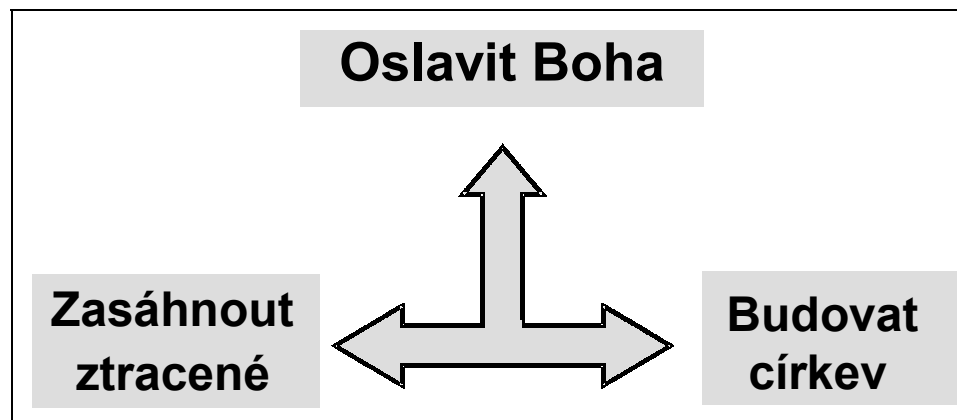
C. Budování dělníků

Bible učí, že církev má také vnitřní účel. Je jím budování či upevňování jejích členů. Převážná část novozákonních epistol byla napsána věřícím k jejich posílení v křesťanském životě a službě tak, aby mohli uskutečnit vnější účel oslovení ztracených a umírajícího světa.

Efezským 4:11-16 nejlépe vysvětluje vnitřní účel církve. Církev existuje proto, aby budovala věřící. Vzdělávání a příprava Božího lidu jako shromážděného společenství (v uctívání, vyučování, obecenství a péči) vede k uskutečnění vnějšího cíle — činění učedníků.

- Vedení je dáno k tomu (v. 11), aby připravovalo svaté k dílu služby (v. 12), nejen proto, aby sloužilo samo. Jaké jsou důsledky této životně důležité pravdy na tvoji práci zakládání sborů? Jak to ovlivní způsob, jakým děláš věci, které děláš?
- Jaké jsou tvé postřehy z tohoto úseku ohledně zakládání sboru? Zapiš si je nyní.

Tyto účely církve se dají jednoduše popsat jako oslavení, budování a evangelizace. Boží lid se schází kvůli uctívání a budování, aby se pak mohl znova rozptýlit a konat dílo evangelizace. Tyto tři účely spolu souvisí. Žádný z nich by neměl existovat bez těch zbývajících. Vnitřní účel (budování) slouží vnějšmu účelu (evangelizace) a oba tyto účely společně slouží k tomu, aby byl oslaven Bůh (uctívání). Když se Ježíšovi učedníci scházejí k plnění vnitřního účelu budování se navzájem (Ef 4:11-16), vzájemné lásky (J 13:34-35) a vykonávání funkcí novozákonní církve (Sk 2:42-43), jsou pak lépe vybaveni k vnějšmu úkolu služby a evangelizace ztraceného světa.

Obrázek 2.1 Trojí účel církve

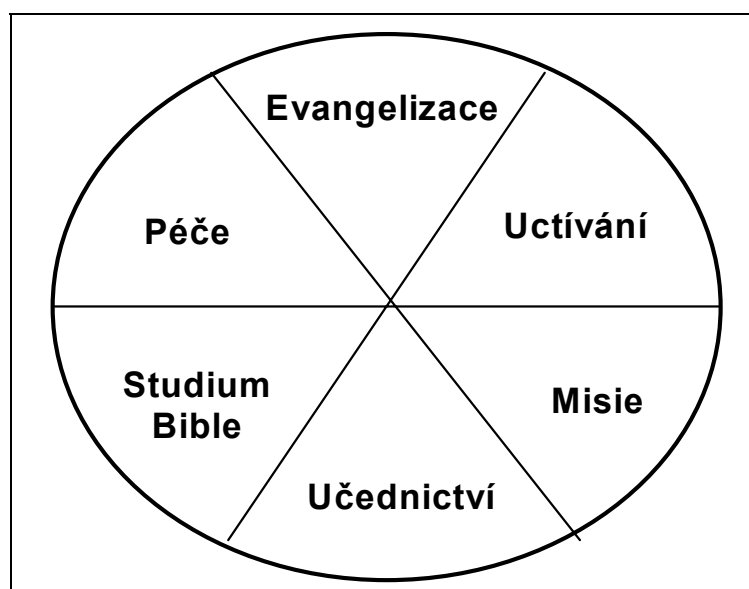
II. PARADIGMATA K POCHOPENÍ ÚČELU CÍRKVE

Paradigma je způsob, jakým na něco pohlížíme. Paradigma nám dává opodstatnění a vysvětlení toho, jaký je nějaký systém, proces nebo objekt, a jaký by být měl. Následující skupiny paradigmat představují dva zásadně odlišné způsoby pohledu na církev ve světle její povahy a účelu.

A. Sbor zaměřený na program ve srovnání se sborem Velkého poslání

1. Sbor zaměřený na program

Při vykonávání různých oblastí svého účelu sbory v celé historii zápasily. Neschopnost pojmut všechno, k čemu nás Bůh povolal, může vést k programové orientaci rozdělené na různé části, z nichž každá bojuje o prostředky a lidi (viz obr. 2.2). V tomto pohledu soustředěném na program může sbor svou organizací a strukturou připomínat světskou vzdělávací instituci nebo malou firmu. Po čase se začne více starat o sebe a méně o ztracené, a tak ztratí kontakt se společností, ve které žije, spolu s možností ji oslovit.

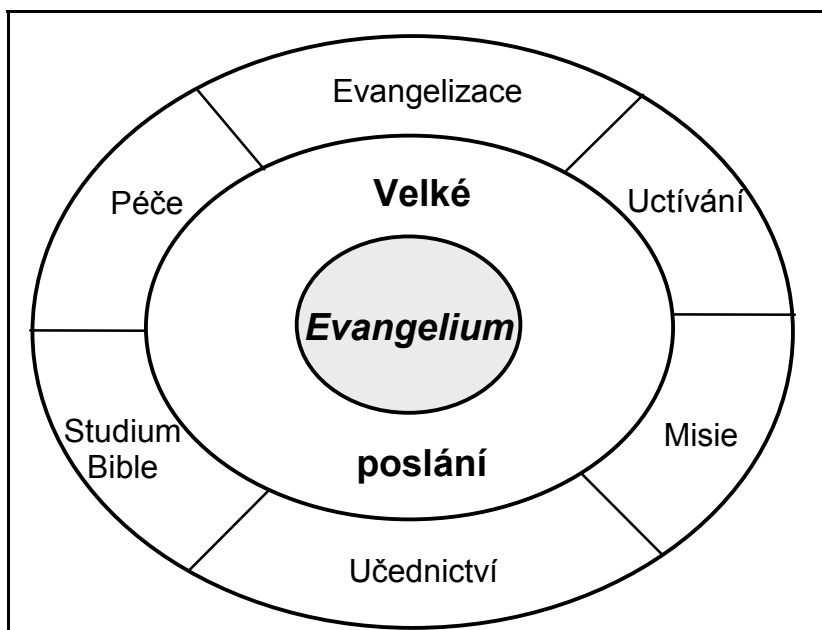

Obrázek 2.2 Sbor zaměřený na program

2. Sbor Velkého poslání

Biblický pohled na církev, ukázaný na obrázku 2.3, staví do středu účelu církve Velké poslání, ze kterého vychází všechny její programy a oblasti přípravy věřících. V tomto modelu slouží prvky a

programy týkající se společného shromažďování sboru k přípravě věřících k vnějšímu úkolu či záměru — evangelizaci a naplňování Velkého poslání. Stále se pečuje o potřeby věřících, ale děje se tak v náležitě perspektivě a světle Božího povolání k evangelizaci ztracených.

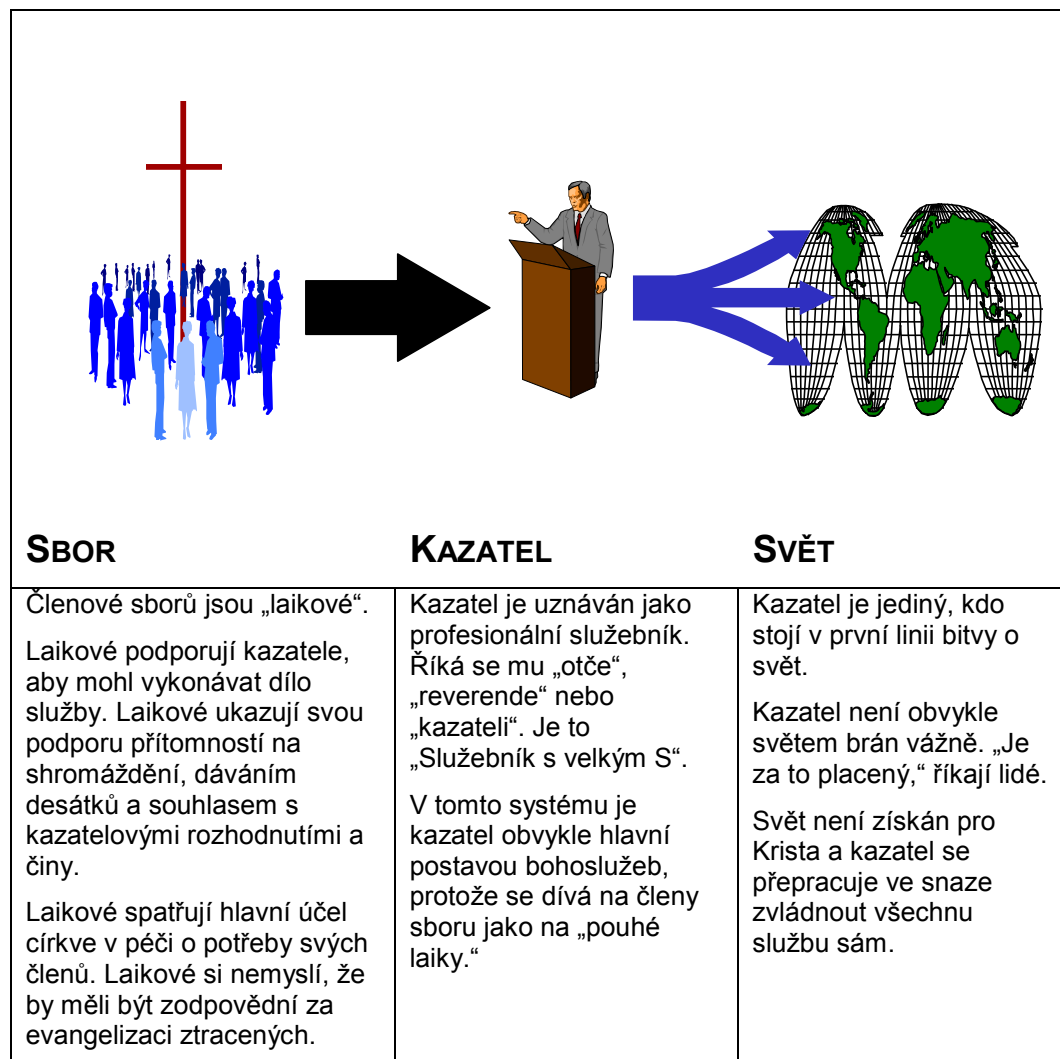
Obrázek 2.3 Sbor Velkého poslání

- Jaké jsou důsledky těchto dvou přístupů na sborové struktury, na mobilizaci členů sboru k „církevní práci“ a na rozvoj vedení?
- Co se stane se sborem, když si uvědomí, že jeho „cílem existence“ je šířit evangelium?

B. Sbor jako objekt služby ve srovnání se sborem jako prostředkem mobilizace

1. Sbor jako objekt služby

Někteří věřící berou sbor jako místo, kde se shromažďují s jinými věřícími a nechávají si sloužit kazatelem (viz obrázek 2.4). To je snad nejobvyklejší paradigma pohledu na církev. Toto paradigma je zčásti pravdivé. Sbor je opravdu místo, kde s věřící shromažďují kvůli společenství i kvůli přijímání duchovní stravy od duchovních vůdců. Opomíjí však správný pohled na vnější účel církve a předpokládá nebiblické rozdělení věřících na kněžstvo a laiky.

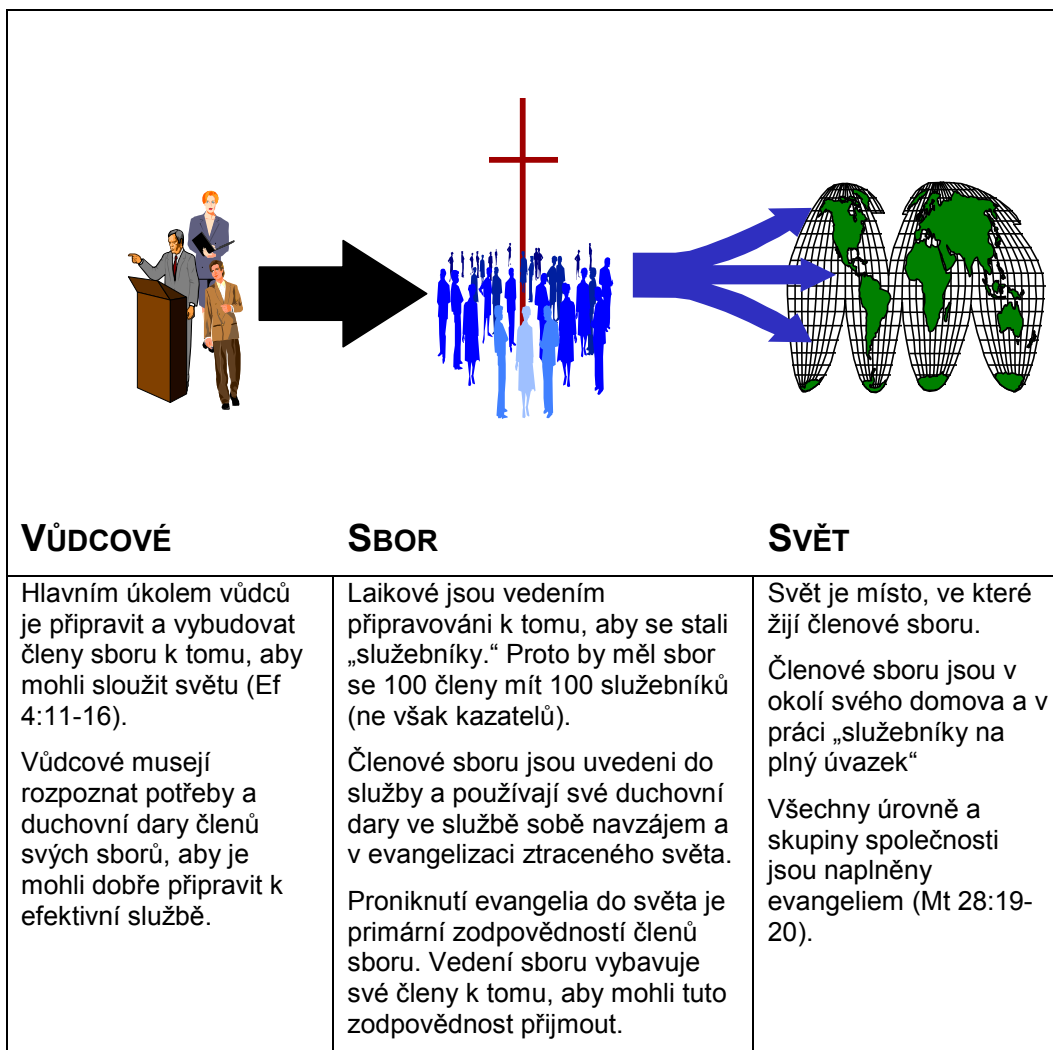

Přejato z: Brock, str. 66,67

Obrázek 2.4 Sbor jako objekt služby

2. Sbor jako prostředek mobilizace

Sbor není objektem služby, ale spíše prostředkem mobilizace, který přináší do světa evangelium. Na obrázku 2.5 je vidět, že úkolem vedení sboru je vybavit (vycvičit a zmocnit) členy sboru ke službě ve světě. Tím církev buduje své údy. Věřící se scházejí, aby společně chválili Boha, rostli ve víře, poznávali Boží slovo, povzbuzovali, modlili se a prakticky pomáhali jeden druhému. Tito členové sboru budou získávat duchovní charakter a dovednosti potřebné ve službě evangelizace ztracených (vnější účel církve). Naplnění Velkého poslání není jen úkolem kazatele nebo několika málo členů sboru, ale funkcí celého Kristova těla (církve).

Přejato z: Brock, str. 66,67

Obrázek 2.5 Sbor jako prostředek mobilizace

ZÁVĚR

Jasně vědomí účelu napomáhá efektivnímu fungování sboru. Bez vědomí účelu mohou vůdcové sborů a církevní pracovníci plýtvat energií a prostředky na věci, ke kterým nejsou povoláni. Každý zakladatel sborů by měl chápat biblický účel církve a v jeho světle vnímat své vlastní dílo zakládání sborů a misie.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč je důležité, aby sbor chápal účel své existence? Co se stane, když sbor nerozumí svému účelu?
2. Jak byste v krátkosti shrnuli účel církve?
3. Proč by měla církev zasahovat ztracené lidi? Kdo je zodpovědný za evangelizaci?
4. Jak souvisí Velké poslání s účelem církve? Které další oddíly Písma nám pomáhají pochopit účel církve?

5. Proč by církev měla být silou, která slouží, a ne pouze polem ke službě?
6. Mají sbory ve vašem okolí jasné vědomí účelu své existence?
7. Jaká je role vedení ve sboru orientovaném na naplnění svého účelu?

AKČNÍ PLÁN

1. Zamyslete se nad účelem existence církve při vyplňování pracovních listů obsažených v příloze 2A „Rozbor Velkého poslání.“

LITERATURA

- Brock, Ch. *Indigenous Church Planting. Practical Guide*. Neosho, MO: Church Growth Institute, USA, 1994.
- Getz, G. *Sharpening the Focus of the Church*. Wheaton, IL: Victor Books, USA, 1984.
- Morris, L. *The High Impact Church*. Houston, TX: Touch Publications, USA, 1993.
- Warren, R. *The Purpose Driven Church*. Grand Rapids, MI: Zondervan, USA, 1995.
- Výňatky z přednášek o církvi z Projektu 250 a Russian Ministries. Moskva, Rusko: 1994.
- Cook, J. *Love, Acceptance and Forgiveness*. Glendale, CA: Gospel Light Publications, USA, 1979.

Rozbor Velkého poslání

Přečtěte si následujících pět pasáží Velkého poslání a zamyslete se nad nimi. Pak odpovězte na otázky ke každé z těchto pasáží.

Matouš 28:18-20

- Jakou útěchu nacházíme v tom, že „veškerá moc na nebi i na zemi“ je svěřena Kristu?
- Když je Ježíš svrchovaným Pánem, o co požádal nás?

Marek 16:15-20

- Jaké je zde varování pro nevěřící?
- Jaké důkazy (znamení) budou provázet věřící?
- Jakým způsobem se Pán zjevil poté, co byl vzat do nebe?

Lukáš 24:45-53

- O čem mají učedníci svědčit? Co mají dosvědčovat?
- Jaký slib jim Kristus dal?

Jan 20:19-23

- Co měl Ježíš na mysli, když řekl „Pokoj vám“?
- Jak to souvisí s jeho prohlášením ve verších 22-23?
- Co to znamená být poslán?

Skutky 1:1-11

- Co je přirozeným výsledkem stavu, kdy v našem životě pracuje Duch svatý?
- Jak daleko dosáhnou výsledky evangelia?

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Které vaše obavy je třeba překonat tím, že si uvědomíte Kristovu svrchovanou moc? Jak můžete nejlépe „činit učedníky“?
2. Jak může být evangelium ve vaší zemi hlásáno „všem národům“?
3. Sloužíte tak, že je s vámi Boží moc? Jak můžete Bohu dovolit, aby jeho moc ve vašem životě rostla k jeho slávě?
4. Jak moc vám záleží na situaci ztracených lidí? Jak to ovlivní způsob vedení nové vznikajícího sboru? Co to změní?

PARALELNÍ PASÁŽE VELKÉHO POSLÁNÍ

	ÚVOD	PŘÍKAZ	ZASLÍBENÍ
MATOUŠ 28:18-20	Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi (18).	Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. (19) (20).	A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku (20).
MAREK 16:15-20	(svědectví o vzkříšení) (9)	Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření (15).	Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen (16).
LUKÁŠ 24:45-53	Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých; (46)	v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem. Vy jste toho svědky (47-48).	Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti (49).
JAN 20:19-23	"Pokoj vám." Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána (19) (20).	Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás (21).	Přijměte Ducha svatého (22).
SKUTKY 1:1-11	Po svém umučení jim také mnoha způsoby prokázal, že žije (3). Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci; (7)	a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země (8).	vy však budete pokřtěni Duchem svatým (5)... ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí (8).

CÍRKEV
3
LEKCE

Forma a funkce

BIBLICKÝ A KULTURNÍ POHLED

☞ CÍL LEKCE

Cílem této lekce je vysvětlit důležitý koncept formy a funkce v církvi z biblického a kulturního pohledu.

☞ OSNOVA LEKCE

- Biblická funkce je *to, co musíme dělat* — bylo to dáno Bohem a nemělo by se to měnit.
- Biblická forma je *způsob, jakým provádíme funkci* — je kulturně podmíněný a měl by být podle potřeby přizpůsoben.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat koncept a otázky „formy a funkce.“
- Uvědomovat si, jak kulturní dynamika a osobní zkušenosti ovlivňují vyjadřování a formy používané ve sborech.
- Být motivován k zavedení takových církevních forem, které jsou založené na biblických funkcích a jsou odpovídající okolní kultuře.

☞ PŘÍLOHY

3A Forma a funkce v praxi: Induktivní studium Skutků 2

ÚVOD

Pochopení formy a funkce je jedním ze základních kamenů zakládání sborů. Naše zkušenosti do velké míry utvářejí naše chápání, přijímání a budování forem ve sborech. Pokud chceme naplnit poslání, které Bůh církvi svěřil, musíme se odvážit zeptat, proč děláme právě to, co děláme. Tato lekce bude příležitostí k zamýšlení se nad „formami“ služby a stanovi pokyny k zavedení relevantnějších a efektivnějších forem.

I. VYSVĚTLENÍ FORMY A FUNKCE

Ve společnosti platí, že *funkce je aktivita, kterou je třeba vykonat*. Tato aktivita může být cokoli od složitých úkolů jako shánění potravy nebo výchova dětí až po jednoduché věci jako spánek. Tyto všechny aktivity je třeba vykonávat. *Forma je metoda, kterou se rozhodneme danou funkci realizovat*.

Příkladem může být třeba právě shánění potravy. V prehistorických dobách jste mohli lovit nebo se živit zemědělstvím. To jsou dvě velmi rozdílné metody, které však obě plní funkci shánění jídla.

Otázka zní, jak rozhodnout, která forma je pro vás nejlepší. Některé faktory, které pomáhají rozhodnout, jsou vnitřní — například vaše schopnosti nebo preference. Máte dobré oči a nevádí vám samota? Pak budete možná dobrý lovec. Pokud ne, držte se zemědělství. Některé faktory jsou naopak vnější a závisí na vašem okolí — žijete v úrodné oblasti? Pokud ano, nejspíš se vám vyplatí zemědělství. Některé faktory jsou kulturní a záleží na představách, které má okolní společnost. Jsou více ceněni zemědělci, protože ukládají svou sklizeň do společné sýpky, nebo lovci, protože je na ně spolehnouti v případě vypuknutí války? Je zabíjení zvířat vnímáno jako nemorální? Dalším faktorem může být tradice. Co dělali vaši rodiče a prarodiče?

Funkce = aktivita,
kterou je třeba
vykonat.

Forma = metoda,
kterou se
rozhodneme
danou funkci
realizovat.

Formy závisí na mnoha faktorech a mohou se časem měnit. Vaše pole přestane plodit, zvěř odtáhne jinam. Časem mohou nové objevy změnit vaši schopnost věnovat se danému povolání nebo si můžete zvolit práci, která dříve nebyla k dispozici, například se stát obchodníkem.

Doprava je dalším příkladem formy a funkce ve společnosti. Doprava je funkce, kterou je možné realizovat mnoha různými formami, jako jsou kola, metro, auta či vozy tažené koňmi. Je třeba položit si tyto otázky:

- Na čem závisí, jaký dopravní prostředek zvolíte? Proč?
- Jaké výhody má daný dopravní prostředek oproti ostatním?
- Napadají vás příklady formy a funkce v prostředí, kde žijete?

II. FORMA A FUNKCE V CÍRKVI

Forma a funkce může být definována velmi všeobecně (jako ve výše uvedených příkladech), nebo se může soustředit na jednu konkrétní oblast. Existují například *biblické formy a funkce* popsané ve Starém i Novém zákoně. Abychom však pochopili význam tohoto konceptu při zakládání sborů, zaměříme se na ještě užší oblast, totiž *formy a funkce církve*.

A. Církevní funkce

Nový zákon obsahuje mnoho příkazů, zákonů, pokynů, předpisů, zákazů a principů, kterými se církev musí řídit. Tyto funkce jsou nadčasové a kulturně nezávislé. Nemění se a jsou povinné pro všechny věřící bez ohledu na rasu, kulturu, věk nebo jazyk.

Příklady: Uctívání, společenství, svátosti, modlitba, evangelizace, uřednictví, dávání, vyučování, večere Páně.

Církevní funkce
je aktivita, jejíž
vykonávání
přikázal církvi
její Pán.

B. Církevní formy

Církevní formy jsou všechny struktury, tradice, metody a procedury, pro které se církev rozhodla, aby vykonávala funkce pro daný věk, kulturu nebo situaci. Tyto formy se mezi různými církvemi a sbory mohou lišit a také se velmi liší — výsledkem je mnoho přijatelných forem každé z církevních funkcí.

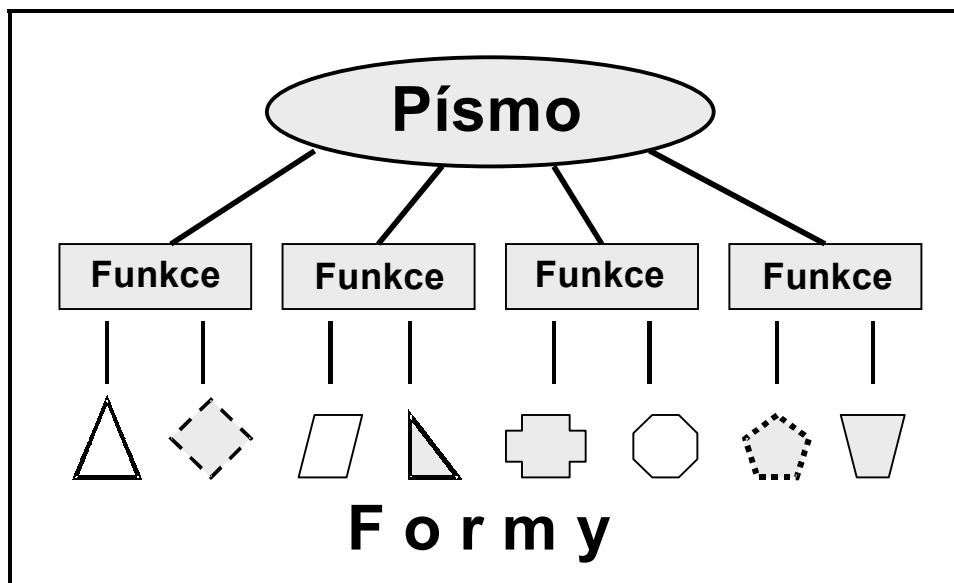
Příklady: Sbirka pro svaté v Jeruzalémě, film Ježíš, zdravení u dveří do kostela, placení kazatelé, střední večerní biblická hodina (tj. jednou týdně).

Církevní forma
je metoda, kterou
církev používá k
vykonávání
církevní funkce.

C. Spojitost mezi formami a funkcemi

Život kteréhokoli sboru nemůže být vyňat ze svého kulturně-historického kontextu. Naše „zkušenost“ se sborem není založena jen a pouze na biblickém vyučování. Způsob, jakým „provozujeme“ sbor, je utvářen směsí historických tradic, kulturních (a subkulturních) zvyků a biblických pravd. Když mluvíme o biblických funkcích (jako například uctívání, modlitba, společenství, vyučování, svátosti, evangelizace a služba), je obtížné je popsat bez smíchání s formami, tradicí, metodami, strukturou a organizací, skrze něž tato forma dostává život a tvar.

Úkolem zakladatele sborů je založit formy především na biblickém základě a pak je uvést do souladu s požadavky místní kultury. Na obrázku 3.1 vidíme, že existuje mnoho funkcí, které Bible předepisuje. Ty se s časem a kulturou nemění. Spodní řada symbolů na obrázku však ukazuje, že každý sbor může k realizaci těchto funkcí ve svých podmínkách použít jiné formy. Formy nemusí být stejné jako v ostatních sborech — musejí jen plnit funkce církve.

Obrázek 3.1 Formy a funkce

III. HODNOCENÍ FOREM A FUNKCÍ VE SBORU

Ve sboru může být obtížné rozeznat formy od funkcí, pokud nejsme ochotni věnovat čas jejich bližší analýze. Na následující tabulce je vlevo napsáno několik funkcí a vpravo je ke každé z nich seznam některých z mnoha forem, kterými mohou být realizovány.

Biblická funkce	Možné formy
Modlit se	Vkleče nebo vestoje
	Tiše nebo nahlas
	Ve skupinkách nebo o samotě
	Před jídlem nebo na konci bohoslužby
	Vyznávání nebo prosby
Vyučovat Boží slovo	Nedělní škola
	Kázání
	Studium Bible v malé skupince
	Rodinná ztišení
Evangelizovat	Evangelizace skrze vztahy
	Velká evangelizační shromáždění
	Výzva během bohoslužby

Tabulka 3.1 Formy a funkce

Mějte na paměti, že seznam forem na pravé straně tabulky není ani zdaleka vyčerpávající — existuje ještě mnoho dalších možností. Je jedna z forem lepší než ty ostatní? Ne. Každá z nich může být za daných okolností a v dané kultuře vhodná nebo nevhodná. Žádná z těchto forem není v Bibli přikázána jako *jediná správná* metoda. Přikázané jsou jen *funkce*. Formu musíme vybrat podle potřeby.

V následující tabulce jsou vypsány dvě vzorové biblické *funkce*. Zkuste pár minut přemýšlet a doplnit možné *formy* na pravou stranu. Pak srovnajte své nápady s ostatními účastníky výcviku.

Biblická funkce	Možné formy
Dávání	
Uctívání	

Tabulka 3.2 Funkce a jejich formy

V následující tabulce je na pravé straně uveden seznam různých *forem*. Rozhodněte, kterou biblickou *funkci* ta která forma realizuje, a napište ji na levou stranu. Pak porovnejte své odpovědi s ostatními a diskutujte o nich.

Funkce	Forma
	Tábor mládeže
	Sborové modlitební setkání
	Pěvecký sbor
	Podávání nádoby na sbírku
	Kostel nebo sborová budova
	Zvláštní hudba během bohoslužeb
	Dětská nedělní škola
	Pořadí událostí v rámci bohoslužeb
	Čtení poezie ve sboru

Tabulka 3.3 Formy a jejich funkce

IV. PRINCIPY TÝKAJÍCÍ SE FOREM A FUNKCÍ

A. Funkce je důležitější než forma

V Bibli je zdůrazňována funkce. Ježíši záleželo na funkci víc než na formě. Ti, kteří Kristu nejvíce odporovali, byli závislí právě na formách, rituálech a tradicích.

- Přečtěte si Mt 9:14-17. Jak souvisí Ježíšovo vyučování o oblečení a měšcích na víno s formou a funkcí? Co to znamená založit sbor, který je jako „nové měchy“?
- Co k tomuto tématu říkají 1Sam 15:22-23, Oz 6:6, Mt 12:1-8?

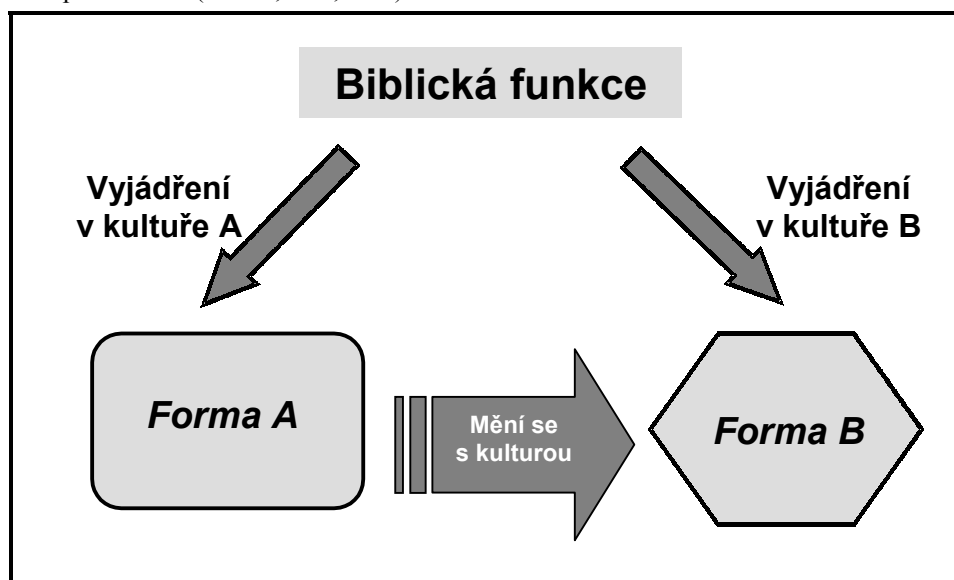
Formy nejsou v Bibli obvykle předepsány. Výjimkou je bohoslužba v chrámu, kde je podoba stánku a jeho vybavení podrobně popsána, ale to se týkalo jiného účelu. Tyto věci měly naučit lidi něco o Bohu, jeho díle a jeho vlastnostech. Není to forma, která byla přenesena do novozákonní církve, protože my už potřebné poznání máme.

B. Funkce jsou absolutní a nezávislejší na kultuře, zatímco formy nejsou absolutní a mění se

Když jsou v Bibli popisovány formy, vidíme, jak se s časem mění. Hod beránka byl připomínkou toho, jak Bůh vysvobodil svůj lid z egyptského zajetí. Ježíš to při své poslední večeři změnil a použil slavnost beránka ke zdůraznění vysvobození, které Bůh přinese jeho smrtí. V prvotní církvi se to opět změnilo a vznikly hody lásky. To však začalo být zneužíváno (1Kor 11:17-34), takže tento zvyk se změnil v podávání kalicha a chleba. Dokonce i to však může mít různé formy. Někteří používají jeden velký pohár a jiní mají malý pohárek pro každého člověka. Někteří používají víno, jiní šťávu z vinné révy. Forma je různá, ale slouží stále stejné funkci.

Formy popsané na různých místech Bible se někde mění nebo zcela vypouštějí. Liší se situaci od situace.

- Správcovství (1Kor 16:1-2; 2Kor 8-9)
- Duchovní dary (1Kor 12-14; Ř 12; Ef 4)
- Kázeň členů sboru (Mt 18; 1Kor 5; 2Kor 2)
- Křest (Mt 28; Ř 6; Sk 1)
- Den odpočinku (Ex 20:8; Sk 20:7)
- Správa sboru (1Tm 3; Tt 1; 1P 5)

Obrázek 3.2 Mění se formy

Jak by tento princip ovlivnil způsob, kterým budete vytvářet formy ve svém novém sboru, aby to odpovídalo Písmu?

C. Lidé se často ztotožňují s formami více než s funkcemi

Je to smutné, ale lidé mají tendenci oblíbit si formu a přestat vnímat funkci. Mohou neustále provozovat formy, které v dané kultuře ztratily někdejší život (například průběh uctívání ve shromáždění). Vypráví se starý příběh o novomanželce, která manželovi dělala první steak. Když mu jej dala na talíř, nejlepší kousky na obou koncích byly ukrojené. Zeptal se, proč to udělala. Odpověděla, že její maminka vždycky dělala steaky takhle. Když se manžel zeptal své tchyně, proč odkrajuje konce masa, odpověděla: „Nevím. Máma to tak vždycky dělala.“ Když manžel došel za babičkou a zeptal se jí, proč vždycky ukrajovala konce steaků, bez váhání odpověděla: „Měla jsem příliš malou pánev.“ Asi už víte, co máme na mysli.

Když lidé věří, že formy jsou jednou provždy absolutně dané, mají tendenci začít uvažovat zákonicky. Často je odpor k měnící se formě dán spíše nejistotou a strachem ze změn než teologickými důvody. Může to přejít v jakýsi druh modloslužby. Pochopení formy a funkce může lidem pomoci uvědomit si, že změna nemusí být vždy nebezpečná.

D. Formy by se neměly měnit bezdůvodně

Není neobvyklé, že mladý muž, který právě dokončil teologický seminář nebo biblickou školu a nemá zatím žádné pastorační zkušenosti, dostane místo kazatele sboru a myslí si, že přesně ví, co je třeba dělat. Má představu toho, jak vypadají dokonalé formy a je odhodlán změnit vše, co se této představě příčí. Nemá vůbec představu o tom, jací jsou lidé, kterým slouží, ani neví, co chtějí dělat oni. Možná ani neví, jestli už jeho nápady byly někdy vyzkoušeny a s jakým výsledkem. To může vést k situaci, ve které mají lidé pocit, že kazatel si jich neváží, ale považuje je za součást jakého si experimentu, a přestanou ho mít v oblibě. Mají také pocit, že jim sbor už nevyhovuje, a že bude muset odejít buď kazatel nebo oni.

Formy by se měly měnit jen proto, aby lépe naplňovaly funkci. Jednou se kazatel rozhodl zdůraznit uctívání (funkci), a tak zahájil shromáždění písní (jako obvykle), po které následovalo kázání, které jinak bývalo až na konci shromáždění po vystoupení hudební skupiny, dalších písních, pozdravech a oznámeních. Tento kazatel se ale rozhodl mluvit o Bohu a jeho úžasném díle a pak teprve vyzval shromáždění k tomu, aby chválili Boha, děkovali mu v modlitbách, písních a skrze Večeři Páně. Tato změna byla velmi efektivní. To neznamená, že to začal dělat každou neděli. Udělal to pouze jednou, aby se lidé zastavili a zamysleli se z jiného úhlu pohledu nad částí bohoslužby, která plnila funkci uctívání. Pak se vrátili zpět k zaběhané formě.

E. Když formy zamrznou, sbory odumírají

Cílem církve je oslavit Boha skrze budování věřících a evangelizaci ztraceného světa. To je věčný a neměnný úkol. Je dán samotným Bohem, která nám řekl, jak si přeje, abychom ho oslavovali. To je neměnné a bude to platit navěky. Forma je pouze jeden z přijatelných způsobů, jak plnit danou funkci. Formy se mohou měnit, protože vyjadřují současný stav společnosti.

Existují chvíle, kdy může důležitost forem vzrůst natolik, že lidé nedopustí, aby se změnily. Když se formy stanou tak důležitými, že není možné je změnit, sbor brzy odumře, protože společnost se změní a sbor ztratí spojení s realitou. Pokud není sbor schopen změnit své vyjádření věčných funkcí, přestane být schopen oslovit okolní svět.

Byl jednou jeden sbor, který se rozhodl zasáhnout jistou etnickou skupinu z okolí. Členům sboru velmi vyhovovaly formy, které kvůli tomu vznikly. Formy ale začaly být příliš důležité. Okolí sboru se změnilo a příslušníků cílového etnika ubývalo, až nezůstali skoro žádní. Než si sbor uvědomil, že je třeba se změnit, bylo příliš pozdě. Byli v okolí známi jako sbor, který nemá lidem co nabídnout, takže časem byl sbor zrušen a zbývající členové se rozešli.

V. POUČENÍ Z FOREM A FUNKCÍ PRO ZAKLADATELE SBORŮ

Zakladatelé sborů musejí velmi pečlivě zvážit otázku formy a funkce. Mnoho forem zavedených při vzniku sboru může zakořenit hluboko ve sborovém životě a službě. Může být obtížné později je změnit, a pokud přestanou být efektivní, nezbude než je trpět. Pokud navíc zakladatelé sboru nemysleli na přizpůsobování a změny forem, proces zakládání sborů může být velmi pomalý, drahý a obtížný.

Pokud zakladatelé sboru nemysleli na přizpůsobování a změny forem, proces zakládání sborů může být velmi pomalý, drahý a obtížný.

Zakladatelé sborů mají tendenci upadnout ve své službě do jednoho ze dvou extrémů. Mohou:

- Používat jen zavedené církevní formy, takže přístup ke kázání, hudebnímu stylu a metodám evangelizace je stejný jako u existujících sborů v okolí. Výsledkem může být, že sbor bude zasahovat stejné lidi místo toho, aby se zaměřil na svou cílovou skupinu.
- Přijmout pouze „importované“ formy, které je v dané kultuře těžké realizovat. Když zakladatelé sborů předpokládají, že některé programy, zařízení nebo hudební styly jsou nezbytné, protože se v nějaké situaci ukázaly jako efektivní, pak může sbor už od začátku působit dojmem zahraniční sekty. Ve vaší oblasti může k tomuto problému přispět „globalizace“ velké části populace nebo přítomnost velkého počtu cizích misionářů.

Formy, pro které se rozhodnete, do velké míry ovlivní, kterou část společnosti budete přitahovat. Formy by měly přirozeným způsobem vyrůst z kultury, aby příslušníci cílové populace bez velkého vysvětlování věděli, jakou funkci mají plnit. Součástí průzkumu je uvědomit si, kdo žije ve vaší cílové oblasti a není zatím zasažen existujícími sbory a zjistit, jak tyto lidi přivést do svého sboru pomocí vhodného výběru forem, které budou těmto lidem blízké a budou dobře plnit biblické funkce.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč je „forma a funkce“ tak důležitá pro zakládání sborů?
2. Jak se vyvíjely formy ve tvém sboru? Jak se udržovaly?
3. Slouží formy ve tvé sborové zkušenosti stále svému účelu, to jest biblické funkci?
4. Jak bys mohl vylepšit formy ve svém sboru, aby lépe odpovídaly kultuře?
5. Které formy jsou překážkou pro nesení evangelia ztraceným nebo pro přivádění nově obrácených lidí do života sboru?
6. Jakému druhu odporu bys čelil, kdyby ses snažil založit nový sbor s formami, které se liší od forem ostatních sborů ve tvé kultuře?
7. V čem jsou vaše formy neobvyklé a cizí pro nově obrácené?
8. Jak bys mohl rozvinout formy, které by byly lepší pro nově obrácené, aniž bys ustoupil z biblických principů? Popiš, jak se tyto formy vztahují ke kultuře tvé cílové skupiny v rámci shromáždění, obecenství, svátostí, sbírek a biblických pokynů.
9. K dalšímu studiu si přečti Skutky 6:1-5 a podívej se, jak se vůdcové prvotní církve vypořádali se strukturálním problémem a jak byli schopni přizpůsobit formu a vytvořit strukturu, která by lépe sloužila potřebám lidí.
10. Kdy jsou formy hříšné? Proč? Uveď příklady a dolož je biblickým principem.

AKČNÍ PLÁN

1. Vypracujte induktivní studium Bible obsažené v příloze 3A: „Forma a funkce v praxi: Induktivní studium Skutků 2“
2. Zamyslete se nad tím, které funkce jsou skryty za formami používanými ve vašem sboru.

LITERATURA

Thompson, P.: *Planting Reproducing Churches; A Basic Course*. Toronto, Kanada: World Team Institute od Church Planting, 1992.

Webster, R. D.: *Growing Churches for God's Glory*. Příručka pro BEE International, 1995

Forma a funkce v praxi

INDUKTIVNÍ STUDIUM SKUTKŮ 2

I. POZOROVÁNÍ

Přečtěte si Skutky 2:42-47 a povšimněte si hlavních aktivit a činností, kterým se věřící věnovali. Napište si tyto aktivity do levého sloupce následující tabulky.

II. VÝKLAD

Rozhodněte, která z popsaných aktivit je „forma“ a která „funkce“ a svou odpověď napište do pravého sloupce tabulky. Pokud usoudíte, že daná aktivita je formou, připište do levého sloupce také funkci, kterou tato forma realizuje. Které okolnosti vedly ke zvolení právě této formy?

AKTIVITY	FUNKCE NEBO FORMA?

III. APLIKACE

- Znovu se podívejte na funkce vedle každé z výše uvedených forem.
- Napište alespoň jednu jinou formu, která mohla být v dané situaci použita.
- Jakou formu používá pro tuto funkci váš sbor?
- Existují jiné vhodné formy, které by mohly dnes plnit uvedené funkce?
- Jak byste ve sboru nebo v buněčné skupince provedli změnu formy? Které důležité otázky je třeba uvážit, když se chystáte něco změnit?

CÍRKEV
LEKCE 4

Definice sboru

„CO TO ZAKLÁDÁME?“

☞ CÍL LEKCE

Cílem této lekce je prozkoumat definici sboru ve světle úkolu zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Špatná nebo nedostatečná definice sboru zpomalí a poškodí proces zakládání sborů.
- Klíčem k definici sboru jsou biblické funkce.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat význam vypracování biblické definice sboru.
- Vědět, jak může osobní chápání sboru zefektivnit nebo poškodit proces zakládání sborů.

ÚVOD

Bez ohledu na to, kterou částí služby se ve sboru zabýváme (ať už to je zakládání sborů nebo vedení existujícího sboru), musíme mít jasnou představu o tom, co to vlastně sbor je. Základní otázka „co je sbor?“ nemůže být považována za automaticky zodpovězenou. Abychom nevybočili ze správného směru, musíme si ji pokládat stále znova. Jak definovat sbor?

Následující příklad snad ukáže, proč je tato lekce vůbec zapotřebí. Před 2. světovou válkou vyrábělo Švýcarsko asi 90% všech hodinek na světě. V roce 1970 měli stále ještě 60% podíl na trhu, ale ke konci 80. let jejich podíl klesl pod 10%. Co se stalo? Na konci 60. let byly poprvé vyrobeny digitální hodinky a Švýcaři tuto technologii nevyužili, zatímco ostatní výrobci hodinek (Seiko a Texas Instruments) ano. Švýcarští hodináři si nedovedli představit hodinky bez převodů, pružinek a ozubených koleček. Protože digitální hodinky tyto prvky neobsahovaly, odmítli je. Mohli bychom vlastně říci, že opomněli funkci hodinek (ukazovat čas) a místo toho definovali hodinky formami, na které byli zvyklí. To vedlo k velké marketingové chybě.

Stejně jako švýcarská pracovní definice hodinek vedla k tomu, že propásli velkou příležitost, může definice sboru dramaticky ovlivnit celý proces zakládání sborů. Definice sboru ukazuje, co se zakladatel sborů snaží vytvořit, a určuje strategii a formy, které k tomu používá. Definice se stane měřítkem, podle kterého může hodnotit svůj úspěch či neúspěch. Pokud začne zakladatel sborů špatnou definicí, může to vést k selhání.

I. OBTÍŽE PŘI DEFINOVÁNÍ SBORU

Sbory se od sebe mohou velmi odlišovat. Pověšimněte si následujících bodů:

- Některé sbory se scházejí ve velkých budovách. Některé sbory se scházejí v malých budovách. Některé sbory se v budově nescházejí vůbec. Některé se scházejí po domech.
- Některé sbory se setkávají jednou týdně. Některé dvakrát týdně a jiné třikrát týdně. Některé sbory jsou spolu v podstatě každý den.
- Některé sbory mají člověka, který káže. Jiné sbory mají člověka, který jen mluví. A ještě v jiných sborech se vyučuje jako ve škole.
- Některé sbory jsou naplněné smíchem. V jiných se neusmívá nikdo.
- Některé sbory mají aktivní bohoslužby, lidé se pohybují a reagují svými slovy na vše, co se děje. Některé sbory mají velmi tiché bohoslužby, kde většina lidí tiše sedí a naslouchá.

Jak je v tak různorodých podmínkách popsat základní rysy, které musí mít skupina lidí, aby se stala sborem? Existují nějaké základní normy, které by měl splňovat kterýkoli sbor v každé kultuře a době? Pokud ano, které normy to jsou?

Během několika minut se ve skupinách tři nebo čtyř lidí pokuste najít odpovědi na tyto otázky:

- Kdy se skupina lidí stává sborem?
- Která kritéria pomohou rozhodnout, jestli jde o sbor nebo ne?
- Reagujte na následující příklady. Jde v nich o sbory? Proč?
 - Osm věřících v Aimesville se každé úterý setkává ke studiu Bible a společenství. Nemají žádného oficiálního kazatele, ačkoli jeden z nich vede tato setkání. Už to takhle funguje celé roky. Někteří ze zúčastněných také chodí v neděli do sboru.
 - Ve středně velkém městě je nádherná stará budova s bohatou historií známých kazatelů a služby veřejnosti. Při prohlídkách kostela, které se konají dvakrát denně, se návštěvníci mohou seznámit s její jedinečnou architekturou a historií.
 - Evangelista přivedl minulý rok ke Kristu 10 mladých lidí. Rád by jim pomohl zapojit se do existujícího sboru, ale nejbližší sbor je 50 kilometrů daleko. Místo toho se tedy každou neděli večer scházejí u něj doma, chválí Pána a studují Bibli.
 - Muž se svou rodinou jsou ve městě jedinými věřícími. Rodina každou neděli ráno společně chválí Pána.

II. PŘÍKLADY DEFINIC SBORU

Ve skupinách 4 nebo 5 lidí proberte následující definice a odpovězte na příslušné otázky.

A. Příklad první

Následující definice je pokusem definovat sboru pouze pomocí konkrétních odkazů z Bible, které mluví o tom, jak by se k sobě měli křesťané chovat. Tato definice zdůrazňuje vztahy mezi věřícími.

„Sbor je skupina lidí, kteří jsou si věrní a pokládají jeden druhého za přednějšího sebe sama (Ř 12:10), přijímají se navzájem (Ř 15:7), pečují jeden o druhého (1Kor 12:25), nesou břemena jedni druhých (Ga 6:2), odpouštějí si navzájem (Ef 4:32), navzájem se povzbuzují a budují (1Tes 5:11), motivují jeden druhého k lásce a dobrým skutkům (Žd 10:24), vyznávají si navzájem hříchy (Jk 5:16), modlí se jeden za druhého (Jk 5:16), slouží jeden druhému (1P 4:10) a navzájem se milují (1J 4:11).“

- Jak by tato definice usnadnila nebo ztížila proces zakládání sborů?
- Jaký sbor by vznikl ze skupiny lidí, kteří by se přihlásili k této definici?
- Je tato definice správná? Proč?

B. Příklad druhý

„Novozákonní sbor je organizované shromáždění pokřtěných věřících, ve kterém přebývá jedinečná přítomnost Ježíše Krista, které se pravidelně schází k uctívání, vyučování, společenství, večeri Páně a křtu nových věřících v poslušnosti Božího slova a pod dohledem starších, kterým pomáhají diakoni, které používá duchovní dary, které Bůh dal jeho členům k budování tohoto společenství, což všechno vede ke svědectví evangelia v okolí i celém světě.“

- Jak by tato definice usnadnila nebo ztížila proces zakládání sborů?
- Jaký sbor by vznikl ze skupiny lidí, kteří by se přihlásili k této definici?
- Je tato definice správná? Proč?

C. Příklad třetí

Následující definice je mnohem tradičnější a pravděpodobně ji uslyšíte od průměrného nevěřícího v některé západní kultuře:

„Sbor je budova, kde se lidé shromažďují, aby přijímali náboženské služby od kazatelů na plný úvazek, kteří byli vzděláni a připraveni k vedení pravidelných bohoslužeb v neděli ráno a jiných aktivit pro ostatní lidi, například svateb a pohřbů.“

- Jak by tato definice usnadnila nebo ztížila proces zakládání sborů?
- Jaký sbor by vznikl ze skupiny lidí, kteří by se přihlásili k této definici?
- Je tato definice správná? Proč?

D. Příklad čtvrtý

„Sbor je organizovaná skupina pokřtěných věřících vedená duchovně kvalifikovaným pastýřem, která potvrzuje svůj vztah k Pánu a k sobě navzájem pravidelným vysluhováním ve věce Páně, je podřízená autoritě Božího slova, pravidelně se schází k uctívání a studiu Bible a obrací se ke světu se svědectvím o Kristu.“

- Jak by tato definice usnadnila nebo ztížila proces zakládání sborů?
- Jaký sbor by vznikl ze skupiny lidí, kteří by se přihlásili k této definici?
- Je tato definice správná? Proč?

III. RADY PRO DEFINOVÁNÍ SBORU

A. V definici sboru se vyhněte předepisování forem, struktury a programů

Při definování sboru existuje tendence zaměřit se více na formy a strukturu než na biblické funkce. Když zakladatelé sborů udělají tuto chybu, mohou se z nich stát farizeové, kteří se soustředí na vnější duchovní vzhled a ne na vnitřní duchovní realitu, která ukazuje správný postoj srdce vůči Bohu a správné vztahy vůči ostatním, jak uvnitř, tak navenek sboru. Formy se mohou stát falešným měřítkem úspěchu — vzbuzují dojem, že sbor je pouhý souhrn takových věcí jako pěvecký sbor, zpěvníky, klavír, zvuková aparatura, budova s kazatelnou, program nedělní školy, sborový řád apod. Ačkoli na těchto věcech není nic špatného, nedefinují sbor jako skupinu duchovních lidí.

Když se formy, struktury a programy stanou součástí definice sboru, velmi to omezí schopnost sboru dynamicky se měnit a sloužit neustále proměnlivé společnosti Boží láskou, která zachraňuje a je stále stejná. Když se stanou základními kameny definice sboru biblické funkce, máme dobrý základ pro budování způsobů, kterými může sbor sloužit a získávat duše pro Krista.

B. Zdůrazněte biblické funkce, které musí sbor vykonávat

Nejlepší definice sboru se soustředí na funkce Božího lidu, které jsou zapsány v Písmu, a ne na konkrétní formy, které sbor používá. Sbor je skupinou Božích dětí. Vztahy Božích dětí k Bohu a k sobě navzájem by měly být základem, ze kterého poroste program sboru. Začít zakládat sbor s důrazem na programy může vést ke strukturám, které nenaplnují potřebu vztahů. Je moudřejší soustředit se na biblické vztahy a nechat strukturu a program sboru přirozeným způsobem vyrůst z těchto základů.

Zakladatel sborů se může například rozhodnout, že modlitební setkání ve středu večer jsou důležitá pro každý sbor. Proto hned při vzniku nového sboru založil střední modlitební setkání, které se však setkalo s malým zájmem, protože mnoho členů sboru mělo ten večer nějaký jiný program, kterým sloužili svému okolí. To bylo pro zakladatele sborů velmi skličující, protože si malý zájem vysvětlil jako nedostatek zájmu o modlitby. Kdyby však dovolil, aby funkce modlitby nabyla nějakou jinou formu, možná by se dočkal větší reakce.

Jiný zakladatel sborů byl přesvědčen, že k řádným bohoslužbám patří krásná modlitebna. Po roce služby zakládání sborů měl 15 věrných věřících a rozhodl se postavit budovu. K tomu bylo potřeba povolení od zástupců města, získávání darů, nákup pozemku, smlouva se stavební firmou atd. Tento projekt si vyžádal všechny volný čas zakladatele sborů, takže se nemohl soustředit na službu oněm 15 členům nově vzniklého sboru. Navíc se ukázalo, že bude velmi obtížné sehnat peníze, a zástupci města jako by dělali vše pro to, aby se celá stavba co nejvíce protáhla. Musel začít přemýšlet, jestli se mu vůbec podaří stavbu dokončit.

IV. VYTVOŘENÍ VLASTNÍ DEFINICE SBORU

Abyste se připravili na vytvoření své definice sboru, přečtěte si následující verše a hledejte principy, které vysvětlují, co je to sbor. Tyto principy si napište na vyznačené řádky. Použijte i jiné verše, pokud vám pomohou.

Sk 2:42-47	_____
Sk 11:26	_____
Sk 14:23	_____
Sk 20:7	_____
Sk 20:28	_____
1Kor 1:2	_____
1Kor 12:28	_____
1Kor 14:33	_____
Ef 1:22	_____
Ef 4:11-16	_____
Ef 5:27	_____
1Tm 3:15	_____
Žd 10:24-27	_____
Další:	_____

Do volného místa vepište svou definici sboru:

Zamyslete se nad následujícími otázkami týkajícími se vaší definice:

- Je vaše definice snadno pochopitelná?
- Odpovídá vaše definice Písmu?
- Je vaše definice dost základní na to, aby popsala sbory na všech místech a ve všech dobách?
- Připouští vaše definice sbory, které se množí?

Konzultujte svou definici s ostatními a dobře si povšimněte, jak na ni reagují.

ZÁVĚR

Zakladatelé sborů by si měli uvědomit, že nezakládají plně vyvinuté sbory, ale zasévají semínka, ze kterých takové dospělé sbory vyrostou (1Kor 3:6). První obrácení, kteří vyrostou ve vůdce, by měli mít podíl na rozhodování o tom, které funkce, struktury a programy bude sbor provozovat. Proč? Slouží to k tomu, aby nově vzniklý sbor odpovídal okolní kultuře a naplňoval potřeby těch, kterým slouží.

Pokud se účastníme Božího plánu vzniku hnutí zakládání sborů v tomto regionu, pak by definice sboru měla připomínat „semínko“ a ne zcela vzrostlý „strom“. Měla by růst a přizpůsobovat se, aby mohla co nejlépe zasáhnout nevěřící svět.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. K pracovní definici sboru lidé často přidávají některé věci, které nejsou nutné. Které to bývají?
2. Kdy jsou pro zakládání sborů potřeba budovy? Jak mohou budovy usnadnit nebo ztížit růst sboru?
3. Proč je špatné se při definování sboru soustředit na formy?

AKČNÍ PLÁN

1. Spolu se svým týmem zakládání sborů napište a shodněte se na definici sboru, která bude odpovídat procesu zakládání sborů. Ukažte svou definici jiným zakladatelům sborů, svému vyučujícímu nebo rádci.

LITERATURA

Petersen, J.: *Church without walls*. Colorado Springs, CO: Navpress, USA 1992.

Julien, T.: *The Essence of the Church*. Evangelical Missions Quarterly. Vol. 34, No. 2, USA, 1998.

DUCHOVNÍ CHARAKTER

DUCHOVNÍ
CHARAKTER

1

LEKCE

Ospravedlnění vírou

ZÁKLAD NAŠEHO VZTAHU S BOHEM

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je naučit zakladatele sborů, jak dospět k osvobození od pocitů viny a odmítnutí a z života v nutnosti udržovat si svou pověst, a to tím, že se Kristova spravedlnost stane základem jeho křesťanského života.

☞ OSNOVA LEKCE

- Ospravedlnění je výměna naší přirozenosti za Kristovu přirozenost.
- Ospravedlnění vírou je základem našeho vztahu s Bohem.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, co to je ospravedlnění vírou.
- Mít hluboké porozumění a ujištění o Boží milosti, která spočívá ve spravedlnosti Ježíše Krista.

ÚVOD

Protože jsme věřící, jádrem našeho života je vztah s Bohem. Nic nemá větší význam než to, jaký je náš vztah k Bohu a jaký je jeho vztah k nám. V rámci tohoto vztahu si však klademe mnoho otázek:

- Jak můžeme Boha důvěrně poznat?
- Opravdu nás Bůh přijímá?
- Odkud pramení to, že nás Bůh přijímá?
- Jak můžeme žít tak, aby se mu náš život líbil?
- Co se stane, když zhřešíme?

Abychom mohli najít odpovědi na takové otázky, musíme se vrátit až na samý začátek — k evangeliu, základu našeho vztahu s Bohem. Nový zákon popisuje spasení jako otázku „ospravedlnění vírou“. V této lekci se budeme zamýšlet nad tím, co ospravedlnění z víry znamená, a proč je tento základ postavený na spravedlnosti Ježíše Krista jedinou pevnou skalou pro náš vztah s Bohem.

I. OSPRAVEDLNĚNÍ NENÍ...

Krátce řečeno, ospravedlnění znamená být prohlášen za spravedlivého. Existují alespoň dva velké omyly, které lidé dělají při přijímání této úžasné doktríny.

A. Ospravedlnění není ze skutků

Velký filozof Aristoteles věřil, že *lidé se mohou stát dobrými (být ospravedlněni) svými činy*. Mnoho lidí by s ním souhlasilo. Zdá se, že v Ježíšově době by s Aristotelem souhlasili například farizeové. Pro ně byla cesta k dobru a přijetí Bohem vytyčena činy — konkrétně životem podle Božích zákonů. Známý teolog Tomáš Akvinský souhlasil s Aristotelem a díky tomu představa ospravedlnění ze skutků zůstává základem víry mnoha jeho následovníků.

Ti, kdo souhlasí s Aristotelem, se dají zařadit do oblasti náboženství. Zde máme na mysli *snahu přiblížit se Bohu*. Evangelium však o cestě ke spravedlnosti vyučuje něco zcela odlišného. Podle Bible je jedinou cestou k ospravedlnění přijetí spasení, které nám svou smrtí a vzkříšením vydobyl Ježíš, skrze víru. Evangelium včetně spasení z víry stojí v přímém rozporu se všemi ostatními náboženskými systémy přijetí před Bohem.

Evangelium	Náboženství
<i>(Boží nadpřirozená snaha přiblížit se k člověku)</i>	<i>(přirozená lidská snaha přiblížit se k Bohu)</i>
Milost	Skutky
Víra	Poslušnost
Bezpodmínečná láska	Souzení
Proměňující moc Ducha	Lidská snaha
Milost vede k poslušnosti	Poslušnost vede k milosti

Tabulka 1.1 Evangelium a náboženství

Křesťané, kteří věří Bibli, rychle pochopí, že evangelium je pravda, zatímco náboženství ne. Nemáme obvykle ani tak snahu nahradit evangelium náboženstvím, máme však tendenci je míchat dohromady. Když však evangelium s čímkoli smícháme, zničíme jej (Gal 1:6-7).

Někdo může pohotově reagovat: „My děláme dobré skutky.“ Ano, ale Boží přízeň tím nezískáme. Ve skutečnosti je to tak, že jsme získali Boží přízeň a proto děláme dobré skutky.

B. Ospravedlnění není přehlédnutí

Mnoho věřících správně rozumí tomu, že ospravedlnění před Bohem pochází z víry a ne ze skutků, ale vyvozují z toho nesprávný závěr, že ospravedlnění je vlastně situace, kdy se Bůh rozhodne náš hřích ignorovat nebo přehlížet. To je velká chyba. Bůh náš hřích neignoruje. Jeho svatost mu to nedovoluje. Za hřích musí být zaplacená cena. Ospravedlnění je situace, ve které je někdo prohlášen za spravedlivého. My jsme prohlášení spravedlivými na základě toho, že Ježíš zaplatil cenu za náš hřích.

Ti, kdo si myslí, že ospravedlnění je jen jakési přehlížení hříchu, si neuvědomují, jak velká cena musela být za nás zaplacená, a berou své spasení jako samozřejmost. Naše ospravedlnění však bylo draze zaplacené, což by nás mělo vést k životu ve vděčnosti za to, co pro nás Bůh udělal.

II. OSPRAVEDLNĚNÍ JE...

A. Boží spravedlnost: Římanům 3:21-24 (EP)

Římanům 3:21-24 je jedním z nejjasnějších míst, které definuje klíčové aspekty ospravedlnění vírou. Když budeme celou pasáž procházet po částech, můžeme si povšimnout každého z aspektů ospravedlnění vírou a toho, jak Kristova spravedlnost tvoří základ našeho vztahu s Bohem.

1. „bez Zákona“

Boží spravedlnost se nezískává na základě naší poslušnosti vůči Božimu zákonu. Proč ne? Protože nikdo z nás Boží Zákon nedodržuje dokonale, což je to, co by Bůh vyžadoval, kdybychom měli být ospravedlnění naší poslušností Zákona (Ga 3:10).

2. „Boží spravedlnost... byla zjevena“

Boží spravedlnost vyjadřuje jeho „dokonalou čistotu“. Pro nás je spravedlnost přesným přizpůsobením se Boží čistotě. Pokud bereme v úvahu kontext a skutečnost, že se zde vysvětluje ospravedlnění vírou, pak „Boží spravedlnost“ znamená dokonalou čistotu, která pochází od Boha nebo je dána Bohem.

3. „dosvědčovaná Zákonem i Proroky“

V Hebrejském myšlení se Starý zákon dělil v první řadě na dvě části: Zákon a Proroky. V obou nacházíme Boží zjevení, které hovoří o této spravedlnosti dosahované mimo naši poslušnost. Jinými slovy, tuto hlubokou pravdu dosvědčuje celá Bible.

4. **„Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny, kdo věří“**

Víra je prostředek, kterým lze tuto spravedlnost získat. Středem naší víry je Ježíš Kristus, protože on je ten, kdo zemřel na našem místě, přičemž vytrpěl trest za hřích. Jedině On byl s to v plné výši zaplatit za náš hřích, protože je dokonalý Boží Syn. Proto je nezbytné vložit svou víru v něho.

5. **„Není totiž rozdílu: všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy“**

My všichni potřebujeme tuto spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista. Neexistují výjimky, protože všichni zhřešili a náš hřích způsobil, že postrádáme Boží dokonalost, která odráží jeho opravdovou slávu.

6. **„...jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí“**

Dokonalá spravedlnost, která je vyžadována k tomu, abychom měli správný vztah s Bohem, se nám přičítá, když věříme. Je to dar, který jsme dostali na základě Božího milostivého charakteru, a ne proto, že bychom si ho zasloužili. Je to v pravém slova smyslu dar — nezasloužený a neočekávaný, avšak přesto přijímaný.

7. **„...vykopením, které je v Kristu Ježíši“ (NS)**

Bůh nám ve své lásce chtěl dát dar odpuštění a spravedlnosti, ale jeho svatost vyžadovala, aby byla zaplacená mzda hříchu, kterou je smrt. A tak přišel Ježíš Kristus a zemřel na našem místě a zaplatil za náš trest. Tím naplnil spravedlivý požadavek nezbytný k tomu, aby nám Bůh mohl odpustit a prohlásit nás za spravedlivé v jeho očích. Vykoupení z hříchu bylo cenou zaplacenou za naše ospravedlnění.

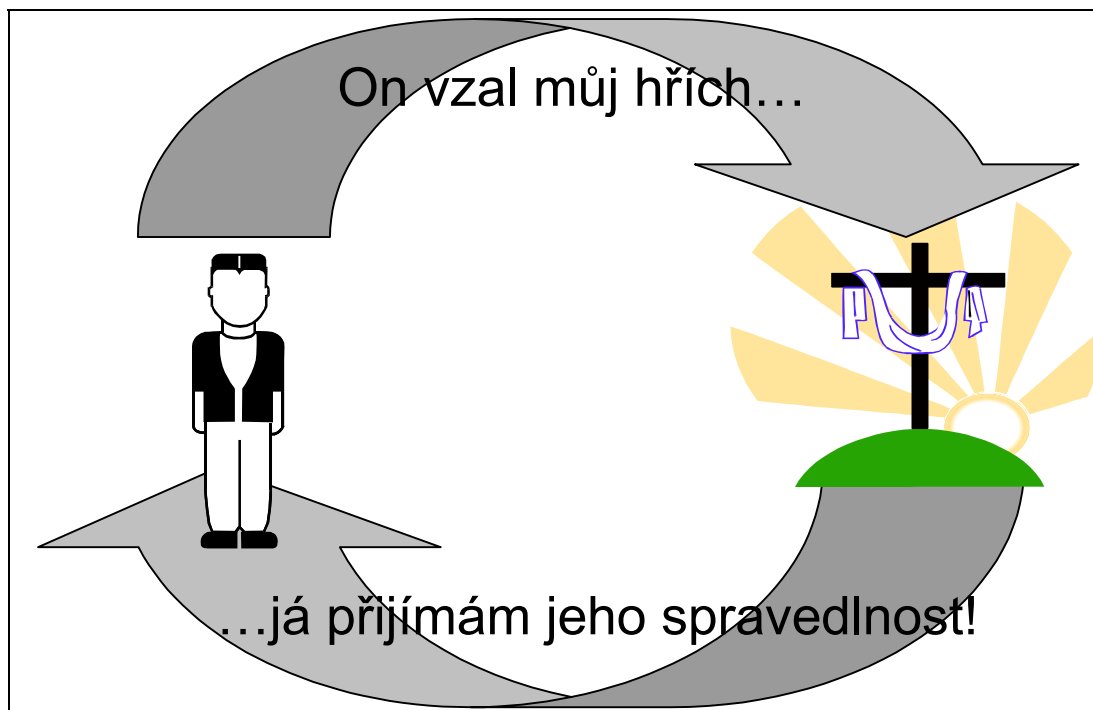
B. Velká výměna

Pokud to vše shrneme, ospravedlnění je *skutek Boží milosti, kterým učinil velkou výměnu*. Když hříšník přistupuje v pokání a víře k Bohu, Bůh z něho snímá vinu jeho hříchu a vkládá ji na Krista. Bere také Kristovu dokonalou spravedlnost a dává ji novému věřícímu. Výsledkem je, že hříchy nového věřícího jsou zcela odpuštěny a on či ona přijímá od Krista dokonalou spravedlnost, která je zapotřebí, aby mohl člověk před Bohem obstát (2Kor 5:21; Iz 61:10; Ř 4:3-5, 8:1; Ef 4:22-24).

Ve Zjevení 20:12 se hovoří o dni, kdy Bůh otevře knihy, které obsahují záznamy o našich životech, a bude nás soudit podle našich skutků. Co myslíte, že v našich knihách najde? Prorok Izajáš vysvětluje, že podle soudu svatého Boha „jsme jako nečistý my všickni, a jako roucho ohyzdné všechny spravedlnosti naše.“ (Iz 64:6; KP) Většina lidí bude překvapena, až zjistí, že jejich knihy obsahují dlouhé seznamy hříchů. Když se však díváme na Ježíšův život, vidíme, že byl vůči Bohu dokonale poslušný, protože žil spravedlivým životem bez hříchu (Žd 4:15).

Když jsme činili pokání a vírou přijali Ježíše Krista jako Pána a Spasitele, Bůh snal naše hříchy a vložil je na Krista. Pak vzal Kristovu spravedlnost a dal ji nám. Výsledkem toho byl náš záznam hříchu dán Kristu a my jsme dostali Kristův záznam spravedlnosti. *Ospravedlnění lze znázornit jako výměnu našeho „záznamu o hříchu“ za Ježíšův „záznam spravedlnosti.“*

Ilustrace „velké výměny“ (obr. 1.2) nám pomáhá pochopit, co znamená ospravedlnění vírou.

Obrázek 1.2 Velká výměna

III. ZÁSADNÍ PRINCIPY OSPRAVEDLNĚNÍ VÍROU

A. Nemůžeme se ospravedlnit sami

Když pozorujeme tyto klíčové principy ospravedlnění, spatřujeme jednu důležitou pravdu, která se proplétá všemi těmito myšlenkami. Když je nám řečeno, že ospravedlnění je spravedlnost daná bez naší poslušnosti Zákona — že je dána skrze víru v Ježíše Krista, že je dána hříšníkům z Boží milosti, že je za ni zapláceno Kristovým vykoupením atd. — vyjadřují všechny tyto myšlenky pravdu, že člověk s touto spravedlností nemá nic společného.

Když Martin Luther vysvětloval pravou podstatu ospravedlnění, popsal jej jako „*pasivní spravedlnost*“, protože s jejím vytvořením nemáme co do činění. Ježíš Kristus ji získal za nás a my ji můžeme pouze přijmout vírou. Tato pravda je jádrem *ospravedlnění člověka před Bohem a právě v ní spočívá obrovský rozdíl mezi křesťanstvím a všemi ostatními náboženstvími a falešnými podobami křesťanství*. Právě tady máme také sami největší potíže, protože ospravedlnění vírou také vyjadřuje stupeň naší opravdové hříšnosti a nekonečné potřeby milosti. Říká nám, že abychom mohli být spravedliví před Bohem, musíme se dívat mimo nás samotné, protože nemáme onu spravedlnost, a musíme tedy pokorně přijmout jediný prostředek, skrze který můžeme být s Bohem smířeni - skrze víru v Ježíše Krista.

To je základním principem ospravedlnění. Pokud si myslíme, že můžeme před Bohem stanout jako spravedliví jakýmkoli jiným způsobem než s Kristovou pomocí, pak se hrubě přepočítáváme, pokud jde o Boží svatost a skutečnou hloubku naší hříšnosti. Jak si můžeme myslet, že jsme sami o sobě hodni smířeni s dokonale svatým Bohem? Je to ta nejhorší domýšlivá troufalost, protože snižuje Boha na úroveň hříšného člověka a povyšuje porušeného člověka na úroveň dokonalého Boha.

B. Nemůžeme se pyšnit tím, co udělal Bůh

Tím, že Ježíš dal svůj život, zaplatil pokutu za všechny lidi, kteří přestoupili zákon. Kvůli tomu, kým Ježíš je, můžeme věřit, že Bůh nás ospravedlní. Když plně nedůvěřujeme ve smrt Ježíše Krista na kříži jako v základ našeho odpuštění a vztahu s Bohem, přinejmenším tím Boha urážíme.

Příklad:

Představte si muže, který spáchal hrozný zločin a čeká na trest smrti. Během čekání jeden z jeho přátel zajde za soudcem a požádá ho o prominutí trestu. Soudce odpoví: „Nechám ho jít, dáš-li mi svého syna, aby zemřel na jeho místě.“ Přítel řekne: „To je směšné. Jak bych to vůbec mohl udělat?“ Ale soudce říká: „To je jediný způsob, jak ho osvobodit.“ Po mnohém utrpení se otec rozhodne svého syna obětovat, aby příteli pomohl... protože nijak jinak to nejde. A tak syn poslušně zajde za soudcem a souhlasí, že na místě otcova přítele zemře. Následujícího dne nechá soudce syna popravit a onoho muže osvobodí.

Brzy nato otec náhodou zaslechne, jak propuštěný vězeň mluví s jedním ze svých přátel. Přítom zaslechne jejich rozhovor. Ten člověk se ptá: „Jak to, že jsi byl osvobozen od trestu smrti?“ a onen muž odpoví: „No, když jsem byl ve vězení, byl jsem čistotný, choval jsem se slušně a dělal všechno, o co mě strážní požádali. Pak mě za moje dobré chování propustili.“

Jak myslíte, že otec zareagoval na to, co jeho přítel řekl? Jak si tenhle člověk může myslet, že jeho chování mělo něco společného s jeho propuštěním, když za něho dal svůj život jeho syn?

Bůh se nerozhodl odpustit nám náš hřích kvůli našemu chování, a dokonce ani kvůli velikosti našeho pokání. I když Boží slovo učí, že opravdová víra se bude projevovat naší láskou k Bohu a poslušností vůči němu, neměli bychom si to plést s pravdou, že Bůh nám odpustil hříchy jediné proto, že miluje a je milostivý, a že dal svého jediného Syna, aby na našem místě zemřel na kříži. Ježíš Kristus zaplatil mzdu za náš hřích a je to jeho oběť, která vykoupila naši svobodu od Božího hněvu.

C. Musíme Bohu zcela důvěřovat

Mnoho lidí, kteří věří v náboženství a tím i v ospravedlnění skrze skutky, staví svůj vztah k Bohu na poslušnosti. Problém je však v tom, že jim jejich svědomí neustále říká, že jim ta poslušnost moc nejde, a z toho důvodu je usvědčuje, že nemají právo věřit, že Bůh jejich hříchy přehlídí nebo že je promíjí bez ohledu na spravedlnost. To má za následek krizi, ve které buď dojdou k závěru, že nejsou až tak špatní (potlačení svědomí), nebo že pokud budou dělat to, co se Bohu líbí, Bůh bude jejich hřích přehlížet (zlehčení skutečné Boží spravedlnosti).

Dokonce i křesťané musí čelit stejnému problému. Naše svědomí nám říká, že ani nám se nedaří Boha uspokojit. *Když to prožíváme, ocitáme se v pokušení odvrátit se k falešným řešením, abychom své svědomí ukonejšili a vyřešili problém hříchu.* Někdy se ho snažíme utišit tak, že si myslíme, že nejsme tak špatní jako někdo jiný, a proto nemůžeme být až tak zlí. Nebo se snažíme jednat mnohem lépe a naše selhání tak vynahradit. Je to sotva patrný omyl, protože rozhodnutí více poslouchat Boha není špatné. Avšak máme potom sklon zakládat svůj vztah s Bohem na výkonu — na náboženství a ne na evangelium. Dopouštíme se zásadní chyby, když základ naší důvěry v Boží odpuštění a jeho věrnost přesouváme z díla Ježíše Krista na kříži na naše výkony nebo poslušnost. Toto nesprávné myšlení vede k tomu, že se buď skrýváme před naší skutečnou hříšností, nebo k velkému zklamání a dokonce i depresi.

ZÁVĚR

Ve svém křesťanském životě nemůžeme odklonit naši víru od odpuštění a spravedlnosti, které nám Ježíš Kristus získal. Ježíšova smrt na kříži zaplatila pokutu za náš hřích a umožňuje nám stanout před Bohem jako spravedliví. Ospravedlnění vírou musí zůstat základem našeho vztahu s Bohem. Kříž je naše jediná naděje na pokoj s Bohem. Neexistuje jiné místo, kde se hříšníci, a dokonce i ospravedlnění hříšníci, mohou setkat s Bohem, než kříž.

Budování života na ospravedlnění vírou v Ježíše Krista by nás mělo osvobodit, abychom směle sloužili Bohu – ne proto, že ho vždycky dokonale posloucháme, ale proto, že máme důvěru, že náš vztah s Bohem je budován na Kristově díle pro nás. Ospravedlnění není otázka naší vlastní snahy, ale milosti přijímané vírou. Ospravedlnění vírou staví milost před naši poslušnost, což je způsob, jak Bůh projevuje svůj vztah k nám v Kristu. Když se naučíme, že náš vztah s Bohem vždycky byl a bude založen na jeho milosti, a když budeme pevně věřit v dokonané dílo jeho Syna, uvědomíme si, jak opravdu obrovská je jeho láska. Byli jsme spaseni milostí a jen milostí můžeme žít.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Umiš jednoduše a přesto jasně definovat ospravedlnění vírou?

2. Co to znamená, když ospravedlnění vírou označujeme za „pasivní spravedlnost“?
3. Proč je pro nás, kteří jsme začali žít z milosti, tak těžké držet se v každodenním životě s Pánem jeho milosti, když důvěřujeme v dokonané dílo Ježíše Krista na kříži?
4. Jak ospravedlnění vírou ovlivňuje způsob, jakým přistupuješ k Bohu, a způsob, jakým si myslíš, že Bůh přistupuje k tobě?

AKČNÍ PLÁN

1. Nauč význam ospravedlnění vírou někoho jiného a pak ho nech napsat jeho vlastní definici. Přines to, co napsal, na další setkání kurzu.

DUCHOVNÍ
CHARAKTER

LEKCE 2

Život podle evangelia

ODMÍTNUTÍ SPOLÉHÁNÍ NA VLASTNÍ SÍLU

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladatelům sborů vidět důležitost víry zakořeněné v Kristu, která je prostředkem k duchovnímu růstu.

☞ OSNOVA LEKCE

- Evangelium je středem osobního duchovního růstu.
- Musíme odmítnout spoléhání na své síly ohledně růstu v Kristu a úspěchu ve službě.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak chápání evangelia ovlivňuje vytrvalý duchovní růst.
- Více si uvědomovat potřebu Krista a růst v pokorné závislosti na něm.
- Chápat rozdíl mezi životem z vlastní síly a životem vírou v Krista a jeho dílo na kříži.

Úvod

Většina křesťanů dobře ví, že naše ospravedlnění před Bohem je založeno pouze na víře. Jak však tato doktrína mění náš život od okamžiku, kdy jsme uvěřili? Co by mělo evangelium říkat těm, kteří je přijali už dávno? Mnoho křesťanů v těchto otázkách tápe. Mnozí si myslí, že principy spasení (jako například ospravedlnění z víry) mají pro lidi, kteří jsou věřící už dlouho, pramalou hodnotu. Možná jsou dokonce v pokušení nahradit toto velmi důležité vyučování jiným, které zdůrazňuje dodržování pravidel a život z vlastních sil. V této lekci se budeme zabývat tím, jak evangelium ovlivňuje dospělého křesťana, a zaměříme se také na biblická varování před nahrazováním evangelia čímkoli jiným.

I. CO ODVÁDÍ POZORNOST OD EVANGELIA

Jedna z prvních epištol, které apoštol Pavel napsal, byla adresována sborům, které založil během své první misijní cesty do oblasti Galácie. Tito křesťané měli zmatek v tom, jakým způsobem byli před Bohem ospravedlněni, i v tom, jak by měli v Kristu dále růst (tato oblast se nazývá posvěcení). Galatští ještě k tomu ztratili svou radost v Kristu (Gal 4:15) a navzájem na sebe útočili (Gal 5:15).

Pavel byl jistě smutný z toho, v jakém stavu se nacházely tyto nově založené sbory. Zahajuje svůj dopis výrazným napomenutím za to, co se stalo. Píše: „Divím se, že se... tak rychle odvracíte k jinému evangeliu.“ (Gal 1:6-7). Později vyjadřuje Pavel své obavy, aby úsilí, které na ně vynaložil, nebylo nadarmo (Gal 4:11). Pavel ve své frustraci dokonce nazývá galatské pošetilými či nerozumnými (Gal 3:1.3).

Pavel chápal, že galatští přestali žít v závislosti na Kristu. Píše, že byli „zmámeni“ (Gal 3:1 KR). Toto slovo vyjadřuje stav, ve kterém je člověk něčím fascinován. Byli vedeni k tomu, že ospravedlnění pochází z plnění zákona. Změnili svůj křesťanský život v divadelní představení, místo aby žili v závislosti na Kristu (Gal 4:10-11). Začali hledat Boží přízeň skrze poslušnost Zákona a ne skrze evangelium (Gal 3:1-5). Tím se odřízli od skutečného zdroje moci. Začali se od Krista vzdalovat.

Z tohoto důvodu Pavel galatské křesťany napomíná. Měli zmatek v tom, jak v jejich životech probíhá duchovní růst. Byli „zmámeni“ pravidly a rituály náboženského života a jejich důraz se přesunul z Krista na ně samé. Obrátili se k získání ospravedlnění skrze dobré skutky, což je v podstatě spoléhání na vlastní sílu, takže nepochopili svou neustálou potřebu Boží milosti.

II. NEBEZPEČÍ SPOLÉHÁNÍ NA VLASTNÍ SÍLU

I my můžeme být odvedeni od Krista a od kříže stejně tak, jak se to stalo galatským. Naše životy často ukazují nedostatek závislosti na Kristu spojený s podceňováním moci hříchu. Můžeme například začít chápat křesťanský život jako divadelní představení. Chodíme na všechny předepsané pravidelné sborové aktivity a zvnějšku vše vypadá dobře, alespoň v očích ostatních lidí. Když se však účastníme všech těchto aktivit, může nás Boží slovo začít nudit a z uctívání se mohou stát jen prázdná slova. Uvnitř zbývá ještě trochu víry a lásky k Bohu, ale nejhorší na tom všem je, že si sotva všimneme změny, která v nás proběhla.

Toto je zákeřné a osudné nebezpečí, kterému se Pavel v Galatským 3 zpříma postavil. Smrtné je proto, že se náš život stává povrchním křesťanstvím, kdy se staráme jen o zevnějšek, zatímco uvnitř umíráme. Je to jako s člověkem, který má rakovinu, ale neví o tom a rakovinné buňky se mezitím šíří a zabíjejí všechno, s čím přijdou do styku. Jednoho dne mu začne být špatně a zajde k lékaři, aby zjistil jen to, že už je příliš pozdě.

Další příklad je situace, kdy si začneme myslet, že můžeme zvládnout hřích vlastními silami. Nějaký muž si například řekne, že může ve svém srdci nechat smyslné myšlenky. „Konec konců,“ říká si, „touha ještě nemusí ovlivnit chování.“ Přesvědčí sám sebe, že takové myšlenky jsou malým ústupkem, který si může dovolit — na rozdíl od cizoložství, které by nikdy v životě nespáchal. Věří, že se mu podařilo hřích ve svém životě ovládnout, ale ve skutečnosti to je tak, že tolerance vůči hříchu, *jakémukoli* hříchu, od odděluje od blízkosti Bohu. V Matoušovi 5:28 Ježíš jasně říká: „Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zeizoložil ve svém srdci.“

Podobně jako rakovina je i hřích smrtelná nemoc. Neměli bychom být nerozumní a myslet si, že tuto nemoc můžeme ignorovat nebo překonat vlastním úsilím nebo vnějším podrobením se přikázáním, která nacházíme v Bibli. Jestliže budeme dál spoléhat na tyto chabé prostředky k překonání hříchu, zabije nás.

III. EVANGELIUM STOJÍ VE STŘEDU DUCHOVNÍHO RŮSTU

Právě prostřednictvím našeho selhání v pokusu žít křesťanský život z naší vlastní síly objevujeme svou slabost a důležitost chození vírou v Krista. V Galatským 3:2-5 Pavel několikrát používá slovo, které vyjadřuje prostředek, kterým se něco získává (z toho čtyřikrát používá řeckou předložku *ek*, kterou NS překládá „na základě“ — *pozn. překl.*). Nejprve mluví o začátku křesťanského života a zaslíbení Ducha Svatého a ptá se: „Přijali jste Ducha *na základě* skutků Zákona, nebo *na základě* slyšení víry?“ (Ga 3:2) Jinými slovy, jak jsme přijali Ducha? Jak naše křesťanské životy začaly? Podle Pavla to bylo „na základě víry“ v evangelium (Ga 3:8). Pak jde dál k otázce toho, jak křesťan roste — tato doktrína se nazývá „posvěcení“. Ptá se: „To jste tak pošetili? Začali jste žít z Ducha Božího, a teď spoléháte sami na sebe?“ (Ga 3:3) Jinými slovy, jestliže jsme ono dílo nemohli začít sami, ale museli jsme věřit Bohu a důvěřovat působení Ducha Svatého, proč si myslíme, že toto dílo nyní můžeme dokončit vlastními úsilím? A pak pokládá poslední a velmi palčivou otázku: „Tedy ten, který vás vystrojuje Duchem a působí mezi vámi mocné věci, činí tak na základě skutků Zákona, nebo na základě slyšení víry?“ (Ga 3:5) Nad touto poslední otázkou se musíme důkladně zamyslet, protože Bible jasně učí, že v naší poslušnosti zakoušíme Boží požehnání.

Všimněte si Pavlova kontrastu. Jako prostředky, skrze které Bůh působí, dává do kontrastu *poslušnost* s *vírou*. Nebyli jsme spaseni poslušností, nýbrž milostí skrze víru. Nadto je víra nejen prostředkem, skrze který jsme ospravedlněni, ale je také prostředkem, skrze který jsme posvěcováni. Rosteme skrze víru v evangelium a s tím, jak vírou přijímáme Kristovo dílo pro nás a v nás. Jak v našem ospravedlnění, tak v posvěcení jsme povoláni k životu vírou.

Důvěra v naše vlastní prostředky je asi tím nejlepším praktickým popisem nevíry. Jsme však povoláni, abychom přestali spoléhat na vlastní zdroje a žili vírou. Bůh nás povolává, abychom zanechali snahy o získání vlastní spravedlnosti. Nemáme totiž žádnou spravedlnost kromě té, kterou jsme dostali skrze naše spojení s Kristem. Víra pokorně připouští naši potřebu a dívá se mimo sebe – ke Kristu – a přijímá odpuštění a dokonalou spravedlnost, kterou on nabízí.

Příklad:

Během protestantské reformace Luther a Erasmus debatovali o tom, co nejlépe vykresluje naše spasení a potřebu milosti. Erasmus připouštěl, že člověk je nemocný hříchem, ale dodával, že naše potřeba milosti je spíše jako u batolete, které se učí chodit. Člověk je s to udělat několik kroků k Bohu, ale někdy taky potřebuje, aby ho jeho nebeský Otec chytil a pomohl mu. Luther odmítal tak malou potřebu milosti a řekl Erasmusovi, že se nepochybně mýlí. Říkal, že naše spasení se dá spíše připodobnit k housence, která je uzavřena v ohnivém kruhu. Dokud se někdo neskloní a housenku nevysvobodí, určitě zahyne.

Naše potřeba milosti při spasení je nezměrná. Boží svatost vyžaduje spravedlnost od člověka, který je plný hříchu. Musíme zcela opustit jakoukoliv naději na svou vlastní spravedlnost a držet se Ježíše Krista, neboť jinak jistě zahyneme. Bůh nás musí zachránit jako tu housenku. Ale Bůh nás povolává ke stejnému opuštění nadějí také v našem posvěcení. Jestliže se chceme Bohu přiblížit, musíme dál jít za pravdou evangelia a hledat svou spravedlnost v Kristu. Jeho svatost bude dál odhalovat náš hřích až do morku kosti, a pokud nevěříme, že před Bohem stojíme ospravedlněni jen na základě víry v Kristovu spravedlnost, která nám byla přičtena, bude nás Boží svatost drtit. A pokud si myslíme, že můžeme tuto nemoc hříchu uvnitř nás vyléčit vlastní silou, pak jsme ve svém odhadu moci hříchu oklamáni. Víra znamená vzdát se vlastních prostředků, protože vidíme svou žalostnou slabost. Když si uvědomujeme naše mnohé potřeby, budeme se vírou držet Krista, spoléhat na všechnou dobrodiní, které dává, a budeme spokojeni, protože Bůh ví lépe než my, co potřebujeme. Čím víc rosteme ve víře, tím víc se budeme snažit přimknout se ke Kristu a usilovat o život a moc, které může dát jenom on.

IV. EVANGELIUM STOJÍ VE STŘEDU SLUŽBY

Jak to všechno souvisí se způsobem, jakým s námi Bůh nakládá v oblasti služby ostatním lidem? Mnoho věřících žije s myšlenkou, že výsledky jejich služby závisí na tom, jak dobrý podají výkon nebo kolik Boží přízně je v danou chvíli s nimi. Existuje mnoho důvodů, proč může naše služba uspět nebo být naopak neúspěšná. Kvůli tomu, jak nás Bůh miluje, a kvůli povaze evangelia, však úspěch ve službě závisí více na Boží moci než na našem výkonu.

Jako příklad můžeme porovnat dva různé dny vašeho života. V sobotu vstanete a jako obvykle jdete na modlitební setkání. Když vycházíte s domu, na chvíli se příjemně zapovídáte se sousedem. Pak jdete dál a prožijete nádherný den, na kterém je v mnoha věcech patrná Boží přítomnost. Po cestě zpět domů máte příležitost někomu říci evangelium, a tak se s ním bavíte o Kristu a o jeho spasení. Příští sobota je však jiná. Probudíte se pozdě, modlitební setkání nestihnete a navíc sousedovi vynadáte. Celkově je celý den naplněn zmatkem a Boha jako byste vůbec neslyšeli. Začnete mít špatný pocit z toho, co jste udělali, ale k vašemu překvapení máte další příležitost říci někomu evangelium. Otázka zní, zda byste se této příležitosti vzdali, protože máte pocit, že nejste hodni sdílet s tímto člověkem evangelium. Myslíte, že vám Bůh může požehnat i v rámci špatného dne? Pokud ne, tak proč?

Naše nejhorší dny nemohou být nikdy tak špatné, že bychom se ocitli mimo Boží milost, a ani naše nejlepší dny nejsou tak dobré, abychom v nich Boží milost nepotřebovali.

Často si myslíme, že ačkoli jsme spaseni z milosti, buď dostáváme nebo ztrácíme Boží požehnání v závislosti na tom, jakého výkonu dosahujeme. Musíme ale chápat, že pokud je základem našeho vztahu s Bohem ospravedlnění vírou, naše nejhorší dny nemohou být nikdy tak špatné, že bychom se ocitli mimo Boží milost, a ani naše nejlepší dny nejsou tak dobré, abychom v nich Boží milost nepotřebovali. Milost potřebujeme stále.

V. UČÍME SE ZAKOŘENIT SVOU VÍRU V KRISTU

Boží řešení naší neschopnosti ho uspokojit vlastní silou neznámá víc se snažit. Jeho řešení je v tom, že pevněji věříme v pravdy evangelia. Vírou v tyto pravdy začínáme zakořeňovat své životy v Kristu.

Častokrát když v životě stojíme před překážkou nebo nějakou těžkou odpovědností, začínáme vymýšlet strategie a uvažovat o způsobech, jak úkol vykonat. Často se obtížným situacím vyhýbáme, protože si nedokážeme představit, jak bychom něco mohli udělat. Zajímá nás jen vlastní schopnost.

Co se s námi děje, když jsme jednoho dne překvapeni opravdovou hříšností svého srdce? I když bychom možná dávali přednost tomu, aby náš hřích zůstal skryt, Bůh působí, aby ho odhalil. Čas od času i nás šokuje velikost našeho hříchu. Co děláme, když k tomu dojde? Možná chceme pár týdnů činit pokání. Nebo se možná kvůli své hříšnosti začneme nenávidět. Až když chvíli trpíme, jdeme k Bohu a vyznáme mu náš hřích.

Chápete k čemu dochází? Snažíme se odčinit náš hřích prostřednictvím utrpení. Toto je princip v pozadí kajícího utrpení. Snažíme se být hodni Božího odpuštění. A když děláme tohle, uchylujeme se k vlastním prostředkům.

Příklad:

21. srpna 1544 Martin Luther napsal jednomu ze svých věrných přátel, Georgi Spalatinovi. Spalatin poskytl nějakou radu, kterou později začal považovat za hříšnou. Když k tomuto závěru dospěl, pohroužil se do žalu a pocitů viny. Byl přesvědčen, že měl vědět víc a že ze všech lidí právě on neměl udělat chybu, kterou udělal. Nedal se utěšit. Když se Luther o jeho stavu dozvěděl, napsal mu, aby mu nabídl rozřešení a útěchu, slovy: „...je mou věrnou žádostí a nabádáním, abys vstoupil do naší společnosti a připojil se k nám, opravdovým, velkým a zatvrzelým hříšníkům. V žádném případě nesmíš připustit, aby Kristus vypadal ubohý a nicotný, jako by mohl být naším Pomocníkem jen tehdy, když chceme být zbaveni domnělých, zanedbatelných nebo dětinských hříchů. Ne, ne! To by nám nebylo k dobru. Musí být spíše Spasitelem a Vykupitelem pro opravdová, velká, těžká a zavrženíhodná přestoupení a nepravosti, věru z největších a nejotřesnějších hříchů; abych byl stručný – ze všech hříchů sečtených dohromady...“ Citát z *Martin Luther Companion to the Contemporary Christian*.

Stali jsme se malými hříšníky, kteří potřebují jen malého Spasitele, nebo jsme skuteční hříšníci, kteří potřebují skutečného Spasitele? Víra nás spojuje s Ježíšem a být spojeni s Ježíšem znamená, že jsme odděleni od všeho ostatního. Nemůžeme přidávat k tomu, co pro nás Kristus učinil. Jak jeden člověk řekl: „Cokoliv ke Kristovu dílu přidáváme, to ho špiní. Je to jako zápach skunka při nádherném západu slunce. Je to pěkný obraz, ale nechtěli byste tam být.“

To platí zvláště pro ty, se kterými žijeme a kteří vidí naše skutečné já. Jestliže se snažíme ke Kristově spravedlnosti přidávat naši, začínáme být farizejští a netrpěliví s ostatními. Jestliže žijeme z vlastní síly, naše vztahy jsou velmi soběstředné. Nikdy se nezměníme.

ZÁVĚR

Evangelium musí zůstat ve středu našeho života s Kristem. Pokud nahradíme evangelium nějakým jiným systémem ospravedlnění, ničíme tím hodnotu svého spasení. Ježíšova smrt na kříži může plně pomoci jen těm, kteří se vzdávají všech ostatních cest k ospravedlnění a stanou se lidmi víry pevně zakořeněnými v Kristu. Zaměníme-li spoléhání na Kristovu oběť za spoléhání na vlastní zásluhy a poslušnost — nebo cokoli jiného — výsledkem bude vždy jen falešná spravedlnost.

Problém je v tom, že si příliš často neuvědomujeme, jak moc potřebujeme ospravedlnit. Tam, kde není potřeba, není ani víra. Kde není víra, není živé spojení s Kristem a jeho život v nás se začíná ztrácet. Náš růst je výsledkem toho, jak se učíme vzdávat se vlastních zdrojů a začínáme chodit vírou, která je zakořeněna v Kristu. Právě tehdy objevíme to, co nám Bůh chce ukázat — že Krista potřebujeme mnohem víc než si myslíme. Bůh buduje naši víru prostřednictvím této potřeby odpuštění v Kristu.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak galatští věřící odpadli od evangelia?
2. Ztrácíš svou radost v Kristu? Jestliže ano, proč?
3. Jak se nás jako věřících týká evangelium?
4. Jaký je rozdíl mezi vlastním úsilím a vírou? Popiš, jak víra proměňuje náš způsob myšlení.
5. Jak ovlivňuje život ve víře naše každodenní myšlenky a činy?

DUCHOVNÍ
CHARAKTER

LEKCE 3

Křesťanský růst

JEŽÍŠ VE STŘEDU NAŠEHO KŘESŤANSKÉHO ŽIVOTA

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je uvědomit si, že pokud máme opravdu růst, kříž se musí stát středem našeho života.

☞ OSNOVA LEKCE

- Ohledně duchovního růstu panuje mnoho nedorozumění.
- Kříž hraje zásadní roli v procesu duchovního růstu.
- Naše špatné pochopení těchto otázek růstu brání.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být křesťanem, který hledá Boží slávu.
- Vědět, že aby mohl růst, musí se zaměřit na kříž a celý svůj život založit na Kristově díle.
- Odložit u Kristových nohou všechno spoléhání na vlastní síly a vírou přijmout moc, kterou může dát pouze vzkříšený Spasitel.

ÚVOD

V tomto oddílu, který se zabývá duchovním charakterem, se snažíme budovat základ pro plný křesťanský život. Tato zásadně důležitá oblast se dovolává naší pozornosti — vidíme vůdce sborů, kteří duchovně ztroskotali kvůli tomu či onomu hříchu. Jak můžeme zabránit tomu, aby se to nestalo i v našich životech? Jak může naše láska k Bohu sílit a neochladnout? Jak můžeme růst ve víře a získávat pevný a živý vztah s Ježíšem Kristem?

Rádi bychom ukázali, jak křesťan roste k větší lásce k Bohu a k živé víře, která mu umožňuje duchovně vést Kristovu církev. Konkrétně budeme mluvit o tom, jak učinit Ježíše středem našeho křesťanského života.

I. CO JE DUCHOVNÍ RŮST?

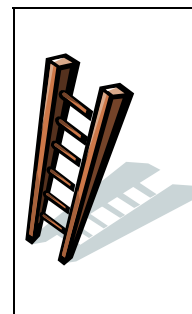
Duchovní růst je proces neustálé Boží práce v životě věřícího, která jej činí skutečně svatým. Slovo „svatý“ zde znamená „podobný Bohu“. Když rosteme jako křesťané, náš morální stav se stále více podobá našemu zákonnému stavu před Bohem (jako věřící jsme prohlášeni za spravedlivé). Duchovní růst je pokračováním toho, co se stalo v okamžiku spasení, když jsme dostali nový život.

Povšimněme si několika stránek našeho růstu. Duch svatý nás obnovil, abychom mohli začít být proměňováni do Boží podoby. Tato proměna je však postupný proces, který postupuje díky spolupráci věřícího s Bohem. Ve Filipským 2:12-13 se píše „...s bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení. Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí.“ Vidíme zde, že je třeba, abychom spolupracovali s Bohem. Nemůžeme být pasivní a myslet si, že Bůh sám v nás vypůsobí svou podobu. Musíme být také aktivní. Musíme „uvádět ve skutek.“ Tento skutek však není podmínkou toho, aby nás Bůh přijal — je výrazem našeho pochopení a vděčnosti za odpuštění hříchů skrze krev Ježíše Krista a za to, že nás Bůh přijal jako své děti.

Ke znázornění procesu duchovního růstu už bylo použito mnoho různých příkladů a diagramů.

A. Žebřík nebo schody

A Mnoho věřících chápe duchovní růst jako žebřík nebo schodiště, po kterých vystupujeme stále výš. Když jsme skutečně duchovní, jsme na žebříku vysoko. Když však duchovní nejsme, jsme na žebříku nízko.

B. Umírání starému já

Jiní chápou duchovní růst jako proces výměny starého hříšného já za nového člověka stvořeného v Kristu. Když starý člověk umírá, rodí se nový. Když se to děje, člověk duchovně roste.

Takové představy a znázornění nejsou nutně špatná, ale jak uvidíme, existuje i lepší způsob chápání duchovního růstu.

II. ÚLOHA KŘÍŽE V PROCESU DUCHOVNÍHO RŮSTU

A. Růst ve znalosti Boží svatosti

První součástí procesu duchovního růst je růst v poznání Boha. Pán skrze proroka Jeremiáše říká: „Ať se moudrý nechlubí svou moudrostí, ať se bohatýr nechlubí svou bohatýrskou silou, ať se boháč nechlubí svým bohatstvím. Chce-li se něčím chlubit, ať se chlubí, že je prozíravý a zná mne; neboť já Hospodin prokazuji milosrdenství a vykonávám na zemi soud a spravedlnost; to jsem si oblíbil, je výrok Hospodinův.“ (Jr 9:22-23). V Janovi 17:3 říká Ježíš: „A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíš Krista.“

Poznání Boha je cílem a smyslem věčného života. Tím hlavním, o co bychom měli ve svém křesťanském životě usilovat, je skutečně poznat Boha. Když tedy stále rosteme v jeho poznání a v poznání jeho slávy, začínáme být jako on. Klíčem k poznání Boha je chápání jeho svatého charakteru. Učíme se být jako apoštol Pavel, který napsal: „A vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všechno“ (Fp 3:8a). To je součástí procesu posvěcení.

B. Rozpoznávání našeho hříchu

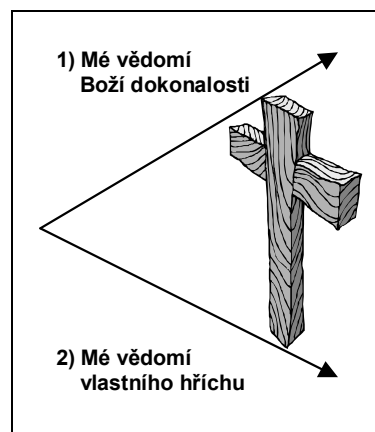
Když rosteme v poznání Boha a jeho dokonalosti, poznáváme přitom i sami sebe. Konkrétně si uvědomujeme naši hříšnost v protikladu s dokonalým Božím charakterem. Čím blíže jsme Bohu, tím lépe si uvědomujeme, jak jsme od něj daleko. Čím více chápeme jeho slávu, tím hroznější je vědomí našeho hříchu.

Růst v chápání naší hříšnosti je vidět na životě apoštola Pavla. V roce 55 se označil za „nejmenšího z apoštolů“ (1Kor 15:9). Později, v roce 60, se nazývá „nejmenší ze všech svatých“ (Ef 3:8) a ke konci svého života, v roce 64, se označuje za „hříšníka na prvním místě“ (1Tim 1:15). Stával se Pavel během svého růstu stále větším hříšníkem? Nepřipadá nám to tak. Zdá se ale, že získával stále více pokory a citlivosti ohledně hříchu ve svém životě. Když duchovně dozrával, začal si uvědomovat, že některé jeho postoje, které mu dřív nevadily, jsou ve skutečnosti hříšné. To je součástí procesu duchovního růstu.

C. Výsledná propast

Vědomí propasti mezi hříšným člověkem a svatým Bohem byl především důvod, který nás přivedl k víře v Krista. Když je člověk spasen, kříž propast mezi ním a Bohem překlene (obrázek 3.1). Ale i poté, co přijmeme Ježíše jako svého Spasitele, měli bychom dále poznávat Boží svatost i svou hříšnost. Často se obáváme, k čemu takové poznávání podvede. Poznat Boha a jeho svatost znamená odhalit to, co dřímá v našem srdci, a to je pro lidi, kteří chtějí skrýt své chyby a selhání, hrozný úkol. Pro rostoucího křesťana však propast znamená neustálou potřebu Krista a ukazuje skutečný rozměr jeho díla na kříži.

Když tedy poznáváme Boží svatost, kříž pro nás nabývá na významu. Čím více známe Boha, tím méně se ho cítíme hodni. Když naše znalost Boha roste, vidíme, jak je pro nás důležité odpuštění a smíření s Bohem skrze Ježíše Krista. Když odhalujeme Boží majestát (jako Izajáš, když viděl v chrámu Boží slávu, nebo celý Izrael, když se na hoře Sinaj setkal s Bohem), uvědomujeme si také, jak slavného máme Spasitele. Jeho krev očišťuje hříšníky a dává nám bělostná roucha, abychom se mohli ještě více přiblížit k našemu slavnému Bohu.

Obrázek 3.1

III. PŘEKÁŽKY V DUCHOVNÍM RŮSTU

Od okamžiku, kdy přijmeme to, že Ježíš za nás zaplatil svým životem, aby přemostil propast mezi námi a Bohem, se snažíme postupovat ve svém duchovním růstu. Mnoho křesťanů se na této cestě víry setkává s jedním ze dvou základních problémů.

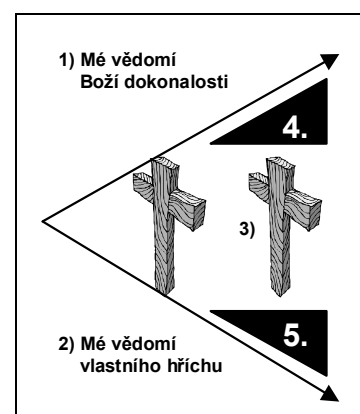
A. Farizejství — problém pýchy

Mnoho věřících padne do pasti skutků a hledají Boží i lidské přijetí ve svých činech a výkonech. Často se jejich pozornost přesune z Kristova díla na kříži na službu Bohu. Stejně jako farizeové v Novém zákoně začnou žít tak, jako by celý křesťanský život stál na tom, co všechno pro Boha děláme.

Problém spočívá v tom, že si neuvědomují existenci jiných, mnohem důležitějších stránek křesťanského života, než je služba — například poznávání Boha a osobní vztah s ním (L 10:38-42). Moderní farizeové věří omylu, že mohou přemostit propast mezi sebou a Bohem svými dobrými skutky. To může pramenit z pýchy nebo z touhy vypadat dobře v očích svého okolí. Lidé začnou budovat svou pověst na svém výkonu.

Moderní farizeové jsou hříchem ovlivňováni i v jiných oblastech. Mohou si začít myslet, že Bohu na hříchu tak nezáleží (*povšimněte si klínu č. 4 na obrázku 3.2*). V tom případě se význam kříže snižuje. Takový člověk vlastně Boha redukuje na něco méně, než Bůh ve skutečnosti je. Jiní si mohou říkat „Nejsem vlastně až tak velký hříšník!“ Takoví lidé vkládají klín (*číslo 5 na obrázku 3.2*) dolů pod kříž. Není náhodou jednodušší vidět hřích ostatních než ten svůj? Proč? Je to opravdu proto, že jsme méně hříšní než ostatní? Pokud si to myslíme, sami se obelháváme. Protože si o sobě příliš myslíme, význam kříže je tím opět snižován.

Abychom se vyhnuli léčce farizejství, musíme růst v poznání skutečné Boží svatosti a skutečné hříšnosti svého srdce. To nás pokorí a ukáže, jak moc potřebujeme Boží milost.

Obrázek 3.2

B. Zoufalství — nedostatek víry

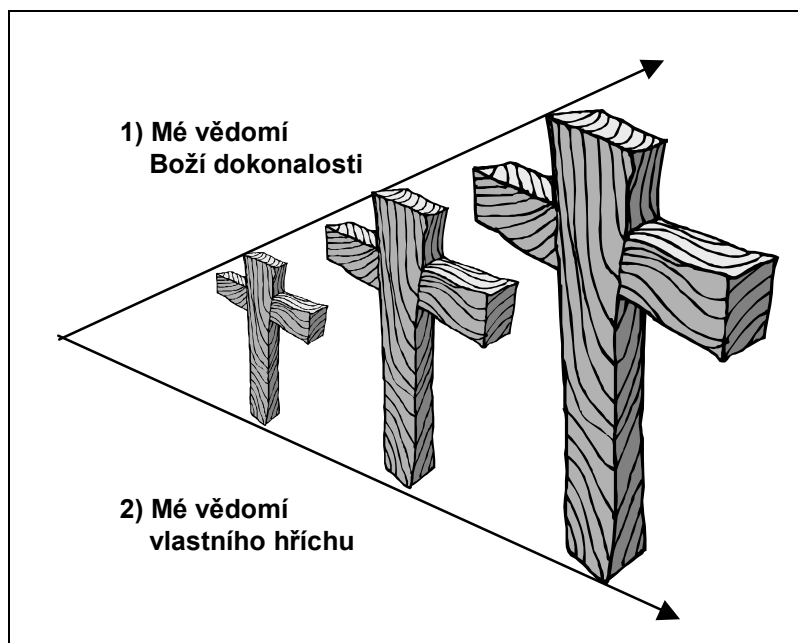
Jiní lidé bojují s odlišným problémem. Uvědomují si Boží svatost a tím i svou hříšnost a jsou zoufalí, protože neví, co si s tímto rozparem počít. Pokoušejí se vzniklou propast zaplnit dobrými skutky, ale uvědomí si, že nikdy nemůžou být tak dokonalí, aby Boha uspokojili. Mohou se snažit trávit každý den čas čtením Bible, ale selhávají a velmi těžce svou porážku prožívají. Pokoušejí se hlídat vlastní myšlenky, ale když selžou, musejí přece jen přemýšlet, jestli je Bůh skutečně miluje. Kvůli svým selháním dojdou k závěru, že se Bohu nikdy nezavděčí. Propadnou tedy zoufalství.

Zde problém spočívá v tom, že nemají dost víry v to, co pro ně Bůh vykonal. Bůh nám dal všechno potřebné k tomu, abychom se mu líbili, v oběti Ježíše Krista (Žd 10:14). Nemůžeme k tomu vůbec nic přidat.

C. Odpověď: kříž musí růst

Oba výše popsané problémy jsou v zásadě podobné. Farizeové nesprávně doufají, že mohou získat Boží přízeň svými skutky, zatímco ti, kdo propadají zoufalství, správně chápou, že Boží přízeň si svými skutky nezaslouží. V obou případech je však základem špatná představa o tom, jak si můžeme získat Boží přízeň.

Protože jsou oba problémy podobné, jejich řešení jsou v podstatě stejná. Aby mohla být propast přemostěna, musí kříž růst. Jak napsal apoštol Pavel: „Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista“ (Gal 6:14a). Ježíš Kristus a jeho dílo na kříži pro nás získávají stále větší význam.

Obrázek 3.3 Rostoucí kříž

Musíme věřit nové skutečnosti našeho života v Ježíši Kristu. Ačkoli jsme stále zranitelní vůči hříchu, Bůh je milosrdný a hříchy nám odpouští. Máme v Kristu dokonalou spravedlnost zajištěnou jen a pouze jeho smrtí na kříži. Stali jsme se dětmi živého Boha, který nás miluje. Raduje se z nás a rozhodl se vybudovat nás k obrazu Kristovu.

ZÁVĚR

Kříž je naše jediná naděje na pokoj s Bohem. Hříšníci (i ospravedlnění hříšníci) se s Bohem nemohou setkat nikde jinde než u kříže.

Abychom mohli duchovně růst, středem našeho života by mělo být rostoucí pochopení Kristova díla na kříži a ne větší úsilí a rostoucí výkon. Každý den a každou chvíli musíme pamatovat na to, že Ježíš na kříži vzal náš hřích a dal nám nový život. Takovým pohledem na posvěcení chápeme, že naše hříšné tělo zůstává zlé až do okamžiku naší smrti. Uvědomujeme si ale také Kristův život v nás.

Když rosteme v poznání Boha, jsme také stále více proměňováni k jeho obrazu. Vidíme, že toho sami nejsme schopni, a jsme víc a více závislí na Kristu. Čím dál lépe chápeme to, čemu jsme na počátku uvěřili. Připomínáme si pravdy evangelia. Vírou uvádíme výsledky Kristovy smrti a vzkříšení do svých životů.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co je to duchovní růst? Jaký má vztah ke spasení?

2. Jak můžete růst ve svatosti? Popište celý proces ve světle každodenního života Ježíšova díla spásy.
3. Co je největší překážkou vašeho osobního duchovního růstu?
4. Napište, co všechno Ježíš svou smrtí na kříži a vzkříšením z mrtvých vykonal. Napište si, jak se tyto věci mohou stávat stále větší součástí vašich životů.

AKČNÍ PLÁN

1. Najděte si jednoho člověka, kterému popíšete všechno, co jste se naučili o růstu ve svatosti, a vysvětlete mu, jak do svého každodenního života aplikujete to, co Ježíš vykonal na kříži. Uveďte mu konkrétní příklady změn ve vašem křesťanském životě, které vyplynuly z vašeho pochopení procesu posvěcení.

DUCHOVNÍ
CHARAKTER

LEKCE
4

Proměňující moc evangelia

OSVOBOZENÍ Z OTROCTVÍ HŘÍCHU

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vysvětlit, jak jsme byli osvobozeni z moci hříchu, když jsme byli spojeni s Kristem v jeho smrti a vzkříšení, tak abychom mohli v našich životech zakoušet Kristovu moc, když chodíme vírou v tuto novou skutečnost.

☞ OSNOVA LEKCE

- Naše spasení znamená, že jsme byli uvnitř proměněni.
- Kvůli své nové přirozenosti v Kristu máme moc překonávat hřích.
- Bůh chce, abychom chodili Duchem, takže se nebudeme podvolovat žádostem těla.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat význam našeho spojení s Kristem a moc, která je dostupná k tomu, abychom mohli umrtvovat naše těla a nebyť již ovládáni hříchem.
- Žít vírou v osobní duchovní smrt a vzkříšení, které jsme prožili v Kristu, a ve spasení z moci hříchu.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce se často odkazuje na Římanům 6:3-10. Pečlivé studium této pasáže v rámci přípravy na vyučování vám umožní přednést lekci efektivněji.

Úvod

Evangelium je základem našeho vztahu s Bohem. Z Boží perspektivy je tento vztah možný pouze na základě Kristova odpuštění a dokonalé spravedlnosti, kterou jsme přijali vírou. Tato pravda by měla do našich životů přinést schopnost vítězit nad hříchem a od základu se změnit. Přesto však většina z nás stále ještě zápasí s hříchem a někdy uvazujeme, zda se vůbec můžeme změnit. Proč věřící hřeší? Co se s tím dá dělat? Jak můžeme být opravdu proměňováni k obrazu evangelia?

I. BOŽÍ MILOST A HŘÍCH

A. Můžeme stále hřešit?

Pokud Boží milost skutečně bere každý náš hřích a jsme ospravedlněni vírou bez ohledu na poslušnost, můžeme stále hřešit? Pokud Bůh nabízí svou milost těm, kteří si ji nezaslouží, ale mohou ji přijmout skrze svou víru v Ježíše Krista, je jen přirozené položit si tuto otázku. Můžeme stále hřešit a čekat, že Boží milost naše hříchy přikryje?

Apoštol Pavel tuto otázku očekával v listu Galatským, kde napsal: „Jen aby se vám ta svoboda nestala záminkou pro tělo“ (Gal 5:13, NS). A na stejnou otázku dává odpověď v Římanům 6, když se ptá: „...máme dále žít v hříchu, aby se rozhojnila milost? Naprosto ne! Hříchu jsme přece zemřeli — jak bychom v něm mohli dále žít?“ (Ř 6:1b-2).

B. Biblická odpověď

Odpověď na tuto otázku je jasné 'ne', neměli bychom setrvávat v hříchu. Tomu všichni rozumíme a ze všech sil se snažíme nehrěšit. Sebekázeň a pravidla se stanou nedílnou součástí života každého křesťana, který se chce vyhnout hříchu. Skutečná náprava problému hříchu však souvisí se změnou uvnitř člověka.

Budeme-li studovat Pavlovu odpověď v 6. kapitole listu Římanům, pochopíme nejen to, proč nemůžeme nadále žít v hříchu, ale objevíme také nové osvobození od moci hříchu. To je zásadně důležitá součást vítězného křesťanského života. V našem spasení Bůh zajistil řešení dvou našich nejzákladnějších potřeb: zachránil nás před trestem za hřích, když nás smířil sám se sebou, a vysvobodil nás z moci hříchu, abychom mohli žít v opravdové svobodě a milovat ho. Římanům 6:1-2 nás učí, že nemůžeme dál hrěšit tak, jak jsme to dělali dříve, než jsme byli křesťané, protože jsme „hříchu zemřeli“.

Církev, která prodlužuje svou působnost a jde dál, je jako dalekohled... který se zaostřuje na předměty ve stále větší vzdálenosti.

II. POKŘTĚNÍ V JEHO SMRTI — ÚČASTNÍ JEHO ZMRTVÝCHVSTÁNÍ (Ř 6:3-10)

Ve svém dopise Římanům používá apoštol Pavel v rámci odpovědi na otázku hříchu křest jako ilustraci změny, která se odehrává v okamžiku, kdy se někdo stává Božím dítětem. Prostudujte si pečlivě Římanům 6:3-10.

A. Naše smrt s Kristem

1. Jak jsme zemřeli?

V Římanům 6:2-5 Pavel vysvětluje, jak jsme zemřeli hříchu. Byli jsme spojeni s Kristem a pokřtěni v jeho smrti. Než začneme uvažovat nad otázkou křtu, měli bychom se zamyslet nad skutečným důvodem, který způsobil to, že jsme vůbec zemřeli hříchu. Stalo se to skrze naše spojení s Kristem. V tomto oddílu je několik částí, které vyjadřují jednotu mezi Kristem a námi. Ve 3. verši vidíme, že „že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrti.“ Ve 4. verši „jsme byli... spolu s ním pohřbeni.“ V 5. verši „jsme s ním sjednoceni“ a ve verši 8 „jsme spolu s Kristem zemřeli.“

Všechny tyto výrazy jasně mluví o tom, že skrze své spojení s Kristem v jeho smrti jsme zemřeli i my sami. Pokud chceme být osvobozeni od své hříšné přirozenosti, musíme prožít smrt našeho vnitřního člověka. Když nás Bůh nadpřirozeným způsobem spojil s Kristem, usmrtil vnitřního člověka, ačkoli vnější člověk stále ještě žije.

Výraz „sjednotit“ (řecky *sumfutoi*¹) v 5. verši „...spolu s ním...“ (pozn. překl.: doslovný překlad je „sjednocení s ním ve smrti“) je slovo, kterým se popisuje spojení dvou oddělených rostlin roubováním. Když je na strom naroubována cizí větev, v okamžiku, kdy začne čerpat mizu z kmene, je s ním *sumfutoi*, „sjednocena“. Šlo o plnou, živoucí jednotu. Taková živoucí jednotu vzniká mezi námi a Kristem v okamžiku, kdy v něj uvěříme. Jsme nadpřirozeným způsobem sjednoceni s Kristem a jeho život dává život našemu vnitřnímu člověku. Než však můžeme začít žít ve svobodě, musíme zemřít, aby byl náš vnitřní člověk oddělen od hříšné přirozenosti. Tak jsme spolu s Kristem účastní jeho smrti.

Naše smrt spolu s Kristem tedy způsobila oddělení našeho vnitřního člověka a hříšné přirozenosti, což má za následek naši svobodu od vlády hříchu. Ačkoli hříšná přirozenost stále existuje a je zdrojem zla v našem životě, její vláda nad námi byla zlomena a my už nejsme její mocí spoutáni. To je nová a spolehlivá skutečnost, které musíme věřit, pokud chceme úspěšně žít svůj křesťanský život.

2. Co se stalo díky naší smrti s Kristem?

Římanům 6:6 nám říká, co se stalo v důsledku naší smrti spolu s Kristem: náš „starý člověk“ byl ukřižován. Starý člověk je jednoduše vnitřní já, které existovalo předtím, než jsme uvěřili v Ježíše Krista a dostali od něho nový život. Právě starý člověk byl ztročen hříchem. Avšak když jsme byli sjednoceni s Kristem v jeho smrti, tento vnitřní člověk byl ukřižován a naše tělo hříchu tak

¹ συμφυτος

„bylo zbaveno moci“ (EP). Řecké slovo *katarge*¹ – „umrtveno“ (KP) – nenaznačuje zánik, jako by z nás byl hřích vyloučen. Znamená však „učinit neúčinným nebo neplatným“ v tom, že něco je zbaveno moci vládnout. Stejně slovo Pavel používá v Římanům 3:3, kde se říká, že lidská nevěrnost „nezruší“ Boží věrnost. V Římanům 7:2 se říká, že žena je „zproštěna“ svého manžela, pokud on zemře. To je význam v našem kontextu. Byli jsme zproštěni z otroctví hříchu, protože hřích byl zbaven moci vládnout. Řetězy hříchu byly zlomeny a my už nejsme jeho otroci.

B. Výsledek: Nový život v Kristu

V této pasáži je vyjádřena jedna závěrečná myšlenka, která objasňuje proměnu, kterou prošel náš vnitřní člověk. Dozvídáme se, že jsme sjednoceni s Kristem nejen v jeho smrti, ale také ve vzkříšení. Nejenže jsme zemřeli, ale byli jsme také vzkříšeni k novému životu. Protože Kristus žije, žije skrze naše spojení s Kristem i náš vnitřní člověk. Římanům 6:4 nám říká, že při Kristově zmrtvýchvstání se projevila Otcova moc a i my jsme byli stejnou mocí postaveni na cestu nového života. Tatáž moc, která vzkřísila Krista z mrtvých, nyní vzkřísila také nás.

To vše vede k závěru, že se s námi stalo něco velmi silného a nadpřirozeného a náš vnitřní člověk už není to, co býval. Starý člověk zemřel a žije nový. A jaký je ten nový člověk? Ze 6. a 7. verše Římanům 6 se dozvídáme, že tento nový vnitřní člověk je osvobozen od hříchu a není už vůbec jeho otrokem. A právě to jsme v Kristu.

C. Přijímání našeho nového života v Kristu vírou

Pro křesťany je uvádění těchto pravd do každodenního života nezbytně nutné. Všichni víme, že uvnitř nás existuje hřích, a když pokračujeme v našem pozemském zápase s hříchem, můžeme ztratit ze zřetele náš nový život, který opravdu existuje v Kristu. Jsou chvíle, kdy se necítíme osvobozeni od hříchu, a ptáme se, jestli se s námi vůbec stalo něco nadpřirozeného. Můžeme souhlasit s apoštolem Pavlem, který napsal: „Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci“ (Ř 7:19).

Proto jsou pro nás Pavlova závěrečná slova v 6. kapitole listu Římanům tak důležitá. Pavel nám v této pasáži třikrát prikazuje, abychom „věděli“ tuto pravdu (v. 3, 6, 9). Chce, abychom chápali, co se s námi v Kristu skutečně stalo. A potom v 11. verši Pavel končí slovy: „*Tak i vy se považujte [počítejte] za mrtvé hříchu, ale za živé Bohu v Kristu Ježíši, našem Pánu.*“ V tomto verši je použito řecké slovo *logizomai*² – „počítat“, což je matematický pojem, který se používal pro počítání úlohy nebo zjišťování počtu a také pro přemýšlení o nějaké věci důkladným a logickým způsobem. V tomto oddílu Pavel říká, že na základě takového objektivního zhodnocení máme myslet či počítat, že je tomu opravdu tak, a tím plně potvrzovat, že jsme mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši. Pavel nás nabádá, abychom v tuto základní pravdu vložili svou důvěru a naplno jí věřili. Starý člověk v nás již nežije. Byl otrokem hříchu, ale byl ukřižován, když jsme byli připojeni ke Kristu v jeho smrti a vzkříšení. A nyní jsme proměněni v nové muže a ženy. Musíme teď potvrdit a věřit, že jsme byli v Kristu obživeni a že jsme se uvnitř stali novým stvořením. Náš křesťanský život je život, ve kterém chodíme vírou v tuto pravdu. I když to neprožíváme dokonale a pořádkem, nemění to skutečnost toho, co se stalo. Každý den musíme pokračovat v pokání z našich hříchů a věřit, že jsme jedno s Kristem a že nyní žijeme ve spojení s ním.

III. MOC NEHŘEŠIT

6. kapitola listu Římanům tvrdí, že díky tomu, že jsme sjednoceni s Kristem, jsme zemřeli a byli s ním vzkříšeni. Jeho vítězství nad hříchem je také našim vítězstvím nad hříchem. Hřích nám už nevládne. Tato úžasná skutečnost křesťanského života však neznamená, že by se nás hřích už nesnažil spoutat. Hřích není naším pánem, přesto se však stále snaží opět nad námi získat vládu a moc. Možná si říkáte „Ale vždyť stále bojuju s hříchem. Jak můžu konečně vyhrát?“ Můžete si být jisti, že žádný seznam pravidel nebo jakkoli velká sebekázeň samy o sobě k vítěznému křesťanskému životu nepovedou. Můžeme se v moci těla snažit sebevíc, ale nakonec selžeme, protože naše tělo hříchu podléhá. Skutečná náprava hříchu souvisí s vnitřní proměnou věřícího člověka. S hříchem bojujeme skrze budování vědomí toho, kdo jsme v Kristu.

¹ καταργεω

² λογιζομαι

A. Pochopte svou novou přirozenost

Když se stanete křesťanem, k vaší staré přirozenosti nepřibude nějaká další přirozenost, která by byla nová a svatá. Přirozenosti se vymění — stáváte se novým stvořením (2Kor 5:17). Když jste se stali Božím dítětem, byli jste přeneseni z království temnoty do království světla. „starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován“ (Ř 6:6). Stará přirozenost je bezmocná!

Pokud máme novou přirozenost, proč stále ještě hřešíme? V Novém zákoně se mnohokrát používá řecké slovo, které označuje zdroj hříchu v životě věřícího. Je to slovo „tělo“. Co je tělo? Je to část naší mysli, emocí a vůle, která je navyklá či vycvičená k hříchu. Zvyky a způsob myšlení jsme přejali od světa, špatných učitelů a skrze satanovy přímé útoky. Naše zkušenosti se světem naprogramovaly náš mozek k životu podle světa, nezávislé na Bohu.

B. Žijte v Duchu

Římanům 8:5-7 dává do protikladu ty, kdo žijí podle těla, s těmi, kdo žijí podle Ducha. Právě v tomto oddíle zjistíte, že naše mysl se nechává vést buď tělem nebo Duchem. Vaše tělo, které se přizpůsobilo světu, je zdrojem bezbožných myšlenek a nápadů, které vás vedou do hříchu. Jako věřící už nejsme v těle, ale v Duchu (Ř 8:9, Gal 5:16). Je však stále ještě možné žít podle těla (Ř 8:12-13). Nevěřící nemají na vybranou — žijí podle těla, protože žijí v těle. My však vůči tělu žádnou povinnost nemáme — můžeme si vybrat. Musíme se naučit rozhodovat se žít podle Ducha, ne podle těla. Jak napsal apoštol Pavel: „Duchem chodte, a žádosti těla nevykonáte.“ (Gal 5:16, KR).

C. Uvědomte si, že jste Boží děti

Než jsme poznali Krista, byli jsme hříšníci, ale když jsme se stali Božími dětmi, stali jsme se „svatými“. Jsme tedy svatí nebo hříšníci? Odpověď může být obtížná. Pokud si však budete říkat, že jste zčásti hříšník a zčásti svatý, zčásti ve tmě a zčásti ve světle, budete stále bojovat a žít od porážky k porážce. Věřící by měli pochopit proměnu, která se odehrála v jejich životech, a měli by se držet vědomí toho, jakou mají pozici díky Kristově vzkříšení. Když bojujeme s hříchem, měli bychom se považovat za Boží děti. Pokud budeme přesvědčení, že jsme hříšníci, budeme mít tendenci žít jako hříšníci. Musíme se na sebe dívat jako na svaté Boží děti, abychom byli schopni jako Boží děti žít.

D. Obnovte svou mysl

Na počátku mnoha hříšných zvyků stojí špatné myšlenky. Hříšné způsoby myšlení musí být „proměněny obnovou naší mysli“ (Ř 12:2). Mysl je bojiště, kde se odehrává zápas se hříchem. V 2. Korintským 11:3 Pavel naznačuje, že naše mysli mohou být svedeny od upřímného a čistého následování Ježíše stejně, jak byla Eva podvedena satanem. Satan ovlivnil mysl Davida, Šalamouna, Ananiáše, křesťanů v Korintu a může ovlivnit i vaši mysl. Může do vaší mysli propašovat své myšlenky a obelhat vás tak, že je budete považovat za vlastní nebo dokonce Boží. Máme však „uvádět do zajetí každou myšlenku, aby byla poslušna Krista“ (2Kor 10:5, NS).

E. Poznejte pravdu

V čem spočívá moc hříchu? Podle J 8:44 je satan „lhář a otec lži.“ Když jsme pokoušeni k hříchu, vždy se za tím skrývá lež. Ježíš ale ve stejné kapitole řekl „poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými“ (J 8:32). Naše obrana proti hříchu je pravda. Budeme-li znát svou skutečnou vítěznou identitu věřících v Kristu, nalezneme svobodu od moci hříchu.

ZÁVĚR

Evangelium je základem našeho vztahu s Bohem. Z Boží perspektivy je tento vztah možný pouze na základě Kristova odpuštění a dokonalé spravedlnosti, kterou jsme přijali vírou. Tato pravda by měla do našich životů přinést jednak schopnost být před Bohem ohledně hříchu upřímní a jednak ujistění o jeho přehojné milosti. Měla by nás inspirovat ke spravedlivému životu ne proto, že jsme sami dosáhli spravedlnosti, ale proto, že nás Bůh ve své milosti za spravedlivé prohlásil.

Pro vítězný boj se hříchem je skutečně důležitá rostoucí živá víra v Krista — víra založená na tom, co vydobyl na kříži, a díky čemu nás jeho moc proměňuje a jasně ukazuje hříchy i slabiny. Taková víra chápe a oceňuje Boží milost stále více a vede nás k rostoucímu poznání Boha.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak dovolujete svým pocitům — namísto víře v Boží slovo — aby ovlivňovaly váš pohled na život v Kristu?
2. Když bojujete s hříchem, co vám dodává víc síly — to, že se víc snažíte, nebo to, že víc věříte?
3. Jak se slovo „počítat“ v Římanům 6:11 týká víry?
4. Co se podle apoštola Pavla a listu Římanům stalo s vaší hříšnou přirozeností?
5. Jak můžete žít Duchem?

**DUCHOVNÍ
CHARAKTER**

LEKCE 5

Vedení duchovního deníku

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je představit psaní deníku coby praktického nástroje, který může věřícím pomoci soustředit se na duchovní růst a růst služby.

☞ OSNOVA LEKCE

- Proč vést duchovní deník?
- Každodenní ztišení
- Pravidelné vedení deníku

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být schopen používat deník jako účinný nástroj pro zaznamenávání vzhledů z osobního ztišení, modlitebních předmětů a Božích odpovědí, kontaktů ve službě, poznámek ze skupinek a každodenního přemítání.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Je možné vyrobit nebo objednat deníky, které účastníkům během kurzu rozdáte. *Deník zakladatele sboru* [The Church Planter's Daily Journal] vydaný The Bible League je velmi jednoduchý a užitečný (adresa viz literatura).

Úvod

V rychlém životním tempu si jen málo lidí najde místo a čas na rozjímání o Bohu a jeho Slovu a na osobní aplikaci Božího Slova do svého života. Protože učedník má touhu růst a proměňovat se, neustále svůj život vyhodnocuje. Stejně jako král David prosí Pána, aby zkoumal jeho srdce a zjevoval mu všechny jeho chyby a hříchy, aby se mohl měnit a růst (Ž 139:23-24). Je velmi potřebné, abychom si každý den našli čas na ztišení před Bohem a zlomili pouta naší zaneprázdněnosti (Ž 46:11, 37:7).

Vedení deníku vám v průběhu zakládání sboru velmi pomůže. Následující lekce popisuje části deníku zakladatele sborů, které můžete používat, když si každý den povedete svůj vlastní deník.

I. PROČ VÉST DUCHOVNÍ DENÍK?

Když Izraelci přešli Jordán, aby vešli do zaslíbené země, Bůh jim přikázal vzít z řeky dvanáct kamenů a postavit pamětní místo. Toto místo mělo sloužit jako připomínka Boží věrnosti i moci vprostřed této i budoucích generací (Joz 4:1-9).

Podobným způsobem mohou naše záznamy toho, co nás Pán naučil, zážitků, které jsme s ním prožili, nebo vyslyšených modliteb sloužit jako připomínky Boží lásky a věrnosti v obdobích, kdy zápasíme nebo procházíme zklamáním. Pravidelné vedení deníku je jedním z nejúčinnějších způsobů rozvíjení osobní odpovědnosti v našem duchovním růstu a životě služby. Deník nás nutí uvažovat nad svými životy a vyladřovat priority. Také nám pomáhá růst ve víře, když vidíme, jak za čas vzrostlo naše poznání a chápání Boha a jak Bůh odpovídal na naše modlitby.

Za staletí se křesťané mnoho naučili z deníků proslulých křesťanů, jako byli Jonathan Edwards, Hudson Taylor nebo Amy Carmichaelová. Tyto deníky byly písemným svědectvím o tom, jak Bůh žil ve vztahu ke konkrétnímu člověku, a povzbuzením k důvěrnému vztahu, který s ním můžeme mít i my.

Kromě toho, že je písemným záznamem o osobním duchovním růstu, deník může být i účinným nástrojem v rozvoji naší služby. Jestliže tě Bůh volá, abys založil sbor nebo byl součástí týmu zakládání sborů, budeš zapojen do konkrétních úkolů – evangelizace, učednictví, rozvoje skupinek apod. Deník může být užitečný pro zaznamenávání kontaktů s lidmi, vzhledů a cílů pro skupinky, otázek a starostí, o kterých si můžeš popovídat se svým rádcem, atd. Slouží jako viditelná připomínka tvé služby a umožňuje ti také vidět, jakými zvláštními způsoby tě Bůh používá k přivádění lidí k němu a k budování církve. Deník poskytuje také záznamy, které si můžeš procházet se svým instruktorem nebo učitelem.

II. KAŽDODENNÍ ČAS S BOHEM (OBRÁZEK 5.1)

Obrázek 5.1 je ukázkovým formulářem pro zaznamenávání úvah z každodenního ztišení nad Božím slovem, modlitebních námětů a odpovědí na modlitby. Na formuláři si všimni následujícího:

- **Dnešní text:** Zaznamenej si biblický oddíl, který si během ztišení čteš.
- **Osobní vhled:** Přečti si biblický text a vyhraď si čas na přemýšlení a modlitbu nad ním. Poznamenej si jakékoliv vhledy, které ti ohledně tohoto úseku Duch Svatý dává. Co úsek říká? Co pozoruješ? Jak můžeš tento text aplikovat dnes do svého života?
- **Zaslíbení, která si mohu přivlastnit:** Jsou v textu nějaká zaslíbení? Poznamenej si je a poděkuj za tyto pravdy Bohu.
- **Přikázání, která mám poslechnout:** Zaznamenává tento úsek přikázání, která bys měl poslechnout?
- **Modlitba:** Vyjmenuj všechny modlitební náměty, které máš na srdci, a také odpovědi na předchozí modlitby. Buď nanejvýš přesný. Pomůže ti to vidět, jak Bůh skrze tvé modlitby působí.

III. KAŽDODENNÍ VEDENÍ DENÍKU (OBRÁZEK 5.1)

Obrázek 5.1 je ukázkou zápisu v deníku. Deník ti pomáhá sledovat pokrok tvé služby zakládání sborů. Všimni si následujících témat, která můžeš do svého deníku zapisovat.

- **Akční plány:** Poznamenej si jakoukoliv práci, kterou jsi udělal na svých akčních plánech. Vypiš uskutečněné činnosti z akčního plánu nebo právě probíhající práci.
- **Kontakty:** Uveď své evangelizační kontakty za ten den. Poznamenej si výsledky času stráveného s lidmi. Říkal jsi své svědectví? Jak lidé reagovali? Jsou vůči evangeliu otevření nebo uzavření?
- **Setkání:** Udělej si poznámky o jakémkoliv setkání domácí nebo jiné skupinky nebo o zvláštních setkáních. Kdy a kde se setkání konalo? Kdo ho vedl? Co jste dělali (studium Bible, modlitební skupina, promítání filmu *Ježíš přátelům*)? Kolik lidí přišlo? Kolik chodí pravidelně účastníků a kolik hostů? Odevzdal se někdo Kristu? Poznamenej si jakékoliv problémy nebo zvláštní starosti, které vyžadují další pozornost.
- **Zamyšlení:** Najdi si čas na přemýšlení o tom dni. Bylo na něm něco nápadného? Naučil ses nebo pozoroval jsi ve svém osobním životě nebo službě něco, co si chceš zapsat? Tato zamyšlení jsou osobními poznámkami, které si děláš o svém životě. *S nikým je nemusíš sdílet.* Pomáhají ti podívat se na svůj den z nadhledu a poznamenat si všechno, co tě Duch Svatý vyučuje.

KAŽDODENNÍ ČAS S BOHEM		Datum: _____								
<p>Dnešní oddíl: <u>1. Korintským 13</u></p> <p>Osobní poznámky: <u>Všechno mé jednání musí být motivováno láskou. Lásku projevuji jednáním. Láska vždy vytrvá. Musím vytrvat ve své lásce k ostatním. Potřebuji se zaměřit na ostatní, ne na sebe.</u></p> <p>Zaslíbení, která si mohu přivlastnit: <u>Nyní jsme nedokonalí, ale v nebi budeme dokonalí a uvidíme Boha tváří v tvář takového, jaký skutečně je. Nyní rozumíme jen částečně.</u></p> <p>Příkázání, která mám poslouchat: <u>Projevuj lásku podle vlastností uvedených v této kapitole. Mé činy musejí být motivovány láskou, jinak nemají smysl.</u></p> <p>MODLITBA Modlitební předměty a odpovědi na modlitby:</p> <p>P: Možnost mít rozhovor o víře s Dr. M.</p> <p>P: Rozvoj služebního týmu</p> <p>O: Máma je na tom se zdravím mnohem lépe</p>		<p>Akční plány:</p> <p><u>Založení modlitební trojice</u></p> <p><u>Stanovení cílové oblasti</u></p> <p><u>Zahájení indukčního studia J 17</u></p> <hr/> <p>Kontakty</p> <table><thead><tr><th>Jméno</th><th>Poznámky</th></tr></thead><tbody><tr><td><u>Dr. Miler</u></td><td><u>Slyšela svědectví</u></td></tr><tr><td><u>teta Julie</u></td><td><u>Promítl jsem jí film Ježíš</u></td></tr><tr><td><u>pí. Nováková</u></td><td><u>Svědectví, činila pokání!</u></td></tr></tbody></table> <p>Setkání (skupinky — buněčné i domácí, zvláštní setkání)</p> <p><u>U Jany v 19:00. Modlitební trojice (Jana, Marie a já). Modlili jsme se 2 hod. Dohodli jsme se na scházení každý týden u Jany.</u></p> <p>Zamyšlení:</p> <p><u>Jsem nadšená z modlitební trojice. Nikdy předtím jsem se s ostatními vytrvale nemodlila za nevěřící. S napětím čekám, jak Bůh naše modlitby vyslyší.</u></p>	Jméno	Poznámky	<u>Dr. Miler</u>	<u>Slyšela svědectví</u>	<u>teta Julie</u>	<u>Promítl jsem jí film Ježíš</u>	<u>pí. Nováková</u>	<u>Svědectví, činila pokání!</u>
Jméno	Poznámky									
<u>Dr. Miler</u>	<u>Slyšela svědectví</u>									
<u>teta Julie</u>	<u>Promítl jsem jí film Ježíš</u>									
<u>pí. Nováková</u>	<u>Svědectví, činila pokání!</u>									

Obrázek 5.1. Každodenní čas s Bohem a poznámky do deníku

ZÁVĚR

Jestliže pro vás váš instruktor nebo učitel nemá deník, který byste mohli používat, můžete si pro tyto účely přizpůsobit prázdný sešit. Důležité je, aby vám deník pomáhal uvažovat o tom, co Bůh učí ve svém Slovu, modlit se a zaznamenávat si pokroky a lekce, které jste se při službě zakládání sborů naučili.

AKČNÍ PLÁN

1. Během celého cyklu zakládání sborů si veďte deník zaznamenávající ztišení a pokroky ve službě. Buďte připraven tento deník ukázat svému učiteli nebo instruktorovi.

LITERATURA

The Church Planter's Daily Journal. The Bible League, 16801 Van Dam Rd., South Holland, IL 60473 USA. E-mail: bibleleague@xc.org

MODLITBA

MODLITBA

LEKCE 1,2

Modlitební koncert

MODLITBY ZA PROBUZENÍ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vysvětlit pojem modlitebního koncertu a ukázat, jak jej použít při modlitbách za probuzení.

☞ OSNOVA LEKCE

- Zakládání sborů začíná probuzením věřících.
- Modlitba je klíčovou složkou probuzení.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět formě modlitebního koncertu.
- Být usvědčen z nezbytné role osobního probuzení v průběhu procesu zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce je dvouhodinová. Použijte ji jako osnovu pro první modlitební koncert. Většina lekce by měla být strávena na modlitbách s tím, že použijete návod obsažený v této lekci.

Úvod

Modlitba je nezbytnou součástí zakládání sborů. Bez Božího požehnání a vedení by všechna naše snaha selhala. Z toho důvodu obsahuje každý seminář jeden modlitební koncert. Slovo „koncert“ vyvolává představu organizované prezentace hudby — ať už instrumentální, vokální nebo obojí. Koncert vždy zahrnuje více než jednu píseň, ale obvykle se celý zaměřuje na nějakou oblast — ať už jde o dílo jednoho skladatele, hudební žánr, nástroj, příležitost, při které se koná, nebo některou další z mnoha možných věcí.

Modlitební koncert se také zaměřuje na nějaké konkrétní téma. Může zahrnovat mnoho modliteb a mnoho lidí, ale vše se zaměřuje jedním směrem. V hledišti modlitebního koncertu je sám Bůh. Proto je koncert postaven na biblických tématech, která Bohu dělají radost.

I. JAK VÉST A PLÁNOVAT MODLITEBNÍ KONCERT

Křesťané jsou často vyburcováni k modlitbě tím, že se zúčastní dynamického modlitebního setkání, které je oproti předchozí zkušenosti posune dál. Modlením se spolu s velkou skupinou jiných křesťanů z různých prostředí a sborů si věřící uvědomují, že nejsou sami, nýbrž že jsou součástí velkého Božího hnutí. Vidí, že modlitba není nudné cvičení, ale něco vzrušujícího, budujícího víru a uvolňujícího moc. Modlitební koncerty povzbudily k modlitbě ve větším měřítku, podpořily jednotu mezi křesťany a napomáhaly evangelizaci a zakládání sborů na všech pěti světadílech.

Modlitební koncerty se zaměřují na dvě hlavní biblické myšlenky:

- Modlitba namířená *dovnitř* — prosí, aby Bůh své církvi zjevil „plnost“ Krista jako Pána v jejím středu. Toto je myšlenka oživení, probuzení a obnovy církve.
- Modlitba namířená *ven* — prosí Boha za výsledné „naplnění“ Božího záměru prostřednictvím jeho církve mezi všemi národy. To je naplnění Velkého poslání — evangelizace světa, evangelizace místního sboru, saturační zakládání sborů.

Modlitební koncerty je možné zorganizovat pro místní sbor nebo pro více místních sborů v určité oblasti s důrazem na jednotu a spolupráci. Níže navrhujeme model modlitebního koncertu, který je možné přizpůsobit vaší místní situaci. Důležité je modlit se pravidelně a společně.

Modlitební koncert by měl obsahovat následující navrhované prvky. Naplánujte si na něj dvě až tři hodiny (např. celý večer nebo odpoledne). Délka každého prvku závisí na konkrétních cílech každého koncertu modliteb. Je však důležité, aby obsahoval všechny základní části koncertu. Tím zajistíte, že koncerty budou soustředěné, vyvážené a plynulé.

A. Téma

Je užitečné připravit koncert modliteb na určité téma. To pomůže, aby byl soustředěný a aby modlitby byly konkrétní. Například v hlavním městě Kazachstánu se konal modlitební koncert, jehož hlavním tématem bylo smíření. Chvály se soustředily na Boha, který smiřuje lidi mezi sebou, a na fakt, že křesťané jsou vyslanci smíření. Během modlitebních chvil Rusové i Kazaši prosili o odpuštění minulých křivd, které si vzájemně působili. Tento modlitební koncert pomohl vytvořit ducha jednoty a společného záměru mezi ruskými a kazašskými sbory v tomto městě.

B. Program

Na začátku všechny přivítejte a použijte oddíl Písma k uvedení tématu modlitebního koncertu. Co o tomto tématu Bible říká? Uveďte základní složky modlitebního koncertu a způsoby, jakými se budete modlit. Vysvětlíte průběh koncertu a to, proč je každá jeho část důležitá a jak zapadá do výsledného obrazu. Poproste lidi o vzájemnou ohleduplnost — ať už se to týká délky modliteb, jejich hlasitosti apod.

C. Chvály

Chvalte Boha za jeho věrnost, jeho království, jeho Syna Ježíše Krista apod. Ujistěte se, že se chvála soustředí na Boží charakter. Použijte tuto chvíli ke zdůraznění důležitých otázek v duchovním probuzení a světové evangelizaci. Zajistěte dobrý výběr chvalozpěvů a písní, přičemž dbejte, aby každá píseň bylo propojena s hlavním tématem modlitebního koncertu. To je možné udělat několika stručnými poznámkami na úvod každé z nich. Dávejte si přitom pozor, abyste nekázali, nýbrž vedli druhé k uctívání a chvále.

D. Vyznání a příprava

Nechte účastníky aby znovu potvrdili svou připravenost slyšet Boží hlas a svou touhu sloužit církvi a světu prostřednictvím této přímluvné služby. Veďte je v modlitbě vyznání jakéhokoliv hříchu, o kterém ví, aby tak mohli být čisti a připraveni k modlitbě. To ovšem neznamená, že vyznávání musí být hlasité. Požádejte o naplnění Duchem svatým a jeho vedení ve všem, za co se budete modlit. Věnujte čas tichému očekávání na Boha, abyste slyšeli, co v Písmu nebo prostřednictvím svého Svatého Ducha říká.

E. Modlitba ve skupinkách

Nechte účastníky vytvořit skupinky o dvou až šesti lidech a modlete se za dané téma a jeho vztah k místním, regionálním, celonárodním a mezinárodním otázkám. Po chvíli vyhrazené modlitbám malých skupin ukončete svou modlitbou za rostoucí modlitební hnutí. Modlete se, aby Bůh dal, že všichni účastníci budou ve svých modlitbách důslední a vytrvalí každý den. Modlete se za vznikající modlitební hnutí ve vašem městě, obci nebo místě. Modlete se, aby Bůh dal povstat soustředěným modlitbám v církvi po celé zemi.

F. Prezentace

Během modlitební chvíle je možné používat informace a materiály, které pomohou zaměřit a motivovat ty, kdo se modlí. Mimořádnou pomůckou mohou být mapy ukazující oblasti potřeb. Můžete vytvořit místní mapy ukazující, kde existují sbory a kde vůbec žádné nejsou. K vrocím modlitbám mohou inspirovat také mapy, které ukazují, kde je velká nezaměstnanost, neúplné rodiny apod.

G. Chvály a uctívání

Koncert zakončete chvílí chval a uctívání Boha za jeho úžasné cesty. Předkládejte mu sami sebe, abyste byli odpovědí na své modlitby a abyste podle toho žili.

II. MODLITEBNÍ KONCERT

Téma tohoto modlitebního koncertu je probuzení. Probuzení je obnovení duchovního života věřícího. Probuzení zahrnuje nadpřirozené uvědomění si hříchu, odpor k němu a jeho vyznání. Výsledkem probuzení je obrácení se k Bohu s hlubší láskou a s větší poslušností vůči jeho příkazům.

Časy duchovního probuzení církve provází duchovní probuzení mezi těmi, kteří nebyli znovuzrození. Jednotlivci a skupiny lidí přicházejí k živé víře v Krista, rodí se nové sbory a mění se i společnost. To znamená, že probuzení je nezbytnou součástí zakládání sborů.

Využijte čas do konce této lekce k modlitbám za následující oblasti související s probuzením. U každé oblasti dejte dostatek prostoru k modlitbám, než se přesunete dál.

A. Podmínky vzniku probuzení

K probuzení dochází, když Duch Boží působí v životech svých dětí, usvědčuje je z hříchu a volá je k pokání. Přečtěte následující verše, které mají každému účastníku pomoci nezapomenout, že „probuzení začíná v srdci – *mém srdci*“.

1. **Milování Boha celým svým srdcem a naprostá poslušnost jeho příkázáním.**

- Přečtěte 5. Mojžíšova 30:1-10
- Zpívejte písně chval a uctívání, které vyznávají vaši lásku k Pánu.
- Dejte chvíli ticha, aby jednotlivci mohli prosit Pána za to, aby jim ukázal oblasti jejich života, které nejsou v naprosté poslušnosti vůči jeho příkazům.

2. **Pokorné hledání Pána**

„[Pokud se] můj lid, který se nazývá mým jménem, pokoří a bude se modlit a vyhledávat mě a odvrátí se od svých zlých cest, tehdy je vyslyším z nebes, odpustím jim jejich hřích a uzdravím jejich zemi.“ (2Par 7:14)

- Společně jako Boží lid v pokoře hledejte jeho tvář.

3. **Vyznávání svého hříchu a viny**

„Navrať se... je výrok Hospodinův, já se na vás neosopím, neboť jsem milosrdný... nechovám hněv navěky. Poznej však svou nepravost, dopustila ses nevěry vůči Hospodinu, svému Bohu... mne jsi neposlouchala, je výrok Hospodinův.“ (Jer 3:12-13)

„Bože, zkoumej mě, ty znáš mé srdce, zkoušej mě, ty znáš můj neklid, hled', zda jsem nesešel na cestu trápení, a po cestě věčnosti mě ved'!“ (Ž 139:23-24)

- Mějte chvíli ztišení, abyste jako jednotlivci mohli Bohu vyznávat každý známý osobní hřích a prosit ho o očistění (1J 1:7.9).

B. Úloha vedení v probuzeneckých hnutích

Bůh v církvi ustanovil vedoucí, aby jeho lid vedli po cestách spravedlnosti. Kazatelé a zakladatelé sborů by měli být příkladem těm, které vedou.

1. *Vůdcové jsou příkladem osobního pokání*

„Kněží, opásejte se k naříkání, kvilejte, sluhové oltáře, vejděte, nocujte v zíněných suknicích, sluhové mého Boha, neboť dům vašeho Boha je zbaven obětních darů a úliteb.“ (Joel 1:13)

2. *Vůdcové volají Boží lid k pokání*

„Uložte půst, svolajte slavnostní shromáždění, shromážděte starší, všechny obyvatele země, do domu Hospodina, svého Boha, a úpěte k Hospodinu.“ (Joel 1:14)

- Rozdělte se do malých modlitebních skupin, které se budou modlit za všechny lidi v dané skupině. Modlete se, aby byli chráněni před zlým a mohli sloužit Pánu ve svatosti. V duchu lásky a bez kritizování se jmenovitě modlete za jejich vedoucí denominací, pastory, starší a diakony. Děkujte za ně Pánu a žádejte ho, aby požehnal jejich osobní a rodinný život a službu.
- Proste Boha, aby pomohl vedoucím poznat, jaké kroky mají dělat při volání lidí k pokání.

C. Co můžete udělat pro to, abyste zažili probuzení ve své zemi

- Zůstaňte rozdělení do skupinek a proste Boha, aby vám ukázal, co byste mohli a měli udělat, aby začal proces probuzení ve vašem sboru, městě a zemi.
- Proste Boha, jenž působí probuzení své církve, aby také působil v srdcích nevěřících a přivedl tak mnohé k pokání a víře.

D. Chvalte Boha za jeho věrnost

- Spojte se opět do jedné velké skupiny a zbývající čas věnujte tomu, že budete Boha chválit za jeho věrnost v tom, že skrze svou církev naplní Velké poslání. Děkujte mu za možnost sloužit mu při plnění tohoto úkolu.
- Uzavřete čas modliteb písní nebo chválou, která vám připomíná Boží věrnost.

AKČNÍ PLÁN

1. Induktivní metodou si prostudujte Ezdráše 9:1–10:17. Odpovězte přitom na následující otázky.

- V čem spočíval konkrétní hřích lidu? (Ezd 9:1-2)
- Jak na tento hřích reagoval Ezdráš a další vůdcové? (Ezd 9:3.5; 10:1)
- Na jaké Boží vlastnosti stavěl Ezdráš svou naději? (Ezd 9:15)
- Jaká byla reakce lidí, kteří viděli Ezdrášovo pokání? (Ezd 10:1-4)
- Jak toto probuzení proniklo do společnosti? (Ezd 10:9-17)
- Nezapomeňte zahrnout aplikaci pro váš vlastní život, pro váš sbor a společnost.
- Zorganizujte ve svém sboru nebo skupince modlitební koncert podle vzoru, který jste se v této lekci naučili.

MODLITBA

3

LEKCE

Jak vést k modlitbám

JAK MOBILIZOVAT K MODLITBÁM ZA VÁŠ VZNIKAJÍCÍ SBOR

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladatelům sborů pochopit strategickou roli modlitby v procesu zakládání sborů a dát jim k dispozici praktické rady, jak mobilizovat k modlitbám za jejich službu zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Modlitba hraje strategicky významnou roli v procesu zakládání sborů.
- Existuje mnoho způsobů, jak pro zakládání sborů získat modlitební podporu.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak mobilizovat k modlitbám za zakládání sborů.
- Chápat princip strategické úlohy modlitby při zakládání sborů.
- Účastnit se modliteb a mobilizace k modlitbám za své vlastní aktivity v oblasti zakládání sborů.

☞ PŘÍLOHA

3A Modlitební trojice

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce je vedena formou semináře. Podívejte se na klíčové verše uvedené v první části a pak diskutujte se studenty o nápadech, jak mobilizovat lidi k modlitbám za zakládání sborů. Které přístupy už vyzkoušeli ve své vlastní službě? Podělte se o zkušenosti ze svého vlastního života (ať už osobní nebo související se službou) a ukažte na nich, jak modlitby podpirají zakládání sborů.

I. MODLITBA — NEDÍLNÁ SOUČÁST EVANGELIZACE A ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Apoštol Pavel věřil, že modlitba je nedílnou součástí evangelizace a zakládání sborů. Modlil se a povzbuzoval první křesťany k tomu, aby se i oni sami modlili za šíření evangelia. Příklady toho vidíme v celém Novém zákoně:

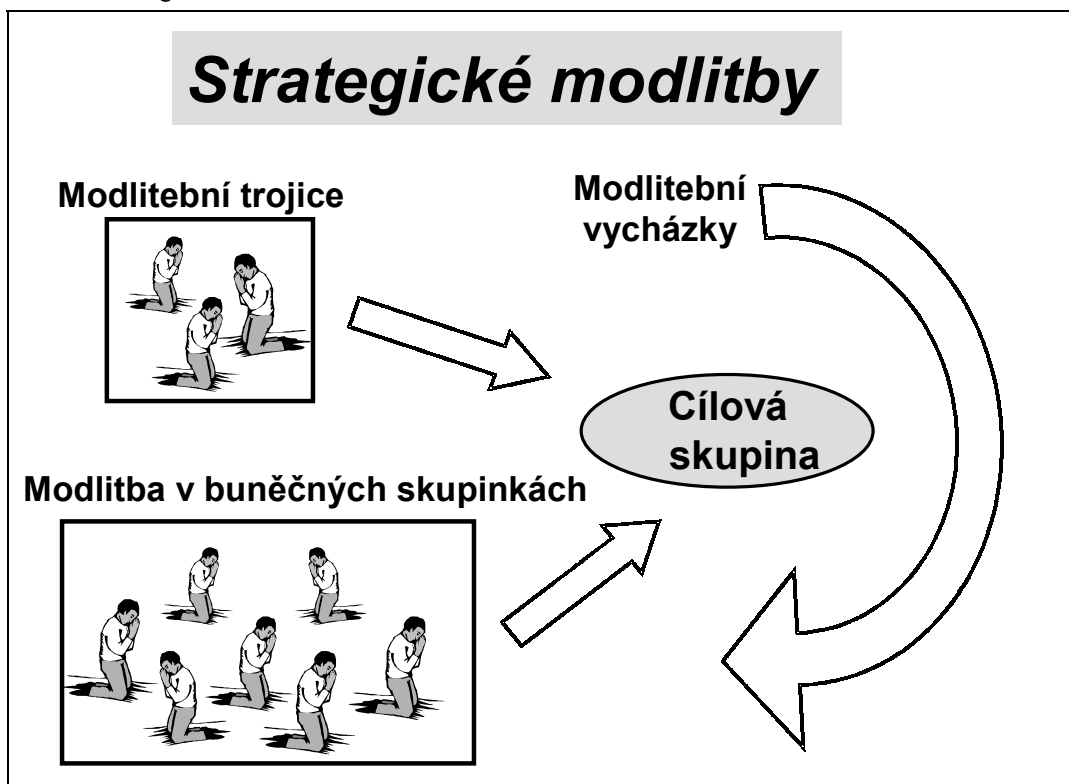
- Když Pavel mluví o své touze po tom, aby Židé přijali evangelium, píše věřícím v Římě: „Bratří, toužím z celého srdce a modlím se k Bohu, aby *Izrael došel spásy*“ (Ř 10:1).
- Když Pavel upozorňuje efezské křesťany na duchovní boj, do kterého jsou zapojeni, říká jim, aby si oblékli plnou Boží zbroj a postavili se proti ďábovým nástrahám. To v sobě zahrnovalo pochopení Božího pohledu na spasení, používání Božího slova jako meče a vytrvalou modlitbu. Pavel vybízel efezské věřící takto: „V každý čas se v Duchu svatém modlete a prostě, bděte na modlitbách a vytrvale se *přimlouvejte za všechny bratry*“ (Ef 6:18).
- S ohledem na postup evangelia Pavel konkrétně žádá věřící: „[Modlete se,] aby mi bylo dáno pravé slovo, kdykoliv promluví. Tak budu moci *směle oznamovat tajemství evangelia*, jehož jsem vyslancem i v okovech, a svobodně je zvěstovat, jak je mi uloženo.“ (Ef 6:19-20).
- Pavel napsal podobná slova i věřícím v Kolosech: „V modlitbách buďte vytrvalí, bděte a děkujte Bohu. Modlete se také za nás, aby *Bůh otevřel dveře našemu slovu*, abych mohl zvěstovat tajemství Kristovo, pro něž jsem teď ve vězení, a tak je mohl rozhlásit; neboť k tomu jsem poslán.“ (Kol 4:2-4).
- Pavel také napsal sboru v Tesalonice: „A tak, bratří, modlete se za nás, *aby se slovo Páně stále šířilo* a bylo oslaveno jako u vás a abychom byli vysvobozeni od pochybných a zlých lidí. Neboť ne všichni věří. Ale Pán je věrný; on vás posílí a ochrání od zlého“ (2Tes 3:1-3).

Z těchto oddílů je jasné, že první křesťané se strategicky modlili za šíření evangelia a proti zlým silám, které evangelium bránily. Stejně modlitby jsou potřeba i dnes. Když budete rozvíjet a realizovat strategii zakládání sborů, *berte modlitbu vážně*. Nic nedělejte bez modlitby. Vaše služba zakládání sborů se musí zrodit z modliteb a pak musí být od samého začátku až do konce zaplavována dalšími modlitbami.

II. JAK SPOJIT MODLITBU S EVANGELIZACÍ A ZAKLÁDÁNÍM SBORŮ

V předcházející části jsme viděli, že apoštol Pavel vnímal modlitbu jako nedílnou součást evangelizace a zakládání sborů. Jakými praktickými způsoby však můžete zapojit ostatní věřící do modliteb za svou službu zakládání sborů? Na některé nápady se podíváme v této části lekce. Zásadní význam pro mobilizaci k modlitbám za zakládání sborů mají tyto body:

- Proste Boha, aby vás vedl k lidem, kterým leží na srdci vaše cílová oblast.
- Vytrvale předávejte informace o své službě modlitebnímu týmu, který vás podporuje.
- Povzbuzujte k pravidelným, konkrétním a soustředěným modlitbám *za to*, aby evangelium pronikalo do srdcí lidí žijících ve vaší cílové oblasti a *proti* zlým vlivům, které drží lidi v satanově zajetí a brání šíření evangelia ve vaší cílové oblasti.

Obrázek 3.1 Různé formy modliteb

A. Modlitba v buněčných skupinkách

V lekcích zabývajících se buněčnými skupinkami se dozvíte, že skupinky jsou místem, kde se lidé mohou setkávat s Kristem v Jeho slovu a v životech věřících. Buněčné skupinky mají za úkol růst a dělit se — na každém setkání by měl být vyhrazený čas pro modlitby za nevěřící přátele, příbuzné a spolupracovníky členů skupinky. Buněčné skupinky mohou také pořádat modlitební procházky po okolí a modlit se za zvláštní evangelizační příležitosti. Vedoucí buněčných skupinek mohou členy informovat o misijních akcích, za které se mohou modlit (viz příručka 2, lekce 4 o buněčných skupinkách „Evangelizace buněčných skupinek“).

B. Modlitební trojice

Modlitební trojice se skládá ze tří jednotlivců nebo párů, které se pravidelně scházejí (buď každý týden nebo každý druhý týden) a modlí se za tři nevěřící přátele, spolupracovníky nebo sousedy, které by rádi

přivedli ke Kristu. V ideálním případě by to měli být lidé, se kterými se modlitebníci často vidí nebo s nimiž hodně mluví. Modlitební trojice se podrobně probírají v příloze 3A.

Modlitební trojice se dají výborně použít v okamžiku, kdy má zakladatel sborů v cílové oblasti k dispozici malou skupinu věřících, kteří mu chtějí pomoci založit sbor. Je to také výborný způsob, jak vést nové věřící k modlitbám za jejich nespasené přátele. Modlitební trojice jsou navíc velmi vhodné pro mobilizaci stávajících sborů k evangelizaci okolní společnosti.

C. Modlitební procházky

Modlitební procházky nejsou žádná nová myšlenka. V Evropě vzniklo mnoho modlitebních pochodů tak, že mniši chodili a modlili se na poutích od města k městu a od katedrály ke katedrále. Modlitební procházky umožňují účastníkům dostat se ven z modlitebny a být tam, kde je vidět, co okolní svět potřebuje. Když jsme zavření v jedné místnosti, nemáme stejný pohled na věci jako v okamžiku, kdy stojíme tváří v tvář skutečným životním situacím a potřebám. Procházka po okolí spojená s modlitbou nám dá na danou oblast a její potřeby úplně jiný pohled než pouhá příjemná procházka bez modliteb.

Při zakládání sborů jsou modlitební procházky nástrojem, který může rozbít tvrdou půdu a připravit lidská srdce ke slyšení evangelia. Modlitební procházky by měl tým zakladatelů sborů nebo jakýchkoli jiných modlitebníků pořádat se zřetelem na konkrétní cílovou oblast. Bude třeba tuto oblast obcházet, procházet a trávit v ní čas, to vše v modlitbách. Je třeba mít při tom citlivost na vedení Ducha svatého.

Po modlitebních procházkách by měla následovat cílená evangelizace. Modlitby jsou jejím nutným předpokladem a podporou. Pokud se svým týmem zakládání sborů plánujete rozdávat literaturu, promítat film Ježíš, sytit hladové nebo provádět jakoukoli další misijní aktivitu, klíčovou součástí toho všeho by měla být modlitba před a během celé události. Modlitební procházka rozbíjí tvrdou půdu a připravuje srdce a domovy k přijetí semínka Božího slova. Ulice, za které se někdo takto modlil, nesou mnohem více ovoce než ty, za které se křesťané nemodlili.

Modlitební procházky mohou mít různé podoby: mohou chodit jednotlivci, velké skupiny nebo menší skupinky. Následující dvě případové studie jsou příklady ze života a ukazují, jak byly modlitební procházky využity jako součást strategie zakládání sborů.

1. Případová studie — týmová procházka

Padlo rozhodnutí založit sbor ve čtvrti, která byla proslulá velkým počtem problémových rodin. Vyskytovaly se tam mnohé problémy s nezaměstnaností, rozbitými rodinami, drogami a kriminalitou. V rané fázi zakládání sboru byla naplánována procházka všemi místními ulicemi. Když modlitební tým šel a modlil se, jednotliví jeho účastníci si zaznamenávali postřehy, které jim na srdce položil Duch svatý. Po této první procházce následovalo ještě mnoho dalších. Někeré modlitební procházky obcházely místní školy, některé se zaměřily na obchodní centra a jiné na obytné bloky. Jedna modlitební procházka se konala v lese nad zmíněnou čtvrtí. V tomto lese, známém jako oblíbené místo prodeje drog, se na stromech našly symboly čarodějnictví. Celý tým se zastavil a modlil se proti těmto ďábelským vlivům. Za tři roky od okamžiku, kdy byla čtvrť vybrána k založení nového sboru, tam kriminalita poklesla o 40% a vznikl sbor o 70–80 lidech. Proti silám zla se tam teď vede duchovní boj a Bůh jedná v mnoha životech (DAWN Europa Prayer Manual, srpen 1994, str. 13).

2. Případová studie — rodinná procházka

Zakladatel sborů a jeho rodina se přestěhovali do bytu ve městě, kde chtěli založit sbor. Jednoho dne večer se rodina společně procházela po domě. Zastavili se před každým bytem a každý člen rodiny se modlil za jeho obyvatele. Malý syn se modlil, aby všichni členové domácnosti přijali do svých srdcí Pána Ježíše. Jedna dcera se modlila, aby měla rodina dostatek peněz, a druhá se přimlouvala za dobré rodinné vztahy. Matka se modlila za zdraví členů rodiny a otec prosil o Boží požehnání pro tu kterou domácnost. Po této modlitební procházce postupně v domě uvěřilo 14 lidí a vznikl tam malý sboreček.

3. Praktické rady týkající se modlitebních procházek

- **Určete si oblast, kterou budete procházet.** Budete se muset rozhodnout, zda vybrat poměrně malou oblast a pravidelně se za ni přimlouvat, nebo zda postupně kousek po kousku

projít nějakou větší oblast. Toto rozhodnutí by mělo být společné se zakladatelem sboru nebo celým týmem, aby modlitební procházky odpovídaly pořádaným evangelizačním aktivitám.

- **Vyhradte si na procházky konkrétní čas.** Modlete se v malých skupinkách po dvou nebo třech lidech. Kolemjdoucí se nebudou cítit zvláště, když si budete jakoby potichu povídat, na rozdíl od toho, jaký dojem by na ně dělala velká skupina, ve které by se někdo nahlas modlil. Na celou modlitební procházku stanovte časový limit.
- **Rozhodněte se pro konkrétní téma modliteb,** jako například ochrana dětí, modlitby za chudé, obrácení ke Kristu, rasová snášenlivost apod. (v další části lekce je uveden seznam možných témat). Rozhodněte se pro konkrétní úsek s Písmem, na který budou vaše modlitby navazovat. Jako návod ke svým modlitbám můžete například použít jednotlivé části Modlitby Páně, nebo se rozhodnout modlit se jednotlivé verše některého žalmu.
- **Zvolte pohodlné, ale vytrvalé tempo, abyste obešli všechna potřebná místa a nikde příliš dlouho na něco nekoukali.** Modlete se s otevřenými očima, jako byste rozmlouvali, a říkejte Pánu o potřebách lidí kolem, o domovech, které míváte, o školách, obchodech, firmách apod. Nějakou část procházky se modlete potichu, zvláště když míváte jiné chodce.
- **Na konci modlitební procházky se krátce podělte o své dojmy.** Tyto myšlenky a dojmy si запиšte do svého duchovního deníku. Stanovte datum další modlitební procházky.

D. Podpůrný modlitební tým

Každý zakladatel sborů nebo tým zakladatelů sborů by se měl pokusit vybudovat podpůrný modlitební tým. Měli by v něm být lidé z vašeho sboru nebo jiní křesťanští přátelé či rodiny, které mají na srdci modlitby za vás, váš tým, vaše rodiny a vaši službu zakládání sborů. Poproste lidi, aby se za vás pravidelně modlili, například jednou týdně, každý den nebo jednou za měsíc. Jména těchto lidí a dny, ve kterých se za vás modlí, si napište do kalendáře. To vám pomůže si vzpomenout, kdo se za vás kdy modlí, takže budete vědět, na koho se obrátit s naléhavými modlitebními předměty.

Váš podpůrný modlitební tým se dokonce může jednou za měsíc nebo i častěji scházet a společně se modlit za vás i za vaši službu. Jeden člověk z modlitebního týmu by měl být zodpovědný za kontakt se zakladateli sborů a získávat od nich nové modlitební předměty a informace o vyslyšených modlitbách. Modlitební tým by měl vědět o tom, za co je třeba prosit a jak Bůh na různé prosby odpovídal, aby se mohli radovat z toho, co Pán dělá, a modlit se dál.

E. Témata strategicky významných modliteb

Buněčné skupinky, modlitební vycházky a podpůrné modlitební týmy potřebují konkrétní témata, na která by měli své modlitby zaměřit. Následují příklady témat, které můžete použít v průběhu procházek nebo jako náměty pro tým. Z průzkumu cílové oblasti zjistíte další konkrétní témata, na která bude třeba myslet spolu s těmi níže uvedenými.

- Za rodiny, aby byly silné a požehnané a přijaly Pána.
- Za nezaměstnané, aby našli práci.
- Za sbory a jednotlivce, aby hladověli po Bohu.
- Za školy, aby učitelé i studenti poznali Kristův pokoj a lásku.
- Za obchody a banky, aby ve finančních transakcích panovala spravedlnost.
- Za státní samosprávu, aby se stala místem spravedlnosti, kde se dělají správná rozhodnutí a moc je uplatňována dobrým způsobem.
- Modlete se, aby Bůh ukázal strážce bran — lidi, kteří mají na společnost vliv a pokud se obrátí, otevrou dveře pronikání evangelia dál.

III. PRŮZKUM: SHROMAŽDOVÁNÍ INFORMACÍ K MODLITBÁM

Jednou z prvních aktivit, kterou jste jako zakladatelé sborů prováděli, byl průzkum cílové oblasti (příručka 1, Víze SZS, lekce 4: „Principy průzkumu“). Teď můžete výsledky průzkumu použít jako modlitební seznam.

Průzkum jste zahájili nalezením sborů a misijních skupin, které působí ve vaší cílové oblasti. Modlete se jednotlivě za každý z nich — za duchovní růst, za evangelizaci, za problémy, které mají. Vnímají obyvatelé cílové oblasti církev jako něco pozitivního nebo negativního? Roste tam církev? Kde? Modlete se jako Ježíš

v Janovi 17:23: „aby byli uvedeni v dokonalost jednoty a svět aby poznal, že ty jsi mě poslal a zamiloval sis je tak jako mne.“

Když se budete modlit, pamatujte na různé skupiny, které jste odhalili při průzkumu pole ke žni. Jde o oblast, která je známá kvůli chudobě, bohatství, prostituci, pronásledování apod.? Proste Boha, aby vám ukázal, jak zasáhnout lidi z různých skupin. Měli byste ve jménu Ježíše naplňovat fyzické potřeby některých lidí? Jsou v oblasti nějaké skupiny, které se zabývají New age, okultismem nebo satanismem? Modlete se, aby Bůh své lidi vysvobodil od působení zlého skrze tyto skupiny (Mt 6:13). Modlete se jménem za představitele moci a vlivné obyvatele. Proste Boha, aby vám zázračným způsobem umožnil kontakt s lidmi, kteří mohou otevřít dveře šíření evangelia v celé oblasti.

Informace, které jste v rámci průzkumu získali, by se měly stát součástí vašich každodenních modliteb za cílovou skupinu lidí. Použijte je k určení cílů modlitebních procházek a získání moudrosti ohledně pořádání evangelizačních akcí. O všechny nápady se podělte se svým modlitebním týmem a s ostatními lidmi, kterým leží vaše cílová oblast na srdci.

ZÁVĚR

Mezi křesťany se říká, že „Boží armáda vítězí na kolenou“. Tento obraz ukazuje strategicky významnou roli modlitby při růstu Božího království zde na zemi. Zakládání sborů je duchovní činnost, jejíž součástí je duchovní boj proti mocnostem temnoty (Ef 6). Jako zakladatelé sborů musíme mít jistotu, že naše dílo se zrodilo z modliteb, modlitby mu předcházely a také jej doprovází. Pouze tehdy může nést ovoce tak, jak si Bůh přál.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak moc se věnujete modlitbě (Kol 4:2-4) nebo se neustále modlíte (Ef 6:18), jak nabádal první křesťany apoštol Pavel?
2. Byli jste už někdy na modlitební procházce? Popište, jaké to bylo. Co jste dělali? Kam jste šli? Za co jste se modlili? Jak to ovlivnilo vaši službu v té oblasti?
3. Napadají vás nějaké způsoby, jak podpořit modlitby za vaši službu zakládání sborů?
4. Jakými způsoby je možné informovat svůj podpůrný modlitební tým o potřebách a odpovědích na modlitby?
5. Jaké informace by bylo dobré modlitebnímu týmu předávat a jaké informace by bylo lepší si nechat pro sebe?
6. Uved'te příklady situací, na kterých jste si uvědomili, že modlitba souvisí s evangelizací. Jaké to přineslo výsledky?

AKČNÍ PLÁN

1. Pokud jste to ještě neudělali, tak vybudujte svůj podpůrný modlitební tým. Poproste alespoň tři další věřící, aby se za vaši službu každý týden modlili. Jak je budete informovat a modlitebních předmětech a odpovědích na modlitby?

2. Zorganizujte spolu se svým týmem zakládání sborů nebo s někým jiným alespoň jednu modlitební procházku s modlitbami za získání lidí pro Krista. Se svým rádcem nebo učitelem proberte, jak to dopadlo.

LITERATURA

Livingston, Glenn: *Prayer that Strengthens and Expands the Church*. South Holland, IL: 1999. (tato publikace *Aliance pro saturační zakládání sborů* je k dispozici od The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL, 60473 USA. tel 1-800-334-7017. Email: BibleLeague@xc.org)

Mills, Brian: *DAWN Europa Prayer Manual*. Birkshire, England: DAWN Europa, 1994.

Modlitební trojice

I. CO JE TO MODLITEBNÍ TROJICE?

Modlitební trojice není nic jiného než jednoduchý způsob, jak získávat lidi pro Krista. Spojíte se prostě se dvěma dalšími křesťany a spolu se pravidelně modlíte za spasení devíti přátel nebo příbuzných, kteří ještě nepřijali Ježíše do svých srdcí. Pak se budete radovat z toho, že se naplňuje slovo z Matouše 18:19-20: „*Opět vám pravím, shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.*”

II. JAK SE MODLIT V MODLITEBNÍ TROJICI

- Vyberte si do trojice dva křesťanské přátele nebo příbuzné.
- Každý z vás si vybere jména tří lidí, kteří ještě neznají Ježíše jako svého Pána a Spasitele.
- Dohodnete si čas, kdy se budete každý týden scházet k modlitbám za těchto devět lidí. Můžete se scházet doma, v práci, ve škole nebo před bohoslužbou.
- Modlete se konkrétně za těchto devět lidí, aby přijali Ježíše jako svého Spasitele. V modlitbách nezapomeňte ani na jejich potřeby a rodinné příslušníky.
- Usilujte o přátelský a užitečný kontakt se svými třemi lidmi, jak to jen bude možné. Proste Boha, aby vám dal příležitost sdílet se s těmito lidmi o evangelium. Modlete se přitom jeden za druhého.
- Když lidé, za které se modlíte, uvěří, modlete se za ně dál, jak vás Pán povede, ale ve své trojici si vyberte další lidi, kteří ještě nejsou obrázení. Terčem vašich modliteb by měli být známí a příbuzní, kteří ještě nejsou věřící. *Poznámka: S použitím systému modlitební trojice se můžete modlit s celou svou rodinou!*

III. PRACOVNÍ LIST MODLITEBNÍ TROJICE

- Moji partneři v modlitební trojici jsou:

- Modlíme se za:

Uveďte jména devíti nevěřících přátel, za které se vaše modlitební trojice bude pravidelně přimlouvat:

Můj seznam	Seznam 2	Seznam 3

METODY STUDIA BIBLE

**METODY STUDIA
BIBLE**

1

LEKCE

Úvod do induktivní metody studia Bible

NECHAT SE VYUČOVAT BIBLÍ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je představit induktivní metodu studia Bible a vysvětlit, proč je lepší než jiné metody studia Bible.

☞ OSNOVA LEKCE

- Dedukce a indukce postupují v logice opačným směrem.
- Induktivní metoda je nejlepší metodou pro zjištění něčeho nového z Božího slova.
- Kroky induktivní metody jsou pozorování, výklad a aplikace.
- Pokud není induktivní studium uspěchané, poskytuje pevný základ pro porozumění Bibli.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět rozdílu mezi dedukcí a indukcí.
- Být přesvědčen, že induktivní metoda je lepší než „obvyklý“ přístup ke studiu Božího slova.
- Vědět, ze kterých tří částí se induktivní metoda skládá.

☞ PŘÍLOHY

1A Jak se k nám dostala Bible

Úvod

Bible je nejvýznamnější kniha, která byla kdy napsána. Prohlašuje, že obsahuje slova všemocného, nekonečného Boha, která mají za úkol přiblížit ho smrtelným lidem. Bible je také nejdůležitějším nástrojem moderního zakladatele sborů a kazatele. „Živé a mocné“ Boží slovo má sílu pronikat do srdcí a duší těch, které se snažíme získat pro Pána. Připravuje nás ke každému dobrému dílu, což je jistě i zakládání množících se sborů po celé zemi. Slouží jako měřítko, se kterým srovnáváme a ověřujeme všechny doktríny, zvyky, tradice i všechny ostatní knihy. Dějiny, tradice a lidský rozum nás mohou vést na scestí, ale Bible je pevně zakořeněná v Boží pravdě. Její vyučování je vždy správné. Její proroctví se vždy naplní. Její slova nám pomáhají získávat ztracené a vzdorovat ďáblu. Bible je pro náš křesťanský život a službu zcela nepostradatelná.

Protože věříme, že Bůh nám dal Bibli k poučení, musíme ji studovat pečlivě a číst ji přesně (2Tm 2:15). Nadpřirozená povaha Písem vyžaduje, abychom se při jejich čtení snažili *něco naučit* a ne *hledat tam to, co chceme slyšet*. Jak si můžeme být jisti, že jsme Boží slovo správně pochopili? Induktivní metoda studia Bible slouží k tomu, aby pomohla všem věřícím — ať už kazatelům nebo laikům — lépe pochopit, co Boží slovo říká. Lekce, kterou právě čtete, obsahuje úvod do jednotlivých částí této jednoduché a efektivní metody, zatímco následující lekce každou z těchto částí detailně popisují.

Induktivní metoda studia Bible slouží k tomu, aby pomohla všem věřícím — ať už kazatelům nebo laikům — lépe pochopit, co Boží slovo říká.

I. INDUKCE A DEDUKCE

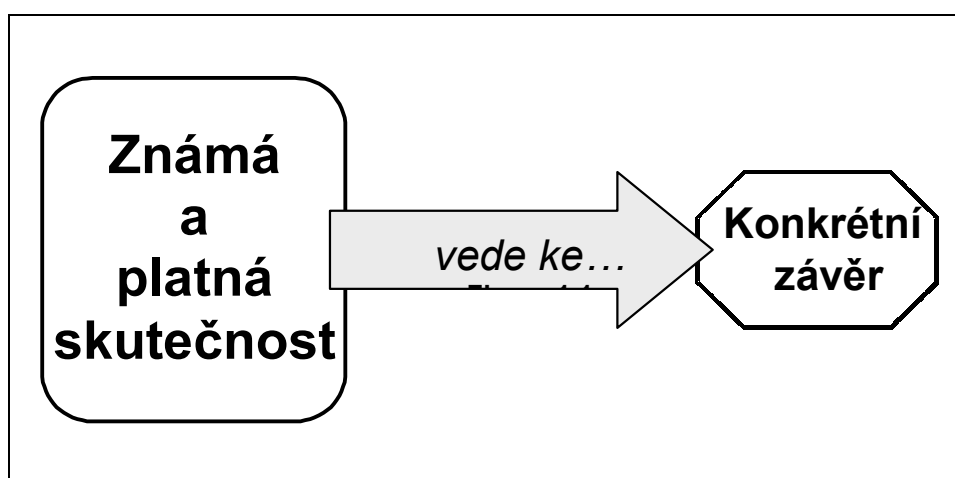
Dedukce a indukce jsou dva způsoby logického odvozování. Oba pracují s obecnými a konkrétními fakty. Obě metody se snaží dojít k nějakému závěru, používají však zcela opačný přístup. Deduktivní uvažování postupuje od obecného ke konkrétnímu, zatímco induktivní od konkrétního k obecnému. Křesťané využívají při studiu Bible obě metody, často si ale neuvědomují, jak každá z nich ovlivňuje jejich úvahy a závěry.

A. Deduktivní přístup

Deduktivní uvažování používají lidé v mnoha různých profesích. Schopnost dedukce je velmi žádaná vlastnost a bylo o ní napsáno mnoho knih. Cílem této lekce není snižovat hodnotu dedukce, ale ukázat, že ke studiu Bible není tak vhodná jako indukce.

1. Deduktivní úvaha

Dalo by se říci, že deduktivní odvozování postupuje od obecného ke konkrétnímu. Začíná tedy známou a přijímanou myšlenkou nebo předpokladem. Tento předpoklad se pak srovná s konkrétní situací a vznikne závěr. Základem tohoto závěru je to, že *obecný předpoklad* je pravdivý a že konkrétní situace *se podobá předpokládané situaci*. Jinak řečeno, obecný předpoklad ovládá nebo alespoň silně ovlivňuje způsob, jak pohlízíme na danou situaci. Uveďme příklad. Víme, že zasněžené schody bývají obvykle kluzké, takže si budeme na každých zasněžených schodech dávat pozor, ačkoli jsme na tomto konkrétním schodišti třeba ještě nikdy neuklouzli. Naše obecná zkušenost se zasněženými schody nás vedla k tomuto logickému a rozumnému závěru. Obrázek 1.1 ukazuje směr deduktivního uvažování.

Obrázek 1.1 Deduktivní uvažování

Deduktivní uvažování má jednu hlavní slabinu. Pokud je náš obecný předpoklad neplatný, nebude platit ani závěr, ke kterému dospějeme. Představme si například, že Rus se baví s Američanem a ten mu řekne „I was at the doctor“. V Rusku v tomto povolání pracují převážně ženy. Proto povede logická dedukce našeho Rusa k tomu, že daný lékař je žena. To však může často vést k omylu. V Rusku *existují* i lékaři mužského pohlaví a v některých zemích jsou lékaři *většinou* muži. V tomto případě nás mohou předchozí zkušenosti vést špatným směrem. *Předpokládáme*, že známe odpověď, místo abychom hledali co nejvíce vodítek ukazujících správným směrem.

2. Deduktivní studium Bible

Deduktivní metoda může být použita i ke studiu Bible, ale slabina této metody omezuje její použitelnost. Když studujeme Bibli, je důležité pochopit, *co Bůh říká*, a nesnažit se textu vnutit naše vlastní vysvětlení. Existují případy, kdy nemůžeme pochopit nějaký obtížný verš a musíme se spolehnout na naše obecné chápání Písma, abychom mohli zjistit, co tento verš *„asi říká“*. To by však měla být až ta poslední možnost. První krok by měla být modlitba, uvažování o verši a jeho opakované čtení, abychom se pokusili pochopit, co chce tento verš říci. Pokud se rychle „vzdáme“ a předpokládáme, že říká „to, co ostatní podobné verše“, může se nám stát, že Boží slovo velmi výrazně překroutíme. Nový zákon například používá slovo „kvas“ a v deseti z jedenácti případů to znamená „hřích“. Bylo by tedy logické předpokládat, že i jedenáctý výskyt tohoto slova v Matoušovi 13:33 mluví o hřích. Tato úvaha by však byla špatná, protože po přečtení celé pasáže v okolí Mt 13:33 zjistíme, že v tomto případě se mluví o Božím království!

3. "Normální" metoda

Dedukce je bohužel asi nejrozšířenější metodou studia Bible. Výsledkem je to, že jen málokdo se z Bible dozví mnoho nových věcí. Protože lidé přistupují k Písmu se svými *pevně danými předpoklady o tom, co říká*, nejsou schopni všimnout si specifických rysů studovaného verše a učit se z nich.

Ti, kdo vyučují Boží slovo, často už předem vědí, co chtějí říci, a v Bibli jen hledají verš, který bude podporovat jejich názor. Boží slovo je pak použito k podepření *našich vlastních* názorů místo toho, aby k nám promlouvalo o věcech, které skrze ně *chtěl říci Bůh*.

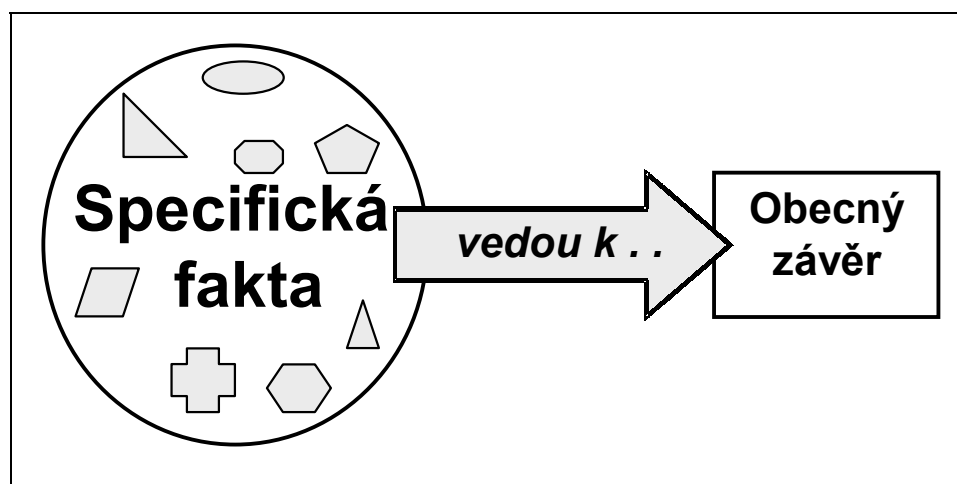
Ti, kdo vyučují Boží slovo, často už předem vědí, co chtějí říci, a v Bibli jen hledají verš, který bude podporovat jejich názor.

B. Induktivní přístup

Induktivní metoda je v mnoha ohledech opakem deduktivní metody. Zkoumá specifické rysy dané situace a pak se snaží na jejich základě zformulovat obecně platný princip. Obvykle se používá v situaci, kdy neznáme žádný obecný princip, který bychom na situaci mohli aplikovat, a nemůžeme tedy užít deduktivní úvahu.

1. Induktivní úvaha

Dedukce je v podstatě metoda, která využívá naše stávající znalosti a předpoklady. Indukce je naopak otázkou *učení*. Předpokládáme, že odpovědi zatím neznáme, a pečlivě studujeme fakta, abychom mohli pochopit, *co znamenají*. Tato metoda zdůrazňuje konkrétní rysy a specifika dané situace. Obrázek 1.2 ukazuje myšlenkový postup induktivního uvažování.

Obrázek 1.2 Induktivní uvažování

2. Induktivní studium Bible

Když ke studiu Bible používáme induktivní metodu, otevíráme Boží slovo jako ti, kteří se chtějí učit. Vyznáváme Bohu i sobě samým, že ještě neznáme všechny odpovědi. Máme za úkol věci *pochopit*. Jsme odhodláni pečlivě prostudovat celý text a dovolit Pánu, aby k nám skrze něj mluvil. Deduktivní metoda obvykle vede k rychle připravenému kázání, zatímco induktivní metoda vede k duchovnímu růstu.

3. Lepší metoda

Induktivní metoda je lepší než deduktivní, protože nejvyšší autoritou je v ní *Bible* a ne naše vlastní představy. Je také lepší, protože spojuje proces pochopení textu s aplikací biblických principů do našich životů. Při studiu Bible se díváme, jak Bůh jednal s lidmi v konkrétních situacích, okamžicích a souvislostech. Naším úkolem je vzít tyto poznatky a zformovat z nich biblický princip. Tento princip pak využijeme v nějaké naší podobné situaci, takže jej můžeme ve svém životě aplikovat. Průběh induktivní metody studia Bible je tedy:

- **Pozorování** faktů v kontextu Písma

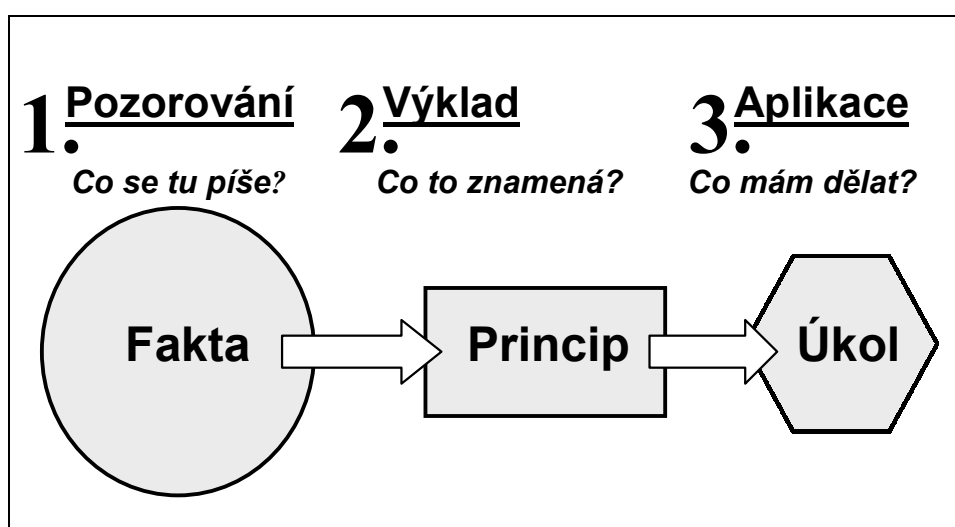
- **Výklad** vedoucí k nalezení principu, který daná pasáž učí
- **Aplikace** principu do podobných situací v našich životech

II. TŘI ČÁSTI INDUKTIVNÍHO STUDIA BIBLE

Při induktivním studiu Bible má každý z těchto tří kroků velký význam. Jeden vychází z druhého a společně nás vedou od biblického textu ke správné aplikaci do života. Dalo by se říci, že každý ze tří kroků pokládá k textu jinou otázku:

- Co se tu píše? (pozorování)
- Co to znamená? (výklad)
- Co mám dělat? (aplikace)

Vztah mezi těmito třemi kroky je znázorněn na obrázku 1.3. Povšimněte si logického postupu od jednoho kroku ke druhému — od biblického textu až k aplikaci do našeho křesťanského života. Pokud neděláme kroky v určeném pořadí, výsledek bude špatný.

Obrázek 1.3 Tři kroky

A. Pozorování — co se tu píše?

Prvním krokem induktivní metody je pozorování. Je to také krok nejdůležitější, stejně jako je dobrý základ nutným předpokladem dobře postaveného domu. V této fázi pozorujeme text, hledáme všechny detaily, které je možno objevit, a zaznamenáváme si své postřehy. Klíčem k této fázi je pokládat si posloupnost otázek jako „Kdo? Co? Proč? Kde? Kdy?“ apod. Tyto otázky nám pomáhají soustředit se na to, *co Bible říká*, takže do ní nebudeme zanášet své vlastní myšlenky a představy. Pečlivě také prostudujeme kontext a souvislosti daného verše, odstavce, kapitoly a knihy, abychom zjistili, v jaké situaci byl text napsán a pochopili ji. V tomto okamžiku je velmi důležité *nesnažit se daný text vykládat ani aplikovat*. Nejprve je třeba zjistit všechny dostupné informace a teprve v dalším kroku (výklad) se podívat na význam toho, co jsme zjistili.

B. Výklad — co to znamená?

Proces výkladu má dvě části. První z nich má za úkol zjistit, *co měl text říkat svým původním adresátům*. Druhá část se pak snaží zformulovat *poselství pasáže jako biblický princip*, který můžeme aplikovat do dalších podobných situací.

Tato obtížná fáze vyžaduje důkladné přemýšlení spojené s modlitbami a s vedením Ducha Svatého. V tomto okamžiku je třeba porovnat všechny naše znalosti původní historické, zeměpisné, politické, kulturní a náboženské situace s fakty, která jsme odhalili ve fázi pozorování. Všechna fakta, která jsme při pozorování opomenuli, nám v tomto okamžiku ztěžují práci. Ve fázi výkladu je také vhodné daný text porovnat s jinými podobnými úseky a zjistit, jestli nám mohou pomoci ho lépe pochopit. Musíme si však dávat pozor na to, aby takové vysvětlení neopomíjelo specifické znaky z textu, který studujeme. Pokud je význam pasáže stále ještě nejasný, občas je nutné vrátit se zpět k pozorování a snažit se získat další informace.

C. Aplikace — co mám dělat?

Poslední fází induktivní metody studia Bible je aplikace. Aplikace bere výsledky výkladu a rozhoduje, jak by se mohl daný princip použít v naší situaci. Protože jsme pečlivě prozkoumali souvislosti původního úseku včetně všech souvisejících detailů, můžeme podobné souvislosti hledat i v dnešní době.

Problém s tímto krokem je zjistit, která z dnešních situací je skutečně analogií původní biblické situace. Pouze v případě, kdy jsme schopni ukázat, že taková podobnost existuje, můžeme prohlásit „toto praví Pán“. Pokud je naše situace skutečně stejná jako ta biblická, pak můžeme předpokládat, že Pán od nás očekává, že daný princip budeme aplikovat do svých vlastních životů. V tom případě je důležité ptát se *konkrétně a jasně*, „co máme dělat.“

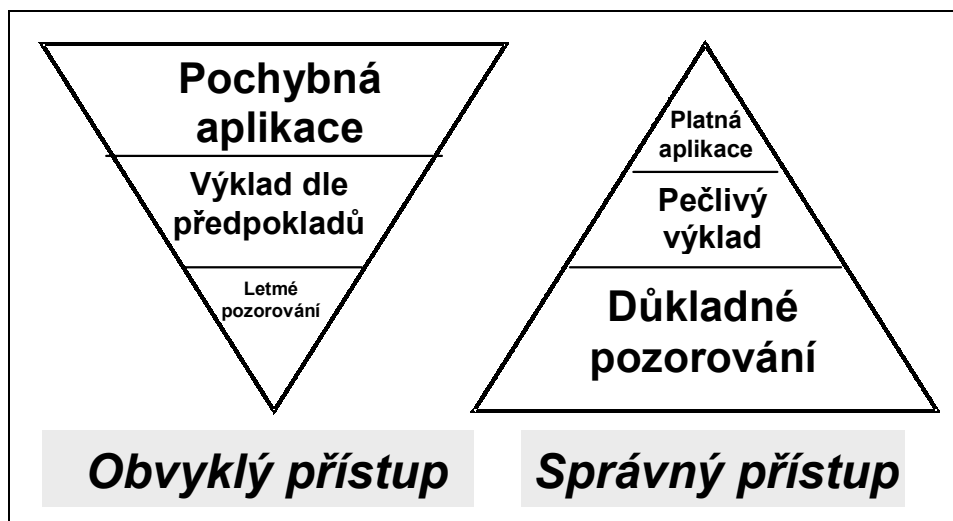
III. BUDOVÁNÍ PEVNÉ PYRAMIDY

Je důležité ani jeden z uvedených kroků nevynechat ani neměnit jejich pořadí. Není možné správně určit, co daný úsek říká, aniž bychom ho nejdříve pečlivě prozkoumali, a je zbytečné ptát se, co máme dělat, dokud nebudeme vědět, co daný úsek říká. Je tedy zásadně důležité vyhradit si na správné použití induktivní metody studia Bible dostatek času.

A. Spěch

Nejobvyklejší chybou při používání induktivní metody je strávit příliš málo času pozorováním. Člověk, který studuje Bibli, si celý úsek rychle přečte a předpokládá, že ví, co se tam píše. Tím končí celý proces učení. Výsledkem je chápání pasáže úplně stejně jako na počátku. Písmo k nám nemělo možnost mluvit nebo nás vyučovat. Pokud budeme k Božím slovu přistupovat tímto způsobem, naše biblické znalosti neporostou. Bible je živá a mocná. Nikdy nemůžeme zcela pochopit hloubku jejího učení. Každý, kdo k ní přistupuje a chce se z ní učit, se dozvídá něco nového — pokud tomu ovšem věnuje dostatek času a námahy.

Každý, kdo k Bibli přistupuje a chce se z ní učit, se dozvídá něco nového — pokud tomu ovšem věnuje dostatek času a námahy.

Obrázek 1.4 Dobrý a špatný základ

Křesťanští pracovníci často celý proces úspěchají, protože musejí rychle připravit vyučování pro ostatní. Nebo proto, že jsou líní. V každém případě je výsledkem takové špatné přípravy špatné kázání bez Boží moci. Úspěchání celého procesu studia Bible se dá přirovnat k obrácené pyramidě na levé straně obrázku 1.4. Buď se letmé pozorování rozvine do zbrklého výkladu nebo se nějaký předem připravený výklad „navěsí“ na text, který mu snad bude odpovídat. Nakonec je na tomto vratkém základě vybudováno kázání nebo vyučování. Je smutné, že takováto kázání jsou v dnešních sborech vůbec nejrozšířenější.

B. Pevný základ

Pyramida na pravé straně obrázku 1.4 ukazuje správné využití induktivní metody. Povšimněte si, že největší část tvoří pozorování, pak následuje výklad a nejmenší část tvoří aplikace. Tato aplikace je však jasná a platná, protože je založená na důkladném studiu Bible.

Induktivní metodu můžeme přirovnat k dolování zlata. Nejdřív je třeba vzít tuny kamení, které obsahuje zlato, a rozbít je na rozumně velké kousky a propláchnou je (pozorování). Pak je třeba rozdrčenou směs prosít a objevit v ní zlaté nugety (výklad). Nakonec se nugety taví a vyrábí se z nich šperky nebo jiné věci k normálnímu použití (aplikace). Na konci celého procesu je jen drobná hrst zlata v porovnání s váhou původní horniny. Tento malý výsledek má však velkou hodnotu. Stejně tak výsledek studia Bible pomocí induktivní metody stojí za vynaloženou námahu.

ZÁVĚR

Induktivní metoda studia Bible je ke studiu nejvhodnější. Vede k přesnějšímu pochopení Bible a ke skutečnému duchovnímu růstu a učení. Je to tedy nejlepší metoda nejen pro kazatele a pastory, ale pro každého křesťana. Každý z nás by se měl nechat vyučovat přímo Bibli. Každý zakladatel sborů by měl nejen tuto metodu zvládnout, ale naučit ji všechny věřící, kteří jsou mu svěřeni.

Další lekce podrobně popíší, jak by měl přesně probíhat každý ze tří kroků induktivní metody. V rámci lekcí bude dost času na vyzkoušení a zvládnutí každé části celého procesu. Vynaložená námaha se mnohonásobně vrátí v nových věcech, které nám Boží slovo ukáže.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaký je hlavní rozdíl mezi dedukcí a indukcí?
2. Proč je induktivní metoda studia Bible lepší než deduktivní metoda?
3. V čem spočívá nebezpečí „obvyklého“ přístupu ke studiu Bible a kázání?

AKČNÍ PLÁN

1. Až budete příště studovat Bibli, poznamenejte si, kolik času trávíte pozorováním, výkladem a aplikací. Na základě těchto časů rozhodněte, zda používáte induktivní nebo deduktivní metodu nebo něco mezi tím.
2. V rámci přípravy na příští lekci, která se bude zabývat pozorováním, si vyberte krátký vzorový úsek Písma, který byste chtěli prostudovat (ne víc než zhruba jeden odstavec). Pak se nejméně dvě hodiny věnujte modlitbám a pozorování daného úseku. Proste Boha, aby otevřel vaše oči věcem, které jste předtím neviděli. Zapište si, co jste vypožorovali. Co jste se naučili?

Jak se k nám Bible dostala

BIBLE JE SPOLEHLIVÁ

Bible byla často napadána, navzdory svému jasnému vyučování o nadpřirozeném původu a zázracích a navzdory naplněným proroctvím, která dokázala její spolehlivost. Je pochopitelné, že satan se snaží za každou cenu zlehčit náš nejmocnější nástroj. Chce, aby Boží dělníci pochybovali o hodnotě Bible, zpochybňovali její přesnost, ignorovali ji nebo ji alespoň zanedbávali. Když však pochopíme původ Bible a proces, jak se dostala od Boha až k nám, pomůže nám to více si tohoto nádherného nástroje vážít a uvědomovat si, jak důležitá je pro náš úspěch ve službě. Bibli napsalo přes čtyřicet autorů ve třech jazycích v období 1400 let, a je tak největším literárním dílem v historii. Přesto její jednotnost, konzistence a nerozporuplnost dokazují, že jejím hlavním autorem je sám Bůh, jenž vedl každého lidského pisatele, aby zajistil, že dílo bude takové, jak ho plánoval.

JAK SE K NÁM BIBLE DOSTALA

Bůh usiloval a stále usiluje o to, aby se k nám Bible dostala spolehlivým způsobem. Tento proces začal u původních autorů a pokračuje v okamžiku, kdy dnes otvíráme Boží slovo. Celý proces se skládá z několika částí:

A. Inspirace

Pojem inspirace doslovně znamená, že Bůh „dýchá“ nebo „vydechne“, a potvrzuje, že Bible je výtvorem živého Boha (2Tm 3:16). Protože Bible je Boží dílo, musíme k němu přistupovat jako k takovému.

Bible není pouhým výtvorem lidského myšlení, nýbrž Božím slovem, které bylo vyřčeno lidskými ústy a zapsáno perem člověka. Všichni proroci a apoštolové tvrdili, že mluví a píší slova někoho jiného: samotného Boha. Dokonce Ježíš, Boží Syn, o sobě prohlašoval, že mluví jen ta slova, která mu dal jeho Otec. Podle 2. listu Petrova 1:20-21 „unášeni Duchem Svatým mluvili lidé poslaní od Boha“. Je důležité si povšimnout, že inspirovaná je samotná Bible, ne její lidští pisatelé. Kromě toho se inspirace týká nikoli literární kvality, nýbrž božského původu a charakteru textu.

B. Uchování

Lidé od počátku chápali jedinečnou podstatu Bible. Věrní muži přesně opisovali biblické texty vždy s velkou péčí. Udělali jen velmi málo chyb a značné množství objevených rukopisů nám umožňuje najít a opravit chyby, k nimž došlo. Je jen velmi málo biblických úseků, kde nemáme dostatek dokladů k tomu, abychom definitivně znali původní text; a žádný z nich neobsahuje významné otázky nebo učení.

Když uvážíme množství opisovatelů, tisíce let kopírování, četné jazyky, do kterých byla Bible přepsána, širokou zeměpisnou oblast a mnohé pokusy Bibli zničit, je úžasné, že máme tak spolehlivý a přesný text. Bůh nepochybně působil, aby ji zachoval pro naše použití.

C. Kanonizace

Pojem „kánón“ je přejat z řeckého slova, které znamená „pravidlo“ nebo „standard“. Křesťané kánón používali od 4. století k identifikaci autoritativního seznamu knih, které patří ke Starému a Novému zákonu, a pomocí kánónu se posuzují všechny ostatní knihy.

K úkolu kanonizace přispělo s Boží pomocí mnoho raných církevních otců a církevních koncílů. Prověřovali vlastní svědectví knih, doklady o autorovi, jednotu knihy s ostatními přijatými knihami a přijetí knihy církví. Formování kánónu Starého a Nového zákona byl spíše proces než událost a docházelo k němu pod dohledem Ducha Svatého.

Za dob Ježíšových se Starý zákon skládal ze Zákona, Proroků a Spisů. Na počátku křesťanského letopočtu se všeobecně přijímalo všech třicet devět starozákonních knih, přičemž nejstarší dochovaný kanonický soupis se datuje do doby okolo roku 170 n.l. Formování novozákonního kánonu s jeho nynějšími sedmadvaceti knihami bylo dokončeno ve 4. století. V rámci církve byl obecný souhlas, že Bible se skládá z dnešních šedesáti šesti knih. Výjimku v tomto souladu tvoří apokryfy.

Apokryfy jsou protestanty odmítány, zatímco pravoslavná a římskokatolická církev je přijímají. Avšak mezi apokryfními spisy a ostatními šestašedesáti knihami je vidět významný rozdíl. Apokryfy si nečiní nárok na to, že jsou Písmem, obsahují zjevné chyby a židovská obec jim upřela kanonický statut. Apokryfy však mají způsob zbožnosti, který je přitažlivý pro liturgickou bohoslužbu v pravoslavné a římskokatolické církvi. Apokryfy obsahují také několik děl, která římskokatolické církvi přišla vhod v zápase s protestanty, což možná ovlivnilo tridentský koncil, aby je v roce 1548 zahrnul do kánonu římské církve.

D. Překlad

Zbožní lidé usilovně pracovali na tom, aby mohl každý člověk slyšet Boží slovo ve svém vlastním jazyce. Je to obrovský úkol, který stále ještě pokračuje. Moderní jazyky a kultury se často velmi liší od biblických dob a neustále se mění. Překladatelé musí volit ta nejlepší slova a fráze, aby přenesly význam původních jazyků, a přitom aby stále byly snadno srozumitelné lidem bez rozdílů věku nebo úrovně vzdělání. Žádný překlad není dokonalý, ale moderní bádání, objevy nových rukopisů a růst biblického chápání v tomto nekonečném úkolu pomáhají. Neustálé srovnávání s původními jazyky je nezbytné, aby se zajistilo, že konkrétní překlad přesně vystihuje smysl Božího slova. Bůh používá nadané, vzdělané a schopné lidi, kteří v tomto stále pokračujícím a životně důležitém kroku a spoléhají na jeho vedení a moudrost.

E. Osvícení (iluminace)

Když křesťan čte, studuje a rozjímá nad Božím slovem, Duch Svatý mu zjevuje jeho smysl. Tento proces osvícení také nekončí – nebo by neměl končit. Je to společné úsilí. Člověk se nemůže učít bez Ducha (1K 2:11-14; Ž 119:18) a Duch neučí bez úsilí člověka (2Tm 2:15; Ž 119:97-99; Př 2:1-5).

Vyučování Božímu slovu je zvláštní čest (2Tm 4:17), ale také vážná odpovědnost (Jk 3:1). Člověk by se do něj nikdy neměl pouštět bez vážné přípravy s modlitbou. A přesto Bůh učinil všechna nezbytná opatření, abychom měli spolehlivý text v našem jazyce, a umožnil nám chápat jeho Slovo prostřednictvím pomoci Ducha. Nechybí nic jiného, než naše rozhodnutí správně s ním zacházet a věrně ho používat k rozvoji především vlastního křesťanského života a pak k naší službě ostatním. Jaká výsada je být součástí tohoto procesu přinášení živého Božího slova potřebnému a hynoucímu světu!

ZÁVĚR

Bůh dohlíží na předávání svého Slova od okamžiku původního sepsání až do chvíle, kdy my sami otevřeme svou Bibli a hledáme v ní pokyny pro svůj život. Kopie, kterou držíme v rukou, je spolehlivá jak pro použití v osobním růstu, tak ve službě. Je to však živá a duchovní kniha, kterou lze pochopit pouze tehdy, když k ní přistupujeme s modlitbou a v úctě a dovolíme Duchu svatému otevřít nám oči, abychom viděli pravdu, která je v Písmu obsažená. Díky Bohu za to, že nám dal tak nádhernou knihu, aby nás vedl.

METODY STUDIA
BIBLE

LEKCE 2

Pozorování Božího slova

CO SE TU PÍŠE?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat zakladateli sborů, jak studovat Bibli pomocí principu induktivního studia Bible zvaného „pozorování“.

☞ OSNOVA LEKCE

- Úspěšné studium Bible by mělo být prostoupeno modlitbou.
- Souvislosti jsou nesmírně důležité.
- Ke každému úseku si pokládáme šest klíčových otázek.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak připravit otázky k pozorování při induktivním studiu Bible.
- Být odhodlán pečlivě studovat Boží slovo.

☞ PŘÍLOHA

2A Jazyk Bible

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce pokračuje hodinovým praktickým nácvikem, který se zaměří na aplikaci principů pozorování. Tato lekce obsahuje vzorové otázky k pozorování 1. kapitoly Jeremiáše. Měli byste zdůraznit, jaké druhy otázek je třeba pokládat, protože účastníci budou v této praktické části vytvářet své vlastní otázky.

Úvod

Všichni křesťané by měli být schopni studovat Bibli pro svůj osobní duchovní růst i pro růst těch, kteří jsou jim svěřeni. Bůh dal každému věřícímu jednoho hlavního učitele — Ducha svatého. Neměli bychom nikdy zapomenout na svou závislost na Božím duchu, který nás vyučuje a dává moc poslechnout Boha v tom, co se naučíme. S Boží pomocí může Bibli rozumět každý věřící, i když nebude mít k dispozici žádné další knihy. Bůh navíc dal některým lidem zvláštní úlohu pomáhat jeho lidu objevovat biblické pravdy a správně je aplikovat do životů. Pro zakladatele sborů je zvlášť důležité umět ostatním pomoci objevovat Boží pravdu skrze studium Bible.

Jeden z nejlepších způsobů systematického odhalování, chápání a aplikace Boží pravdy je induktivní metoda studia Bible. Tato metoda napomáhá zmíněnému procesu objevování Boží vůle třemi základními kroky, které se nazývají „pozorování“, „výklad“ a „aplikace“. Duch svatý nás vyučuje, ale Bůh také očekává, že budeme pečlivě studovat jeho slovo a využívat k tomu všechny prostředky, které nám dal k dispozici. Nikdy bychom se neměli rozhodovat mezi Duchem svatým na jedné straně a pilným studiem na straně druhé — obojí je důležité!

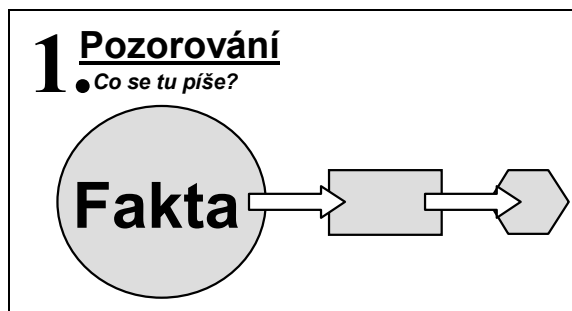
Tato lekce se soustředí na první krok induktivního studia Bible — pozorování. V předcházející lekce jsme zmínili, že pozorování je jako základna pyramidy. Pokud provedeme pečlivě a kvalitní pozorování, výsledný výklad a aplikace budou mnohem přesnější. Naším cílem by mělo být *přesné* porozumění toho, co po nás Bůh chce (co máme vědět a dělat), proto je pozorování nezbytným krokem celého procesu studia Bible.

Bůh očekává, že budeme pečlivě studovat jeho slovo a využívat k tomu všechny prostředky, které nám dal k dispozici.

I. POZOROVÁNÍ — CO SE V TEXTU PÍŠE?

Pozorování se zabývá detaily a fakty, které se nacházejí ve vybraném biblickém úseku. Odpovídá na otázku „Co se v textu píše?“ Jasně ukazuje, které lidi, místa, události, okolnosti, předměty, vztahy, období, osobní názory, myšlenky atd. měl pisatel textu na mysli a v jakých souvislostech text vznikl.

Studenti zabývající se klasickou světskou literaturou strávili bezpočet hodin snahou rozluštit význam textů napsaných velkými autory. V mnoha případech tento proces trval stovky nebo dokonce tisíce let od napsání těchto textů a stále se objevovaly nové postřehy. Uvažujte chvíli o některých velkých klasických autorech z vaší země a o hledání významu jejich spisů. Pokud má smysl zkoumat tato díla, kolikrát důležitější je asi studium živého, mocného, bezedného Slova všemohoucího Boha? Rychle si pročíst biblický úsek a předpokládat, že mu zcela rozumíme, je naprostá hloupost. Vždycky můžeme zjistit ještě něco nového.

A. Připravte se na pozorování

Protože je Bible inspirovaným Božím slovem, nemůžeme k ní přistupovat jako ke každé jiné knize. Naše schopnost Bibli rozumět závisí na několika různých věcech:

1. Víra

Písmo říká, že „tělesný člověk“ nemůže pochopit duchovní věci (1Kor 2:14 KR). Protože Ducha svatého mají jen ti, kdo činili pokání z hříchů a spolehli se na Kristovo spasení, nevěřící nemůže Bibli plně pochopit. To *neznamená*, že studium Bible je určeno pouze pro věřící, ale *znamená* to, že když jsou při studiu Bible přítomni nevěřící, jsou ve svém porozumění nutně omezení. Duch svatý jim chce v Bibli ukázat pravdu o hříchu, spravedlnosti a soudu, aby je tak mohl vést ke spasení. Studium Bible pro nevěřící by se tedy mělo soustředit na tyto základní kameny evangelia.

2. Modlitba

Správné studium Bible je vždycky prostoupeno modlitbou. Před začátkem studia bychom se měli modlit a vyznávat všechny hříchy nebo jiné překážky, které nám brání v přístupu k biblické zvěsti. Měli bychom se také modlit za pochopení (Ž 119:18, Ef 1:18). Během studia je užitečné modlit se za porozumění vždy, když narazíme na nejasný oddíl. Když pak studium dokončíme, měli bychom se modlit, abychom věděli, jak chce Bůh získané principy aplikovat do našeho života a do životů ostatních lidí.

Správné studium Bible je vždycky prostoupeno modlitbou.

3. Ochota poslechnout

Jakub nám říká, že musíme Slovu nejen naslouchat, ale také podle něho žít (Jk 1:22-25). Ježíš také řekl, že aplikování jeho slov do života je jako stavění domu na skále (Mt 7:24). Neposlušnost se však podobá stavění na písku (Mt 7:6). Bohu velmi záleží na tom, jak na jeho slovo reagujeme. Čím více toho víme, tím přísněji budeme souzeni.

4. Sebezkušování

Je pravda, že kazatel nebo zakladatel sborů je zodpovědný za to, aby ostatní učil Boží slovo. Máme za úkol „pást ovce“ (J 21:17). To nás však neomlouvá z aplikace získaných principů především do svých vlastních životů. Každý dobrý kuchař jídlo při vaření sám ochutnává, aby zjistil, jestli už se dá předložit jiným. Měli bychom přinejmenším hledat i aplikaci pro sebe, i když máme za úkol kázat ostatním. Ještě užitečnější je však účastnit se samotného jídla a nejen z něj užít. Student Bible by nikdy neměl mít pocit, že už Boží slovo úplně pochopil — to není ani možné. Je mnohem lepší být „žákem“, který každý den roste skrze studium Písma a modlitbu, než se tvářit

Měli bychom vždy hledat i aplikaci pro sebe, i když máme za úkol kázat ostatním.

jako „expert“. Služba vyučování bude bohatší a smysluplnější, když se učitel bude sdílet o hojnost pravdy, kterou každý den získává vlastním studiem.

5. Ochota učit se

Přistupujte k Písmu s otevřenou myslí. Buďte ochotni nechat se Bohem vyučit v tom, co jeho Slovo skutečně říká. Buďte vždy připraveni nechat na své vlastní názory zazářit pravdu Božího slova. Nebojte se změnit názor, pokud vám Bůh v dané oblasti ukáže svou pravdu.

B. Vyhradte si dostatek času

Existují některé prověřené principy, které vedou k pochopení celkového smyslu studovaného oddílu. Pokud tento proces uspějeme, povede to k mělkému porozumění textu. Je důležité cvičit se v trpělivosti a odhodlání pracovat tak dlouho, až se podaří text pochopit.

Prvním krokem je *celý text si několikrát přečíst*, čímž získáme celkový přehled úseku. Nějakou dobu to trvá, ale přináší to mnohé ovoce. Existuje mnoho oddílů, ve kterých je snadné zabřednout do detailů, pokud se nám díky opětovnému čtení nepodaří rozpoznat hlavní téma. Dobré pochopení celkového zaměření úseku vám pomůže udržet si správnou rovnováhu a dobře si rozdělit čas mezi jednotlivé studované části.

C. Prozkoumejte kontext

Výraz „kontext“ označuje verše, které obklopují studovaný úsek. Pochopení kontextu je jedním z nejužitečnějších nástrojů studia Bible, přesto však je často opomíjen. Když zkoumáme kontext, snažíme se pochopit, co je tématem nebo předmětem knihy, kapitoly či odstavce, který dané verše obsahuje. Kontext nám odhalí odpovědi na tyto otázky:

- O čem mluví předcházející a následující verše?
- Jaké je téma daného odstavce?
- Jaké je téma celé kapitoly?
- Jaké je téma knihy a za jakým účelem byla napsána?
- Nachází se studovaný úsek ve Starém nebo Novém zákoně? Co to znamená?

Dobrym příkladem důležitosti kontextu je Filipským 4:19, kde Pavel slibuje, že Bůh „vám dá vše, co potřebujete.“ Mnoho lidí si myslí, že tento slib si neklade žádné podmínky a platí pro všechny bez výjimky. Mnoho lidí si uvědomuje, že list Filipským byl napsán věřícím, takže tento slib platí pouze pro ně. Hlubší studium kontextu však ukazuje, že Filipským je děkovaný dopis církvi ve Filipech za dar pro apoštola Pavla, který mu poslali po Epafroditovi. Kontext čtvrté kapitoly zvláště mluví o štědrém daru, který Pavlovi poslali ze své chudoby. Kontext 18. verše ukazuje, že Bůh měl z tohoto daru radost. Kontext tedy naznačuje, že 19. verš je zaslíbením pro ty, kdo se obětovali a finančně podporují misionáře–zakladatele sborů (Pavla), který káže evangelium nevěřícím (v té době v Římě).

Pochopení kontextu je jedním z nejužitečnějších nástrojů studia Bible.

Některé Bible mají před každou knihou poznámky, které vysvětlují, o čem daná kniha pojednává. Ty mohou být velmi užitečné. Existují také další komentáře a knihy, které mluví o souvislostech a situaci dané biblické knihy nebo kapitoly. Je však dobré použití těchto pomůcek odložit až do stádia výkladu. Není možné ničím nahradit čas, kdy si sami daný úsek přečtete a necháte jej k sobě promluvit mocí Ducha svatého. Během pozorování se zaměřte na to, co v úseku a jeho kontextu vidíte vy. Vyhradte si dost času na naslouchání Bohu, než se přesunete ke komentářům napsaným lidmi, jakkoli obdarování nebo schopní byli.

Studium kontextu znamená přečíst si více než jen studovanou pasáž — je třeba projít okolní verše, kapitolu nebo celou knihu. Při studiu kontextu poodstoupíme od daného úseku trochu dál a prohlédneme si jej včetně souvislostí, než se jím začneme zabývat do detailů. Nápady a poznámky týkající se kontextu bychom si měli pečlivě zaznamenat — ve fázi výkladu budou mít zásadní význam.

Při studiu kontextu poodstoupíme od našeho úseku trochu dál a prohlédneme si jej včetně souvislostí, než se jím začneme zabývat do detailů.

D. Prozkoumejte strukturu

Poté, co jste studovaný úsek prozkoumali zdálky, přišel čas se na něj podívat blíže. Celý úsek si několikrát přečtěte, hledejte a zaznamenávejte si tyto detaily celkové struktury:

- Klíčová slova — Povšimněte si všech opakujících se slov nebo frází. Často ukazují na téma celého úseku.
- Přirovnání nebo protiklady — je jedna věc stejná jako druhá nebo je jejím opakem?
- Rozvoj myšlenky — vyplývá jedna věc z druhé? Jsou spojeny s dalšími tvrzeními jako články řetězu?
- Slovesa — mluví se o nějaké činnosti? Obsahuje text příkaz, který je třeba poslechnout?
- Spojky — je vidět, že jedna věc stojí na stejné úrovni jako jiná? Spojka „ale“ často označuje protiklad, zatímco spojka „jako“ ukazuje na přirovnání.
- Vizualizace — představte si věc nebo činnost, kterou text popisuje, se všemi jejími detaily.
- Literární žánr — studovaný úsek může být historický záznam, proroctví, alegorie, didaktický princip, logické odvození, podobenství nebo leccos jiného. Příloha 2A uvádí ještě mnoho dalších možností. Znalost literárního žánru pomůže výkladu v další fázi, takže je dobré už teď si žánru povšimnout.

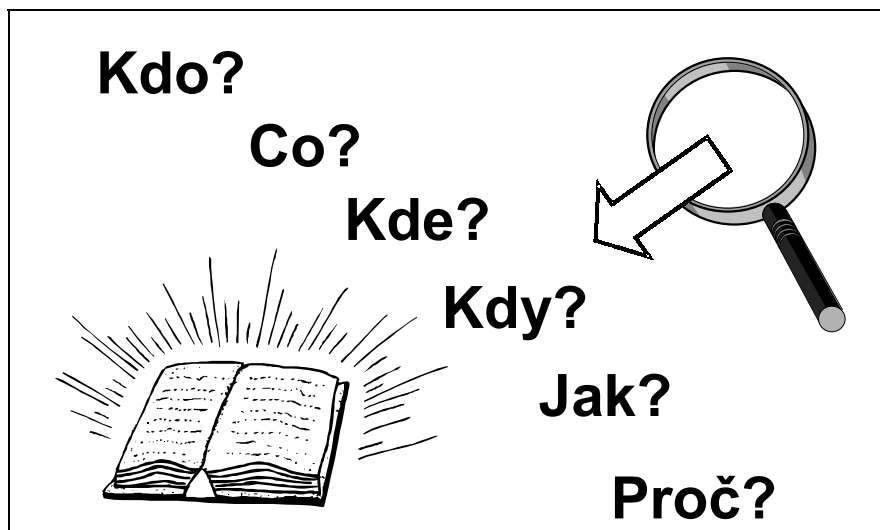
E. Pokládejte si otázky: Kdo? Co? Kde? Kdy? Jak? a Proč?

Nejlepší metodou odhalení obsahu a významu úseku Písma je pokládat si klíčové otázky a zaznamenat si odpovědi. Obrázek 2.2 znázorňuje šest klíčových otázek, které bychom si měli položit a zodpovědět. Existují samozřejmě i mnohé další otázky, ale tyto jsou nejdůležitější. Další otázky se většinou podobají některé z těchto šesti.

V ideálním případě byste si měli položit každou z těchto otázek ve všech podobách, které text připouští (čím víc, tím líp). Ukázkové variace na těchto šest otázek uvádíme v další části této lekce. Když si budete pokládat otázky, napište si je i s odpověďmi na kus papíru. Budete se k nim vracet ve fázi výkladu.

Pokud si položíte otázku, na kterou nejste schopni odpovědět, napište si ji na papír a vraťte se k ní později. Nevzdávejte se — možná že právě odpovědi na tyto otázky budou důležité. Naopak se za ně modlete, uvažujte o nich a prostě Boha, ať vám ukáže odpovědi. Musíte počítat s tím, že to bude vyžadovat nějaký čas a námahu, ale odměnou vám bude lepší pochopení celého úseku. Pouze tehdy budete schopni získané principy směle aplikovat do svého vlastního života a říci ostatním „tak praví Pán.“

Pokud si položíte otázku, na kterou nejste schopni odpovědět, vraťte se k ní později.

Obrázek 2.2 Klíčové otázky k pozorování

II. VZOROVÉ POZOROVÁNÍ

Použijeme šest výše zmíněných otázek, abychom se dozvěděli, co je možné zjistit o Boží pravdě ve starozákonní pasáži o mladém muži, který byl Bohem povolán do služby. Při studiu tohoto úseku bude jasné, že byl povolán, aby zaujal postoj zásadně odlišný od svých současníků. Vy sami se bezpochyby budete moci ztotožnit s bojem, který tento mladík prožíval při reakci na Boží povolání. Studovaný úsek se nachází v 1. kapitole knihy Jeremiáš.

Otevřete si na tom místě Bibli, modlete se za moudrost a pak hledejte odpovědi na následující otázky. Zvláštní pozornost přitom věnujte tomu, *jaký typ* otázek se zde pokládá. Později budete mít v rámci svého vlastního studia za úkol vytvořit podobné otázky ke studiu jiných částí Písma. Ke každé otázce si průběžně připište svou odpověď.

A. Kdo? (Který člověk?)¹

- **Komu** se připisuje autorství této části Písma (v. 1)?
- **Kdo** je v této pasáži zmiňován (vv. 1-2)?
- **Kdo** jsou králové zmiňováni ve verších 2-3?
- **Které** lidi Bůh povolal k tomu, aby zpusťovali zemi (v. 15)?
- Verše 18-19 uvádějí Jeremiášovy hlavní protivníky. **Kdo** jsou?
- (případné další otázky)

B. Co? (Která věc?)

- **Co** se odehrálo na začátku 2. verše? Která zvláštní událost?
- Je možné z 2. verše odvodit, **co** měl Jeremiáš za úkol?
- Pokud ano, **co** to bylo?
- **Co** se podle 2. verše stalo na konci Sidkiášovy vlády?
- **Co** se Jeremiášovi přihodilo ve 3. verši?
- **Co** bylo „slovo Hospodinovo“, které k němu přišlo (v. 5)?
- **Co** jsou čtyři konkrétní věci, které o sobě Bůh říká, že dělá (v. 5)?
- **Co** měl Jeremiáš za úkol podle 5. verše?
- **Co** všechno měl Jeremiáš obsáhnout? Pouze Izrael nebo i další národy?

¹ Pozn. překl.: Čeština je jazyk gramaticky bohatý, proto má i každá ze šesti „základních“ otázek v našem jazyce mnoho různých variant.

- Co byla Jeremiášova reakce ve v. 6?
- Co je Boží odpověď Jeremiášovi ve verších 7-8?
- Které dva příkazy dává Bůh Jeremiášovi ve verších 7-8?
- Které možnosti měl podle 7. verše Jeremiáš?
- Kterou Jeremiášovu emoci Bůh zmiňuje v první části 8. verše?
- Co jsou dva důvody, proč by se Jeremiáš neměl bát (v. 8)?
- Co dělá Bůh s Jeremiášem ve verši 9?
- 10. verš popisuje Jeremiášův úkol. **Z čeho** se tento úkol skládá?
- Jaká změna se udála v 10. verši?
- Které dvě věci ukázal Bůh Jeremiášovi ve verších 11-16?
- Co podle verše 12 Bůh dělá?
- Co se podle veršů 14-16 stane s Božím lidem?
- Co je konkrétními příčinami toho, že Bůh uvádí na svůj lid soud (v. 16)?
- Jaké pokyny dává Bůh Jeremiášovi v 17. verši?
- Které příkazy se znovu opakují?
- Který nový slib čteme v 17. verši?
- Co lidé z 18. verše udělají Jeremiášovi (v. 19)?
- Co Bůh zaslíbje Jeremiášovi do dalších bojů (v. 19)?
- (případné další otázky)

C. Kde? (Kam? Odkud?)

- Kde se podle 1. verše odehrává tento příběh?
- Kde se toto místo nachází?
- Odkud přijdou lidé popisovaní v 15. verši?
- (případné další otázky)

D. Kdy?

- Kdy se celkově odehrává příběh popsáný v této knize?
- Kdy Bůh podle 5. verše poznal (vyvolil) Jeremiáše?
- Kdy Bůh oddělil Jeremiáše k službě (v. 5)?
- Kdy se staly události popisované v 18. verši?
- (případné další otázky)

E. Proč?

- Proč Bůh ve 12. verši bdí?
- Proč Bůh vyhlásil rozsudek nad svým lidem (v. 16)?
- (případné další otázky)

F. Jak? (Jaký?)

- Jak je Jeremiáš popisován v 1. verši?
- Jaký je popis jeho otce Chilkijáše?
- Jak Jeremiáš oslovuje Boha v 6. verši?
- Jak Jeremiáš reaguje na Boží slovo v 6. verši?
- Jak Bůh popisuje Jeremiáše v 18. verši?
- (případné další otázky)

Použijte vyhrazené místo k poznamenání všech dalších pozorování, která jste zaznamenali v 1. kapitole knihy Jeremiáš:

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co je to „kontext“?
2. Kterých šest otázek bychom si měli ke každému biblickému úseku pokládat?
3. Kdy bychom se v průběhu studia Bible měli modlit?

AKČNÍ PLÁN

1. Pokud jste neměli dost času na dokončení pozorování 1. kapitoly knihy Jeremiáš, stihněte to do příští lekce. Pokuste se k této pasáži formulovat i další vhodné otázky. Otázky i odpovědi si schovejte, budou se vám hodit ve 4. lekci.

Jazyk Bible

Když studujeme Boží slovo, hledáme jeho zamýšlený doslovný význam. Chceme pochopit zprávu, kterou nám Bůh skrze své Slovo předává. Je však důležité si uvědomit, že stejně jako ve všech velkých literárních dílech jsou i v Bibli použity slovní obrazy, které něco sdělují. Pisatelé Bible navíc používali mnoho různých literárních žánrů. Přesné studium Bible vyžaduje, abychom byli schopni tyto rozdíly poznat a dívat se na každý zkoumaný úsek očima příslušného žánru a jazyka.

I. DRUHY OBRAZNÉHO JAZYKA V BIBLI

A. Přirovnání

Přirovnání srovnává dvě nepodobné věci při použití slov „jako“ nebo „než“. Žalm 1 přirovnává spravedlivého člověka ke stromu zasazenému u tekoucí vody. Jak člověk, tak strom nesou ovoce a daří se jim.

B. Podobenství

Podobenství je přirovnání ve formě delšího příběhu. Ježíš pomáhal učedníkům pochopit jeho království tím, že jim vypravoval o dělnících, kteří dostali zapláceno stejně, ačkoliv někteří z nich pracovali déle, než ostatní. Začíná slovy: „Neboť království Nebes je podobné člověku hospodáři, který časné zrána vyšel najmout dělníky na svou vinici...“ (Mt 20:1)

C. Metafora

Metafora přirovnává dvě nepodobné věci, aniž by používala slova typu „jako“. V Jr 1:18 říká Bůh Jeremiášovi: „Hle, učinil jsem tě dnes opevněným městem, sloupem železným a bronzovou hradbou...“

D. Alegorie

Alegorie je dlouhá metafora. V knize Soudců 9:7-15 vypráví Jótam příběh o bezcenném trnitém keři, který se stal králem nad úrodnými stromy, aby popsal zkorumpovaného politického vůdce.

E. Nadsázka (hyperbola)

Nadsázka názorně ukazuje určitou věc tím, že ji vyjadřuje nejkrajnějšími výrazy. Když Ježíš řekl, že člověk, který soudí, má trám ve svém oku a neví o tom, říkal něco, co není fyzicky možné. Pointa jeho příběhu však spočívala v tom, že člověk, který si neuvědomuje svoje hříchy, je naprosto neschopen posoudit hříchy někoho jiného.

F. Sarkasmus

Sarkasmus kritizuje použitím nezasloužené nebo směšné chvály. Pavel kritizuje pýchu Korintských, když píše: „Už jste nasyceni, už jste zbohatli, bez nás jste začali kralovat.“ (1 K 4:8)

Rozhodnutí, zda bibličtí autoři používají doslovný nebo obrazný jazyk, je obtížný a důležitý úkol. Bylo by velice smutné ignorovat některé Boží příkazy tím, že je prohlásíme za obrazná vyjádření. Na druhé straně tvrzení, že každý verš v Bibli by se měl vykládat doslova, může vést k těžko řešitelným problémům. Když Bůh Jeremiáše označuje za „opevněné město, železný sloup a bronzovou hradbu,“ očividně nemluví doslovně (Jr 1:18). To platí i v případě, kdy Bůh ustanovuje Jeremiáše k tomu, aby „rozvracel a podvracel, ničil a bořil...“ (Jr 1:10).

Jak poznat rozdíl mezi doslovným a obrazným jazykem? Můžete si položit několik jednoduchých otázek:

- Tvrdí o sobě text, že je obrazný? Např. „Slyšte další podobenství...“ (Mt 21:33)
- Stává se úsek nesmyslným nebo nemožným, pokud je vykládán doslova? Např. „Vidím překypující hrnec obrácený sem od severu... od severu se přivalí zlo na všechny obyvatele země.“ (Jr 1:13-14)
- Popisuje úsek Boha, který je Duch, jako by měl fyzické tělo nebo jiné čistě lidské vlastnosti? Např. „Hospodin vztáhl svou ruku a dotkl se mých úst...“ (Jr 1:9)

Pokud jsou odpovědi na všechny tyto otázky záporné, verš by měl být nejspíše vykládán doslovně.

II. LITERÁRNÍ ŽÁNRY V BIBLI

A. Dějiny

Bible je plná historických záznamů a životopisů. Například kniha Soudců vypráví dějiny Izraele mezi dobou, kdy Jozue dobyl zemi, a vládou krále Saula. Kniha Nehemjáš je Nehemjášův deník o obnově hradeb Jeruzaléma. Evangelia jsou životopisy Ježíše a obsahují jeho učení. A v knize Skutků jsou zapsány významné události rané historie církve.

B. Vyučování

Po celé Bibli najdete vodítka, příkazy, principy, přísloví, učení a praktické rady. Podstatná část 3. knihy Mojžíšovy obsahuje podrobné pokyny pro izraelské kněží. Přísloví radí ohledně financí, vztahů a práce. Pavlovy dopisy konkrétním sborům jsou plné jak učení, tak praktických rad pro křesťanský život.

C. Proroctví

Většinu proročké literatury tvoří písemné záznamy kázání, která byla původně veřejně zvěstována Božím lidu. Izajáš, Jeremjáš a Ezechiel – větší proročké knihy – jsou sbírky kázání pokrývající celou životní dráhu těchto proroků. Tyto knihy nebyly zamýšleny k tomu, aby se četly od začátku do konce jako jeden celek. Tajemství porozumění těmto knihám spočívá v nalezení začátku a konce jednotlivých kázání a čtení jednoho kázání po druhém. Téměř všechna kázání se zabývala historickým obdobím, ve kterém žili jejich autoři. Některá kázání však mluvila o vzdálenější budoucnosti, které se proroci nedožili.

D. Poezie

V básnické literatuře Bible je vyjádřen každý lidský cit. Poezii obsahuje mnoho biblických knih. Zcela básnické jsou Žalmy a Píseň písní a také mnoho proročských knih je převážně poetických.

E. Apokalypsa

Některá proroctví jsou napsána ve zvláštním literárním žánru známém pod názvem apokalypsa. Slovo apokalypsa znamená „odhalení“, protože zjevuje události, ke kterým dojde v budoucnosti. Dobrymi příklady takové literatury jsou knihy Zjevení nebo Daniel. Apokalyptické pasáže jsou bohatě symbolické a abychom mohli jejich poselství vyložit, je nezbytné této symbolice porozumět. Ústředním bodem apokalyptické literatury je druhý Kristův příchod a jeho konečné vítězství nad satanem. V nadcházejících událostech je zpravidla zahrnuto celé stvoření. (S využitím Inch and Bullock, eds. 1981. *Literature and Meaning of Scripture*. Baker Book House.)

**METODY STUDIA
BIBLE**

LEKCE 3

Cvičení v pozorování

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je dát účastníkům výcviku příležitost vytvářet a odpovídat na otázky k fázi pozorování induktivního studia Bible.

☞ OSNOVA LEKCE

- Vždycky existují ještě nějaké další otázky, které si můžeme položit.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být schopen připravit otázky k fázi pozorování induktivního studia Bible.
- Znat význam studia úseku Bible ve skupině.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Je velmi důležité dát na konci všechny skupiny dohromady a 15 minut se bavit o výsledcích pozorování. To by mělo ukázat, že existuje mnoho otázek, které jednotlivce nebo celou malou skupinu vůbec nenapadnou, čímž se zdůrazní význam společného studia Bible ve skupině namísto situace, kdy jeden člověk „káže“ o tom, co v textu našel.

Měli byste mít po ruce nějaké papíry a tužky, které mohou jednotlivé skupiny použít. Budete také potřebovat tabuli, zpětný projektor nebo něco podobného, abyste měli na konci kam zapsat otázky a odpovědi, na které skupiny přišly.

I. OSNOVA CVIČENÍ

Pro toto cvičení použijeme úsek ze Sk 17:1-10a. Osnova cvičení bude vypadat takto:

- Rozdělte se do skupin po 3-4 lidech.
- Dalších 35 minut pasáž čtete a vytvořte a запиšte *pozorovací* otázky a odpovědi na ně.

Posledních 15 minut této lekce svolajte všechny dohromady a porovnejte si otázky a odpovědi na ně. Vytvořte velký seznam všech těchto otázek a pozorování z dílčích seznamů jednotlivých skupin. Pak vyberte ke každému ze šesti úseků *nejlepší otázku*. Půjde o otázku, která nejvíce odhalí nebo pomůže pochopit a která by se vám hodila, kdybyste vy sami vedli skupinku biblického studia.

II. JEDNOTLIVÉ KROKY

Projděte postupně tyto kroky zmíněné v lekcí č. 2:

- Modlete se za porozumění.
- Několikrát si přečtete celý studovaný úsek.
- Prozkoumejte kontext a запиšte si své postřehy.
- Zamyslete se nad strukturou úseku a svá pozorování si запиšte.

- Položte si všechny možné varianty šesti klíčových otázek, které vás napadnou, a zapište si je spolu s odpověďmi. Ne každá ze šesti základních otázek se bude týkat této pasáže; zapište si však ty, které se jí týkají.
- Ke každé části vyberte *jednu nejlepší otázku*, která by se vám nejvíce hodila, kdybyste měli danou pasáž vyučovat.

III. PRÁCE VE SKUPINĚ

Následující tabulky použijte k zaznamenání svých otázek a odpovědí. Podle potřeby použijte i vlastní papír.

KONTEXT
<i>Téma, kterého se týkají verše obklopující studovaný úsek</i>
<ul style="list-style-type: none">• Předchozí verše —• Následující verše —• Odstavec / část —• Kapitola (17) —• Kniha (Skutky) —• Nový zákon —

STRUKTURA
<i>Struktura úseku souvisí s použitým literárním žánrem a gramatickou formou.</i>
<ul style="list-style-type: none">• Klíčová slova —• Přirovnání nebo protiklady —• Rozvoj myšlenky —• Slovesa —• Spojky —• Obrazný jazyk —• Literární žánr —

KLÍČOVÉ OTÁZKY	
<i>Položte si všechny možné formy šesti klíčových otázek a odpovězte na ně.</i>	
Vaše otázky:	Vaše odpovědi:
Kdo? 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <i>(zakroužkujte otázku, která je podle vás nejlepší)</i>	
Co? 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <i>(zakroužkujte otázku, která je podle vás nejlepší)</i>	

KLÍČOVÉ OTÁZKY	
<i>Položte si všechny možné formy šesti klíčových otázek a odpovězte na ně.</i>	
Vaše otázky:	Vaše odpovědi:
Kde? 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <i>(zakroužkujte otázku, která je podle vás nejlepší)</i>	
Kdy? 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <i>(zakroužkujte otázku, která je podle vás nejlepší)</i>	

KLÍČOVÉ OTÁZKY	
<i>Položte si všechny možné formy šesti klíčových otázek a odpovězte na ně.</i>	
Vaše otázky:	Vaše odpovědi:
Jak? 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <i>(zakroužkujte otázku, která je podle vás nejlepší)</i>	
Proč? 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <i>(zakroužkujte otázku, která je podle vás nejlepší)</i>	

**METODY STUDIA
BIBLE**

4
LEKCE

Výklad Božího slova

CO TO ZNAMENÁ?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat zakladateli sborů, jak studovat Bibli pomocí principu induktivního studia Bible zvaného „výklad“.

☞ OSNOVA LEKCE

- Důležitost pečlivého výkladu
- Obvyklé chyby výkladu

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Znat základní principy výkladu Písem.
- Být odhodlán pečlivě studovat Boží slovo.

☞ PŘÍLOHA

4A Biblické přehledy

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Po této lekci následuje hodinové cvičení ve výkladu konkrétního úseku Božího slova.

Úvod

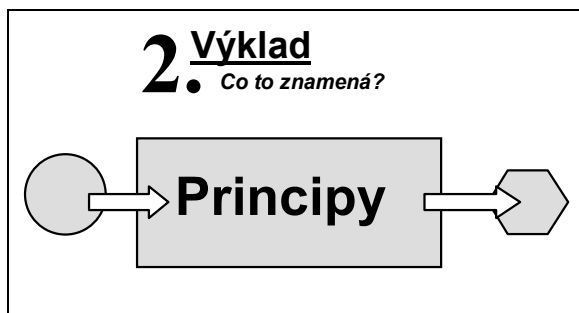
Spolu s Duchem svatým a modlitbou je Bible nejdůležitějším pomocníkem, kterého máme jako zakladatelé sborů k dispozici. Pouze živé a mocné Boží slovo může proniknout do srdcí a duší těch, které chceme získat pro Boží království. Přípravuje nás ke každému dobrému dílu, což je jistě i zakládání množících se sborů po celé zemi. Slouží jako měřítko, se kterým srovnáváme a ověřujeme všechny doktríny, zvyky, tradice i všechny ostatní knihy. Dějiny, tradice a lidský rozum nás mohou vést na scesti, ale Bible je pevně zakořeněná v Boží pravdě.

Je tedy důležité, abychom věděli, jak „správně podávat Slovo pravdy“. Náš nepřítel satan se snaží za každou cenu biblickou pravdu podřývat. V průběhu uplynulých staletí vzniklo mnoho různých sporů právě ze špatného pochopení biblické zvěsti. Vy sami se jistě nechcete provinít vytvářením nebo podporou falešného učení založeného na nepochopení Božího slova.

I. VÝKLAD — DRUHÁ FÁZE INDUKTIVNÍ METODY

Výklad odpovídá na otázku „Co to znamená?“ Tato lekce obsahuje některé pokyny pro rozpoznání toho, co Písmo ve skutečnosti říká. Neklademe si za cíl vyčerpávající vysvětlení, zůstaneme spíše u základů výkladu. Chceme se také vrátit k textu 1. kapitoly Jeremiáše, který jsme už podrobili pozorování, a uvedené principy na něj aplikovat, abychom jej lépe pochopili.

Při používání induktivní metody studia Bible následuje výklad po pozorování. Zdá se, že to je zřejmé, ale až příliš často se stává, že ti, kdo studují Bibli, se vrhnou na výklad, aniž by nejprve věnovali dostatek pozornosti pozorování. Výsledkem pak bývá špatný výklad, protože není k dispozici dostatek faktů k přesnému pochopení textu.

Obrázek 4.1

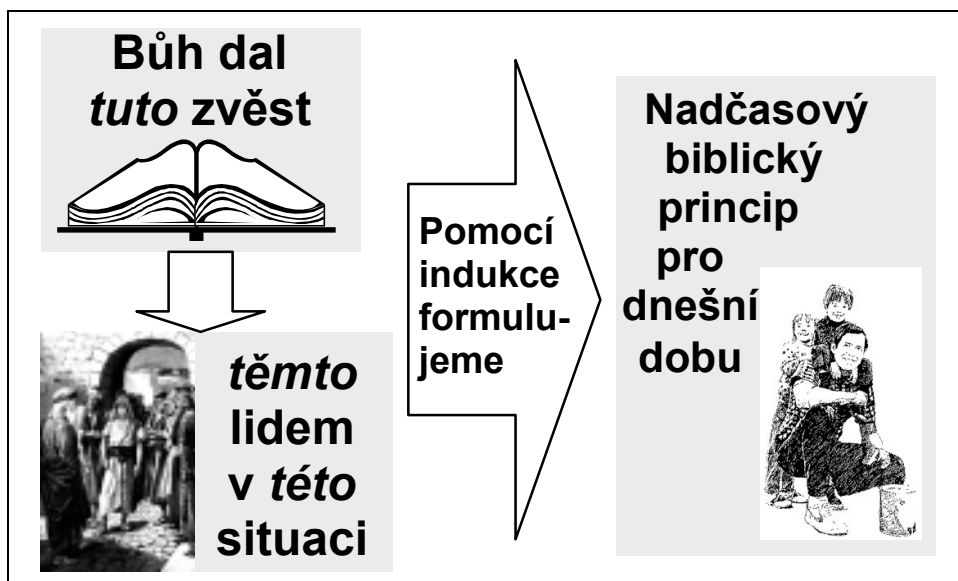
Pozorování, výklad a aplikace se dají srovnat s různými fázemi stavby domu. Pozorování je jako *shromažďování stavebního materiálu*. Výklad se podobá samotné *stavbě domu* z připraveného materiálu a konečně aplikace je fáze, ve které se do domu nastěhuje jeho majitel a *bydlí v něm*. Každá fáze má stejně velký význam a jedna na druhé závisí. Když není k dispozici materiál (pozorování), nebude možné dům dostavět. Pokud není dům důkladně dostavěný (výklad), bude v něm nebezpečné bydlet. A když se do domu nakonec nikdo nenastěhuje (aplikace), celá stavba byla jen ztráta času.

Pamatujeme-li na tuto analogii, bude nám jasné, že výklad je třeba provádět s modlitbou, pečlivě a promyšleně. Pokud v jakémkoli okamžiku zjistíte, že nemáte dostatek podkladů pro rozluštění významu textu, měli byste se vrátit zpět k pozorování a položit si další otázky. Návrat k pozorování není nic neobvyklého. Jen zřídkakdy odhalíme všechno důležité napoprvé — i stavbyvedoucí musí v průběhu stavby přikupovat další materiál.

Výklad je třeba provádět s modlitbou, pečlivě a promyšleně.

II. PRŮBĚH VÝKLADU

Když vykládáme biblickou pasáž, snažíme se přesně popsat původní biblickou situaci a odhalit zvěst, kterou Bůh v dané situaci lidem sděloval. Pak můžeme opatrně a s modlitbou předpokládat, že Bůh by mohl podobným způsobem promlouvat do podobné situace i v dnešní době, a formulujeme obecný biblický princip.

Obrázek 4.2 Použití indukce k odhalení biblického principu

Výklad se tedy skládá z:

- Pochopení původní biblické situace a lidí
- Odhalení zvěsti, kterou Bůh dal těmto lidem v jejich době
- Formulace principu, který shrnuje tyto skutečnosti a dá se uplatnit v podobné situaci v jakékoli době — zvláště dnes

Princip, který vyplyne z výkladu, může být varování, zaslíbení, výzva apod. Je však velmi důležité pochopit původní situaci natolik, abychom mohli s důvěrou prohlásit „tak praví Pán“ při aplikaci do našich životů i životů lidí kolem nás.

A. Najděte klíčové výsledky pozorování

Výklad je spíš umění než věda. Je to víc než jen dodržování nějaké sady pravidel, ačkoli pravidla i pomůcky k dispozici máme. K tomu, aby si člověk vypěstoval schopnost projít všemi závěry pozorování, odhalit ty nejdůležitější a pochopit hlavní zvěst studovaného úseku, je třeba mnoho zkušeností, modliteb a citlivosti na vedení Ducha svatého.

B. Určete autorův hlavní záměr

Když mluvíme o autorovi úseku, máme na mysli jak lidského autora, tak Boha, který autora při psaní vedl. S výjimkou některých prorocství, kterým lidský autor nerozuměl, by měl být Boží a autorův záměr stejný.

V některých případech je záměr úseku zcela zřejmý. Obvykle je však třeba hledat vodítka a klíčová fakta z fáze pozorování. Nejlepším pomocníkem při hledání tématu nebo záměru bývá kontext. Opakovaná slova nebo fráze také mnoho napoví. Každý úsek je jiný, ale rozhodně se snažte odhalit tyto informace:

- O jakém tématu autor píše?
- Co o tom tématu říká?

V ideálním případě se odpovědi na obě otázky dají sloučit do jediné stručné věty. To se může podařit až na několikátý pokus. Pokud máme pokračovat v analogii se stavěním domu, tato fáze se podobá správnému položení základů. Další popis zvěsti studovaného textu bude vycházet z této základní věty, stejně jako později aplikace.

V ideálním případě lze hlavní záměr vyjádřit jedinou stručnou větou.

C. Určete tok myšlenek v textu

Jakmile se nám podařilo formulovat autorův hlavní záměr, je třeba popsat, jakým způsobem ho v textu sděluje. Jakého stylu používá? Proč? Jakou metodu nebo logickou úvahu? Proč právě takto? Mělo by být možné odhalit jak obsah textu, tak citovou atmosféru, ve které ho autor psal. Text může být povzbuzující, sarkastický, rozzlobený, útočný, prosebný, může přinášet útěchu nebo výzvu apod.

III. ZÁKLADNÍ PRAVIDLA VÝKLADU

Ačkoli je výklad v podstatě umění, které je třeba se naučit v praxi, existují některá základní pravidla, kterých je dobré se držet. Níže uvedené principy předpokládají, že Bible je inspirované Boží slovo a že Bůh chce, abychom ji četli a chápali. Ne všichni s takovými předpoklady souhlasí — ve světě se o tuto otázku vede mnoho sporů a na jejím špatném výkladu je postaveno učení mnoha různých sekt.

A. Obecné principy biblického výkladu

- Bible je Boží slovo a má tedy nejvyšší autoritu.
- Bible vykládá sama sebe a odráží Boží charakter.
- K porozumění Bibli je třeba víra vedoucí ke spasení a Duch svatý.
- Dějiny, události, postoje, osobní zkušenosti apod. by se měly vykládat ve světle Písma a ne naopak.
- Hlavním záměrem Bible není dát nám nové vědomosti, ale změnit naše životy.
- Každý křesťan má právo, zodpovědnost a výsadu s pomocí Ducha svatého zkoumat a vykládat Boží slovo.

B. Gramatické, historické a teologické principy biblického výkladu

- Slova byste měli vykládat podle jejich významu v autorových historických a kulturních souvislostech. Vždycky přemýšlejte o tom, jak tento text chápali a reagovali na něj původní adresáti.
- Než začneme v textu hledat teologický význam, je třeba pochopit jeho gramatickou stavbu.

- Text psaný v obrazném jazykem mívá obvykle jeden hlavní záměr. Nesnažte se v něm hledat příliš mnoho významů (viz příloha 2A „Jazyk Bible“, která obsahuje popis různých druhů obrazného jazyka).
- Neměli byste mít v nějakém tématu více jasno než Bible. Nepřidávejte k ní své vlastní názory nebo církevní tradice, protože buď vy nebo ostatní by si mohli začít myslet, že tyto věci vyučuje sama Bible.

C. Kterým obvyklým chybám se při výkladu vyhnout

Při výkladu se objevují tři obvyklé chyby, které pramení z toho, že si neuvědomujeme základní vlastnosti Písem.

1. *Trampolína*

Tento typ chyby se jmenuje podle trampolíny, která v gymnastice pomáhá atletům vyskočit výš. Trampolína není na jejich výstupu to nejdůležitější, jen jim pomáhá začít. Tato chyba se objevuje v případě, kdy vykladač už ví, co chce říci, a význam textu už ho příliš nezajímá. Stručně si pasáž přečte a „skočí“ z ní na jiné téma nebo vyučování, které chce sám probírat. To uráží našeho Pána, který nechal své slovo napsat proto, aby nám sdělil svou pravdu.

2. *Alegorie*

Tato metoda je velmi obvyklá, ale stejně tak nepřijatelná. V tomto případě ignorujeme jasný význam Písma a snažíme se najít nějaký skrytý smysl. Existují samozřejmě úseky Písma, které se obtížně chápou. Většina jich však po pečlivém studiu použitých slov a gramatiky dává jasný smysl. Rozhodně bychom neměli hledat „skryté významy“ tam, kde je pravý význam jasně uveden. Dokonce i v případě obtížného úseku je lepší přiznat, že mu nerozumíme, než snažit se vypracovat nějaký složitý význam, na který text neukazuje.

Rozhodně bychom neměli hledat „skryté významy“ tam, kde je pravý význam jasně uveden.

3. *Ignorování postupného zjevení*

Není možné pochopit biblický úsek, když si nejsme vědomi postupného zjevení obsaženého v Písmu. Bůh někdy mění způsob svého jednání s lidmi. Ve Starém zákoně například Bůh požadoval řadu zvířecích obětí. Tyto oběti však byly pouze dočasné. Když Boží dokonalý Beránek zemřel na Golgotě, naplnil všechny starozákonné požadavky (Žd 9:12). V Novém zákoně se žádná taková oběť nevyžaduje. Kdyby chtěl někdo v dnešní době za svůj hřích obětovat beránka, byla by to urážka Pána Ježíše Krista. Proto musejí být rozhodnutí týkající se výkladu zvažována pečlivě a v souvislosti s celkovým učením Písma.

D. Používejte „pomůcky“, ale používejte je opatrně

Existuje mnoho nástrojů a pomůcek, které nám mohou proces výkladu usnadnit. Jsou to například komentáře, biblické příručky, poznámky k Bibli, křížové odkazy, slovníky, atlasy a mnoho dalších knih. I když to jsou cenní pomocníci, neměli by nikdy nahradit naši osobní snahu pochopit studovaný úsek. Mají nám *pomáhat* a ne *udělat všechnu práci za nás*. Použijte je podle potřeby k vysvětlení toho, co vám není jasné. Zvláště opatrní buďte při používání křížových odkazů. Často odkazují pouze na jiný verš, který obsahuje stejné slovo nebo frázi. Takové verše mohou, ale *nemusí* mít cokoli společného s tématem, které studujete.

IV. VZOROVÝ VÝKLAD

Vraťte se k poznámkám z pozorování 1. kapitoly Jeremiáše a v rámci svých časových možností proveďte výklad. Držte se níže uvedené osnovy.

A. Najděte klíčové výsledky pozorování

Jak si tak prohlížím závěry svého pozorování 1. kapitoly Jeremiáše, připadá mi, že nejdůležitější pozorovaná fakta jsou (*seznam*):

B. Určete autorův hlavní záměr

Tématem dané kapitoly je:

Jeremiáš o tomto tématu říká:

Přesné vyjádření autorova záměru s ohledem na dvě výše uvedené myšlenky je:

C. Určete tok myšlenek v textu

Jeremiáš rozvíjí hlavní myšlenku úseku takto:

D. Některé otázky k významu

Když budete procházet výše uvedená témata, možná vám pomohou tyto otázky, které směřují k odhalení *významu* textu. Možná vás napadnou i další dobré (nebo ještě lepší) otázky. Tyto vám mohou pomoci začít.

Verš 5

- Co znamená, že Pán „zná“ Jeremiáše?
- Co to znamená být „posvěcený“?
- Co vyplývá z věty: „...dřív než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě?“

Verš 6

- Proč o sobě Jeremiáš říká, že je „chlapec“ nebo „dítě“?
- Proč myslíte, že Jeremiáš reagoval právě takto?

Verš 7

- Jak byste popsali Boží povolání, které vidíte v tomto verši?
- Co říká vaše předchozí odpověď o Božím charakteru?

Verš 8

- Co naznačují Boží slova o reakci ostatních lidí na Jeremiášovu budoucí službu?
- Jakou motivaci má mít Jeremiáš, až bude čelit odmítnutí?

Verš 9

- Jakým způsobem „vlozil“ Bůh svá slova do Jeremiáše?

Verš 10

- Co myslíte, že znamenají slova „rozvracel a podvracel, ničil a bořil, stavěl a sázel“?
- Které charakterové rysy Jeremiáš asi měl, že byl schopen začlenit se do Božího plánu?

Verš 12

- Dá se z tohoto verše vyčíst nějaký princip týkající se Božího zásahu do služby těch, které povolal?

Verš 16

- Co říká tento verš o Božím charakteru i v okamžiku, kdy soudí svůj vlastní lid?
- Byl Bůh v právu, když rozhodl o osudu svého lidu? Proč?

Verš 17

- Jak mohl Jeremiáš „přepásat svá bedra“ (připravit se)?
- Proč myslíte, že Hospodin znova opakuje to, co už jednou řekl (ve verši 8)?

Verš 18

- Jaký význam a smysl mají fráze „opevněné město, železný sloup a bronzová hradba“?
- Proč budou lidé z 18. verše Jeremiášovi a jeho zvěsti tak odporovat?
- Jak Bůh dnes opevňuje a připravuje svůj lid, aby mohl stát v Jeho boji?

Verš 19

- Co říká tento verš o Božím charakteru a jeho vztahu k těm, které povolává?

E. Biblický princip

Posledním krokem fáze výkladu je pokusit se formulovat význam studované pasáže jako stručný biblický princip. Tento princip se bude velmi podobat „hlavnímu záměru,“ o kterém jsme se už bavili. Hlavní záměr však v tomto případě souvisí s konkrétní situací proroka Jeremiáše před více než 2500 lety. Princip, který se snažíte zformulovat teď, by měl mít univerzální platnost a je důležité, aby platil i dnes.

Vzniklý princip bude mít třeba takovéto znění: „V takové a takové situaci bychom měli...“ nebo „Když se stane tohle, Bůh zareaguje tím, že...“ Přesná formulace biblického principu se bude samozřejmě lišit úsek od úseku. Princip by však měl být tak konkrétní, jak je to jen možné. Není jednoduché dojít k takovému závěru, ale je to důležité. S Boží pomocí to jde.

Z mého studia 1. kapitoly Jeremiáše vyplývá tento nadčasový biblický princip (*napište jej*):

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Které tři běžně rozšířené chyby se objevují při výkladu biblického úseku?
2. Na jakou otázku odpovídá výklad?

AKČNÍ PLÁN

1. Dokončete odpovědi na všechny otázky z této lekce, které jste nestihli dodělat.
2. Začněte vykládat text z knihy Skutků 17:1-10.

Biblické tabulky

Na následujících stránkách jsou uvedeny dvě tabulky, které vám mohou pomoci.

- Tabulka 4A.1 ukazuje celkový Boží věčný záměr ve Starém i Novém zákoně.
- Tabulka 4A.2 znázorňuje historická období v Bibli.

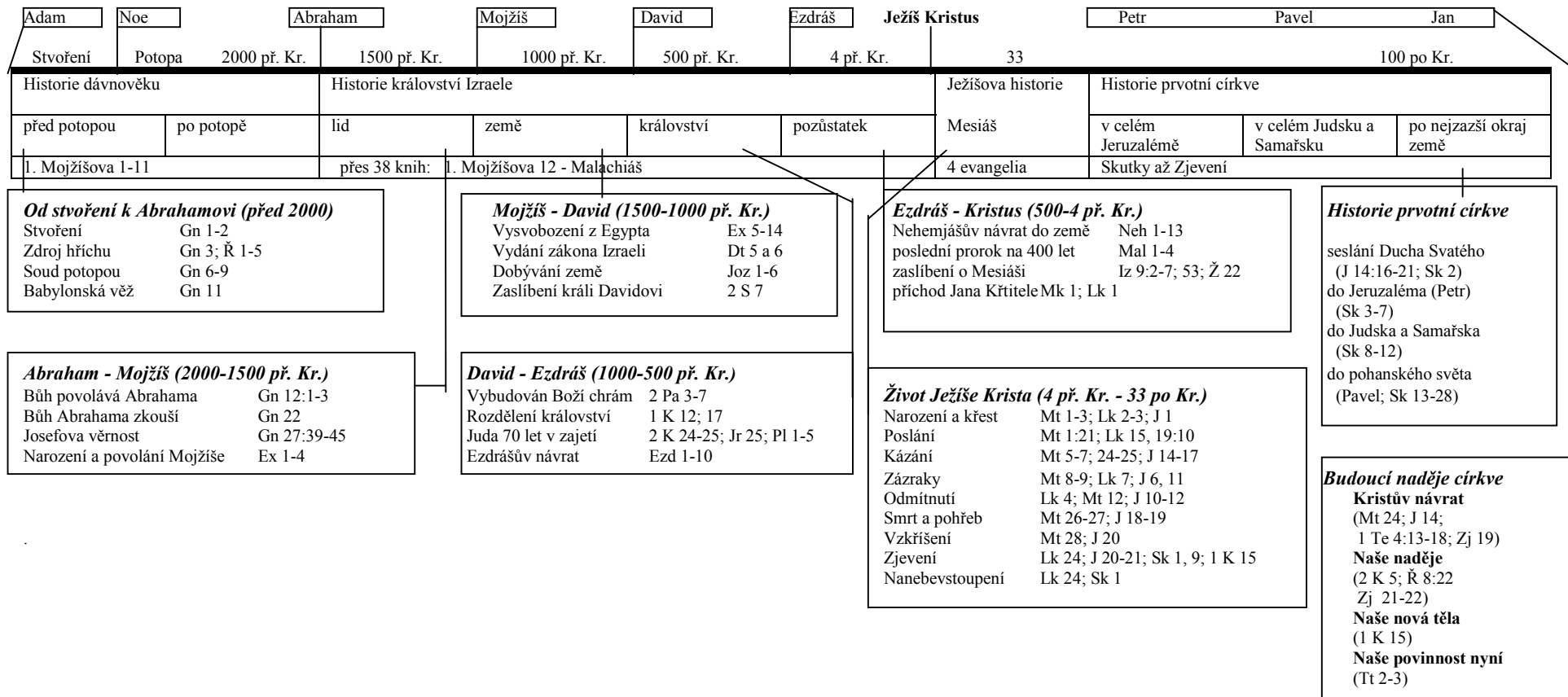
Tabulka 4A.1: Historie vykoupení ve Starém zákoně (SZ) a Novém zákoně (NZ)

Záměrem níže uvedené tabulky je poskytnout RÁMCOVOU PŘEDSTAVU o Bibli tím, že ukazuje, že Starý i Nový zákon jednotně vyhláší Boží věčný záměr. Počínaje 1. Mojžíšovou, Bůh stvořil člověka (muže a ženu), aby s nimi měl vztah. Když člověk zhrěšil, tento vztah se porušil. Záznam o tom, jak Bůh začal tento vztah znovu budovat začíná v 1. Mojžíšově 3:15 a končí ve Zjevení 22. Bible je ve skutečnosti na prvním místě historií Božího plánu vykoupení.

SZ	Stvoření: Gn 1 a 2	Pád, hřích: Gn 3:1-14	Zaslibení vykupitele: Gn 3:15.21	Zaslibení vykupitele: Gn 12	Obětní systém pod Mojžíšovým zákonem / Krev smíření: Exodus	Vyvolený lid, jenž má být Božím svědkem pro svět:
<ul style="list-style-type: none"> • 1:27 Člověk (muž žena) stvoření k Božímu obrazu: • aby měli vztah s Bohem, 3:8 • vztah spolu, 2:24 • množili se, 1:28 • panovali nad zemí, 1:28 • přijímali Boží požehnání, 1:28 	<ul style="list-style-type: none"> • pokažení obrazu • narušení vztahu s Bohem • bolest a utrpení • snaha o nadvládu jednoho nad druhým • vše pod kletbou 	<ul style="list-style-type: none"> • 3:15 „Símě“ ženy rozdrtili hlavu hada • 3:21 Bůh udělal kožené oděvy. 	<ul style="list-style-type: none"> • I pozehnám tě. • v tobě dojdou požehnání • veškeré čeledi země • Bůh si vyvolil jeden národ, aby byl jeho lidem a aby o Něm dával vědět po celé zemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iz 53:7 • Ex 12:13 beránek, který měl být obětován za hřích (obraz Beránka Božího, který sejme hřích světa) • 3. Mojžíšova 	<ul style="list-style-type: none"> • Joz 2:8-14; 4:24 • 2 S 7:25-26 • 1 Kr 8:41-43 • Iz 43:10-12; 54:5; 55:4; 5; 59:20; 60:16 • Da 7:13-14 • Za 13:1 • (a mnoho dalších) 	
NZ	Ježíš: Beránek Boží, který snímá hřích světa <ul style="list-style-type: none"> • J 1:29 	Evangelia: Příchod Ježíše Vykupitele <ul style="list-style-type: none"> • Mt 1:21 • J 3:16.17 • Lk 4:18.19 • Lk 19:10 	Skutky: Historie spasení nesena až na sám konec země <ul style="list-style-type: none"> • Jeruz. 2 a 6:7 • Judsko, Samaří 6:8 - 9:31 • Palestina a Sýrie 9:32 - 12:24 • Východní část římského světa 12:25-19:20 • do Říma 19:21-25:31 	Vykoupený lid je proměňován do podoby Krista: „Jak máme žít?“ <ul style="list-style-type: none"> • Ř 3:24; Ř 4:22-25; Ř 6:11-14; • Ř 8:29 • 2 K 3:18 • Ef 4:21-33 • Ko 1:15-22 • 1 P 5:1.10 • 1 Te 2:19 • Ju 24.25 	Zjevení: Konečné vykoupení <ul style="list-style-type: none"> • (stvoření) nového nebe a země (21:1) • vše nové (21:5) • jeho služebníci budou kralovat s Ním (22:5) • blahoslavení ti, kdo vyprali roucha (22:14) 	

Tabulka 4A.2: Chronologie Bible

Tento graf ukazuje, jak se dá obsah Bible rozložit na historická období. Uvedeny jsou klíčové postavy každého období.

**METODY STUDIA
BIBLE**

LEKCE 5

Cvičení ve výkladu

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je dát účastníkům výcviku příležitost vyzkoušet si fázi výkladu induktivního studia Bible.

☞ OSNOVA LEKCE

- Cílem výkladu je pochopit autorův původní záměr.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Začít používat principy výkladu Bible.
- Lépe chápat smysl úseku Sk 17:1-10a.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Cvičení: rozdělte účastníky do skupinek po 3-4 lidech. Nechte všechny skupinky pracovat na stejném textu doporučeném na konci minulé lekce. Na konci cvičení jim dejte 15 minut na společnou diskusi o tom, jak chápou studovaný úsek a jeho poselství.

I. OSNOVA CVIČENÍ

Pro toto cvičení použijeme úsek ze Sk 17:1-10a. Osnova cvičení bude vypadat takto:

- Rozdělte se do skupin po 3-4 lidech.
- Dalších 35 minut pasáž čtete a projděte jednotlivými kroky výkladu, jak byly uvedeny v předchozí lekci.
- Posledních 15 minut této lekce svolejte všechny dohromady a pobavte se o tom, jak chápete studovaný oddíl. Vyberte také klíčové „výkladové“ otázky.

II. PRÁCE VE SKUPINĚ

Každý účastník výcviku by měl ze cvičení v pozorování dobře znát text z knihy Skutků 17:1-10a. Pokud máte úspěšně projít i tímto cvičením, budete své výsledky z fáze pozorování potřebovat. Pokud se objeví otázky, na které nebudete schopni odpovědět, bude možná potřeba v pozorování ještě nějakou chvíli pokračovat.

Postupujte stejně jako při výkladu 1. kapitoly Jeremiáše v předchozí lekci.

A. Najděte klíčové výsledky pozorování

Jak si tak prohlížím výsledky svého pozorování Sk 17:1-10a, připadá mi, že nejdůležitější pozorovaná fakta jsou (*seznam*):

Kontext studovaného úseku:

Původní adresáti:

Původní situace:

Další fakta a pozorování:

B. Určete autorův hlavní záměr

Tématem daného úseku je:

Lukáš o tomto tématu říká:

Přesné vyjádření autorova záměru s ohledem na dvě výše uvedené myšlenky je:

C. Určete tok myšlenek v textu

Lukáš rozvíjí hlavní myšlenku úseku takto:

D. Některé otázky k významu

Když jako skupina probíráte studovaný úsek, pište si přitom otázky, které jste si pokládali ohledně jeho smyslu. To vám pomůže lépe pochopit, *co dané verše znamenají*.

(zakroužkujte dvě otázky, které vám nejvíce pomohly a které byste použili, kdybyste vedli skupinku biblického studia na toto téma)

E. Biblický princip

Nadčasový biblický princip vyjádřený ve studovaném úseku je (*napište jej*):

ZÁVĚR

Následující volné místo využijte k napsání poznámek v době, kdy se skupinky sejdou dohromady a budou probírat, jak studovanému úseku rozumí. Pokuste se dosáhnout shody na jeho smyslu.

Ze všech „oblíbených“ otázek, ke kterým dospěly jednotlivé skupinky, vyberte dvě úplně nejlepší „výkladové“ otázky, které by se daly dobře využít při vedení skupinky biblického studia, a poznamenejte si je.

- 1.
- 2.

LITERATURA

Hendricks, H. G.: *Living By the Book* . Chicago, IL: Moody Press, USA 1991.

METODY STUDIA
BIBLE

LEKCE
6

Aplikace Božího slova CO MÁM DĚLAT?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat zakladateli sborů, jak studovat Bibli pomocí principu induktivního studia Bible zvaného „aplikace“.

☞ OSNOVA LEKCE

- Musíme podle nastudovaných biblických principů jednat, jinak bude všechno naše studium zbytečné.
- Pokud má být aplikace platná, musí se naše situace podobat té biblické.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak aplikovat principy získané studiem Božího slova.
- Vědět, jak připravit otázky k aplikační fázi induktivního studia Bible.
- Začít používat principy aplikace uvedené v této lekci.

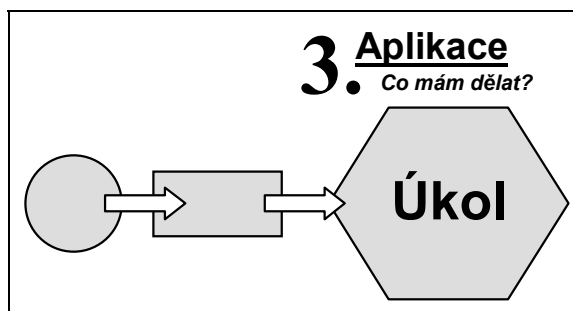
☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Cílem této lekce by měla být praktická aplikace do života či služby jednotlivých věřících. Měli byste účastníky povzbudit k tomu, aby takové aplikace hledali a řídili se jimi.

Úvod

Z nějakého neznámého důvodu je nejtěžší částí křesťanského života aplikace biblických principů do každodenního života. Ze studia Bible můžeme získat mnoho moudrosti a naše víra tím může velice vzrůst. Pokud však nevíme, jak prakticky aplikovat to, co jsme se naučili, studium nám příliš neprospěje. V předcházejících lekcích jsme sehnali stavební materiál (pozorování) a vystavěli z něj biblický princip (výklad). Teď přichází čas začít žít v pravdě (aplikace). Aplikace si pokládá otázku „co mám dělat?“

Když zjistíme, co bychom *měli* dělat, je ještě třeba *poslechnout* to, co Bible učí. Ježíš svým učedníkům říkal, že by měli učit ostatní „...poslouchat vše, co jsem vám přikázal“ (Mt 28:20). Apoštol Pavel mluví o aplikaci získaných znalostí takto: „Jedněte podle mého příkladu, jako já jednám podle příkladu Kristova“ (1Kor 11:1). Apoštol Jan píše, že „podle toho víme, že jsme ho poznali, jestliže zachováváme jeho přikázání“ (1J 2:3). Měli bychom také hledat praktické způsoby *aplikace* toho, co při svém studiu Bible zjistíme. Apoštol Jakub píše: „Stejně tak i víra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá“ (Jk 2:17).

Obrázek 6.1

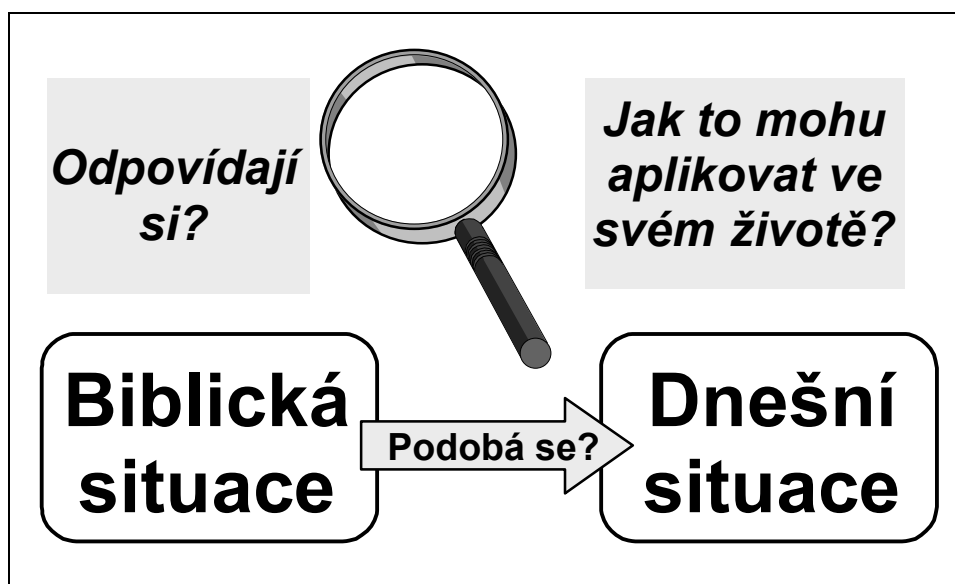
V této lekci se chceme vrátit k 1. kapitole knihy Jeremiáš. Budeme text studovat ještě jednou a hledat v něm biblické principy, které bychom mohli aplikovat do svých životů. Ačkoli biblické principy se týkají každého člověka, způsob jejich praktické aplikace se může u různých lidí lišit, protože každý z nás se nachází v jiných okolnostech.

I. APLIKACE — TŘETÍ FÁZE INDUKTIVNÍ METODY

Existují dvě velmi důležité věci, kterým je třeba v průběhu aplikace věnovat pozornost. První z nich je, že aplikaci by měl člověk vždy dělat pro sebe, nejen pro ostatní. Nezáleží na tom, jestli studujeme kvůli osobnímu růstu nebo kvůli vyučování ostatních. Pokud neaplikujeme získané principy do svého vlastního života, stávájí se z nás pokrytci. Vše, co říkáme ostatním, by mělo vycházet z toho, co už jsme se sami naučili a použili ve svém vlastním životě. Teprve pak můžeme v případě potřeby učit ostatní.

Zadruhé, je třeba získat jistotu, že *naše situace* je stejná jako *původní situace*. Nemůžeme (a dokonce nesmíme) do svých životů aplikovat biblickou zvěst určenou do jiné situace, než je ta naše. Velká část aplikace se tedy snaží odpovědět na otázku „Které části mého života se podobají popsané situaci?“

Aplikace se snaží odpovědět na otázku „Které části mého života se podobají popsané situaci?“

Obrázek 6.2 Porovnání situací

II. PRŮBĚH APLIKACE

Správná aplikace začíná logickou a systematickou úvahou nad hlavními oblastmi našeho života a služby, které by měly být ovlivněny biblickým principem, který jsme nastudovali. Bývá užitečné zamyslet se nad každou oblastí a pak si pokládat hluboké a burcující otázky o tom, jak bychom mohli a měli na biblickou zvěst reagovat. I tato fáze by měla být obklopena modlitbou — stejně jako všechny ostatní — a doprovázena ochotou učit se a růst v Pánu.

A. Aplikační oblasti

Konečným cílem aplikace je rozvoj našeho charakteru a větší účinnost naší služby. Existuje mnoho témat či oblastí, které bychom neměli opomenout, když se snažíme aplikovat biblickou zvěst do života. Týkají se jak soukromého života, tak služby. Uvádíme zde několik příkladů:

Víra: Co se mohu naučit o osobní víře?

Postoje: Které postoje jsou dobré nebo špatné? Jaké mají následky? Jak mohu změnit špatné postoje?

Jednání: Co bych měl začít dělat? Co bych měl přestat dělat?

Hříchy: Které hříchy jsem si uvědomil? Jak mohu dát vše do pořádku s Bohem i s lidmi?

Výzvy: Před jakou výzvou jsem postaven ve svém osobním životě? Ve vztazích s lidmi? Ve službě?

Sliby: Které sliby si mohu přivlastnit? Jsou něčím podmíněné? Jaký mají dopad na můj život a službu?

Charakter: Které bohudobé vlastnosti bych měl pěstovat ve svém životě a službě?

B. Všeobecné otázky

Hendricks uvádí mnoho užitečných aplikačních otázek, které si můžeme položit k jakémukoli biblickému textu. Jsou to:

- Je zde nějaký příklad, který bych měl následovat?
- Je zde nějaký hřích, kterému bych se měl vyhnout?
- Je zde nějaký slib, který si mohu přivlastnit?
- Je zde nějaká modlitba, kterou mohu opakovat?
- Je zde nějaký příkaz, který bych měl poslechnout?
- Je zde nějaká podmínka, kterou bych měl splnit?
- Je zde nějaký verš, který bych si měl zapamatovat?
- Je zde nějaká chyba, na kterou bych si měl dávat pozor?
- Je zde nějaká výzva, před kterou jsem postaven?

C. Konkrétní otázky

Poté, co jsme si položili všeobecné otázky k 1. kapitole Jeremiáše, bývá také užitečné podívat se na každý verš nebo úsek a položit si i konkrétnější otázky. Na rozdíl od předchozích fází se však takové otázky přímo dotýkají toho, *co byste měli dělat* v reakci na zvěstovaný princip. Existuje bezpočet takových konkrétních otázek, protože se úsek od úseku liší. Omezuje vás pouze vaše vlastní tvořivost. Důležité však je otevřít své srdce Pánu a nechat ho ukázat vám, co chce ve vašem životě změnit.

Dále v textu jsou uvedeny některé vzorové otázky. Nebojte se k nim během studia dané pasáže jakékoli další otázky přidat.

Verš 5

- Co vám osobně říká obsah tohoto verše o vašem vztahu s Bohem — Stvořitelem?
- Co vám osobně tento verš říká o vašem povolání do služby?
- Pokud nemáte v povolání jasno, co vám chce říci tento verš?
- Co vám osobně tento verš říká o Boží vůli pro váš život?
- Víte, co je Boží vůle pro toto období vašeho života?
- Jakým způsobem ovlivňuje tento verš vaši víru v otázce Boží svrchovanosti?
- Souhlasíte? Přijímáte toto učení bez výhrad?

Verš 6

- Ztotožňujete se s Jeremiášovou váhavou odpovědí na Boží výzvu?
- Jaké „výmluvy“ jste už někdy použili vy?
- Vymlouváte se ještě? Co byste s tím měli dělat?

Verš 7

- Jaký je váš osobní názor na Boží odpověď Jeremiášovi?
- Jaký máte vy osobně pocit z očividného nedostatku „přizpůsobivosti“ ze strany Jeremiáše při odmítání povolání?
- Nezdá se, že by se Jeremiáš mohl svobodně rozhodnout. Co prožíváte vy osobně ohledně svobody rozhodnout se v otázce Božího povolání? Měli byste mít možnost svobodné volby?
- Působí vám tento verš problémy v otázce lidské svobodné vůle a Boží svrchovanosti?
- Pokud tu problémy jsou, jak na ně zareagujete?

Verš 8

- Co pro vás osobně tento verš znamená?
- Jak to můžete aplikovat do své osobní situace a do své služby?

Verš 9

- Vzpomínáte si na situaci, ve které se s vámi Bůh osobně „setkal“?

Verš 10

- Co vám osobně tento verš říká o konečném Božím cíli vaší služby?
- Vidíte nějakou podobnost mezi Jeremiášovým úkolem a svým úkolem zakladatele sborů?
- Jeremiáš musel po cestě k svému cíli — budování a sázení — překonat různé překážky. Kterým překážkám musíte čelit vy v dnešní době, když se snažíte dojít ke stejnému cíli — budování Božího království skrze zakládání nových sborů?
- Co si myslíte o situaci, ve které byste museli jít proti tradicím a vůdcům, kteří by mohli odporovat vašim názorům na význam zakládání sborů?
- Jak byste se vypořádali s překážkami a s těmi, kdo by se proti vám postavili?

Verš 12

- Jak se vás obsah tohoto verše osobně dotýká?
- Jaký má tento verš vztah k vašemu odhodlání a jistotě při zakládání sborů?

Verš 16

- Jak se ve svém vlastním životě vyrovnáváte s otázkou „jiných bohů“?
- Co je třeba dělat, abyste mohli mít jistotu, že jste závislí pouze na Bohu a ne na jiných „bozích“, např. materialismu, nacionalismu apod.?

Verš 17

- Jak byste zhodnotili svou současnou ochotu postavit se za Boží věci proti všem odpůrcům?
- Co musíte vy osobně udělat pro to, abyste se připravili na svou budoucí službu?
- Které oblasti vašeho života by potřebovaly duchovní posilu?

Verš 18

- Bůh Jeremiáše opevnil. Jak Bůh opevnil vás, abyste mohli pevně stát na jeho straně?
- Co vám Bůh dal jako pomoc, kterou máte za všech okolností?
- Co z toho vyplývá ohledně Boha a jeho péče o vás a vaši službu?

III. ZÁVĚR

Aplikace, kterou vidím v 1. kapitole Jeremiáše pro svůj život a službu, je:

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Souhlasíte s tím, že je vždy potřeba aplikovat vyučování především na sebe? Proč je to důležité?
2. Jak může aplikaci ovlivnit biblická „situace“?

AKČNÍ PLÁN

1. Pokud jste jako skupina neměli dost času na dokončení této lekce, dokončete ji před dalším cvičením, abyste si osvojili potřebné principy.

LITERATURA

Hendricks, H. G.: *Living By the Book* . Chicago, IL: Moody Press, USA 1991.

**METODY STUDIA
BIBLE**

7
LEKCE

Cvičení v aplikaci

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je dát účastníkům výcviku příležitost procvičit si fázi aplikace induktivního studia Bible.

☞ OSNOVA LEKCE

- Biblickou zvěst musíme aplikovat především do svých vlastních životů.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak aplikovat poselství Sk 17:1-10a do svého života a služby

☞ PŘÍLOHA

7A Efez — induktivní studium Bible

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Toto cvičení je svou formou podobné předchozím dvěma. Rozdělte účastníky do skupinek po 3-4 lidech. Na konci lekce jim dejte zhruba 15 minut na to, aby společně porovnali své výsledky.

I. OSNOVA CVIČENÍ

Budeme pokračovat ve studiu Sk 17:1-10a, přičemž využijeme předchozí pozorování a výklad. Tentokrát však budeme hledat aplikaci pro své životy a službu.

- Rozdělte se do skupin po 3-4 lidech.
- Dalších 35 minut procházejte jednotlivými kroky aplikace a rozhodněte se, jak studovaný oddíl nejlépe aplikovat do svého vlastního života a služby.
- Posledních 15 minut této lekce svolajte všechny dohromady a pobavte se o tom, jak studovaný oddíl aplikovat. Vyberte také klíčové „aplikační“ otázky, které by se daly dobře použít při vedení skupinky biblického studia.

II. PRÁCE VE SKUPINĚ

Následující kroky vám pomohou dospět k platným a užitečným aplikacím pro váš vlastní život.

A. Připomeňte si biblický princip

Na toto místo si opište biblický princip, který jste nastudovali ze Sk 17:1-10a v minulém cvičení:

B. Porovnejte situace

Pokud má být vaše aplikace platná, vaše situace by měla odpovídat původní biblické situaci.

- Stručně popište původní biblickou situaci ve Sk 17:1-10a:

- Stručně popište svou současnou situaci (kdo jste, co děláte apod.):
- Popište stručně alespoň jedno hledisko, ve kterém se vaše situace podobá situaci v 17. kapitole Skutků (pozn.: tento popis se u jednotlivých lidí ve skupině bude v některých ohledech lišit, ale bude natolik podobný, že byste si měli být schopni navzájem pomoci):

C. Zamyslete se nad aplikačními oblastmi

Pročtěte si celý studovaný úsek a zkontrolujte, jestli vaše situace souvisí s některou z uvedených oblastí. Pokud ano, poznamenejte si jak. Možná vás dokonce napadne nějaká úplně jiná oblast, která je ještě vhodnější. V tom případě si ji přiřipšte k těm ostatním.

- Víra
- Postoje
- Jednání
- Hřích(y)
- Výzvy
- Sliby
- Charakter
- *(další)*
- *(další)*

D. Všeobecné otázky

Položte si níže uvedené všeobecné aplikační otázky. U těch otázek, které jsou relevantní, přiřipšte své odpovědi.

- Je zde nějaký příklad, který bych měl následovat?
- Je zde nějaký hřích, kterému bych se měl vyhnout?
- Je zde nějaký slib, který si mohu přivlastnit?
- Je zde nějaká modlitba, kterou mohu opakovat?
- Je zde nějaký příkaz, který bych měl poslechnout?
- Je zde nějaká podmínka, kterou bych měl splnit?
- Je zde nějaký verš, který bych si měl zapamatovat?
- Je zde nějaká chyba, na kterou bych si měl dávat pozor?
- Je zde nějaká výzva, před kterou jsem postaven?

E. Konkrétní otázky

Když budete společně probírat biblický text, u každého verše se zastavte a uvažujte nad konkrétními otázkami, které rozvíjejí téma „co mám dělat?“ Tyto poznámky si sem zapište spolu s odpověďmi na ně:

(zakroužkujte dvě nejlepší otázky, které byste využili, kdybyste vedli skupinku biblického studia na tento text)

ZÁVĚR

Až se skupinky sejdou dohromady, proberte a porovnejte aplikace, které jste v textu objevili. Nakonec ze všech „oblíbených“ otázek, ke kterým dospěly jednotlivé skupinky, vyberte dvě úplně nejlepší „aplikační“ otázky, které by se daly dobře využít při vedení skupinky biblického studia, a poznamenejte si je:

- 1.
- 2.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Kterou nejdůležitější věc byste na základě prostudovaného úseku měli dělat?
2. Co nového jste si uvědomili díky používání této metody induktivního studia?

AKČNÍ PLÁN

1. Prošli jste fázemi pozorování, výkladu i aplikace. Před dalším setkáním máte za úkol provést krátké induktivní studium Bible s využitím principů, které jste se naučili. Pak budete mít 20 minut na to, abyste během setkání představili ostatním jeho průběh a výsledky. Na dalším setkání budete také diskutovat o principech *vedení* skupinky induktivního studia.
2. V tomto okamžiku máte za úkol studovat nějaký biblický úsek s využitím induktivní metody a připravit tolik pozorovacích, výkladových a aplikačních otázek, kolik budete schopni vymyslet. Během přípravy byste měli určit *smysl* či *význam* a *aplikaci*. Pak ze všech svých otázek vyberte 5-6 pozorovacích, 2-3 výkladové a 1-2 aplikační, které nejlépe přivedou ostatní účastníky k objevení a aplikaci významu studovaného textu.
3. Pro účely svého studia si můžete vybrat jednu z níže uvedených pasáží. Nezapomeňte prosím porovnat vybranou pasáž s ostatními, abyste všichni nestudovali stejný oddíl. Jako příklad vám může posloužit příloha 7A, která obsahuje vzorové induktivní studium na téma založení sboru v Efezu ze Sk 19:1-10. Vaše studium by mělo vypadat podobně, ale bude samozřejmě obsahovat jiné otázky, hlavní zvěst a aplikaci.
4. Můžete si vybrat z těchto vzorových úseků:
Skutky 13:4-12 (Páfos)
Skutky 13:13-52 (Antiochie)
Skutky 14:1-7 (Ikonium)

Skutky 14:8-20 (Lystra a Derbe)

Skutky 16:11-40 (Filipy)

Skutky 17:10-15 (Beroja)

Skutky 17:16-34 (Atény)

Skutky 18:1-17 (Korint)

LITERATURA

Hendricks, H. G., Hendricks, W.: *Living By the Book* . Chicago, IL: Moody Press, USA 1991.

Efez — induktivní studium Bible

JAK PAVEL ZALOŽIL EFEZSKÝ SBOR

Úvod

Ježíš nám přikázal získávat učedníky ze všech národů. Je to vůbec možné? Kolik toho zvládneme? Kolik lidí můžeme získat pro Krista třeba... za dva roky? Jak velkou zeměpisnou oblast lze za takovou dobu naplnit evangeliem? V 19. kapitole skutků zvěstoval Pavel evangelium lidem v obrovské oblasti v rekordním čase. Pokud chceme být jako zakladatelé sborů efektivní, musíme studovat, jak toho Pavel dosáhl, a pokusit se používat stejné metody jako on. Podívejme se tedy na metody, které Pavel použil při úspěšném založení efezského sboru.

I. MODLITBA

Chvíli se modlete a prostě Boha, aby vám otevřel oči i srdce k pochopení toho, jak k vám chce skrze studovaný úsek promlouvat.

II. PŘEČTĚTE SI SKUTKY 19:1-10

Přečtěte si pomalu a pečlivě celý úsek — můžete číst buď potichu nebo nahlas.

III. POZOROVÁNÍ

Prvním krokem bude zjištění, co Bible vůbec *říká*. Pečlivě si prostudujte celý úsek a odpovězte na následující otázky.

A. Z kontextu (Sk 18:18-28)

- Když Pavel přišel ve Sk 19:1 do Efezu, našel tam nějaké učedníky. **Jak** podle vás tito lidé uvěřili?
- **Kdo** se podílel na získávání těchto učedníků, a **jak** to dělal?

B. Ze studovaného textu (Sk 19:1-10)

- **Kterou** slabinu Pavel u těchto učedníků objevil, a **co** s ní udělal?
- **Kde** v Efezu zahájil Pavel své dílo?
- **Jakou** změnu udělal Pavel ve své strategii a **proč** ji udělal?
- **Co** bylo výsledkem Pavlovy služby v Efezu?

IV. VÝKLAD

Druhý krok nám pomůže zjistit, co studovaný text *znamená*. Přemýšlejte o významu těchto veršů a odpovězte přitom na tyto otázky:

- **Proč** se Lukáš v prvních osmi verších soustředí na Pavlovu reakci na doktrínu o Duchu svatém?
- V 8. verši Pavel přesvědčivě argumentuje, ale v 9. a 10. verši se naopak rozhoduje soustředit se na výcvik učedníků. **Jaká** byla (podle textu) reakce na každou z těchto metod a ke **které** metodě podle vás celý úsek povzbuzuje?

V jedné nebo dvou větách shrňte *hlavní zvěst* těchto veršů. Pokud možno ji formulujte jako *biblický princip*. Svou odpověď vepište do vynechaného místa:

Biblický princip vyplývající ze Sk 19:1-10:

V. APLIKACE

Třetím krokem je rozhodnout, jak se studovaná zvěst týká našich životů a služby zakládání sborů. Podívejte se na text ještě jednou a zamyslete se nad následujícími otázkami:

- Abych sloužil jako apoštol Pavel, dvě nejdůležitější věci, které musím dělat, jsou:

- Jak bych měl podle studované pasáže sloužit tak, aby výsledkem bylo minimální pronásledování a maximální šíření evangelia?

ZÁVĚR

Nestačí jen znát pravdu. Musíme ji aplikovat. Posledním krokem je vždy *poslušnost*. Ještě se chvíli modlete, aby vám Bůh pomohl s poslušností reagovat na věci, které jste v tomto úseku četli.

EVANGELIZACE

EVANGELIZACE

1

LEKCE

Úvod do evangelizace

BŮH TAK MILUJE SVĚT

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je seznámit se s podstatou, potřebou, motivem a místem evangelizace ve strategii saturačního zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Evangelizace je proces, ne pouze událost.
- Zkušenosti a dovednosti týkající se evangelizace se mohou postupně vybudovat.
- Proces evangelizace končí teprve v okamžiku, kdy zralejší křesťan začne nového věřícího vést v učednictví a pomáhat mu růst ve víře.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Uznávat naléhavou potřebu, kterou mají ztracení lidé, a být stále více motivován k jejich evangelizaci na základě bezpodmínečné lásky.

☞ PŘÍLOHA

1A Most

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Nechte účastníky nahlas přečíst vybrané verše v části, kde jsou uvedeny jejich seznamy. Věnujte trochu času opakování modlitebních trojic a povzbuzujte účastníky k tomu, aby do začátku další fáze výcviku měli svou vlastní modlitební trojici.

Úvod

Evangelizace je bezpochyby činnost důležitá pro každého křesťana. Pro ty, kdo se zabývají zakládáním sborů, není evangelizace o nic méně významná. Založení sboru bez evangelizace je totiž zcela nemožné. Naději pro naše evangelizační úsilí můžeme čerpat z Mt 4:19, kde Ježíš vyzývá své učedníky, aby ho následovali, a říká: „Pojďte... a učiním z vás rybáře lidí.“ Ježíš chce, aby tito zkušení rybáři použili své životy k budování jeho Církve. Když následujeme Krista, zachováváme jeho zákon a posloucháme ho, on touží také po tom, aby z nás učinil rybáře lidí schopné přitáhnout a získat pro něho další. Jen on z nás může učinit efektivní rybáře duší.

Je mnoho způsobů jak chytat ryby. Můžeme používat velké lodě, složité stroje a obrovské sítě, abychom je chytali po tisících. Můžeme vrhat malé sítě a chytit jich několik. A konečně můžeme použít háček s chutnou návnadou a chytat je po jedné. S každým hozením udice nebo vržením sítě rybu nechytíme, ale na každé zkušenosti se můžeme učit. Je třeba chytat ryby tam, kde jsou, a volit správný postup.

Stejně tak existuje množství metod, jak muže, ženy, mládež a děti přivádět ke Kristu, ale existuje samozřejmě jen jedno pravé evangelium. Když kážeme evangelium, Duch svatý usvědčuje svět z viny ohledně hříchu, spravedlnosti a soudu (J 16:8) a přivádí lidi k víře, která má moc změnit jejich život. Naším úkolem je kombinovat efektivní metody a strategie, které vedou k získávání lidí pro Krista a jejich začlenění do církve. O některých z těchto metod a strategií teď budeme společně přemýšlet.

I. PODSTATA EVANGELIZACE

Evangelizace znamená „oznamování dobré zprávy“. „Dobrá zpráva“ zní, že Ježíš Kristus umožnil spasení a dává ho jako dar — je to ta nejlepší zpráva, která kdy může zasáhnout lidské ucho a srdce. Evangelizace pomáhá těm, kdo jsou mimo víru v Krista, aby k němu ve víře přišli. Evangelizace však v tomto okamžiku

ještě nekončí. Skutečná evangelizace je jako první fáze štafetového závodu. Jakmile lidé uvěří v Krista, musí je „převzít“ někdo jiný, kdo jim pomůže postavit pevné základy nového života v Kristu. Závod neskončil, dokud nevznikají nová společenství a tělo Kristovo se množí skrze další evangelizaci a učednictví. Položit štafetu poté, co doběhne první závodník, není přijatelné.

A. Proces

Proces evangelizace je jedním důležitým způsobem, jak Pán zapojuje křesťany, ve spolupráci s působením Ducha svatého, do budování Božího království — církve Ježíše Krista. Zatímco dílo Ducha svatého v srdcích lidí je neviditelné, úsilí křesťanů při evangelizaci je jak veřejné, tak soukromé.

Evangelizace začíná v našem soukromí — modlitbou. To se týká jak osobní modlitby, tak „modlitebních trojic“ (viz příloha 3A v části Modlitba). Modlitební trojice se skládá ze tří křesťanů, kteří se pravidelně scházejí k modlitbám za tři nevěřící přátele nebo známé. Skupina se setkává k modlitbám, dokud nejsou tyto lidé spaseni nebo dokud jim okolnosti nezabrání v modlitbách pokračovat. Když pracujete na díle evangelia, povzbuzujte podle Pavlova příkladu v Efezským 6:19-20 a Koloským 4:2-6 ostatní k tomu, aby se za vás modlili. Když se modlíme, prosíme Boha, aby:

- připravil srdce těch, se kterými chce, abychom mluvili
- nás vedl k těm, kdo jsou už připravení
- nám pomohl vysvětlit evangelium jasně a smysluplně
- uchoval semínko evangelia zaseté do srdcí nevěřících lidí

Po stránce veřejné využíváme Bohem daná setkání — když procházíme každodenními záležitostmi našich životů — k tomu, abychom sdíleli svoji víru. Navazujeme opravdové vztahy s lidmi v naší společnosti. Trávíme s nimi čas, aby oni mohli pozorovat naše životy a my jejich. Budujeme mosty důvěry vůči jednotlivcům a rodinám a rozšiřujeme svědectví o Kristu a jeho vliv. Evangelizace často zahrnuje konkrétní aktivity určené k tomu, abychom lidi získali pro slyšení evangelia. Může to být prostřednictvím jednoduché věci, jako je projev laskavosti nebo věnování letáčku, nebo to může být tak složité jako organizace oblastní evangelizační kampaně za použití filmu Ježíš nebo obdarovaného evangelisty.

B. Zvěst

Ve svém dopise nově založenému sboru v Římě píše apoštol Pavel tato slova:

„Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka.“ (Ř 1:16)

Jakouže to zvěst evangelia — „dobrou zprávu“ — vlastně přinášíme? Pavel jasně a stručně představuje evangelium v 1Kor 15:3-7. V tomto úseku rozděluje obsah evangelia na dvě souběžné části — pokání a důvěra. Teologové jsou schopni napsat o obsahu evangelia mnoho tlustých knih, ale podstata „dobré zprávy“ je shrnuta v tomto krátkém textu.

Jednotlivé části evangelia jsou dobře znatelné, když si verše rozdělíme následujícím způsobem:

Kristus zemřel za naše hříchy (podle Písem)

a byl pohřben

byl vzkříšen třetího dne (podle Písem)

ukázal se Petrovi, potom Dvanácti...

Teď je jasné vidět dva hlavní body — Ježíšovu smrt a vzkříšení. Oba se staly „podle Písem“ a každý z nich je doprovázen důkazem. Důkazem Kristovy smrti byl jeho pohřeb a důkazem jeho vzkříšení bylo to, že se ukázal věřícím. Pojďme se pozorněji podívat na oba hlavní body.

1. Čiň pokání (protože zemřel)

Tato věta vypovídá o mnohém. Zaprvé musíme uznat, že jsme hříšníci, kteří stojí před svatým Bohem. Kdyby existoval nějaký způsob, jak bychom se mohli zachránit sami, Kristus by nemusel zemřít. Nemůžeme však pro své smíření s Bohem udělat vůbec nic. Neexistuje nikdo, kdo by byl spravedlivý (Ř 3:10.20). Musíme se spolehnout na Boží milost. Potřebujeme milost, ne spravedlnost (Ef 2:8-9).

To, že Kristus zemřel, také znamená, že jeho smrt stačí na to, abychom mohli být zachráněni. Nebylo by to možné, kdyby Ježíš nebyl Boží syn — Bůh i člověk v jednom těle. Bůh nemohl zemřít, dokud na sebe Ježíš nevzal lidské tělo. Pouhý člověk však nemůže zemřít za celé lidstvo, jen za své vlastní hříchy. Proto pouze Ježíš mohl jako vtělený Bůh uspokojit Boží hněv namířený proti hříchu a nabídnout nám spasení z milosti.

První část evangelia nás vede k poznání naší absolutní bezmoci na jedné straně a Kristova božství a dostatečné oběti na straně druhé. Nikdo není opravdu spasen, dokud nevyzná Krista jako vtěleného Boha a nečiní pokání.

2. **Věř Kristu (protože vstal z mrtvých)**

Druhá část evangelia se týká důvěry. Je třeba činit pokání, ale to samo o sobě k našemu spasení nestačí. Mnoho „křesťanů“ věří, že Kristus zemřel za hříchy, ale myslí si, že musí udělat něco dalšího k tomu, aby si vydobyli spasení. Toto bludné učení Pavel napadl v listu Galatským. Někteří lidé učili, že abychom mohli být spaseni, musíme jednak věřit a jednak dodržovat zákon. Pavel tuto myšlenku odsoudil extrémně tvrdými slovy (Gal 1:8-9, 2:15-16, 3:3.11). Kristova oběť k naší záchraně stačí. Nemusíme a nemůžeme k tomu vlastní snahou nic přidat.

To, že Kristus vstal z mrtvých, znamená, že jeho slib platí. Odešel nám připravit místo a vrátí se znovu, aby nás vzal s sebou domů (J 14:2-3). Otázka našeho spasení je vyřešena v okamžiku, kdy se na něj ve víře spolehne. Můžeme mu samozřejmě sloužit svými dobrými činy, abychom mu tím poděkovali a chválili jej. Tyto skutky jsou však součástí našeho *posvěcení* a ne *spasení*.

C. **Způsob předání**

Nejmocnější podání poselství evangelia je to, jehož pravost prokazujeme svými životy. Způsob, jakým žijeme, ožívuje slova, která říkáme. Naše poctivost, soucit a otevřenost jsou základními nástroji, které Pán používá k tomu, aby nás učinil „solí a světlem“ právě tam, kde žijeme. Krátká báseň před nás staví výzvu:

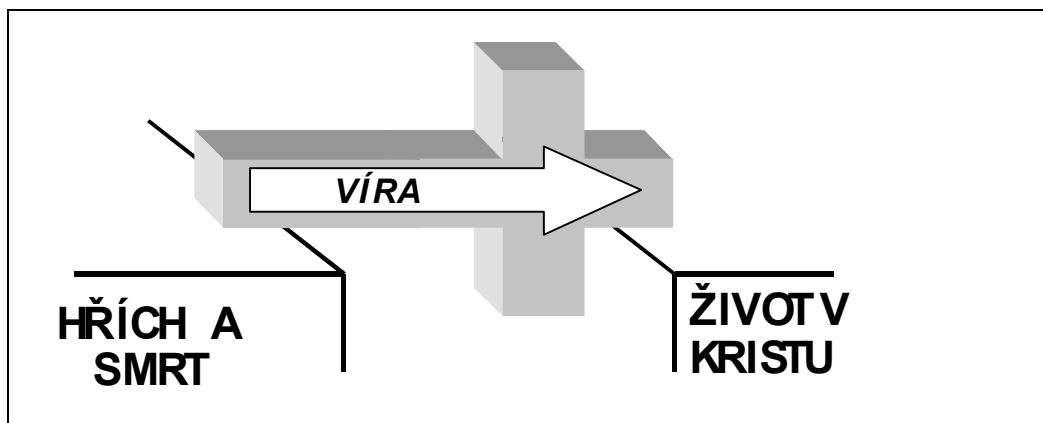
*Píšeš evangelium, kapitolu každý den,
skutky, které uděláš, a slova, která vyjdou ven.
Lidé ty řádky čtou — ať dobré nebo zlé —
— tak chvíli uvažuj — jaké je písmo tvé?*

II. **POTŘEBA EVANGELIZACE**

A. **Bez Ježíše Krista jsou lidé duchovně ztraceni a navěky oddělení od Boha**

Nejenže je každý člověk duchovně oddělen od Boha, ale nikdo není absolutně schopen se vykoupit. Kvůli hříchu je pro něho Svatý Bůh nedostupný. Člověk, který nepřijme řešení, jenž nabízí Ježíš Kristus a nikdo jiný, je zoufalý a odsouzený k záhubě, ať už si svůj stav uvědomuje nebo ne. Podívejte se prosím do přílohy 1A, kde se jednoduchým způsobem vysvětluje, jak Kristus překlenul propast mezi námi a Bohem.

- Římanům 1:18nn
- Jan 14:6
- Římanům 6:23
- Římanům 3:9-20.23
- Ezechiel 3:16-21
- Efezským 2:1-3

Obrázek 1.1 Proces evangelizace

B. Jsme Boží metodou zasažení světa

Od dob Kristových jsou jeho učedníci pověřeni odpovědností reprezentovat ve světě Pána a jeho království. První, kdo obdržel tento úkol, byli apoštolové. Pochopili, že mají být svědky – že mají být mluvčími a vyslanci Krista. Tyto úlohy v sobě zahrnují věrné podání pravdy, jak jí rozumíme, a věrné reprezentování Boha, který nás získal a vyslal. Pavel chápal tuto odpovědnost jako dluh či závazek, který dluží Pánu a ztraceným lidem. Ačkoli je možné, že někdo bude spasen pouze skrze studium Božího slova a pomoc Ducha svatého, bývá to velmi neobvyklé. Dokonce i když sám Pán promluvil k Pavlovi na cestě do Damašku, poslal, Ananiáše, aby celý proces evangelizace v Pavlově životě dokončil. Bůh chce k dosažení ztracených lidí používat muže a ženy, kteří ho znají.

- 2. Korintským 5:16-21
- Skutky 1:8
- Marek 16:15
- Matouš 28:18-20
- Římanům 1:14-17
- 2. Timoteova 4:5b

C. Mnoho lidí touží slyšet a pochopit řešení svého neřešitelného problému

Francouzský filosof Blaise Pascal pozoroval, že uvnitř člověka je Bohem vytvořený vakuum, které může dostatečně naplnit jenom Bůh. Celé věky lidé hledali řešení svého duchovního dilematu. Níže uvedený seznam je jen vzorkem mnoha lidí v Novém zákoně, kteří byli ochotni otevřeně mluvit o svém stavu v naději na vyřešení svých problémů. Existují lidé jim podobní, kteří budou poslouchat evangelium, jestliže k nim přijdeme a vyložíme jim ho.

- Nikodém — Jan 3
- Muž slepý od narození — Jan 9
- Žena u studny — Jan 4
- Zástupy v Jeruzalémě — Skutky 2
- Zacheus — Lukáš 19
- Etiopský dvořan — Skutky 8

D. Evangelium má moc měnit

1. Evangelium mění duchovní skutečnosti

Evangelium přenáší lidi z království satana do království Božího, z temnoty do světla, ze smrti do života. Už nejsme Kristovi nepřátelé a otroci hříchu, nýbrž stali jsme se (my a ti, kdo skrze naše svědectví přijdou k víře) součástí Boží domácnosti (Kol 1:10-14).

2. Evangelium mění celý svět

Evangelium mění životy — ve velkých kosmopolitních oblastech, v zapadlých horských vesničkách, v parných tropických džunglích, mezi ztrápenou mládeží, v bojujících rodinách, mezi namáhavě pracujícími podnikateli a znepokojenými politickými vůdci. Evangelium má vliv na každém kontinentu. Evangelium Ježíše Krista mění rodiny, společnosti a národy po celém světě.

3. Evangelium mění společnost

Když lidé přicházejí ke Kristu a poddávají se Duchu Svatému, který v nich přebývá, může společenství těch, kdo milují Krista, uplatňovat mravní vliv pro dobro, které vnímají lidé z celého vašeho národa.

4. Evangelium mění jednotlivce

Všichni, kdo uvěřili v Krista na základě slyšení zvěsti evangelia, mají svědectví o tom, jak je Boží milost hluboce osobně proměnila a učinila z každého z nich nové stvoření v Kristu. Evangelium hluboce zasáhlo jednotlivce i rodiny.

5. Evangelium mění náš dnešní život

Kristovo životodárné evangelium nás osvobodilo. Byli jsme zachráněni před trestem za hřích! Kromě toho budeme zachráněni z přítomnosti hříchu. Avšak právě teď jsme zachraňováni z moci hříchu. Evangelium dnes mění naši situaci (1Kor 15:55-56, Ř 5:8-10).

6. Evangelium mění naši budoucnost

Prostřednictvím těch, kdo přijdou k víře následkem působení evangelia v nás, můžeme ovlivnit nejen naši generaci, ale také generace následující. Můžeme se stát základem duchovních pokolení uvnitř i vně našich rodin.

7. Evangelium mění náš věčný úděl

Změna, kterou evangelium přináší, má vliv nejen na náš časný život, ale také na náš věčný osud. Jako Kristova nevěsta, církev, jsme věčným svědectvím o Božím milosrdenství a milosti pro duchovní říši (Ef 3:10-11).

III. MOTIVACE K EVANGELIZACI

A. Evangelizovat lze z pocitu povinnosti nebo závazku vůči Bohu nebo lidem

V Římanům 1:14 Pavel napsal, že je dlužníkem těch, kdo neslyšeli zvěst evangelia. Cítil závazek podělit se s ostatními se o to, co má – o evangelium. Boží muži o sobě často mluví jako o jeho služebnících, čímž naznačují, že jejich činnost je alespoň částečně motivována odpovědí na autoritu Boha, jejich Pána.

V Koloským 1:28 apoštol Pavel mluví o cíli své služby evangelia: „...abychom každého postavili dokonalého v Kristu.“ To, co často motivuje Boží služebníky k evangelizaci, je dlouhodobý cíl vidět naplnění Božích záměrů ve světě. Tato naděje a uspokojení nás samy mohou při službě evangeliumu mocně vyburcovat.

B. Evangelizovat lze ze strachu před Bohem a jeho soudem

Čas od času nám možná chybí pocity lásky k Bohu a k člověku a ani vědomí povinnosti nás nemotivuje. Fakt, že jsme Bohu zodpovědní a že se mu jednoho dne budeme za naši službu zodpovídat, v nás někdy vzbuzuje pocity strachu. A dokonce strach nás může motivovat k službě. Bůh varoval Ezechiele silnými slovy, aby lidem přinesl jeho poselství, neboť jinak ponese následky (Ez 3:16-21). Jonáš byl ochoten evangelizovat až poté, co ho sužovala velryba (Jn 2).

C. Evangelizovat lze dokonce ze zcela nepatřičných důvodů

V jednom svém dopisu mladému sboru, Pavel poznamenává, že někteří lidé hlásají evangelium „ze závisti a řevnivosti“ (F 1:15). A pak pokračuje a říká, že na tom nezáleží! Pro Pavla je důležité, že se zvěstuje Kristovo evangelium. Navzdory nesprávným motivům se radoval, že se děje správná věc (F 1:15-18)!

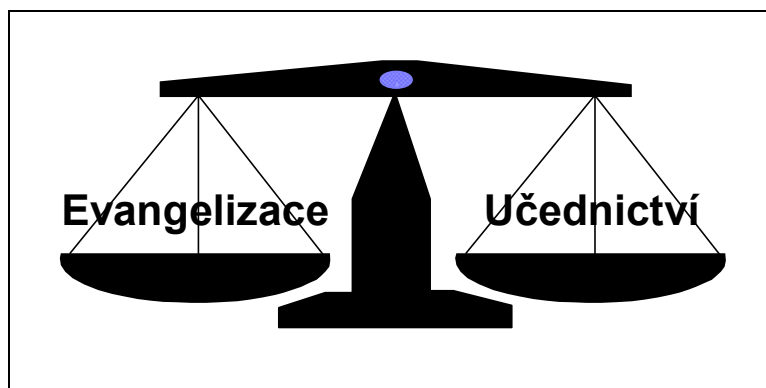
D. Měli bychom evangelizovat z lásky ke Kristu a ke ztraceným

Dozrávající věřící stále více zjišťuje, že roste jeho láska ke Kristu a také k těm, které Kristus miluje – k církvi a ztraceným. Pavel mluvil o tom, že ho Kristova láska „nutí“, aby přesvědčoval lidi (2Kor 5:14; podle angl. překl.).

Ze čtení 1. listu Janova se zdá, že to, co k hlásání evangelia motivovalo a burcovalo apoštola Jana, byla touha zahrnout do společenství církve rostoucí množství lidí.

IV. MÍSTO EVANGELIZACE VE STRATEGII SATURAČNÍHO ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Strategie saturačního zakládání sborů je velkou měrou závislá na soustředěném evangelizačním úsilí. Saturační evangelizace jde ruku v ruce se saturačním zakládáním sborů. Po počátečním a základním evangelizačním působení – získávání lidí pro víru v Krista — musí následovat pokračující dílo výchovy a přípravy nových obrácených a učedníků. Avšak ani během následné práce si nemůžeme dovolit zanedbávat důležité místo záměrné a neustálé evangelizační práce — budování mostů ke ztraceným a přivádění nevěřících k víře. Mezi zvěstováním dobré zprávy a pomocí těm, kdo uvěřili, existuje rovnováha, která se musí udržovat. Zanedbání kterékoliv z těchto věcí ohrožuje Boží dílo, do něhož jsme zapojeni.

Obrázek 1.2 Udržování rovnováhy

Je jistě zapotřebí pomáhat těm, které nám Bůh dal, abychom z nich vychovali učedníky, ale nikdy nesmíme být spokojeni s množstvím lidí, kteří přišli k víře. Na úkol evangelizace nesmíme zapomínat. V naší odpovědnosti nést evangelium ztraceným musíme být oddaní a pilní. Bez lidí neustále získávaných pro víru (máme na mysli cyklus zakládání sborů), neexistuje další upevňování, nedochází k rozvíjení vedoucích a není naděje na pokračující násobení sborů. Evangelizace musí v saturačním zakládání sborů zaujímat první místo. Příprava a mobilizace všech věřících k dílu evangelizace je základní složkou každé strategie saturačního zakládání sborů.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Věříte, že by vás Bůh mohl použít k oslovení jiných lidí evangeliem?
2. Jaká nejdůležitější věc se vám osobně kdy přihodila?
3. Je-li to obrácení, co je potom nejdůležitější věcí, kterou můžete v životě udělat, abyste měli kladný vliv na lidi ve svém okolí?
4. Co je to „dílo evangelisty“ (2Tm 4:2)?

5. Co vás nejvíc motivuje ke sdílení evangelia?
6. Napadá vás deset příbuzných nebo známých z vašeho okolí, kteří potřebují osobní vztah s Kristem?
7. Jaké máte plány na zvýšení svého evangelizačního úsilí?

AKČNÍ PLÁN

1. Spolu se dvěma dalšími věřícími vytvořte modlitební trojici, abyste se pravidelně scházeli a modlili za spasení lidí, které vám Bůh položil na srdce (viz příloha 1A: Modlitební trojice).

LITERATURA

Coleman, R.: *The Master Plan of Evangelism (Mistrův plán zvěstování evangelia)*. Old Tappan, NJ: Spire Books, USA 1964.

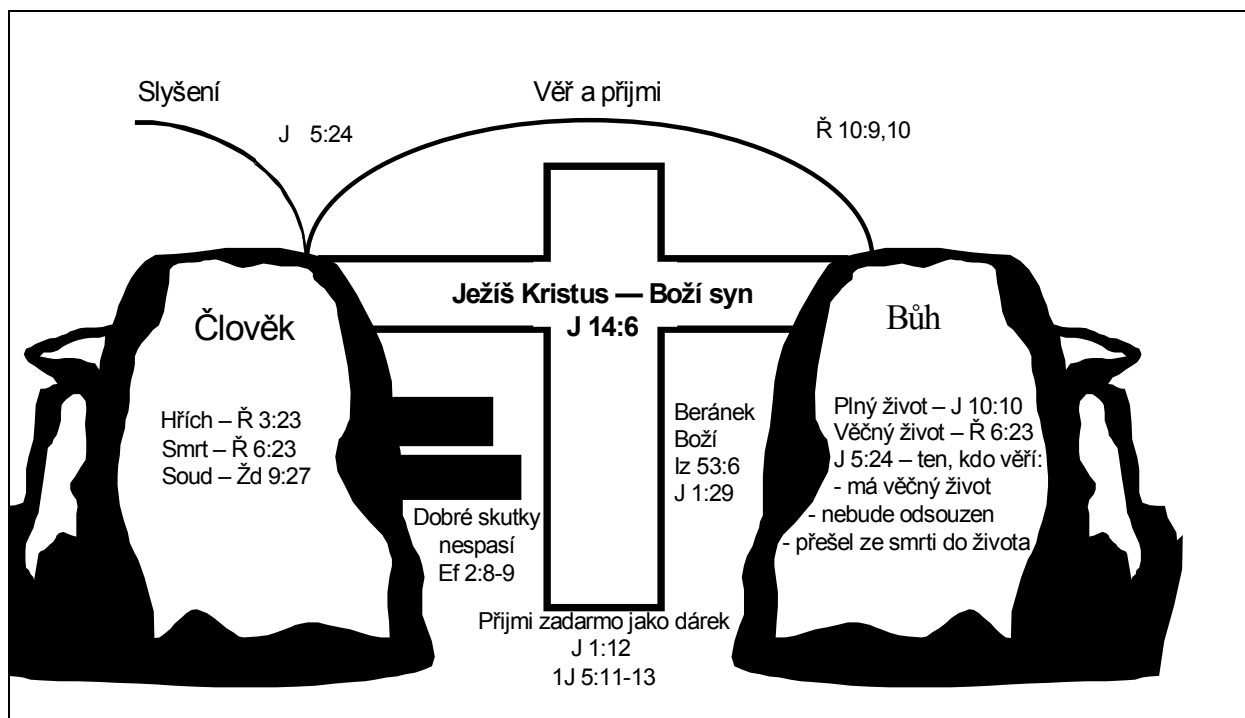
Little, Paul E. *How to Give Away Your Faith*. Madison, WI: IV Press, USA 1968.

Maisel, J.: *Is Jesus God? (Je Ježíš Bůh?)* Budapest: Central European Bible Institute, Maďarsko 1991.

McDowell, J.: *More than a Carpenter (Více než tesař)*. Minneapolis, MN: Worldwide Publications, USA 1977.

EVANGELIZACE
PŘÍLOHA **1A**

Most

Obrázek mostu může být efektivní evangelizační metoda. Možná vám pomůže v hrubých obrysech kreslit tuto ilustraci na kus papíru během sdílení evangelia s vašimi nevěřícími přáteli (samozřejmě spolu s odpovídajícími verši). Slovní a psaná prezentace bývá často mocnější než použití pouze jednoho z obou způsobů.

EVANGELIZACE

LEKCE 2,3

Příprava osobního svědectví TAK MI UČINIL PÁN!

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je poučit o hodnotě a přípravě osobního svědectví.

☞ OSNOVA LEKCE

- Osobní svědectví je efektivní způsob, jak sdělit evangelium nevěřícím, aniž by se cítili ohroženi.
- Osobní svědectví bude efektivnější, pokud si ho pečlivě připravíme tak, aby obsahovalo ty nejdůležitější informace.
- Osobní svědectví mluví o tom, co Bůh udělal ve vašem životě — není to kázání!

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat možný duchovní dopad osobního svědectví.
- Připravit si tří- až pětiminutové osobní svědectví, které bude moci říkat ostatním.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce má délku dvou obvyklých hodin. První hodina by měla účastníky seznámit s tím, co je vlastně osobní svědectví, a pomoci jim napsat si jejich vlastní svědectví. Druhá hodina by se měla využít k procvičování svědectví (bod V. v textu). Ačkoli je lekce napsaná dohromady, můžete se rozhodnout nechat mezi jejími částmi několikadenní odstup, aby měli účastníci čas se svědectví dobře naučit, než jej budou prezentovat ve třídě.

Dávejte pozor, aby svědectví nepřesáhla 5 minut. Zvažte dokonce použití budíku, abyste zjistili, zda někdo nepřetahuje. Zkrácení svědectví vyžaduje velkou kázeň, ale existují situace, kdy budete mít čas jen na krátké svědectví. Možná bude efektivnější v čase sdílení svědectví účastníky rozdělit do dvou nebo tří skupin.

I. PODSTATA SVĚDECTVÍ

A. Jsme povoláni za svědky

Ve Skutcích 1:8 Ježíš svým učedníkům slibuje, že přijmou moc, až na ně sestoupí Duch Svatý, a že budou jeho svědky. Ale kdo je svědek? V soudní síni je svědkem ten, kdo je vyzván, aby ostatním řekl, co viděl. Říká pravdu o kritické události a o tom, jak ji viděl. Od svědka se neočekává, že bude znát každou podrobnost nebo mít různá stanoviska k pravdě. Očekává se, že věrně a upřímně řekne, co si pamatuje. Obsah toho, co svědek sděluje, je jeho svědectví.

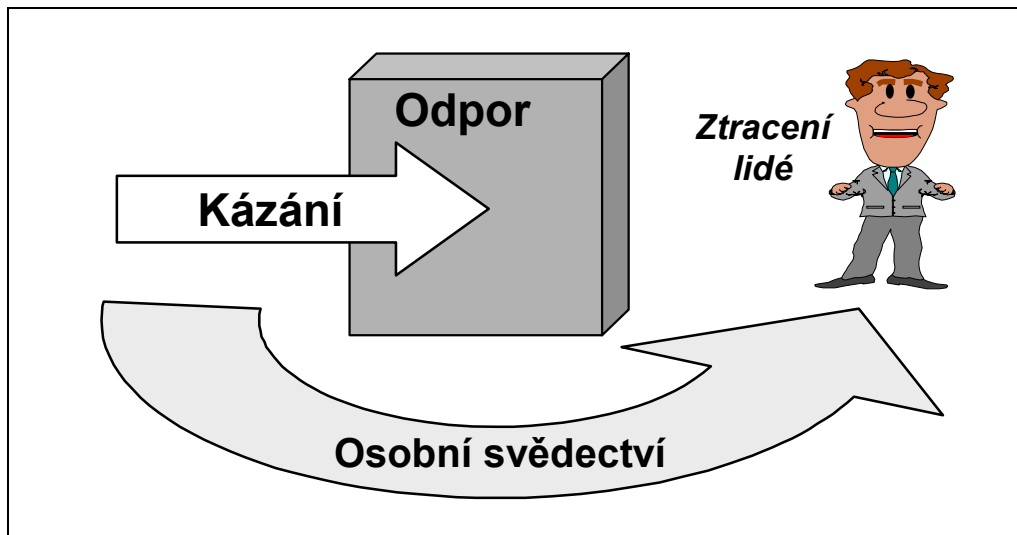
B. Jsme povoláni, abychom vydávali svědectví

Každý z nás, kdo jsme uvěřili v Krista, má také svědectví, o které se může podělit. Jaká byla tvoje zkušenost s Kristem? Naše svědectví jsou tak individuální jako otisky prstů nebo sněhové vločky. Naše svědectví poskytují ostatním hodnotný vhled do toho, jak Bůh mezi lidmi působí. Tyto životně důležité informace nevěřící potřebují, aby mohli učinit odpovědné rozhodnutí o Kristu. Naše svědectví je také povzbuzením pro ty, kdo milují Boha. Když mluvíme o Kristově díle v našich životech, posiluje to ostatní k větší víře a poslušnosti.

II. VÝZNAM SVĚDECTVÍ

A. Překonávání odporu vůči evangeliu

Lidé poslouchají výběrově. Budou však docela dobře a ochotně poslouchat naše osobní příběhy o tom, jak jsme přišli ke Kristu. Lidé rádi poslouchají zajímavé příběhy. Ať už to připouštějí, nebo ne, chtějí, abychom jim dali dobré důvody uvěřit. Naše svědectví sdílená upřímně, stručně a tvořivě, může Duch Svatý použít k otevření jejich očí a mysli, aby viděli duchovní pravdu novým způsobem.

Obrázek 2.1 Překonávání odporu osobním svědectvím

B. Přemáhání Satana v duchovním boji

Když sdílíme naši víru s ostatními, jsme spolu s Bohem zapojeni do duchovního zápasu a útočíme na ďáblovo království. Ve Zjevení 12:10-12 si čteme následující:

„Nyní přišla záchrana, moc a kralování našeho Boha a pravomoc jeho Krista, neboť byl svržen žalobce našich bratří, který je obviňoval před naším Bohem dnem i nocí. Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví; a nemilovali svou duši až na smrt. Proto se radujte, nebesa a vy, kdo v nich přebýváte.“

Všimni si, jakým prostředkem byl žalobce našich bratřů, satan, poražen — „krví Beránka“ a „slovem svědectví“. Dokonané Kristovo dílo a náš vztah ke Kristu jsou dvě věci, které Bůh používá k porážce toho Zlého. Tvoje svědectví o víře v Krista a věrnost Kristu jsou důležitými nástroji, které Bůh používá k budování své církve. I když musíme zakoušet strádání, utrpení nebo nakonec i smrt pro svou víru, vítězíme a satan prohrává! A tak řekni lidem, co Bůh ve tvém životě udělal!

III. PŘÍKLADY SVĚDECTVÍ

Písmo je plné příběhů o lidech, kteří vydávali své osobní svědectví. Přečtěte si následující úseky a snažte se je vnímat jako svědectví. Zkuste se z nich něco naučit. Použijte metody, které se vyučují v lekcích o induktivním studiu Bible.

A. Žena u studny (J 4:28-29)

- Komu svědčila?
- Co říkala?
- Proč zvolila právě tuto formu svědectví?

B. Člověk, který byl od narození slepý (J 9:13-34)

- Komu svědčil?

- Co říkal?
- Při jaké příležitosti své svědectví řekl?
- Jak bylo svědectví přijato?
- Jak se vypořádal s odporem?

C. Pavlovo obrácení (Sk 9, 22 a 26)

Všimněte si, jak na těchto místech Pavel zdůrazňuje různé aspekty stejné zkušenosti, aby zasáhl různé posluchače.

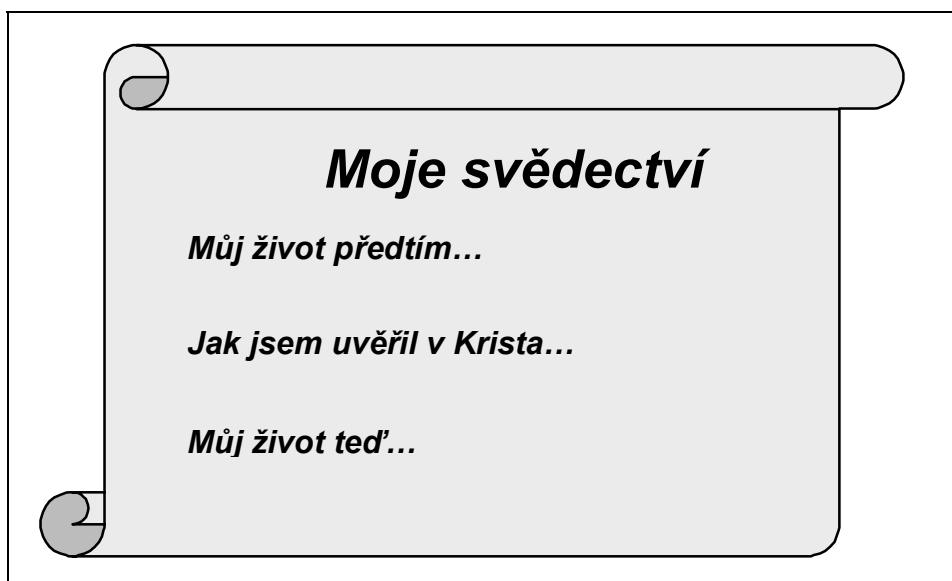
- 9. kapitola obsahuje Lukášův popis Saulova obrácení.
- 22. kapitola obsahuje Lukášův popis Pavlova přerušeno svědectví před jeruzalémskými Židy.
- 26. kapitola, verše 2-23 obsahují Lukášův popis Pavlova svědectví před králem Agrippou.

D. Pavlovo svědectví o událostech v Jeruzalémě (Sk 24:10-21)

IV. PŘÍPRAVA SVĚDECTVÍ

Použij, prosím, zbytek této lekce k přípravě tří- až pětiminutové verze svého osobního svědectví. Požádej Boha, aby ti pomohl jasně si vzpomenout na své obrácení. Udělej si několik poznámek o klíčových myšlenkách nebo verších, které chceš určitě zahrnout.

Nejlepší bude, když se vám podaří najít jednu konkrétní věc, která vás přiměla k víře v Krista — něco, s čím by se nevěřící lidé mohli ztotožnit. Ve svém svědectví proberte tyto tři všeobecné oblasti:

Obrázek 2.2 Moje svědectví

A. Jaký byl tvůj život před tím, než jsi potkal Krista?

To ukáže na oblasti potřeb, u nichž jsi uvěřil, že je Kristus ve tvém životě naplní. Poskytuje to společný základ mezi tebou a člověkem, kterého chceš získat pro víru. Proč jsi potřeboval Krista? Pokus se vymezit hlavní důvod, který tě vedl k pokání.

B. Jak jsi přišel ke Kristu?

Co se vlastně stalo? Kde jsi byl? Kdy jsi Kristu uvěřil? Co jsi dělal? Jaký biblický text Duch Svatý ve tvém životě použil? Pomáhal ti při tom někdo? Pokuste se celý popis co nejvíce zjednodušit a předpokládejte, že posluchač hledá Boha a vaši zkušenost může využít jako vzorový scénář, podle kterého by se mohl řídit.

C. Jak poznání Krista změnilo tvůj život?

Jaký vliv má víra na tvůj život? Jakými praktickými způsoby se tvůj život změnil? Byly změny, které tě překvapily? Splnila se tvoje očekávání? Nemluvte jen v minulém čase — podělte se o to, co dělá evangelium ve vašem životě. Nemusíte se za každou cenu vyhýbat hovoru o obtížích — nevěřící by měli vědět, že křesťané mají problémy, protože i oni sami mají problémy. Posluchači potřebují vědět, že Kristus je pevná skála v bouřích života a že křesťanský život dává sílu jít dál.

V. SDÍLENÍ OSOBNÍHO SVĚDECTVÍ

Teď, když jste si připravili své svědectví, vyhraďte si nějakou dobu na to, abyste se o ně podělili s ostatními. Každý účastník by měl mít příležitost své svědectví říci přede všemi. Každému svědectví věnujte pět minut a pak o něm maximálně pět minut diskutujte. Při sdílení svědectví používejte jako kritéria hodnocení jejich efektivity následující body:

A. Úplné

Říká svědectví celý příběh? Jsou v něm obsaženy všechny tři části?

- Život před Kristem: s čím se může nevěřící člověk ztotožnit?
- Okolnosti obrácení: v čem se podobají situaci nevěřícího?
- Život od uvěření: jak se váš život liší od života nevěřících?

B. Jasně

Bude svědectví pro nevěřícího jednoduše pochopitelné nebo je plné náboženských výrazů, které ho spíš zmatou? Zní jako kázání nebo jako užitečné doporučení určené dobrému příteli?

C. Evangelizační

Jsou ve svědectví zmíněny všechny důležité body evangelia? V krátkém svědectví samozřejmě není možné zacházet do detailů, ale neměla by v něm chybět všechna nebo alespoň některá z následujících témat:

1. Špatné zprávy

- Všichni jsme hříšní a trest za hřích je smrt.
- Bůh je svatý a my sami ho nemůžeme nijak uspokojit.
- Ježíš — Boží syn — zemřel místo nás.

2. Dobré zprávy

- Jsme spaseni z víry, ne ze skutků.
- Jsme znovu narozeni do Boží rodiny jako jeho děti.
- Máme jistotu věčného života.

D. Stručné

Tato svědectví by svou délkou neměla přesáhnout pět minut. Jsou ve svědectví nějaké zbytečné detaily? Nemusíme říci celý příběh hned napoprvé — evangelizace je proces.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Kde nebo kdy můžeš během týdne sdílet své svědectví? Cestuješ hromadnou dopravou? Máš v práci krátké přestávky nebo přestávky na oběd?

2. Která témata všeobecné konverzace se mohou stát „dveřmi“ pro přirozené uvedení vašeho svědectví? Cestujete městskou hromadnou dopravou?
3. Máte polední přestávky nebo pauzu na jídlo? Poproste Pána, aby vám zařídil „nadpřirozená setkání“, při kterých byste se mohli sdílet o svém svědectví.

AKČNÍ PLÁN

1. Poděl se o své svědectví přinejmenším se třemi jinými křesťany, kteří zhodnotí, jestli je tvé podání jasné.
2. Buď připraven sdílet své svědectví během příští lekce nebo během tohoto semináře.
3. Modlete se a vytvořte plán, který během dvou týdnů povede k tomu, že se budete sdílet o své svědectví se dvěma nevěřícími přáteli nebo známými. Poproste Pána, aby vám během čtyř následujících týdnů zařídil „nadpřirozená setkání“, při kterých byste se mohli sdílet o svém svědectví (možná i nečekaně, bez předchozího varování).